

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा :- नागपूर

2
0
1
4

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

प्रस्तावना

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन हे प्रकाशन सन-2014 या वर्षासाठी तयार करण्यात आले आहे. या प्रकाशनात अर्थव्यवस्थेतील विविध सामाजिक व आर्थिक क्षेत्रांच्या स्थितीबाबतची जिल्ह्याची तालुकानिहाय आकडेवारी देण्यात आली आहे.

2. अद्ययावत माहिती उपलब्ध करून देण्याच्या प्रयत्नांमुळे या प्रकाशनात समाविष्ट केलेली काही आकडेवारी अस्थायी स्वरूपातील आहे.

3. राज्य शासनाचे राज्यस्तरीय व जिल्हास्तरीय संबंधित विभाग यांनी उपयुक्त माहिती नागपूर या जिल्हा सांख्यिकी कार्यालयास वेळेत उपलब्ध करून दिल्यामुळे हे प्रकाशन तयार करणे शक्य झाले, त्याबद्दल जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय नागपूर त्यांचे आभारी आहे.

दि.28/4/2015

(नि.म.हिरोळे)
जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी,
जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
नागपूर

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन
2014

जिल्हा :- नागपूर

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन, नागपूर

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

अनुक्रमणिका
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन -2014
जिल्हा :- नागपूर

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
	भाग 1 - समालोचन	
	1. जिल्ह्याचा समग्र आढावा	1 ते 18
	2. दृष्टिक्षेपात जिल्हा	19 ते 24
	3. जिल्हा योजनेचा आढावा	25
	जिल्ह्याचा नकाशा	26
	निवडक निर्देशकांवर आधारित आलेख	27 ते 29
	भाग 2 - सांख्यिकीय तक्ते	
1	निवडक निर्देशक	
1.1	जिल्ह्यातील विविध आर्थिक व सामाजिक बाबींचे निवडक निर्देशक	1 ते 5
1.2	जिल्ह्यातील महत्वाची सांख्यिकी	6 ते 7
2	जिल्हा उत्पन्न अंदाज	
2.1	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार	8 ते 10
2.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न (2004-05) किंमतीनुसार	11 ते 13
3	किंमती व सार्वजनिक वितरण व्यवस्था	
	किंमती विषयक आकडेवारी	
3.1	जिल्ह्यातील महत्वाच्या वस्तुंच्या त्रैमासिक सरासरी किरकोळ किंमती	14 ते 15
	सार्वजनिक वितरण व्यवस्था	
3.2	रास्त भाव धान्य दुकाने आणि रेशनकार्ड धारकांची संख्या	16
3.3	अंत्योदय अन्न योजना, दारिद्र्य रेषेखालील (अंत्योदय अन्न योजना वगळून) व दारिद्र्य रेषेवरील कुटुंबांसाठी अन्नधान्याचे नियतन व उचल	17
4.	जमीन व इतर महसूल, स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न/खर्च, बँकिंग, विमा, बचत गट	
	जमीन व इतर महसूल	
4.1 (अ)	गोळा केलेला महसूल (जमीन महसूल, वाढीव, सीकिर्ण, जि.प., ग्रा.प., पं.स., सेस, इ.जी.एस., शिक्षण, अकृषीक, सिटी सर्वे, वस्तीवाढ व नझूल)	18
4.1 (ब)	गोळा केलेला महसूल (खाणी, गौणखनिज, मत्स्य, कोट फौ व मुद्रांक, बी.बी.डी.आर., नोंदणीपत्र, महसूली, करमणूक, जाहिरात इत्यादी)	19
4.1 (क)	गोळा केलेला महसूल (तगाई, अधिक धान्य, मृद संधारण, वनजमीन कर्ज, अकृषीक कर्ज, आदर्श गृहनिर्माण, पश्चिम पाकिस्तानातून आलेले निर्वासित त्यांची मोडतोड, प्रकल्पग्रस्तांना, कुळांना दिलेले कर्ज, पूरग्रस्त, जमीन सुधारणा इत्यादी)	20
	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न/खर्च	
4.2	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	21
4.3	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे मधील उत्पन्न व खर्च	22
4.4	ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न व खर्च	23
4.5	जिल्हा परिषदेचे उत्पन्न व खर्च	24
	बँक व विमा	
4.6	तालुकानिहाय बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे	25
4.7	जिल्ह्यातील आयुर्विमा विषयक आकडेवारी	26
	बचत गट	
4.8	जिल्ह्यातील बचत गटांबाबतची माहिती	27
4.9	जिल्ह्यातील जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा व महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांच्या मार्फत स्थापित बचत गटांबाबतची माहिती	28 ते 29
5.	कृषी व संलग्न सेवा	

	कृषी	
5.1	जमिनीच्या वापराविषयी माहिती	30 ते 31
5.2	निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र	32 ते 45
5.3	राज्यात वितरीत करण्यात आलेले बियाणे	46
5.4	रासायनिक खतांचा वापर	46
5.5	निरनिराळ्या पिकांचे उत्पादन	47 ते 48
5.6	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी अंदाजित उत्पादन	49
5.7	तालुकानिहाय पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	50
	पदुम	
5.8	कृत्रिम रेतन कार्यक्रमाची प्रगती	51
5.9	कृत्रिम रेतन व दुग्ध उत्पादनाची तालुकानिहाय प्रगती	51
5.10	पशुवैद्यकीय संस्थांबाबतची माहिती	52
5.11	मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या	52
5.12	भूजल मत्स्यव्यवसायविषयक माहिती	53
5.13	सागरी मत्स्यव्यवसायविषयक माहिती	53
5.14	शासकीय आणि सहकारी दुग्ध शाळांमधील दुग्ध उपउत्पादने	54
5.15	दुग्ध विकास सहकारी संस्थांबाबतची माहिती	54
	जलसंपदा व लाभ क्षेत्र	
5.16	जिल्ह्यातील सिंचनाच्या व पाणी उपसा करण्याच्या सोयी	55
5.17	विविध साधनांखालील ओलिताचे क्षेत्र	56
5.18	सिंचन विहिरीविषयक माहिती	57
5.19	कूपनलिका, हातपंप व विद्युत पंपांविषयी माहिती	58
5.20	जिल्ह्यातील पाटबंधारे विषयक सुविधा (राज्यस्तर पाटबंधारे)	59
5.21	जिल्ह्यातील लघुपाटबंधाऱ्यांच्या कामाविषयक माहिती	60 ते 64
5.22	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पांविषयी माहिती	65 ते 73
5.23	जिल्ह्यातील लघुपाटबंधारे विषयी सुविधा	74
5.24	जिल्ह्यातील पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत मृद व जलसंधारण कामांची प्रगती	75
	वने व पर्यावरण	
5.25	जिल्ह्यातील एकूण वनक्षेत्र	76
5.26	जिल्ह्यातील वनांचे वर्गीकरण	76
5.27	सामाजिक वनीकरण कार्यक्रमांतर्गत वृक्षरोपणाचे लक्ष्य व साध्य	77
5.28	वन्यजीव व राष्ट्रीय उद्याने / अभयारण्यांतर्गत प्रकल्पनिहाय क्षेत्र व खर्च	78
5.29	मुख्य व गौण वन उत्पादने व उत्पन्नाविषयी माहिती	79
5.30	संवर्गनिहाय कारखान्यांचा तपशील	80
6.	उद्योग व सहकार	
	उद्योग	
6.1	जिल्ह्यातील उद्योगांबाबतचा तपशील	81
6.2	जिल्ह्यातील विविध यंत्रणांकडे उपलब्ध असलेल्या स्वयंरोजगाराच्या योजनांतर्गत लाभ दिलेल्या लाभधारकांची संख्या	82
	रोजगार व स्वयंरोजगार	
6.3	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	83 ते 87
6.4	रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रांतील आकडेवारी	88
6.5	शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचाऱ्यांची संख्या	89
6.6	निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगारांबाबतची माहिती	90
	कामगार	
6.7	दुकाने, व्यापारी संस्था व त्यातील कामगारांबाबतची माहिती	91
	सहकार	

6.8	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	92 ते 93
6.9	जिल्ह्यातील कृषि सहकारी बँकांचा तपशील	94
6.10	प्राथमिक कृषि पतपुरवठा संस्थांचा तपशील	95
6.11	जिल्ह्यातील साखर कारखाने विषयक माहिती	95
6.12	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	96
6.13	सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती	97
6.14	सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या	97
6.15	राज्य / जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकांचे कार्य	98
6.16	बिगर-कृषी सहकारी पतसंस्थांचे कार्य	99
6.17	परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	99
	पणन	
6.18	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	100 ते 102
6.19	नियंत्रित बाजारपेठांतील कृषी मालांची वार्षिक आवक	103 ते 104
6.20	निवडक कृषि मालाच्या त्रैमासिक सरासरी घाऊक किंमती	104
	वस्त्रोद्योग	
6.21	सहकारी सूत गिरण्या, हातमाग व यंत्रमाग यांचा तपशील	105 ते 107
7.	पायाभूत सुविधा	
	उर्जा	
7.1	जिल्ह्यातील विजेचा वापर	108
	प्रादेशिक परिवहन व महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन व दळणवळण	
7.2	मोटार वाहनांची आणि अनुसाप्तीधारकांची संख्या	109
7.3	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक	110
7.4	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे वाहतूक उपक्रम	110
7.5	पोस्ट आणि दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी	111
	सार्वजनिक बांधकाम	
7.6	रोड प्लॅन 2001-2021 (सुधारीत आराखडा) नुसार जिल्ह्यातील रस्तेविकास कार्यक्रमाची प्रगती	112
7.7	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	113
7.8	तालुक्यातील रस्तेविषयक आकडेवारी (आदिवासी + बिगर आदिवासी क्षेत्र)	114
	पाणी पुरवठा व स्वच्छता	
7.9	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना	115 ते 116
7.10	अनुसूचित जाती व नवबौद्ध वैयक्तिक नळजोडणी	117
7.11	ग्रामीण भागात शौचालयाची सुविधा असणाऱ्या कुटूंबांची संख्या	118
8.	सामाजिक क्षेत्रे व सामूहिक सेवा	
	शिक्षण	
8.1	जिल्ह्यातील प्राथमिक शाळांबाबतची माहिती	119 ते 121
8.2	जिल्ह्यातील माध्यमिक शाळांबाबतची माहिती	122 ते 124
8.3	जिल्ह्यातील उच्च माध्यमिक शाळांबाबतची माहिती	125 ते 127
8.4	शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या	128 ते 129
8.5	शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या	130 ते 131
8.6	शैक्षणिक संस्थांतील अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांची संख्या	132 ते 133
8.7	जिल्ह्यातील साक्षरतेचे प्रमाण	134 ते 135
8.8	इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	136 ते 137
8.9	प्राथमिक शाळांतील विद्यार्थ्यांचे उत्तीर्णतेचे प्रमाण	138
8.10	प्राथमिक शाळांतील विद्यार्थ्यांच्या गळतीचे प्रमाण	138
8.11	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक याबाबतची माहिती	139 ते 140
8.12	इयत्ता दहावी नंतर विविध क्षेत्रातील उपलब्ध प्रवेश क्षमता	141
8.13	वर्षाच्या सुरुवातीला प्राप्त अर्जांची संख्या व प्रवेश मिळालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	142

8.14	जिल्ह्यातील महाविद्यालयांबाबतची माहिती	143 ते 144
8.15	व्यावसायिक शिक्षण संस्थांबाबतची माहिती	145 ते 166
सार्वजनिक आरोग्य		
8.16	सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती	147 ते 148
8.17	खाजगी वैद्यकीय सुविधांची माहिती	149
8.18	जिल्ह्यात नोंद केलेल्या जन्म व मृत्यूंची संख्या	150 ते 153
8.19	जिल्ह्यातील प्रसूतीपूर्व तपासणीची संख्या	154
8.20	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	155
8.21	माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	156
8.22	कुटुंब कल्याण कार्यक्रमाची प्रगती	157
महिला व बालविकास		
8.23	जिल्ह्यातील कार्यरत अंगणवाड्या, कार्यरत सेविका व अंगणवाड्या इमारतींचा तपशिल	158
8.24	जिल्ह्यातील कार्यरत अंगणवाड्या व त्यामधील बालके	159 ते 160
8.25	जिल्ह्यातील कार्यरत अंगणवाड्यांमधील कुपोषित बालकांचे श्रेणीनिहाय वर्गीकरण	161
8.26	एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना - माता व बालसंगोपन	162
दारिद्र्य		
8.27	शहरी भागातील दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	163
8.28	ग्रामीण भागातील दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	163
गृहनिर्माण		
8.29	विविध गृहनिर्माण मंडळामार्फत म्हाडाने बांधलेल्या घरांचा तपशिल.	164
8.30	राजीव गांधी प्रकल्प ग्रामीण निवारा योजना	165
8.31	इंदिरा आवास योजना- ग्रामीण भागासाठी	166
8.32	घरबांधणीसाठी अर्थसहाय्य योजनेअंतर्गत ग्रामीण क्षेत्रात दिलेली घरे	167
सामाजिक न्याय		
8.33	जिल्ह्यातील मागासवर्गीय वसतीगृहे, त्यांची प्रवेश क्षमता व दिलेले प्रवेश	168
8.34	जिल्ह्यातील दलित वस्त्या, त्यामधील लोकसंख्या व दलित वस्त्यांची सुधारणा	169
अल्पसंख्यांक विकास		
8.35	अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडून राबविण्यात येत असलेल्या विविध योजनां मधील लाभार्थी संख्या	170
विशेष सहाय्य		
8.36	महसुल विभागाकडील सामाजिक सुरक्षा योजनांतर्गत केलेले अर्थसहाय्य	171
8.37	संजय गांधी निराधारअनुदान योजनेंतर्गत केलेले अर्थसहाय्य	172
मदत व पुनर्वसन		
8.38	पुनर्वसन प्रकल्पांची सद्यस्थिती	173
8.39	जिल्ह्यातील दुष्काळामुळे झालेली हानी व पुनर्वसन व्यवस्थापनांतर्गत दिलेले सहाय्य	174
8.40	जिल्ह्यातील आपत्तीमुळे झालेली हानी व आपत्ती व्यवस्थापनांतर्गत दिलेले सहाय्य	175
9.	योजनाविषयक आकडेवारी	
विविध विकास योजना		
9.1	जिल्ह्यातील विविध योजनांतर्गत नियतव्यय व खर्चाचा आढावा	176
9.2	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	177 ते 180
9.3	वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती	181 ते 182
9.4	खासदार स्थानिक क्षेत्र विकास कार्यक्रम	183 ते 184
9.5	आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	185
9.6	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)	186
महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजना		
9.7	महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजना	187
9.8	महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च	187
9.9	महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजनेखाली घेण्यात आलेली प्रकारानुसार कामे व त्यावरील खर्च	190
10.	संकीर्ण	

न्याय व प्रशासन		
10.1	पोलिस अधिकारी/कर्मचारी यांची संख्या	191
10.2	जिल्ह्यात कार्यरत विविध न्यायालये, त्यामधील न्यायाधीशांची संख्या व निकालात काढलेली प्रकरणे	192
माहिती व जनसंपर्क		
10.3	जिल्ह्यात प्रकाशित झालेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	193
10.4	चित्रपट गृहे, व्ही.डी.ओ. केंद्र आणि केबलधारक यांची आकडेवारी	194
निवडणूकीबाबत		
10.5	लोकसभा व विधानसभा निवडणूकीबाबतची आकडेवारी	195 ते 196
वित्त		
10.6	जिल्ह्यात गोळा करण्यात आलेला कर महसूल	197
10.7	जिल्ह्यात गोळा करण्यात आलेला मूल्यवधीत कर महसूल (व्हॅट)	197
10.8	कोषागारात सादर झालेल्या देयकांचे तपशिल	198
माहिती व तंत्रज्ञान		
10.9	माहिती व तंत्रज्ञान संबधी तपशिल	199
पर्यटन		
10.10	जिल्ह्यातील पर्यटन स्थळाच्या विकासाबाबत सद्यस्थिती	200
10.11	जिल्ह्यातील पर्यटन स्थळाच्या ठिकाणी असलेल्या सुविधा	200
भाग -3 गणनाविषयक आकडेवारी		
जनगणना (लोकसंख्या)		
11.1	लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी (नागरी) - 2011	201
11.2	लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी (ग्रामीण) - 2011	202
11.3	जिल्ह्यातील मागासवर्गीयांची लोकसंख्या- 2011	203
11.4	लोकसंख्या आणि वृद्धिदर	204
11.5	शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या- 2011	205
11.6	मुख्य व सीमांतीक काम करणाऱ्यांचे उद्योग गटनिहाय वर्गीकरण- 2011	206
11.7	धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या-2001 व 2011	207
कृषी गणना		
11.8	वहिली धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण	208
पशुगणना		
11.9 अ)	जिल्ह्यातील एकूण पशुधन (विदेशी व संकरित गाई व बैल)	209
11.9 (ब)	जिल्ह्यातील एकूण पशुधन(देशी व संकरित गाई व बैल)	209
11.9 (क)	जिल्ह्यातील एकूण पशुधन(म्हशी व रेडे)	210
11.9 (ड)	जिल्ह्यातील एकूण पशुधन(इतर पशु)	210
11.10	कृषि अवजारांविषयी माहिती	211
आर्थिक गणना		
11.11	कृषी व बिगर-कृषी उद्योग	212
11.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या	213
11.13	महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर - कृषी आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या	214

भाग 1 : समालोचन

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन -2014

जिल्हा - नागपूर

1. जिल्हयाचा संक्षिप्त आढावा

भौगोलिक स्थान व वैशिष्ट्ये

1.1 भौगोलिक स्थान :-

भारत देशाच्या हृदय स्थानी वसलेले एक महत्वाचे सर्वांग सुंदर, गौरव संपन्न आणि अनेक ऐतिहासिक गुण व महत्त्व गुण व महत्त्व लाभलेले शहर म्हणजे नागपूर. नाग नावाच्या सरितेच्या किनारी वसलेल्या या संपन्न शहराने पौराणिक, ऐतिहासिक, राजकीय, व्यवसायीक इत्यादी विविध क्षेत्रात नावलौकीक मिळविलेला आहे. जुन्याकाळी " नारंगपूर " या नावाने ओळखले जाणारे आजचे नागपूर शहर होय. गोंड राजा बख्त बुलंद यांनी अठराव्या शतकात नागपूर बसविले, व प्रथमचे राजधानीचा दर्जा दिला. या शहराच्या नावावरून जिल्हयास नागपूर जिल्हा हे नाव देण्यात आले. भोसले घराण्याने पुढे नागपूरला आपली राजधानी केली व या शहराचा आणि जिल्हयाचा विकास केला. सन 1743 साली पहिले रघुजीराजे भोसले यांनी या शहराला राज्यकारभाराचे प्रमुख केन्द्र बनविले व त्यानंतर सुमारे 90 वर्ष सातत्याने या शहराने भोसल्यांची राजधानी म्हणून बहुमान उपभोगला. सन 1817 मध्ये सिताबर्डीच्या युद्धात ब्रिटीशांनी भोसले घराण्यावर विजय मिळविला. सन 1853 मध्ये भोसले घराण्याचा -हास होऊन ब्रिटीश राजवटीस सुरुवात झाली. मध्य प्रांत व व-हाड यांची राजधानी ब्रिटीशांनी नागपूर येथेच ठेवली. सन 1867 मध्ये ग्रेट इंडियन येनीनसुला रेल्वे (सध्याची मध्य रेल्वे) मुळे हे शहर इतर प्रमुख शहरांशी जोडण्यात आले. त्यामुळे नागपूर शहराच्या आणि जिल्हयाच्या विकासास गती मिळाली. सन 1947 ला स्वातंत्र्य प्राप्ती नंतर मध्य प्रदेशाची निर्मिती झाली, तेव्हा पासून 1956 पर्यंत नागपूर हे राजधानीचे ठिकाण होते. भाषावार प्रांत रचनेनंतर नागपूर जिल्हा द्विभाषिक मुंबई राज्यात समाविष्ट करण्यात आला. त्यामुळे नागपूरच्या राजधानीचे स्वरूप संपुष्टात आले. दिनांक 1 मे, 1960 रोजी महाराष्ट्र राज्याच्या निर्मिती नंतर नागपूर करारानुसार नागपूरला उपराजधानीचे स्थान देण्यात आले. नागपूर हा जिल्हा उत्तर अक्षांश 20.35 ते 21.44 व पूर्व रेखांश 78.15 ते 79.40 चे दरम्यान पसरलेला आहे. जिल्हयाचे मुख्यालय नागपूर येथे असून ते भारताचे मध्यवर्ती ठिकाण आहे. जिल्हयाच्या उत्तरेस मध्यप्रदेशातील छिंदवाडा व शिवनी जिल्हा व पूर्वेस भंडारा, दक्षिणेस चंद्रपूर आणि पश्चिमेस वर्धा जिल्हा आहे.

1.2 क्षेत्रफळ व प्रशासकीय विभाग :-

नागपूर जिल्हयाचे क्षेत्रफळ 9892 चौ.कि.मी. असून महाराष्ट्राच्या 3.22 टक्के आहे. तालुक्याच्या पुर्नरचनेपूर्वी नागपूर जिल्हा पाच विभागात विभागलेला होता. त्या पाच विभागांचे मुख्यालय अनुक्रमे नागपूर, काटोल, सावनेर, रामटेक व उमरेड येथे होते. उपविभागीय अधिका-यांकडे त्या त्या विभागाची प्रशासकीय जबाबदारी होती. 1 मे, 1981 नंतर तालुक्याची पुर्नरचना करण्यात येऊन एकूण 14 तालुके निर्माण करण्यात आले. नागपूर शहर हा तालुका सोडल्यास सर्व तालुक्याचे मुख्यालय पंचायत समितीचे जे मुख्यालय होते तेच ठेवण्यात आले. 2011 चे जनगणनेप्रमाणे नागपूर जिल्हयात 41 गणना शहरे आहेत. 2011 च्या जनगणनेनुसार एकूण 1859 खेडी असून त्यापैकी 1617 लोकवस्ती असलेली व 242 ओसाड खेडी आहेत. जिल्हयामध्ये 13 पंचायत समित्या, 774 ग्रामपंचायती असून 12 कृषी उत्पन्न बाजार समित्या आहेत. जिल्हयामध्ये 11 नगरपालिका, 1 कटकमंडळ व 1 महानगरपालिका कार्यरत आहे.

1.3 भौगोलिक वैशिष्ट्ये :-

भौगोलिक दृष्ट्या नागपूर जिल्हा साधारणतः तीन विभागामध्ये विभागला जातो. उत्तरेकडील टेकड्यांचा प्रदेश, पश्चिमेकडील डोंगराळ भाग व कन्हान, वेणा नदीच्या खो-यातील सखल भाग, उत्तरेकडील टेकड्यांच्या प्रदेशात पिल्कापार, महादगड, गरमसूर, पिपरडोह, जामगड, चापेवाडी ह्या प्रमुख टेकड्या असून ईशान्येस अंबागड आहे. रामटेकच्या टेकडीवर प्रसिध्द कालीदास स्मारक उभारण्यात आले आहे. जिल्हयाची समुद्रसपाटीपासून कमीत कमी उंची 274 मी व जास्तीत जास्त उंची 652 मी. आहे.

1.4 भूगर्भ रचना :-

नागपूर जिल्हयाच्या भूगर्भाची रचना विविध प्रकारच्या खनिजयुक्त खडकापासून तयार झाली आहे. जिल्हयातील कन्हान खो-यात कोळसा, खापा, सावनेर व रामटेक विभागात मॅंगनिज, भिवापूर व उमरेड तालुक्यामध्ये कच्चे लोखंड, चुनखडी दगड, रामटेक व सावनेर तालुक्यातील कांद्री, पटगोवारी व देवलापार विभागात डोलामाईट दगड फार मोठ्या प्रमाणात आढळून येतो. याशिवाय फेल्सपार,क्वॉर्ट्स व टंगस्टन ही खनिजे आणि इमारती करिता उपयुक्त असणारे दगड या जिल्हयात सर्वत्र आढळून येतात. एकंदरीत या जिल्हयाची भूगर्भ रचना उपयुक्त खनिजामुळे अतिशय समृद्ध झालेली आहे.

1.4 नद्या :-

जिल्हयाच्या पश्चिम सीमेवरून वर्धा व पूर्व सीमेकडून वैनगंगा नदी वाहते. वैनगंगा नदीमुळे भंडारा जिल्हयाची आणि वर्धा नदीमुळे अमरावती जिल्हयाची सीमा निश्चित झालेली आहे. जाम व वेणा ह्या नद्या वर्धा नदीच्या उपनद्या असून जाम नदी काटोल तालुक्यातून वाहत जाऊन वर्धा नदीस मिळते. वेणा नदी कवडस पठारातून उगम पावून नागपूर तालुक्यातून वाहते. कन्हान नदी सातपूडा पर्वतातून उगम पावून वैनगंगेस मिळते. पेंच, कोलार आणि नाग नदी ह्या कन्हान नदीच्या उपनद्या आहेत. कन्हान व पेंच नदीपासून नागपूर शहरास पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा होतो. कन्हानच्या खो-यातील जमीन अतिशय सूपीक समजली जाते.

1.5 जमीन व तिचे प्रकार :-

नागपूर जिल्हयात प्रामुख्याने काळी,मोराड, खरडी व बरडी प्रकारची जमीन आढळून येते. मध्यम काळी जमीन प्रामुख्याने सावनेर, कळमेश्वर, नागपूर व कामठी तालुक्यात आढळून येत असून कापसाचे उत्पादनाकरिता ती उपयुक्त समजली जाते. या जिल्हयात भोरांड प्रकारची जमीन सर्वच तालुक्यामध्ये आढळून येत असून ज्वारीच्या पिकाकरिता ती उपयुक्त समजली जाते. खरडी, बरडी जमीन रामटेक तालुक्याचे उत्तरेस व काटोल तालुक्याचे डोंगराळ प्रदेशात आढळून येते.

2. जिल्हा उत्पन्न अंदाज

2.1 जिल्हा उत्पन्न अंदाज :-

जिल्हास्तरावरील उत्पन्नाचे अचूक अंदाज करण्यासाठी प्रदेशाला संचयित होणारे उत्पन्न ही संकल्पना वापरणे योग्य असले तरी, जिल्हा स्तरावरील आर्थिक उलाढालीचा परिणाम जिल्हयापुरताच मर्यादित राहात नसल्यामुळे संबंधीत जिल्हयाला बाहेरून प्राप्त होणारे व संबंधीत जिल्हयातून बाहेर जाणा-या उत्पन्नाचे मोजमाप करणे शक्य नसल्याने सदर पध्दतीचा वापर करता येत नाही. त्यामुळे उत्पन्न स्रोत पध्दती (Income originating approach) या संकल्पनेचा अवलंब करून जिल्हा स्तरावरील उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आलेले आहेत.

जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्याकरिता लागणारी मुलभूत माहिती अजूनही समाधानकारक रित्या उपलब्ध नाही . प्राथमिक क्षेत्राकरिता बहुतांश आकडेवारी उपलब्ध आहे. मात्र इतर क्षेत्राकरिता आकडेवारी अतिशय अल्पशा प्रमाणात उपलब्ध आहे. ज्या क्षेत्राकरिता जिल्हास्तरावरील आकडेवारी उपलब्ध नाही त्या क्षेत्राकरिता जिल्हावार अनुरूप असे निर्देशांक वापरून त्या आधारे राज्यस्तरावरील उत्पन्नाची जिल्हयामध्ये विभागणी करण्यात आलेली आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दती मधील अंतर्भूत उणिवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोबळ मानाने जिल्हयातील उत्पन्नाची पातळी आजमाविण्याकरिता वापरावेत.

जिल्हयाचे नियोजनाकरिता जिल्हा उत्पन्नाची अत्यंत आवश्यकता असल्याने जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन या वार्षिक प्रकाशनात नागपूर जिल्हयाचे जिल्हा उत्पन्न अंदाज प्रकाशित करण्यात येत असून त्यासोबत सन 2004-05 पासूनची आकडेवारी सुध्दा दर्शविण्यात आली आहे. सर्वसाधारणपणे अर्थव्यवस्थेच्या 16 क्षेत्रांचे चालू व स्थिर किंमतीनुसार जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आले आहेत. त्याकरिता आवश्यक ती माहिती जिल्हा व राज्य पातळीवरून संकलित करण्यात आली असून अर्थव्यवस्थेतील ज्या क्षेत्रातील माहिती जिल्हा पातळीवर स्वतंत्रपणे उपलब्ध होवू शकत नाही. अशा प्रकारची माहिती राज्य पातळीवर एकत्रितपणे उपलब्ध करून घेण्यात आली आणि संबंधित जिल्हयांचा वाटा अंदाजित करण्यात आलेला आहे.

जिल्हा उत्पन्न अंदाज तयार करतांना आर्थिक उत्पादन क्षेत्राचे 1) प्राथमिक 2) दुय्यम व 3) तृतीय क्षेत्र यानुसार तीन क्षेत्रात विभाजन करून त्यानुसार उत्पन्न विचारात घेण्यात आले.

2.1.1

चालू किंमतीनुसार जिल्हा उत्पन्न :-

नागपूर जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील चालू किंमतीनुसार सन 2012-13 चे स्थूल जिल्हा उत्पन्न 6229068 लक्ष असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न 124003 आहे. त्याच प्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न 5619074 लक्ष असून निव्वळ दरडोई जिल्हा उत्पन्न 111860 आहे. चालू किंमतीनुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाचा 4.7 % तर निव्वळ जिल्हा उत्पन्न सुध्दा राज्य उत्पन्नाचा 4.7 % आहे.

चालू किंमतीनुसार जिल्हयाचा स्थूल उत्पन्नाचा 7.0 % प्राथमिक क्षेत्रातून 29.3 % द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 63.7 % तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

2.1.2 स्थिर किंमतीनुसार (2004-05) जिल्हा उत्पन्न :-

नागपूर जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील स्थिर किंमतीनुसार सन 2012-13 स्थूल जिल्हा उत्पन्न 3987959 लक्ष असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न 79389 आहे. त्याच प्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न 3571131 लक्ष असून निव्वळ दरडोई जिल्हा उत्पन्न 71091 आहे. स्थिर किंमतीनुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 4.8 % व निव्वळ जिल्हा उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 4.8 % आहे.

स्थिर किंमतीनुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 5.8 % प्राथमिक क्षेत्रातून, 29.7 % द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 64.5 % तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

3. किंमती व सार्वजनिक वितरण व्यवस्था

3.1 किंमती विषयक आकडेवारी (किरकोळ बाजारभाव)

सन 2013-14 मध्ये जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या जीवनावश्यक वस्तूच्या सरासरी किरकोळ किंमतीत मागील वर्षाचे तुलनेत वाढ झाल्याचे आढळते. यामध्ये विशेष अशी वाढ तांदूळ, गहू, ज्वारी, उडीददाळ, मसूरदाळ, मूग, व शेंगदाने, गूळ, दूध, तूप, कांदे, बटाटे, लसूण, बोकडाचे मास, मासे, कॉबडी, व पेट्रोल इ. वस्तूंच्या किंमतीत जास्त वाढ झाल्याचे आढळून येते. तर हरभरादाळ, साखर, गोडे तेल, सफरचंद, च्या किंमतीत घट निदर्शनास येते.

3.2 सार्वजनिक वितरण व्यवस्था

जिल्हयात 2013-14 मध्ये चालू असलेल्या रास्त भाव धान्य दुकानांची संख्या 1767 असून रेशन कार्ड धारकांची एकूण संख्या 833614 एकूण आहेत. त्यापैकी दारीद्रय रेषेखालील व अंतोदय अन्न योजनांतर्गत रेशनकार्ड धारकांची संख्या अनुक्रमे 136230 व 100449 इतकी आहे.

नागपूर जिल्हयात शासकीय गोदामांची संख्या 26 असून त्यांची साठवण क्षमता 29401 मे.टन इतकी आहे.

4. जमिन व इतर महसूल, स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न / खर्च, बँकीग, विमा, बचतगट

4.1 जमिन व इतर महसूल :-

नागपूर जिल्हयात महसूल विभागामार्फत खालील 3 प्रकारे महसूल गोळा केला जातो. 1) जमिन महसूल, वाढीव,सॅकिंग, जि.प., ग्रा.प., पंचायत समिती, सेस, इ.जि.एस., शिक्षण, अकृषीक, सिटी सर्व्हे वस्तीवाढ व नझूल या अंतर्गत सन 2013-14 मध्ये जिल्हयात 481348 हजार जमिन महसूल गोळा करण्यात आलेला असून जमिन महसूल गोळा देणा-या खातेदारांची संख्या 209012 इतकी आहे. 2) खाणी,गौणखनिज, मत्स्य, कोर्ट फी व मुद्रांक, बी.बी.डी.आर नोंदणीपत्रक महसूली, करमणूक, जाहिरात इत्यादी द्वारे 1665397 हजार महसूल गोळा केलेला आहे. 3) तगाई, अधिक धान्य, मृद संधारण, वन जमिन कर्ज, अकृषीक कर्ज, आदर्श गृह निर्माण, प्रकल्प प्रस्तांना, कुळांना दिलेले कर्ज, पूरग्रस्त, जमिन सुधारणा इत्यादी द्वारे 28 हजार महसूल गोळा झालेला आहे.

4.2 स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न / खर्च

2013-14 मध्ये नागपूर जिल्हा परिषदेचे एकूण उत्पन्न (पूर्वीच्या शिल्लकेसह) 185605 लाख असून खर्च 189802 लाख आहे. नागपूर जिल्हयामध्ये 1 महानगरपालिका, 11 नगरपालिका व 1 कटक मंडळ आहे. नगरपालिकेची स्वनिर्मित उत्पादनाची साधने म्हणजे घर व जमिनीवरील कर, नगरपालिकेच्या मालमतेतून मिळालेला कर व इतर उत्पन्न होय. सन 2013-14 मध्ये सर्व नगरपालिका, महानगरपालिका व कटक मंडळ यांचे पूर्वीच्या शिल्लकेसह एकूण उत्पन्न 137318 लाख व खर्च 121572 लाख झाला. तसेच नागपूर जिल्हयात 2013-14 मध्ये एकूण 774 ग्रामपंचायती असून पूर्वीच्या शिल्लकेसह एकूण उत्पन्न 10991 लाख रुपये व खर्च 8655 लाख झालेला आहे.

4.3 बँक / अधिकोष व विमा

नागपूर जिल्हयामध्ये वर्गीकृत अधिकोष शाखा कार्यालयाची एकूण संख्या 2013-14 या वर्षात 511 आहे. त्यापैकी 50 टक्के शाखा ह्या एकट्या नागपूर शहरामध्ये व 50 टक्के ह्या जिल्हयातील इतर भागामध्ये आहेत. जिल्हयामध्ये सहकारी बँकांच्या (वर्गीकृत) शाखांची संख्या 126 आहे. दरलाख लोकसंख्येमागे वर्गीकृत बँकांच्या शाखांची संख्या अंदाजे 13 इतकी येते.

2013-14 या वर्षात जिल्हयात भारतीय विमा निगम च्या 13 व खाजगी आयुर्विमा कंपन्यांच्या 3 शाखा असून चालू विमा पॉलिसींची संख्या अनुक्रमे 1690345 व 11543 इतकी आहे. यातील विमा प्रतिनिधीची संख्या अनुक्रमे 7207 व 245 इतकी आहे.

4.4 बचत गट :-

नागपूर जिल्हयात 2013-14 मध्ये निर्मित गटांची संख्या 7494 त्यापैकी महिला बचत गट 6944 व कार्यरत बचतगट 5865 इतके आहेत.

5. कृषी व सलग्न सेवा

5.1 कृषी :-

अ) जमिनीचा वापर

जिल्हयातील एकूण भौगोलिक क्षेत्र 986 हजार हेक्टर आहे. त्यापैकी 70.0 % क्षेत्र लागवडीलायक असून 12.7 % क्षेत्र कायम गुरे चरण व इतर चरायची जमिन याखालील होते. तसेच 8.9 % क्षेत्र शेतीकरिता उपयुक्त नसलेले क्षेत्र होते. 2011-12 वर्षामध्ये 629 हजार हेक्टर लागवडीखालील क्षेत्रापैकी 503 हजार हेक्टर क्षेत्र निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र असून ते एकूण क्षेत्राच्या 80 % एवढे होते व दुबार पिकाखालील क्षेत्र निव्वळ पिकाखालील क्षेत्राच्या 25 % होते.

ब) पीक पध्दती :-

2011-12 वर्षात जिल्हयातील एकूण पिकाखालील 629181 हेक्टर क्षेत्रापैकी अन्नधान्ये पिकाखालील 234026 हेक्टर क्षेत्र म्हणजेच 37.2 % एवढे होते. एकूण पिकाखालील क्षेत्रापैकी कडधान्य वर्गीय पिकाखालील 13.6, ज्वारीखालील 1.5, धानाखालील 12.2 व गहू पिकाखालील 9.7 % इतके होते. तसेच कापूस याखालील 15.2 %, फळे व भाजीपाला या पिकाखाली 6.0 % व गळीताचे पिकाखालील क्षेत्र 37.6 % होते.

जिल्हयात सन 2012-13 मध्ये खरीप व रब्बी हंगामात सार्वजनिक व खाजगी क्षेत्रामार्फत सुमारे 143.675 क्विंटल बियाणे वितरीत करण्यात आले.

क) रासायनिक खताचे वाटप :-

जिल्हयात सन 2013-14 मध्ये 185930 मे.टन रासायनिक खताचे वाटप करण्यात आले. 2012-13 च्या तुलनेत 2013-14 मध्ये रासायनिक खताचे वाटपात जवळजवळ 9.3 टक्क्याने वाढ झालेली दिसून येते.

ड) मुख्य पिकांचे एकूण व दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्हयामध्ये ज्वारी, गहू, धान, कापूस, हरभरा, तूर, शेंगदाना, जवस, तीळ, मिरची व संत्रा ही महत्वाची पिके होत. सन 2013-14 मध्ये सोयाबीनचे एकूण उत्पादन 96551 मे.टन, ज्वारीचे उत्पादन 3345 मे.टन, गहू 128536 मे.टन, तांदूळ 139672 मे.टन, तूर 20286 मे.टन, हरभरा 77664 मे.टन, भुईमूग 1350 मे.टन, जवस 344 मे.टन होते. तसेच कापसाचे एकूण उत्पादन 31689 गाठी एवढे होते. दर हेक्टरी उत्पादनाची आकडेवारी सोयाबीन - 417 किलो, ज्वारी - 384 किलो, गहू - 948 किलो, तांदूळ - 1533 किलो, तूर - 475 किलो, हरभरा - 622 किलो, भुईमूग - 465 किलो, जवस - 474 किलो तर कापूस - 254 गाठी अशी आहे.

इ) पर्जन्य :-

2013 या वर्षात जिल्हयात सरासरी 1553.4 मि.मि.पाउस पडल्याची नोंद घेण्यात आली आहे.

5.2 पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय व मत्स्यव्यवसाय

अ) कृत्रिम रेतन कार्यक्रम :-

जिल्हयात 2013-14 मध्ये कृत्रिम रेतन कार्यक्रमांतर्गत 29016 गायी व 2793 म्हशीवर कृत्रिम रेतन क्रिया करण्यात आली असून जन्मलेल्या वासरांची व रेडकांची संख्या अनुक्रमे 9262 व 708 इतकी आहे.

ब) पशुवैद्यकीय सेवा :-

नागपूर जिल्हयामध्ये 6 पशुवैद्यकीय सर्वाचिकित्सालय व तालुका लघुपशुवैद्यकीय सर्व चिकित्सालय, 171 दवाखाने (राज्य व स्थानिक) याशिवाय 1 दक्षता पथक व 1 फिरते पशुवैद्यकीय दवाखाना आहेत.

क) मत्स्योत्पादन :-

नागपूर जिल्हयामध्ये एकूण 15078 हेक्टर क्षेत्र मत्स्योत्पादनासाठी अनुकुल आहे. याशिवाय 650 कि.मी. लांबीचे नदीचे पात्र देखिल मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकुल आहे. जिल्हयामध्ये साधारणतः मरळ, कतला, मगर, कटवा, पोष्टी, कोलस, झिंगा इत्यादी प्रकारचे मासे आढळून येतात. सन 2013-14 मध्ये मत्स्यव्यवसायासाठी उपयोगात आणलेल्या 14884 हेक्टर क्षेत्रापासून 11397 मे.टन भूजल मत्स्योत्पादन घेण्यात आले त्याचे एकूण मूल्य 529758 लाख एवढे आहे. तसेच मत्स्यबीज उत्पादन केंद्रांना मत्स्यव्यवसायासाठी 484.40 लाख मत्स्यबीजे पुरविण्यात आली. मासेमारी व्यवसायात सहकारी संस्थामार्फत गुंतलेल्या सभासदांची संख्या 10807 इतकी असल्याचे दिसून येते.

ड) दुग्ध उत्पादन :-

नागपूर जिल्हयामध्ये शेतीला जोडधंदा म्हणून दुग्ध व्यवसाय केला जातो. 2013-14 या वर्षात नागपूर जिल्हयात 5346 हजार लिटर दुधाचे उत्पादन झाले असल्याचे आढळून येते. म्हणजेच प्रति दिन सरासरी 14.65 हजार लिटर दुध गोळा करण्यात येते.

5.3 जलसंपदा व लाभक्षेत्र (जलसिंचन)

अ) जलसिंचनाची कामे :-

जिल्हयाचा कृषी विषयक उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थितीसाठी सिंचन क्षमती वाढविणे ही एक महत्वाची बाब होय. जिल्हयामध्ये विहीरी, लहान पाटबंधारे, मध्यम प्रकल्प, मोठे प्रकल्प व उपसा सिंचन योजना याद्वारे तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केले जाते. जिल्हयामध्ये सन 2013-14 मध्ये एकूण निव्वळ भिजणारे क्षेत्र 166445 हेक्टर होते. सन 2013-14 मध्ये जिल्हयात एकूण सिंचन विहिरींची संख्या 67623 एवढी होती. डिझेल पंप 718 व विद्युत पंप 76433 बसलेले आहेत. जिल्हयात 2 मोठे, 16 मध्यम व 197 लघुपाटबंधारे प्रकल्प आहेत. याशिवाय पाझर तलाव, साठवणूक व भुयारी बंधारे, कोल्हापूर बंधारे, उपसा जल सिंचन योजना आहेत.

ब) सिंचन क्षेत्र :-

जिल्हयामध्ये सन 2013-14 मध्ये निव्वळ भिजणारे क्षेत्र 166445 हेक्टर एवढे होते पैकी विहीरीद्वारे 58353 हेक्टर आणि तळी व कालवे याद्वारे 108092 हेक्टर क्षेत्राचे सिंचन करण्यात आले.

5.4 वने व पर्यावरण

अ) जिल्हयातील एकूण वनक्षेत्र :-

2013-14 या वर्षात जिल्हयातील एकूण वनक्षेत्र 1919.48 चौ.कि.मी. असून ते जिल्हयाच्या एकूण क्षेत्राच्या 19.4% आहे. या जिल्हयातील बहुतांश वनभाग रामटेक तालुक्यातील पेंच नदीच्या दोन्ही किना-यावर सातपुडा टेकड्यांच्या पायथ्याशी आहे. तसेच काटोल तालुक्याचा पश्चिम भाग, नरखेड, उमरेड, कुही, हिंगणा आणि भिवापूर या तहसिलीमध्ये कमी अधिक प्रमाणात वनक्षेत्र आहे. एकूण वनक्षेत्राची राखीव, संरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागामध्ये विभागणी करण्यात येते. त्यापैकी 147.55 चौ.कि.मी. (8 %) अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसूल विभागाच्या देखरेखीखाली येते. आणि 1771.93 चौ.कि.मी. (92 %) राखीव संरक्षित व अवर्गीकृत वनक्षेत्र वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वनव्याप्त क्षेत्राच्या मानाने राखीव वनक्षेत्र 55 %, संरक्षित वनक्षेत्र 37 % व अवर्गीकृत वनक्षेत्र 8 % एवढे आहे. वनविभागचे वनक्षेत्रात महाराष्ट्र वनविकास महामंडळाकडे हस्तांतरीत करण्यात आलेल्या वनक्षेत्राचा अंतर्भाव करण्यात आलेला आहे.

जिल्हयात 2013-14 मध्ये सामाजिक वनीकरण कार्यक्रमातर्गत 1.77 चौ.कि.मी. क्षेत्रामध्ये 105126 वृक्षाची लागवड करण्यात आली असून राष्ट्रीय उद्याने / अभ्यारण्याचा विकास या योजनेतर्गत 6.6 कोटी खर्च झालेला आहे.

ब) वनोत्पादन :-

रामटेक, सावनेर, हिंगणा, नरखेड, भिवापूर व कुही या परिक्षेत्रामध्ये उत्तम दर्जाची सागवानी झाडाची वने आढळून येतात. सागवानी झाडासोबतच या जिल्हयामध्ये सालई, धावडा, खैर, बांबू, पळस व तेंदू या जातीची झाडे आढळून येतात. मुख्य व गौण वनोत्पादनाच्या 2013-14 या वर्षामध्ये 79110.16 हजार एवढे उत्पन्न झाले.

जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत वनविकासासाठी प्रामुख्याने (1) औद्योगिक व व्यापारी उपयोगासाठी लागणा-या वनझाडाच्या जातीच्या आगवडीची योजना (2) निकृष्ट वनाचे पुर्नवनिकरण (3) वैरण साधन संपत्तीचा विकास (4) किरकोळ जंगल उत्पन्नाचा विकास इत्यादी योजना राबाविण्यात येतात

6. उद्योग व सहकार

अ) खनिज उत्पादने :-

नागपूर जिल्हा खनिजाचे बाबतीत समृद्ध आहे. जिल्ह्यामध्ये आढळणारी महत्वाची खनिजे म्हणजे कोळसा, मॅंगनीज, डोलामाईट व चुन्याचे दगड, पांढरी माती व लोखंड ही होत. मॅंगनीज या खनिजाचे साठे मुख्यत्वे करून नागपूर व भंडारा जिल्ह्यामध्ये असल्यामुळे मॅंगनीज उत्पादनाचे बाबतीत नागपूर जिल्ह्याला भारतामध्ये महत्वाचे स्थान प्राप्त झालेले आहे. कच्चे लोखंड भिवापूर तालुक्यामध्ये भिवापूर नजीक 3 कि.मी. परिसरामध्ये आढळून येते. तेथील दगडामध्ये 55 ते 58 % लोखंडाचे प्रमाण असल्याबाबतचे अनुमान काढण्यात आलेले आहे. चुन्याचे दगड सावनेर, पारशिवनी व रामटेक तालुक्यामध्ये आढळून येतात. अभ्रक आणि टंगस्टन हे देखील नागपूर जिल्ह्यामध्ये आढळून येतात. अत्यंत महत्वाचे म्हणजे इमारती बांधकामाच्या उपयोगात वापरल्या जाणारी कन्हान नदीतील रेती उत्कृष्ट दर्जाची समजली जाते. या रेतीचा साठा नागपूर जिल्ह्यामध्ये भरपूर प्रमाणात होतो. परंतु मागील अनेक वर्षांत अव्याहत वापरामुळे साठा संपुष्टात आला व सध्या स्थितीत अन्य जिल्ह्यातून रेती आणावी लागत आहे. इतर खनिजात पीगमेंट, फेल्सपार, क्वार्ट्ज, टंगस्टन, अॅटीमनी व इमारतीस उपयुक्त दगड नागपूर जिल्ह्यामध्ये थोड्याफार प्रमाणात आढळून येतो.

ब) उद्योग व कामगार :-

नागपूर हे शहर महाराष्ट्रातील इतर औद्योगिक शहरापैकी एक होय. जिल्ह्यामध्ये औद्योगिकरण प्रामुख्याने नागरी भागातच आढळून येते. जिल्ह्यामध्ये प्रामुख्याने आढळणारे उद्योग म्हणजे कापसापासून सरकी काढणे व गासंडया बांधणे, सुतगिरणी, लाकूड कटाई, कापड गिरण्या, पेपर व स्ट्रॉबोर्ड तयार करणे, सोयाबीन प्रक्रिया प्रकल्प, रसायने व रासायनिक पदार्थ, फेरोमॅंगनीज, प्रकाशनासंबंधी उद्योग, औषधी कारखाने, यंत्रसामुग्री, तांत्रिक अवजारे व सुटे भाग, मुलभूत धातू व मिश्र धातू रबर, प्लॅस्टिक वगैरे हे होत. जिल्ह्यात 2013-14 मध्ये 12497 औद्योगिक प्रकल्प असून यात 69110.32 कोटी रुपये गुंतवणूक करण्यात आलेली आहे. यापैकी 27 औद्योगिक प्रकल्पामध्ये विदेशी गुंतवणूकीचा समावेश असून 492.84 कोटी रुपयाच्या प्रत्यक्ष गुंतवणूकीचा यात समावेश आहे. जिल्ह्यात 2011 मध्ये नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या 2084 होती व 1665 चालू कारखान्यामध्ये 89154 कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला. जिल्ह्यात निरनिराळ्या उद्योगामध्ये मार्च, 2013 अखेर 241646 कामगार असून त्यापैकी 44253 शासकीय, 73356 निमशासकीय व इतर 124037 खाजगी क्षेत्रात आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 49 % व खाजगी क्षेत्रामध्ये 51 % कामगार आहेत.

क) औद्योगिक वसाहत :-

1) हिंणणा औद्योगिक वसाहत :-

जिल्ह्यामध्ये उद्योगाचे विकासाकरिता महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळामार्फत नागपूर पासून 8 कि.मी. अंतरावर हिंणणा येथे औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. सदर वसाहत 749.60 हेक्टर क्षेत्रात स्थापन करण्यात आले आहे. या वसाहतीत 1147 घटकामध्ये उत्पादन सुरु आहे. त्यात 1785 कोटी ची गुंतवणूक असून सुमारे 20882 रोजगाराना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

2) बुटीबोरी औद्योगिक वसाहत :-

नागपूर विभागात नागपूर पासून 30 कि.मी. अंतरावर हैद्राबादकडे जाणा-या महामार्गावर बुटीबोरी येथे 2500 हेक्टर जागेवर औद्योगिक वसाहत उभारण्यात आली आहे. त्यापैकी सद्यस्थितीत विकसीत क्षेत्र 1756.52 हेक्टर इतके आहे. कायमस्वरुपी पाण्याच्या सोयीसाठी वडगाव व नाद धरणातून तसेच कृष्णा नदीतून पाणी देण्यात येत आहे. वसाहतीतील वाढीव पाण्याच्या मागणीची पूर्तता करण्यासाठी 39.85 कोटी खर्चाच्या बुटीबोरी औद्योगिक क्षेत्राची पाणीपुरवठा योजनेस (61.00 दशलक्ष लिटर) मंजूरी प्रदान झालेली आहे. त्याचप्रमाणे वसाहतीतील घनकच-याची विल्हेवाट बाबतचा प्रकल्प प्रस्तावित आहे. 11200 चौ.मी. जागा दूरध्वनी केंद्रासाठी मंजूर केली आहे.

हे केंद्र ऑप्टिकल फायबर या नविनतम तंत्रज्ञानावर आधारित असल्यामुळे देश-विदेशाच्या संपर्कासाठी त्याचा फायदा होईल. औद्योगिक वसाहतीपासून विमानतळ केवळ 22 कि.मी. अंतरावर आहे. त्याचेही आधुनिकीकरण व विस्तारीकरणाचे काम सुरु आहे. या विमानतळामुळे देशविदेशातील मोठी प्रमुख औद्योगिक शहरे जोडण्यात येत आहे. सध्या औद्योगिक वसाहतीत येणा-या उद्योगात निर्यात प्रमुख उद्योगही असल्यामुळे त्यांच्या सोयीसाठी कंटेनर कॉर्पोरेशन मार्फत डेपो उभारण्यात आला आहे. उद्योजकांना वित्तीय सहाय्य पुरवण्यासाठी राष्ट्रीयकृत बँकानी त्यांच्या शाखा येथे उघडल्या असून त्यातील एक औद्योगिक विकास बँकेची शाखा आहे.

या औद्योगिक वसाहतीस पंचतारांकीत दर्जा देण्यात आला आहे. वसाहतीत प्रामुख्याने खाली नमूद केलेल्या उद्यानासाठी विशेष सोयी व सवलती उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या आहेत.

1) माहिती तंत्रज्ञान उद्यान :-

सुमारे 20 हेक्टर जागेवर खाजगी संस्थेद्वारे हे उद्यान विकसित करण्यात येणार आहे.

2) वस्त्रोद्योग विकासासाठी 3 उद्याने :-

टेक्सटाईल पार्क 204 हेक्टर, ऑपरेल पार्क 68 हेक्टर, तर व्हीवर्स पार्क 147 हेक्टर क्षेत्रात प्रस्तावित आहे.

6.2 रोजगार व स्वयंरोजगार :-

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी स्पष्ट होते की, सन 2014 मध्ये 41295 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता आपली नावे नोंदविली होती. तथापी वर्ष अखेरीस एकूण 163052 पटावरील उमेदवार रोजगाराच्या प्रतिक्षेत होते.

जिल्ह्यात कर्मचारी गणना 2008 अंतर्गत शासकीय अधिकारी व कर्मचारी यांची मंजूर पदे 46256 असून त्यापैकी 38664 पदे भरण्यात आलेली आहेत. यात 7998 महिला अधिकारी / कर्मचारी यांचा समावेश आहे. याशिवाय स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या विविध क्षेत्रातील कार्यरत अधिकारी / कर्मचारी संख्या जिल्हा परिषद 12634, नागपूर महानगरपालिका 9496 तर नगरपालिका 2057 इतकी आहे.

6.3 सहकार व पणन

सहकारी संस्था :-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये विविध प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या 31 मार्च, 2014 अखेर 5476 असून त्यातील एकूण सभासदांची संख्या 9561 हजार आहे. 2012-13 वर्षाच्या तुलनेत 2013-14 वर्षी एकूण सहकारी संस्थांच्या संख्येत 3 टक्के वाढ तर एकूण सभासदांच्या संख्येत 0.2 टक्के वाढ झाल्याचे आढळून येते.

सभासदांची संख्या व कर्ज वाटप :-

सर्व संस्थांच्या सभासदांची संख्या 31 मार्च, 2014 अखेर 9561 हजार एवढी आहे. त्यापैकी सर्वात जास्त सभासदांची संख्या ही प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्थांची आहे. प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था एकूण संस्थांच्या 11 टक्के आहे. प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्थेमार्फत 31 मार्च, 2014 रोजी संपणा-या वर्षामध्ये 39138 शेतकरी सभासदांना 7127 लाख अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीच्या कर्जाचे वाटप करण्यात आले. तसेच मार्च, 2014 अखेर कर्जाची एकूण थकबाकी 8128 लाख आहे व थकबाकीदाराची संख्या 70385 इतकी आहे. सहकार उपशिर्षातर्गत

जिल्हा वार्षिक योजनेतून डॉ.पंजाबराव देशमुख पिक उत्पादन प्रोत्साहन योजना राबविण्यात येते. त्यातून शेतक-यांना प्राथमिक कृषी पतसंस्थेकडून 15000 पर्यन्त कर्ज देण्याची सुविधा आहे.

साखर कारखाने :-

जिल्हयात 2013-14 मध्ये 1 साखर कारखाना असून त्याची गाळप क्षमता 246119.5 मे. टन आहे. या चालू साखर कारखान्यात 25372 मे.टन साखरेचे उत्पादन झालेले आहे.

वस्त्रोद्योग जिल्हयात 2013-14 मध्ये एकूण 5 सहकारी सूतगिरण्या असून 3 गिरण्यामध्ये उत्पादन सुरु आहे व उत्पादित सुताचे मूल्य 1915 हजार इतके आहे.

पणन

घाऊक बाजार भाव :-

मार्च,2014 ला संपणा-या वर्षाकरिता तांदूळ, गहू व ज्वारी यांचे सरासरी घाऊक बाजार भाव दर क्विंटल मागे अनु. ` 3174, ` 1625 व ` 1378 रुपये असल्याचे आढळते. मागील वर्षाच्या तुलनेत सन 2013-14 मध्ये तांदूळ, गहू व ज्वारी यांचे भावात वाढ झाल्याचे आढळते.

2013-14 वर्षात द्विदल धान्यामध्ये तूर व हरभरा याचे भाव दर क्विंटलमागे अनुक्रमे ` 4156 व ` 3026 असे होते.

तेलबियामध्ये जवस व सोयाबीन यांचे भाव अनुक्रमे ` 4490 व ` 3349 रुपये होते. रोखीचे पिकामध्ये नागपूर जिल्हयामध्ये कापूस व संत्री ही महत्वाचे पिके होत. कापसाची खरेदी महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह मार्केटिंग फेडरेशन तर्फे होत असल्यामुळे कापसाचे जातवार भाव शासनाने निर्धारित केलेले आहेत.

7.पायाभूत सुविधा

7.1 उर्जा / विद्युत

विद्युतीकरण :-

किमान 10 टक्के कुटुंबाकडे गावात विद्युत पुरवठा झाला असल्यास त्या गावाचे विद्युतीकरण झाले असे नविन व्याख्येनुसार म्हणता येईल. 2011 चे जनगणनेनुसार नागपूर जिल्हयामध्ये 1617 वस्ती असलेली व 242 ओसाड अशी एकूण 1859 गावे आणि 41 शहरे आहेत. मार्च,1987 पर्यन्त सर्व गावाचे व शहराचे महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीद्वारे विद्युतीकरण पूर्ण करण्यात आले आहे.

विद्युतीकरण केलेले शेतीचे पंप :-

जिल्हयामध्ये 31 मार्च,2014 पर्यन्त महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मार्फत एकूण 76433 कृषी पंपाना वीज पुरवठा करण्यात आला.

वीजेचा वापर :-

2013-14 मध्ये 3975 दशलक्ष युनिटस वीजेचा वापर करण्यात आला. त्यापैकी घरघृती वापरासाठी 31.7%, व्यापारी कामासाठी व लघुशक्तीसाठी 6.8%, औद्योगिक वापरासाठी 44.0 %, सार्वजनिक दिवाबत्ती 1.6%, कृषी कामाकरिता 6.7% व इतर कामाकरिता 9.2% विद्युत वापर करण्यात आला. तसेच जिल्हयामध्ये 1070965 विद्युत संवर्धने (कनेक्शन) दिली गेलेले आहेत.

विद्युत निर्मिती केंद्रे :-

नागपूर जिल्हयामध्ये खापरखेडा व कोराडी याठिकाणी कोळशाच्या सहाय्याने विद्युत निर्मिती केली जाते. तसेच पेंच प्रकल्पापासून जलविद्युत निर्माण केली जाते.

7.2 प्रादेशिक परिवहन, म.रा. मार्ग परिवहन व दळणवळण

नोंदणी करण्यात आलेली वाहने :-

जिल्हयामध्ये निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनाची संख्या मार्च,2014 अखेर 1678720 एवढी आहे. त्यात 82 % दुचाकी वाहने असून 95 % एकूण प्रवासी वाहने आहेत व 5 % मालवाहतूक वाहने आहेत. मागील वर्षाच्या तुलनेत नोंदणी केलेल्या वाहनात चालू वर्षी 7.1 % वाढ झालेली आढळते.

पोष्ट आणि दूरध्वनी सेवा :-

जिल्हयामध्ये मार्च,2014 अखेर 347 टपाल कार्यालये कार्यरत आहे. दरलाख लोकसंख्येमागे 7 टपाल कार्यालये उपलब्ध आहेत.

जिल्हयामध्ये दूरध्वनीची संख्या 120707 आहे. 2012-13 या तुलनेत 2013-14 मध्ये 4.5 टक्क्यांनी संख्येत घट झालेली आहे. तसेच जिल्हयामध्ये पोष्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या 264 आहे.

7.3 सार्वजनिक बांधकाम

रस्त्यांची लांबी :-

जिल्हयामध्ये मार्च 2014 पर्यंत 16969 कि.मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम झाले असून त्यापैकी ग्रामिण भागात 10987 कि.मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम तर महानगरपालिका व नगरपालिका हद्दीत 2976 कि.मी. रस्त्यांची कामे पूर्ण करण्यात आलीत.

लोहमार्ग :-

नागपूर जिल्हयामध्ये एकेरी, दुहेरी व नॅरोजन लोहमार्गाची लांबी अनुक्रमे 146.24, 477.93 व 168.12 कि.मी. आहे. नागपूर शहर हे भारताचे मध्यवर्ती ठिकाण असून ते दिल्ली, मद्रास, मुंबई व कलकत्ता इ. प्रमुख शहरांना लोहमार्गाने जोडलेले आहे. नागपूर जिल्हयामध्ये महत्वाच्या रेल्वेमार्गाने विद्युतकरण पूर्ण करण्यात आले असून सर्व प्रवासी गाड्या विद्युत इंजिनाद्वारे धावू लागलेल्या आहेत.

7.4 पाणी पुरवठा व स्वच्छता

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईबाबत केलेल्या उपाय योजना :-

नागपूर जिल्हयात 2013-14 मध्ये वस्ती असलेल्या 1635 गांवापैकी 1148 गावांना 12 महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असून सदर गावांना नळाने पाणीपुरवठा करण्यात येतो. तरीसुद्धा उन्हाळ्यात 487 गावांना पिण्याच्या पाण्याची टंचाई भासली. यावेळी 22 गावांना टँकर द्वारे व 465 गावांना इतर साधनांनी पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा केला जातो. 2013-14 मध्ये अनुसूचित जाती व नवबौद्धाकरिता नळ जोडणी योजनेतर्गत एकूण 12281 लाभार्थ्यांना लाभ मिळाला असून त्यावर 698.56 लाख खर्च झालेला आहे.

ग्रामीण भागात शौचालयाची सुविधा :-

जिल्ह्यात 2013-14 अखेर ग्रामीण भागातील दारिद्र्य रेषेखालील 95276 कुटुंबांपैकी 61932 कुटुंबाकडे शौचालय आहेत. त्याची टक्केवारी 65% असून 34.9 % कुटुंबाकडे शौचालय उपलब्ध नाहीत. तर दारिद्र्य रेषेवरील एकूण 262098 कुटुंबांपैकी 174645 कुटुंबाकडे शौचालय आहेत. त्याची टक्केवारी 67 % असून 33.4 % कुटुंबाकडे शौचालय सुविधा नाही.

8 सामाजिक क्षेत्रे व सामूहिक सेवा

8.1 शिक्षण

नागपूर जिल्ह्यामध्ये सन 2013-14 या वर्षात प्राथमिक शाळांची एकूण संख्या 2779 आहे. माध्यमिक शाळांची संख्या 615, उच्च माध्यमिक शाळा 307 व महाविद्यालये 393 आहेत.

2013-14 मध्ये एकूण विद्यार्थ्यांची संख्या 1002589 आहे. त्यापैकी प्राथमिक शाळेमध्ये 41.2%, माध्यमिक शाळेमध्ये 24.0 %, उच्च माध्यमिक शाळेमध्ये 23.0 %, महाविद्यालयातून 11.8% विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांमध्ये अनुसूचित जाती वर्गाचे एकूण 174625 विद्यार्थी असून अनुसूचित जमाती वर्गाचे एकूण 121095 विद्यार्थी आहेत. अल्पसंख्यांक प्रवर्गाचे एकूण 72847 विद्यार्थी आहेत. इयत्ता 10 वी नंतर विविध शिक्षण शासकीय / खाजगी आय.टी.आय. मध्ये 6374, तंत्र निकेतन मध्ये 13225, एम.सी.व्ही.सी. मध्ये 4740 आणि विज्ञान, कला व वाणिज्य शाखा मध्ये एकूण 68847 विद्यार्थ्यांची प्रवेश क्षमता आहे. तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षणाच्या 10 शाळांमध्ये 1789 विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात आलेला आहे.

अभियांत्रिकी महाविद्यालयीन शिक्षणातर्गत पदविका स्तरावरील 36 संस्था असून यात 8344 विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात आलेला आहे. तसेच पदवी स्तरावरील 40 संस्थामध्ये 12548 विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात आलेला आहे. जिल्ह्यात 20 शारिरीक शिक्षण महाविद्यालये असून या अंतर्गत 374 अधिकृत क्रिडागणे, 232 व्यायामशाळा, 13 स्टेडियम व 21 जलतरण तलाव आहेत.

8.2 सार्वजनिक आरोग्य सेवा

वैद्यकीय सेवा :-

सार्वजनिक आरोग्याचे दृष्टीने जिल्ह्यामध्ये वैद्यकीय सेवा ही शासनातर्फे जिल्हा परिषदा, नगरपालिका, तसेच धर्मदाय संस्थामार्फत उपलब्ध करून दिल्या जाते. नागपूर जिल्ह्यात सन 2013-14 मध्ये 48 रुग्णालये, 163 दवाखाने, 102 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे, 606 आरोग्य उपकेंद्रे व 28 प्रसूतीगृहे कार्यरत आहेत. दरलाख लोकसंख्येमागे रुग्णालयाची संख्या 1 येते हे प्रमाण महाराष्ट्राच्या तुलनेत कमी आहे. नागपूर जिल्ह्यात दरलाख लोकसंख्येमागे सार्वजनिक, वैद्यकीय संस्थातील खाटांची संख्या 75 येते. तसेच उपचार केलेल्या आंतररुग्णाची संख्या 200812 व बाह्यरुग्णांची संख्या 3396435 इतकी आहे.

जन्म-मृत्यू प्रमाण :-

नागपूर जिल्ह्यात सन 2013-14 या वर्षातील जन्म 92221 आणि मृत्यू 36206 नोंदविल्याचे आढळून येते. तसेच बालमृत्यू संख्या 3476 इतकी आहे. व अर्भकमृत्यूची संख्या 2661 इतकी आहे.

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम :-

नागपूर जिल्ह्यामध्ये 31.3.2014 रोजी एकूण 72 कुटुंब नियोजन केंद्रे कार्यरत आहेत. सन 2013-14 मध्ये नसबंदी केलेल्याची एकूण संख्या 17542 आहे. 362 पुरुष नसबंदी व 17180 स्त्रियांची नसबंदी करण्यात आली. शिवाय 13280 स्त्रिया लूप पध्दतीचा वापर करीत असल्याचे आढळते. लोकसंख्येला आळा घालण्याकरिता

शासनातर्फे कुटुंब कल्याण कार्यक्रम राबविण्यात येतो. याशिवाय माताबाल संगोपन कार्यक्रमातर्गत लस टोचणीचा कार्यक्रम जिल्ह्यात ग्रामिण व नागरी स्तरावर राबविण्यात येतो. यामध्ये डी.टी.पी., पोलिओ, बी.सी.जी., बी.टी. तसेच 10 वर्षे व 16 वर्षे वयोगटातील मुला-मुलींना व गरोदर स्त्रियांना धनुर्वात प्रतिबंधक लस टोचण्यात येते.

8.3 महिला व बालविकास

नागपूर जिल्ह्यात 2013-14 मध्ये 3142 अंगणवाड्या असून यात 3093 अंगणवाडी सेविका कार्यरत आहेत. यामध्ये एकूण 120363 दाखल मुले असून अंगणवाडी लाभ घेणा-या बालकांची संख्या 226191 व माताची संख्या 38568 इतकी आहे.

8.4 दारिद्र्य

नागपूर जिल्ह्यातील दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामिण कुटुंबाची गणना -2002 नुसार एकूण 358525 कुटुंबांपैकी 132760 कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखाली होते. तसेच नागरी भागामध्ये 594805 शहरी कुटुंबांपैकी 119944 कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखाली आहेत.

8.5 गृहनिर्माण

नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास (म्हाडा) मार्फत 2013-14 मध्ये 372 गाळे बांधण्यात आले असून मध्यम उत्पन्न गट 10 व उच्च उत्पन्न गट 362 यानुसार भूखंड वाटप करण्यात आलेले होते. सन 2013-14 मध्ये म्हाडा मार्फत या कामावर ` 2929.71 लक्ष खर्च झालेला आहे.

इंदिरा आवास योजनेतर्गत ग्रामिण भागात 2467 घरकुले बांधण्यात आलेली असून यावर ` 2343.65 लक्ष खर्च झालेला आहे.

8.6 सामाजिक न्याय

नागपूर जिल्ह्यात 118 कार्यरत मागासवर्गीय वस्तीगृहे असून त्याची प्रवेशक्षमता 5157 इतकी आहे. 2013-14 मध्ये 5084 विद्यार्थ्यांना यात प्रवेश मिळालेला आहे. जिल्ह्यात 2407 दलित वस्त्या असून त्यामधील लोकसंख्या 404078 इतकी आहे.

8.7 अल्पसंख्यांक विकास

अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडून राबविण्यात येत असलेल्या विविध योजनांचा वर्ष 2013-14 मध्ये लाभ प्राप्त झालेल्या एकूण लाभार्थ्यांची संख्या 2544 असून या योजनांवर ` 62.96 लाख इतका खर्च झालेला आहे.

8.8 विशेष सहाय्य

महसूल विभागाकडील सामाजिक सुरक्षा योजनेतर्गत वर्ष 2013-14 मध्ये संजय गांधी निराधार योजना अंतर्गत 43934 लाभार्थ्यांस 3585.41 लाख अनुदान देण्यात आले. श्रावण बाळ सेवा योजनेतर्गत 79229 लाभार्थ्यांस 4149.38 लाख अनुदान इंदिरा गांधी राष्ट्रीय वृद्धापकाळ योजनेतर्गत 48397 लाभार्थ्यांस 1508.57 लाख अनुदान देण्यात आले. राष्ट्रीय कुटुंबलाभ योजना अंतर्गत 718 लाभार्थ्यांस 112.6 लाख अनुदान देण्यात आले.

8.9 मदत व पूर्नवसन

गोसीखूर्द प्रकल्पामुळे 51 बाधीत गावे पूर्नवसीत करण्यात आली त्या गावातील 7227 लोकाकरिता 36 वसाहती स्थापित केल्या व 159 व्यक्तींना नौकरी देण्यात आली आहे.

विविध आपत्ती मुळे झालेल्या हानी करिता वर्ष 2013-14 मध्ये 12442.58 लाख अर्थसहाय्य देण्यात आले आहे.

9 योजनाविषयक आकडेवारी

9.1 विविध विकास योजना

सन 2013-14 मध्ये सर्व साधारण योजनेतर्गत ` 17500.00 लाख नियत व्यय मंजूर असतांना खर्च ` 17488.72 लाख झालेला आहे. अनुसूचीत जाती उपयोजनेतर्गत ` 8825.00 लाख नियत व्यय मंजूर असतांना खर्च ` 8588.26 झालेला आहे. आदिवासी उपयोजना अंतर्गत ` 1766.04 लाख नियत व्यय मंजूर असतांना खर्च ` 1647.87 लाख झालेला आहे.

सन 2013-14 मध्ये जिल्हयात सर्वसाधारण, विशेष घटक योजना व आदिवासी उपयोजना अंतर्गत कृषी व सलग्न सेवा या विकास शिर्षाखाली ` 3088.23 लाख, ग्रामिण विकास या शिर्षाखाली ` 2226.22 लाख, पाटबंधारे व पूरनियंत्रण या शिर्षाखाली ` 1405.74 लाख, उर्जा या शिर्षाखाली ` 985.00 लाख, उद्योग व खाण या शिर्षाखाली ` 196.00 लाख, परिवहन या शिर्षाखाली ` 3771.48 लाख, सामान्य आर्थिक सेवा या शिर्षाखाली ` 608.25 लाख, सामाजिक व सामूहिक सेवा या शिर्षाखाली ` 16427.27 लाख निधी खर्च झालेला आहे.

9.2 महाराष्ट्र रोजगार हमी योजना

वर्ष 2013-14 मध्ये ग्रामिण बारमाही जोड रस्ते, पूरनियंत्रण व पूरसंरक्षण व जलसंधारण या कामाकरिता महाराष्ट्र रोजगार हमी योजनेतर्गत एकूण ` 3170.15 लाख खर्च झालेला असून त्याद्वारे 13.3 लाख मनुष्य दिवस रोजगार निर्मिती झालेली आहे.

10 संकिण

10.1 न्याय व प्रशासन

सन 2013-14 मध्ये पोलिस अधिकारी / कर्मचारी याची संख्या 14560 असून त्यापैकी महिला पोलिस अधिकारी / कर्मचारी 1368 आहेत. यावरून दर लाख लोकसंख्येमागे 313 पोलिस कर्मचारी असल्याचे दिसून येते.

जिल्हयात एकूण कार्यरत न्यायालयाची संख्या 135 आहे. विविध न्यायालयात मुळ व अपिल मिळून एकूण 118076 प्रकरणे आहेत.

10.2 माहिती व जनसंपर्क

नागपूर जिल्हयामध्ये सन 2013-14 या वर्षात 54 दैनिके तसेच 74 साप्ताहिके, 2 पाक्षिके, 7 मासिके व 3 त्रैमासिक मराठी, हिंदी व इंग्रजी भाषेतून प्रकाशित करण्यात आलेत.

जिल्हयात कायम स्वरुपी 25 चित्रपट गृहे, 6 व्हिडीओ केंद्रे व 497834 केबल ग्राहक आहेत. सन 2013-14 मध्ये 143519 हजार रुपये करमणूक कर प्राप्त झालेला आहे.

10.2 निवडणूक

नागपूर जिल्हयात रामटेक व नागपूर ही 2 लोकसभा मतदासंघ असून 2009 च्या निवडणूकीत 3240 हजार मतदारांपैकी 1521 हजार मतदारांनी मतदान केल्याचे दिसून येते. तसेच जिल्हयात 12 विधानसभा मतदार संघ असून 2009 च्या निवडणूकीत 3540 हजार मतदारांपैकी 1974 हजार मतदारांनी मतदान केले होते.

10.3 वित्त

जिल्हयात 2013-14 मध्ये मूल्यवर्धित कर, मुद्रांक व नोंदणी शुल्क, राज्य उत्पादन शुल्क, विजेवरील शुल्क, करमणूक कर, वाहनावरील कर, मालउतारुवरील कर, जमिन महसूल व इतर महसूल मिळून एकूण ` 361395.17 लाख महसूल प्राप्त झालेला आहे.

10.4 पर्यटन

जिल्हयात ब व क वर्गवारी असलेल्या 8 पर्यटन स्थळांच्या विकासाकरिता सन 2013-14 मध्ये 750.69 लाख खर्च करण्यात आलेला आहे.

गणनाविषयक आकडेवारी

1. जणगणना -2011

1.1 लोकसंख्या (2011)

2011 चे जनगणनेप्रमाणे नागपूर जिल्हयाची लोकसंख्या 4653570 असून त्यापैकी 2384975 पुरुष व 2268595 स्त्रिया आहेत. सन 2001 ते 2011 या दशवर्षांमध्ये नागपूर जिल्हयाची लोकसंख्या 14.4% ने वाढल्याचे आढळते. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागपूर शहर तालुक्याची लोकसंख्या 51.7%, सावनेर तालुका 4.9 %, पारशिवनी तालुका 3.1% , रामटेक तालुका 3.4 %, मौदा तालुका 3.0 %, कामठी तालुका 5.1%, कुही तालुका 2.7 %, भिवापूर तालुका 1.8 %, उमरेड तालुका 3.3 %, नागपूर (ग्रामिण) तालुका 6.5 %, हिंगणा तालुका 5.2 %, काटोल तालुका 3.5%, नरखेड तालुका 3.2 %, कळमेश्वर तालुका 2.6 % एवढी आहे.

1.2 लोकसंख्येची घनता (2011):-

2011 च्या जनगणनेप्रमाणे क्षेत्रफळ व लोकसंख्येच्या दृष्टीने विचार केल्यास नागपूर जिल्हयाचे क्षेत्रफळ महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळाच्या 3.2 % आहे. व लोकसंख्या 4.1 % आहे. नागपूर जिल्हयाकरिता लोकसंख्येची घनता दर चौ.कि.मी.मागे 470 असून हे महाराष्ट्र राज्याकरिता दर चौ.कि.मी. मागे 365 आहे तर भारताचे दर चौ. कि.मी. मागे 325 आहे.

1.3 नागरी व ग्रामिण लोकसंख्येचे प्रमाण (2011):-

2011 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 68.3 % व ग्रामिण भागामध्ये 31.7 % लोक वास्तव्य करीत आहेत. जिल्हयाची नागरी लोकसंख्या 3178759 असून त्यापैकी एकटया नागपूर शहरात 2405665 एवढे लोक वास्तव्य करीत आहेत. म्हणजेच जिल्हयातील एकूण नागरी लोकसंख्येपैकी 76 % लोकसंख्या नागपूर शहरामध्ये व उर्वरित 24 % लोकसंख्या कामठी, कामठी कटकमंडळ, काटोल, नरखेड, मोवाड, सावनेर, खापा, कळमेश्वर, मोहपा, रामटेक, उमरेड, व 29 गणना शहरे अशा एकेचाळीस नागरी विभागात विभागली गेली आहे.

1.4 लोकसंख्येतील स्त्री -पुरुष प्रमाण (2011):-

जिल्हयात दर हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण 2011 च्या जनगणनेप्रमाणे 951 असून महाराष्ट्राच्या 925 च्या तुलनेत हे प्रमाण जास्त आहे. ग्रामिण भागात हे प्रमाण 942 असून नागरी भागात हे प्रमाण 951 आहे.

1.5 अनुसूचित जाती व जमाती (2011) :-

जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येत अनुसूचित जातीचे नवबौध्दासह प्रमाण 18.7 % असून जमातीचे प्रमाण 9.4 % आहे. हेच प्रमाण राज्याकरिता अनुक्रमे 10.2 व 8.9 % आहे.

1.6 लोकसंख्येची वयोगटानुसार रचना (2011):-

2011 च्या जनगणनेनुसार नागपूर जिल्हयामध्ये 0 ते 14 या वयोगटात 1124014, 15 ते 19 वयोगटात 428956, 20 ते 24 या वयोगटात 470263, 25 ते 29 या वयोगटात 437587, 30 ते 34 या वयोगटात 391140, 35 ते 39 या वयोगटात 367708, 40 ते 49 या वयोगटात 602973, 50 ते 59 या वयोगटात 379731 व 60 वर्षापेक्षा अधिक या वयोगटात 438736 लोकसंख्या आहे. वय अनिर्देशित लोकसंख्या 12462 इतकी आहे.

1.7 साक्षरता (ग्रामिण व नागरी) (2011) :-

2011 च्या जनगणनेप्रमाणे एकूण लोकसंख्येपैकी 88.4 % लोकसंख्या साक्षर असून ग्रामिण भागात 81.9 % व नागरी भागात 91.4 % आहे. साक्षरतेचे स्त्री व पुरुष यांचेसाठी प्रमाण अनुक्रमे 84.5 व 92.1 % आहे.

1.8 वापरातील निवासी घरांची व कुटुंबांची संख्या (2011):-

2011 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयातील एकूण कुटुंबांची संख्या 1041544 एवढी असून त्यापैकी 339997 ग्रामिण भागात व 701547 नागरी भागात आहेत. एकूण कुटुंबांच्या संख्येत बेघर कुटुंबाचा समावेश असून त्यात संस्था कुटुंबाचा समावेश नाही.

2 कृषी गणना :-

2.1 वहित धारण जमिनीची संख्या, त्यांचे क्षेत्रफळ आणि वर्गीकरण :-

वहिताखालील जमिन धारणाचे गटाप्रमाणे भूधारकांची व क्षेत्राची टक्केवारी खालील प्रमाणे होती

अ.क्र.	धारणगट हेक्टर	भूधारक (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		2000-01	2010-11	2000-01	2010-11
1	2 पर्यंत	38	68	26	39
2	2 ते 5	30	27	42	41
3	5 ते 10	6	4	19	15
4	10 ते 20	1	1	5	4
5	20 व त्यापेक्षा जास्त	-	-	1	1

2010-11 चे कृषी गणनेचे आकडेवारी एकूण भूधारकापैकी 93.54 टक्के वैयक्तिक भूधारक, 6.33 टक्के सयुक्त धारक व 0.13 टक्के संस्थांचे धारक होते. 2000-01 च्या तुलनेत 2010-11 वर्षी 2 हेक्टर भूधारकांच्या संख्येत 79 टक्क्यांनी वाढ झालेली आहे. तसेच क्षेत्रफळाचे बाबतीत 2 हेक्टर पर्यन्तच्या गटात 50 टक्के वाढ आणि 2 ते 5 पर्यन्तच्या गटात 0.02 टक्केनी घट झालेली आहे. परंतु इतर गटात घट झालेली आहे.

3 पशुगणना

3.1 पशुधन :-

नागपूर जिल्हयामध्ये 2007 च्या पशुगणनेप्रमाणे एकूण पशुधनाची संख्या 993824 एवढी आहे. हीच पशुगणनेची संख्या 2003 मध्ये 983940 एवढी होती. 2007 च्या पशुगणनेप्रमाणे एकूण पशुधनापैकी गायी, बैल व वासरे 536005 म्हणजेच 53.9%, म्हशी, रेडे 101475 म्हणजेच 10.2%, मेंढया, बकरे 344410 म्हणजेच 34.7% व

इतर पशुधन (घोडे व सिंगरासह) 11934 म्हणजेच 1.2 % आढळून येते. 2003 ते 2007 वर्षांचे काळात पशुधनाच्या संख्येत वाढ झाल्याचे आढळून येत नाही. मात्र कुक्कुटांच्या संख्येत 2.45 टक्क्यांनी वाढ झाल्याचे आढळून येते. शेतीला जोडधंदा म्हणून विस्तृत प्रमाणात ग्रामिण भागात कुक्कुट पालनाचा व्यवसाय करण्यात येतो. 2007 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ. कि.मी. मागे पशुधनाची घनता 100 आढळून येते.

4 आर्थिक गणना - 2005

4.1 पाचवी आर्थिक गणना 2005 (अस्थायी)

आर्थिक गणना म्हणजेच देशातील सर्व उपक्रमाची गणना होय. राज्य शासनाचे अर्थ व सांख्यिकी संचालनालययामार्फत राज्यात सन 2005 मध्ये पाचवी आर्थिक गणना घेण्यात आली. त्यात कृषी (पीक उत्पादन व मळे वगळता) व बिगर कृषी क्षेत्रातील जे उपक्रम वस्तू उत्पादन, वितरण व सेवा पुरवणे यात गुंतलेले आहेत. अशा उपक्रमाची गणना करण्यात आली. त्यातून मिळालेल्या माहिती व आकडेवारीचा उपयोग पुढील संस्करणासाठी करण्यात येत आहे. सद्यस्थितीत देण्यात आलेली आकडेवारी ही अस्थायी स्वरूपाची आहे.

कृषी व बिगर कृषी आस्थापना :-

अस्थायी निष्कर्षानुसार पीक उत्पादन व मळे वगळता निरनिराळ्या आर्थिक कार्यात जिल्हयामध्ये कृषी व बिगरकृषी क्षेत्रात एकूण 211049 उपक्रम कार्यरत असून त्यापैकी ग्रामिण भागात 61278 तर नागरी भागात मात्र 149771 इतके उपक्रम आहेत. मोकळ्या जागेवर कार्यरत असलेले उपक्रम सुमारे 21.8% आहेत. जिल्हयातील एकूण उपक्रमांपैकी कृषी क्षेत्रात 7.4 % तर बिगर कृषीक्षेत्रात 93.6% उपक्रम कार्यरत असून त्यातील कामगारापैकी सुमारे 58.2 % कामगार वेतनावर काम करीत आहेत.

"मिहान " - मल्टी मॉडेल इंटरनॅशनल एअरपोर्ट हब, नागपूर

भारत - वैश्विक संपन्नतेच्या यशोमंदीराकडे मार्गक्रमण

विद्यमान शतकात भारत आर्थिक परिवर्तन, सौहार्द वातावरण निर्मिती आणि सुनियोजित मुलभूत मानवी गुणावर आरुढ होवून एक जागतिक महासत्ता म्हणून उदयास येणार आहे. सद्यपरिस्थितीतील नागपूर येथे नियोजित "मल्टी मॉडेल इंटरनॅशनल एअरपोर्ट हब " (मिहान) हा महत्वाकांक्षी प्रकल्प अतिशय जागतिक आर्थिक स्पर्धेत भारताला मानाचे स्थान प्राप्त करून देणार आहे.

महाराष्ट्र - भारताचे आर्थिक शक्तीस्थान

उद्योगांना प्रोत्साहित करणा-या पायाभूत सोई उपलब्ध करून देण्यात महाराष्ट्र राज्य देशातील इतर राज्याच्या तुलनेत अग्रेसर आहे. आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेत भारतीय मालाची निर्यात करण्यात महाराष्ट्र राज्याचा सिंहाचा वाटा आहे.

नागपूर - भारताचे केंद्रीय शक्तीस्थान

राज्याची उपराजधानी, आंतरराष्ट्रीय वायुमार्गावरील अत्यंत महत्वाचे स्थानी असलेले शहर. भारतीय उपखंडातील केन्द्रस्थान, दक्षिण-पूर्व आशिया आणि मध्य-पूर्व आशिया / युरोप या मार्गावरील नागरी उड्डायन व मालवाहतूकीच्या मार्गावरील एक आदर्श स्थान आहे. सर्वांगीण पायाभूत सोईनी युक्त असलेल्या या शहराला सन 2001 मध्ये सर्वोत्तम शहर म्हणून अंलकृत केले आहे. तसेच देशातील द्वितीय क्रमांकाचे हिरवेगार शहर म्हणून ओळख आहे. तीन राष्ट्रीय महामार्ग, तीन राज्य महामार्ग, 75 रेल्वे ट्रेन्स, 60 मालवाहतूक रेल्वे ट्रेन्सच्या सक्षम वाहतूक व्यवस्थेमुळे नागपूर हे चारही दिशांना जोडले गेले आहे. खनिज संपत्ती, शेतलागवडीकरिता उत्तम दर्जाची सुपिक जमिन, नैसर्गिक संपदा व समृद्ध वनक्षेत्र याशिवाय सर्व स्तरीय शैक्षणिक सुविधा या सर्व मुलभूत समृद्ध सोयीचा विचार करून मिहान प्रकल्पाच्या स्थापनेसाठी नागपूर शहराची निवड करण्यात आली.

मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य हे अध्यक्ष असलेल्या महाराष्ट्र एअरपोर्ट डेव्हलपमेंट कंपनी लि. या संस्थेच्या माध्यमातून आजमितीस सदर प्रकल्पाची उभारणी सुरु झाली आहे. देशातील पहिला " इंटरनॅशनल हब एअरपोर्ट " दक्षिण-पूर्व आशिया खंडातील ख्यातनाम हब म्हणून ओळखला जाणार आहे.

मिहान - भविष्यकालीन व्यापार सुलभता

मिहान प्रकल्प 4354 हेक्टर परिसरात विस्तारीत राहाणार असून त्यात इंटरनॅशनल हब एअरपोर्ट, स्पेशल इकॉनॉमिक झोन (सेझ) रोडस, आर.ओ.बी. वॉटर सप्लॉय, सिवरेज सिस्टीम, इंटरटेन्टमेंट इ. बाबीसाठी विशिष्ट व निर्धारित जमिनी उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. प्रकल्पातर्गत प्रस्तावित धावपट्टी 3600X 60 मीटर, समांतर धावपट्ट्या 4000X60 मीटर लांबीच्या बांधण्यात येणार आहेत. एकाच वेळेस 50 विमाने तळावर तर 50 विमाने दूरवरच्या परिसरात उभी ठेवण्याची व्यवस्था करण्यात येत आहे. 3 लाख चौरस मीटर अर्धगोलाकार परिसरात विविध वास्तूची बांधणी टप्प्या टप्प्याने पूर्णत्वास नेणार आहे. प्रकल्पामुळे येत्या दोन दशकात 140 लक्ष प्रवासी व 8.70 लक्ष टन मालवाहतूक शक्य होणार आहे. रेल्वे / रस्ता मालवाहतूक, हवाईमालवाहतूकीला पूरक ठरून प्रतिवर्षी मालवाहतूकीची उद्दिष्ट 25 लक्ष टनापर्यन्त गाठता येईल. त्यासाठी ट्रक (मल्टी एक्सल) पार्किंग (1000), ट्रक मेन्टेन्स, इंधन सुविधा, ओपन स्टॉक यार्डस, वेअर हाऊसिंग, कोल्ड स्टोरेज, प्रायव्हेट गोडावून यासारख्या विविध सुविधा देण्यात येणार आहे.

विशेष आर्थिक विभाग (सेझ) - मुक्त व्यापार व्यवस्थेचा स्वर्ग

मान्यता प्राप्त विशेष आर्थिक विभाग (सेझ) नागपूर विमानतळाच्या समिपच स्थापित आहे. सेझ अंतर्गत कार्यरत उद्योगांना उच्च स्तरीय पायाभूत सुविधा आधारभूत सेवा, भांडवलीमालमत्ता, प्रमुख कच्च्यामालावर जकात व अन्य कोणतेही कर न आकारता आयात करण्याची सवलत, पक्क्या मालाची उत्पादन, प्रक्रिया, आवश्यक सेवा, जुळवणी, व्यापार, दुरुस्ती व रिपॅरिंग या विभागाची निर्मिती, सेझ अंतर्गत सुलभ कर निर्धारण, मैत्रीपूर्ण कामगार कायदे, उत्कृष्ट कामगारांना प्रोत्साहनपर विशेष भत्ता अशा विविध प्रशासकीय पध्दती सुध्दा कार्यान्वीत करण्यात येणार आहे.

औष्णिक उर्जा केंद्र :-

200 मेगावॉट क्षमतेचे औष्णिक उर्जा केंद्र 60 हेक्टर जागेत उभारण्यात येणार आहे. सेझच्या कार्यप्रणालीमुळे या प्रकल्पाची किंमत 30 टक्क्यांनी कमी होणार आहे. केन्द्राची निर्मिती BOT तत्वावर पब्लिक-प्रायव्हेट पार्टनरशिप अंतर्गत होणार आहे. या केन्द्रामुळे प्रकल्पाअंतर्गतच्या उद्योगांना विजेचा अखंडीत पुरवठा $\pm 5\%$ च्या दाबाने होत राहील.

माहिती तंत्रज्ञान पार्क :-

"सेझ " या संस्थेचे प्रमुख अंग (भाग) म्हणजे माहिती तंत्रज्ञान पार्क, या विभागाचा विस्तार आय टी क्षेत्रातील नामवंत कंपनीच्या माध्यमातून करण्यात येणार आहे. यात कॉल सेंटर्स, डाटा सेंटर्स, सॉफ्टवेअर प्रॉडक्शन हाऊसेस, ऑनमेशन स्टुडिओज कार्यरत करण्यात येणार आहेत.

आंतरराष्ट्रीय विद्यालय, उपहारगृहे, मनोरंजन व निवासी जागा :-

"सेझ " ही एक आंतरराष्ट्रीय चळवळ असल्यामुळे त्या अंतर्गत देशाविदेशातील पर्यटक, उद्योजक व त्यांचे कुटुंबीय आणि सर्व संबंधीतांना निवास व्यवस्था, पर्यटन, मनोरंजन अशा विविध सोयी उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

मिहान योजनेचा लाभ :-

- * मिहान प्रकल्प भारताच्या केंद्र स्थानी स्थापित असल्यामुळे देशातील चारही दिशाकडून सुलभरित्या जोडण्यात येईल.
- * मिहान प्रकल्प सेझ संस्थेच्या माध्यमातून कार्यरत होत असल्यामुळे उत्पादित मालाचे बाजारमूल्य किफायत किंमतीत राहाणार आहे.
- * इतर महानगराच्या तुलनेत या शहरातील नागरिकांचा राहणीमानाचा खर्च कमी राहील.
- * विशिष्ट शैक्षणिक अर्हता व कुशल असं भरपूर मनुष्यबळ किफायत वेतनावर / मोबदल्यावर उपलब्ध होईल.
- * मोकळ्या जागेची किफायत दरावर उपलब्धता

- * सभोवतालच्या परिसरातून सुलभतेने भरपूर कच्च्यामालाची उपलब्धता
- * प्रस्तावित विज केंद्राद्वारे अखंड विज पुरवठा
- * कुशल व्यवस्थापनाद्वारे बँक व पोष्ठाची सेवा
- * एक खिडकी योजनेद्वारे निपटारा
- * सुलभ पाणीपुरवठा
- * आंतरराष्ट्रीय प्रमाणबद्ध संपर्कव्यवस्था
- * सशक्त व्यवस्थापनेचा आधार

स्वास्थ्य व्यवस्था :-

"सेझ " अंतर्गत 50 हेक्टरच्या विस्तृत परिसरात स्वास्थ्य केंद्र उभारण्यात येणार आहे. 2500 खाटाच्या व्यवस्थेसह "सुपर स्पेशालिटी हॉस्पिटल्स " हे आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील गुणवत्ता दर्जाचे राहाणार आहे. अशा या बहुआयामी प्रकल्पाची उभारणी नागपूर येथे सुरु आहे ही अभिमानाची बाब आहे.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2014
दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
एक	प्राकृतिक रचना			
1	भौगोलिक स्थान			
1.1	उत्तर अक्षांश	अंश	20.35-21.44	16.4-22.1
1.2	पूर्व रेखांश	अंश	78.15-79.40	72.6-80.9
1.3	क्षेत्रफळ	हजार चौ.कि.मी.	9892	308
2	प्रशासकीय रचना			
2.1	तालुके	संख्या	14	355 [@]
2.2	शहरे (गणना शहरांसह)	संख्या	41	534
2.3	एकूण गावे (जनगणना -2011)		1859	40959
2.4	पैकी निर्जन गावे		242	2706
दोन	स्थानिक स्वराज्य संस्था			(2013-14)^{\$}
1	महानगरपालिका	संख्या	1	26
2	नगरपरिषदा	संख्या	11	220
3	कटकमंडळे	संख्या	1	7
4	पंचायत समित्या	संख्या	13	351
5	ग्रामपंचायती	संख्या	774	27,873
6	नगरपंचायत	संख्या	2	12
तीन	लोकसंख्या		2011	2011
1	ग्रामीण	हजार	1475	61,556
2	नागरी	हजार	3179	50,818
3	एकूण	हजार	4654	1,12,374
4	पुरुष	हजार	2385	58,243
5	स्त्रिया	हजार	2269	54,131
6	स्त्रिया प्रति हजार पुरुष	संख्या	951	929
7	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	हजार	868	13,276
7.1	एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	18.6	11.8
8	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	हजार	438	10,510
8.1	एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	9.4	9.4
9	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.) (जनगणना - 2011)	संख्या	470	365

[@] नगरपंचायतमुंबई व मुंबई उपनगर जिल्हयांमधील 3 तहसिल वगळून, \$ राज्य निवडणूक आयोगाच्या अहवालानुसार,

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2014
दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
10	साक्षरतेचे प्रमाण			
10.1	ग्रामीण	टक्के	81.9	77.0
10.2	नागरी	टक्के	91.4	88.7
10.3	एकूण	टक्के	88.4	82.3
10.4	पुरुष	टक्के	92.1	88.4
10.5	स्त्रिया	टक्के	84.5	75.9
10.6	साक्षरतेमध्ये महाराष्ट्राचा देशात क्रमांक	क्रम संख्या	-	बारावा
11	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे (2002)	लाख	1.33	45.19
चार	जिल्हा उत्पन्न अंदाज			
1	चालू किंमतीनुसार		2012-13*	2012-13+
	1.1 एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी	62291	13,23,768
	1.2 दरडोई उत्पन्न (स्थूल)		124003	1,15,027
	1.3 एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी	56191	11,96,754
	1.4 दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)		111860	1,03,991
2	स्थिर (2004-05) किंमतीनुसार		2012-13*	2012-13+
	2.1 एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी	39880	8,25,832
	2.2 दरडोई उत्पन्न (स्थूल)		79389	71,760
	2.3 एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी	35711	7,39,040
	2.4 दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)		71091	64,218
पाच	कृषि		2011-12*	2011-12*
1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	986	30,758
2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	159	5,211
3	जंगलव्याप्त क्षेत्राचे भौगोलिक क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	16.1	16.94
4	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	4.1 बिगर- शेती वापराखालील	हजार हेक्टर	87	1,450
	4.2 पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली	हजार हेक्टर	75	1,728
	4.3 एकूण	हजार हेक्टर	162	3,178
	* अस्थायी + प्रारंभिक			
5	पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन		2011-12*	2011-12*
	5.1 कायम गुरेचरण व इतर	हजार हेक्टर	88	1,244
	5.2 झाडे-झुडपांखालील	हजार हेक्टर	75	250
	5.3 लागवडीलायक परंतु पडीत	हजार हेक्टर	65	919
6	पडीत जमीन			
	6.1 चालू पड	हजार हेक्टर	32	1,378
	६.२ इतर पड	हजार हेक्टर	30	1,192

* अस्थायी + प्रारंभिक

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2014

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
7	पिकाखालील क्षेत्र			
	7.1 पिकाखालील निव्वळ पेरणी क्षेत्र	हजार हेक्टर	503	17,386
	7.2 दुसोटा /तिसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	126	5,720
	7.3 एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	23,106
8	ओलिताखालील क्षेत्र / सिंचनाखालील क्षेत्र		2011-12*	2011-12*
	8.1 निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	130	उ.ना
	8.2 एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	205	उ.ना
9	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र		2011-12	2012-13
	9.1 तृणधान्ये	हजार हेक्टर	149	7,440
	9.2 कडधान्ये	हजार हेक्टर	85	3,322
	9.3 तेलबिया	हजार हेक्टर	236	3,652
	९.४ ऊस (तोडणीक्षेत्र)	हजार हेक्टर	0.54	935
	9.5 कापूस	हजार हेक्टर	96	4,187
10	पर्जन्य (सरासरी) 2012	मि.मी.	1553.4	1464.60
11	जमीन वहिती धारण क्षेत्र		2010-11	2010-11
	11.1 क्षेत्र 2 हेक्टरपेक्षा कमी	हजार हेक्टर	199	8,925
	11.2 क्षेत्र 2 ते 10 हेक्टर	हजार हेक्टर	287	9,758
	11.3 क्षेत्र 10 हेक्टरपेक्षा जास्त	हजार हेक्टर	23	1,084
सहा	अंशतः व पूर्णतःसिंचन क्षमता निर्माण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्यांखालील क्षेत्र			जून 2013 पर्यंत
1	मोठे पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	2	105 ^s
	1.1 लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता)	हजार हेक्टर	290	2,719
2	मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	16	298 ^s
	2.1 लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता)	हजार हेक्टर	70	867
3	लघु पाटबंधारे प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	60	3,484 ^s
	3.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	24	1,340
4	लाभ क्षेत्रातील विहिरीखाली भिजणारे अतिरिक्त सिंचन क्षेत्र (2011-12)*	हजार हेक्टर	58	857
सात	पशुसंवर्धन (पशुगणना -2007)			
1	एकूण पशुधन	हजार	994	35,955
2	गो जातीय	हजार	536	16,184
3	महिषवर्गीय	हजार	101	6,073
4	मेंढया व शेळ्या	हजार	345	13,301
5	कोंबडया व बदके	हजार	389	64,756

* अस्थायी, + प्रारंभिक, \$ पूर्ण व प्रगतीपथावरील घटकांची अस्थायी संख्या

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2014
दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
आठ	सहकार क्षेत्र		31/03/2014	31/03/2013*
1	सहकारी संस्था	संख्या	5476	2,30,673
2	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	582	21,238
	2.1 सभासद संख्या	हजार	229	16,813
	2.2 दिलेली कर्जे	लाख	7127	8,32,400
	2.2 येणे कर्जे	लाख	13199	10,00,900
3	सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	220	26,527
नऊ	बीज		31/03/2014अखेर	31/03/2014 अखेर
1	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	1859	40,950
2	बीज पुरवठा केलेले कृषी पंप संच	हजार	76	4026
3	विजेचा वापर		2013-14	2012-13
	3.1 घरगुती	दशलक्ष कि.वॅ.तास	1259	22,831
	3.2 वाणिज्यिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	269	12,635
	3.3 औद्योगिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	1748	38,110
	3.4 कृषि	दशलक्ष कि.वॅ.तास	265	20,984
	3.5 इतर	दशलक्ष कि.वॅ.तास	434	6,105
	3.6 एकूण	दशलक्ष कि.वॅ.तास	3975	100,665
दहा	परिवहन व दळणवळण			31/03/2013
1	रेल्वे मार्गाची एकूण लांबी	कि.मी.	421	6,107
2	रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	2.1 बारमाही	संख्या	1601	40,158
	2.2 हंगामी	संख्या	0	690
3	रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)		2013-14	2012-13.
	3.1 राष्ट्रीय महामार्ग	कि.मी.	342	4,376
	3.2 राज्य महामार्ग (प्रमुख राज्य + राज्य महामार्ग)	कि.मी.	1274	27,528
	3.3 प्रमुख जिल्हामार्ग	कि.मी.	1555	50,256
	3.4 इतर जिल्हामार्ग	कि.मी.	2811	47,573
	3.5 ग्रामीण रस्ते	कि.मी.	10987	1,06,745
	3.6 एकूण	कि.मी.	16969	2,43,172
अकरा	नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार			
1	नोंदणीकृत कारखाने (2012)	संख्या	2084	44,859
2	नोंदणीकृत चालू कारखाने (2012)	संख्या	1665	37,339
	(त्यांतील कामगार) (2012)	संख्या	89154	2,056,471
3	साखर कारखाने (31 मार्च 2012)*	संख्या	1	202
	(साखरेचे उत्पादन) (2012)*	हजार मे. टन	25	58.4
4	सहकारी सूत गिरण्या (2012*)	संख्या	5	148

* अस्थायी

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2014

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
बारा	कर्मचारी गणना (1 जुलै 2008 रोजी भरलेली पदे)			
1	शासकीय	हजार	39	593
2	जिल्हा परिषदा	हजार	13	468
3	नगर परिषदा	हजार	2	52
4	महानगरपालिका(मुंबई म.न.पा.वगळून)	हजार	9	106
तेरा	शिक्षण क्षेत्र		2013-14	2013-14*
1	प्राथमिक शिक्षण (1ते 8 वी)			
	1.1 एकूण शाळा	संख्या	2779	1,03,262
	1.2 विद्यार्थी	हजार	413	16,159
	1.3 शिक्षक	हजार	12	499
	1.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	34	32
2	माध्यमिक शिक्षण व उच्च माध्यमिक सह)			
	2.1 एकूण शाळा	संख्या	922	23,752
	2.2 विद्यार्थी	हजार	471	5,591
	2.3 शिक्षक	हजार	16	213
	2.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	29	28
3	उच्च शिक्षण\$			
	3.1 संस्था	संख्या	393	3,277
	3.2 एकूण विद्यार्थी	हजार	118	1,867
4	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण		2013-14	2013-14
	4.1 व्यवसाय पदवी शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	40	932
	4.2 व्यवसाय पदविका शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	14753	1,90,278
	4.3 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था(2011-12) (प्रवेश क्षमता)	संख्या	36	908
	4.4 अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (2011-12)(विना अनुदानित) (प्रवेश क्षमता)	संख्या	13235	2,05,801
		संख्या	10	417
		संख्या	1920	75,007
		संख्या	23	364
		संख्या	3420	42,740
चौदा	सार्वजनिक आरोग्य		2012	2013
1	रुग्णालये	संख्या	48	1,395
2	दवाखाने	संख्या	163	3,087
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	102	1,816
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	606	10,580
5	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	0	193

अं.-अंदाजित, * अस्थायी, \$ वैद्यकीय, अभियांत्रिकी व कृषी संस्था वगळून

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2014
दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
पंधरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना		2013-14	2013-14
1	आदिवासी आश्रमशाळा (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या संख्या	40 13482	1,109 449,061
सोळा	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना		2013-14	2013-14
1	मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या संख्या	118 5084	2754 136,015
सतरा	सार्वजनिक वितरण व्यवस्था			2013
1	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1767	50,339
2	पुरविलेला एकूण साठा		2012-13	2012-13
	2.1 गहू	लाख टन	1.02	31.85
	2.2 तांदूळ	लाख टन	0.74	20.74
				(जून)2014
3	शासकीय गोदामे (साठवण क्षमता)	संख्या हजार टन	26 29	1,063 599

3. जिल्हा योजनेचा आढावा

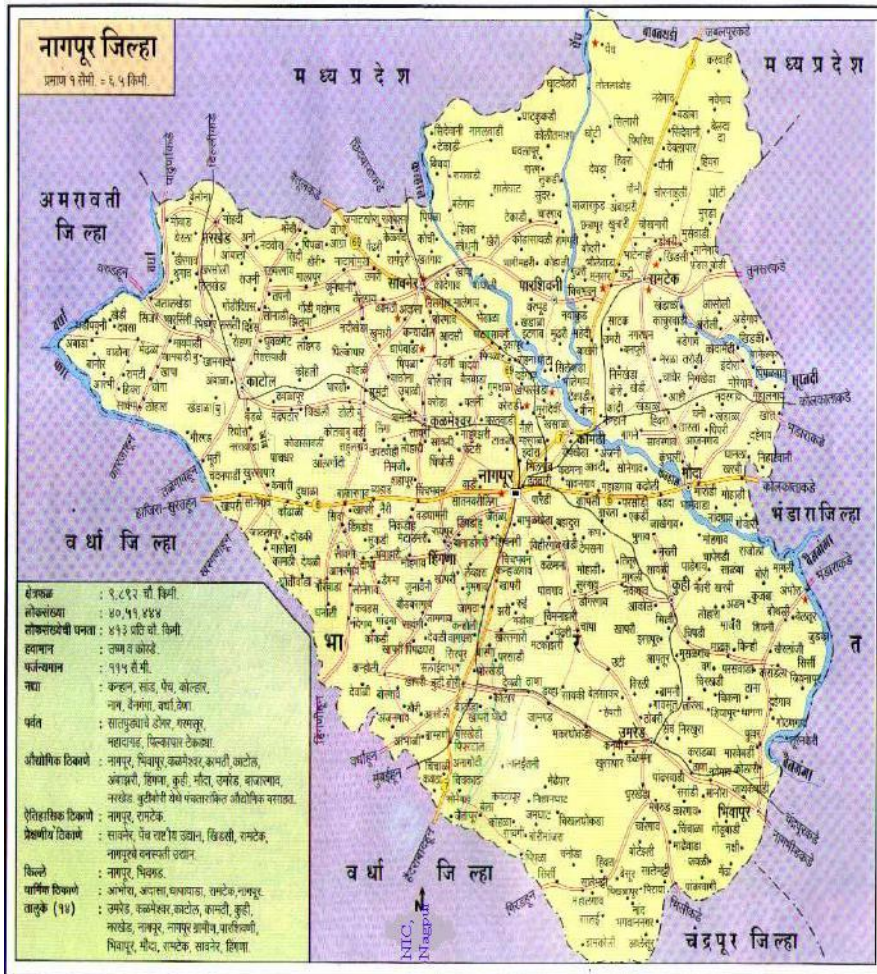
विविध विकास योजना

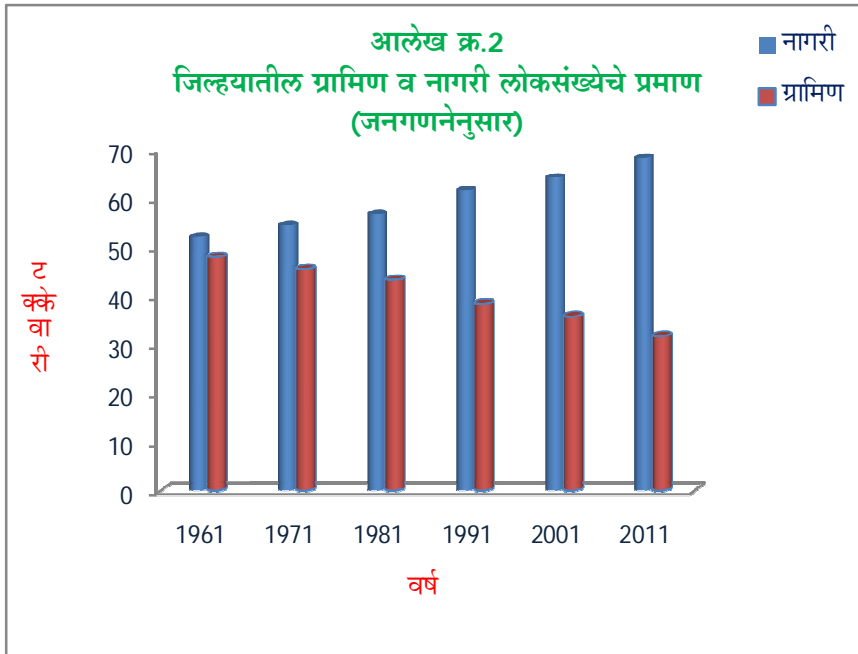
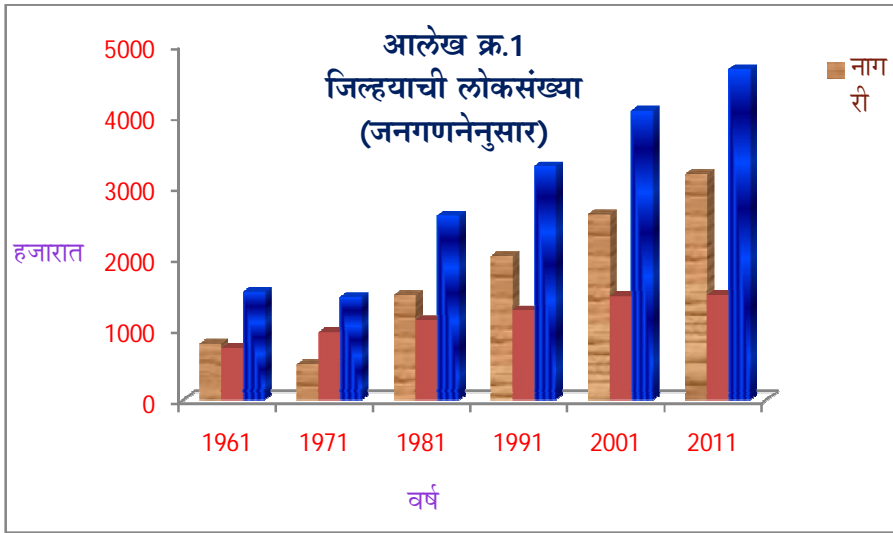
सन २०१३-१४ मध्ये सर्वसाधारण योजनेतर्गत ` 17500.00 लाख मंजूर नियत व्यय असून खर्च ` 17488.72 लाख असून 99.94 % झालेला आहे. अनुसूचित जाती उपयोजनेतर्गत ` 8825 लाख मंजूर नियतव्यय होता व खर्च ` 8588.26 लाख असून 97.32% झालेला आहे. तसेच आदिवासी उपयोजनेतर्गत ` 1766.04 लाख मंजूर नियतव्यय असून खर्च ` 1647.87 लाख असून 93.31 % झालेला आहे

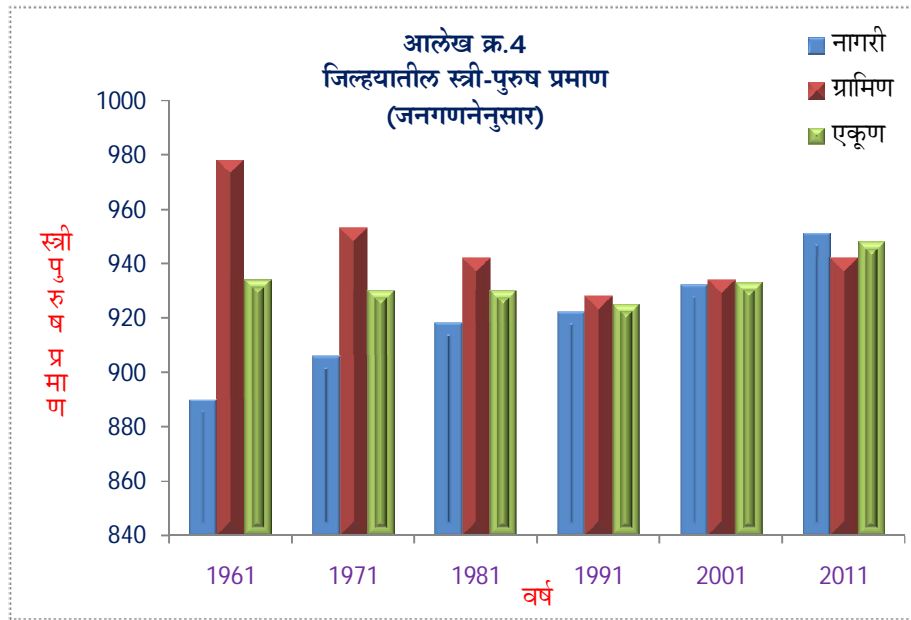
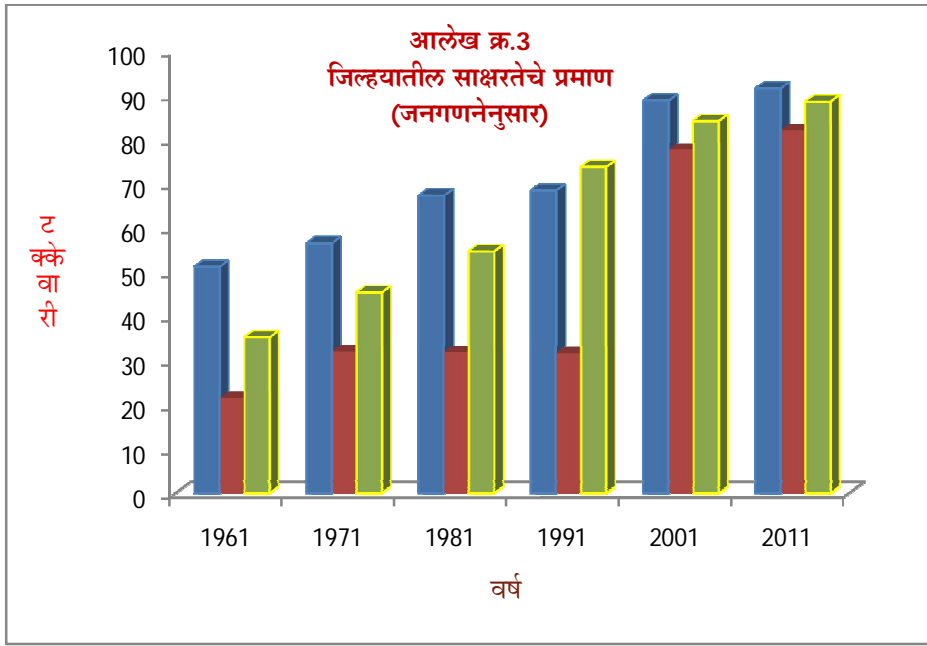
सन २०१३-१४ मध्ये जिल्ह्यात सर्वसाधारण, विशेष घटक योजना व आदिवासी उपयोजना अंतर्गत कृषी व सलग्न सेवा या विकास शिर्षाखाली ` 3088.23 लाख, ग्रामिण विकास या शिर्षाखाली ` 2226.22 लाख, पाटबंधारे व पूरनियंत्रण या शिर्षाखाली ` 1405.74 लाख, उर्जा या शिर्षाखाली ` 985 लाख, उद्योग व खाण या शिर्षाखाली ` 196 लाख, परिवहन या शिर्षाखाली ` 3771.49 लाख, सामान्य आर्थिक सेवा या शिर्षाखाली ` 608.25 लाख, सामाजिक व सामूहिक सेवा या शिर्षाखाली ` 16427.27 लाख निधी खर्च झालेला आहे.

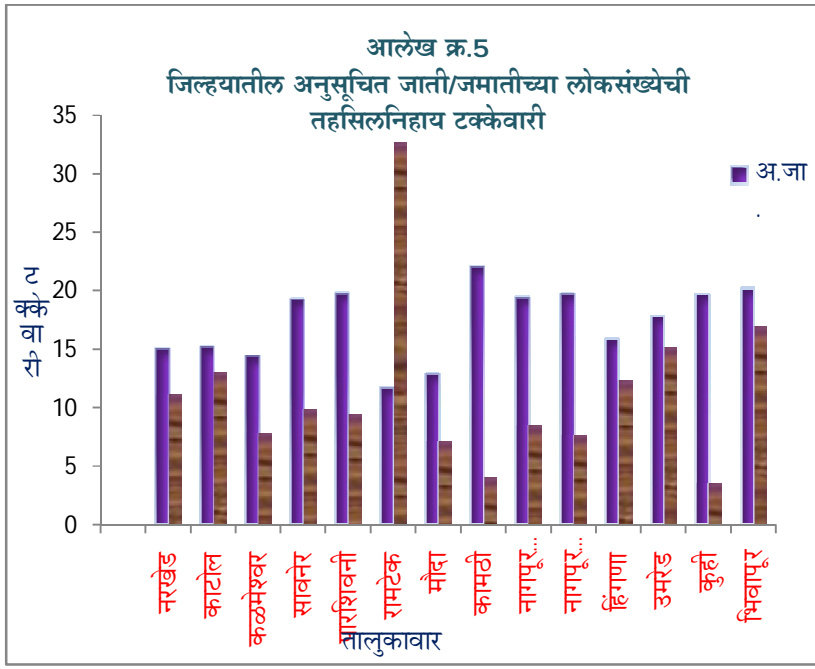
जिल्ह्यातील विविध योजनांतर्गत नियतव्यय व खर्चाचा आढावा

जिल्हा :- नागपूर		(` लाखात)			
जिल्हा योजना	2012-13		2013-2014		2014-2015
	नियतव्यय	खर्च	नियतव्यय	खर्च	नियतव्यय
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
सर्व साधारण योजना	16000.00	15957.20	17500.00	17488.72	22500.00
अनुसूचित जाती उपयोजना	8825.00	8180.20	8825.00	8588.26	12198.00
आदिवासी उपयोजना	1633.68	1232.99	1766.04	1647.87	1920.79
आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील योजना	4606.20	3890.96	4994.67	4554.31	5440.00
डोंगरी विकास कार्यक्रम	-	-	-	-	-
खासदारांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम	2000.00	601.86	2000.00	549.63	2000.00
आमदारांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम	3309.80	2883.86	3000.00	2984.95	3000.00

भाग-2 सांख्यिकीय तक्ते

निवडक निर्देशांक

तक्ता 1.1
जिल्ह्यातील विविध आर्थिक व सामाजिक बाबींचे निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ कालावधी - 1960-61 ते 2013-14									
अ.क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष									
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	
एक	क्षेत्रफळ व लोकसंख्या		1961	1971	1981	1991	2001	2001	2011	2011	2011	
1	क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	9930	9928	9923	9931	9892	9892	9892	9892	9892	
2	गावे	संख्या	1897	1942	1874	1878	1869	1869	1869	1869	1859	
3	शहरे	संख्या	13	13	16	23	29	29	29	29	41	
4	एकूण लोकसंख्या	हजार	1513	1943	2589	3287	4068	4068	4654	4654	4654	
5	लोकसंख्येचे प्रमाण	शहरी	52.07	34.52	56.75	61.65	64.25	64.25	68.31	68.3	68.3	
		ग्रामिण	47.93	65.48	43.25	38.35	35.75	35.75	31.69	31.7	31.7	
6	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	शहरी	2357	3145	4437	5569	7168	7168	8715	8715	6582	
		ग्रामिण	76	93	117	132	153	153	153	153	157	
7	स्त्रिया प्रति एक हजार पुरुष	संख्या	929	922	924	922	932	932	948	951	951	
दोन	साक्षरतेचे प्रमाण		1961	1971	1981	1991	2001	2001	2011	2011	2011	
1	पुरुष	टक्के	48.06	56.10	63.74	81.79	90.18	90.18	92.09	92.09	92.1	
2	स्त्रिया	टक्के	21.26	33.50	44.62	64.74	77.42	77.42	84.51	84.51	84.5	
3	एकूण	टक्के	35.15	45.26	54.56	73.64	84.03	84.03	88.39	88.39	88.4	
4	ग्रामीण	टक्के	21.46	32.00	31.80	31.64	77.58	77.58	81.92	81.92	81.9	
5	नागरी	टक्के	51.07	56.41	67.20	68.36	88.65	88.65	91.37	91.37	91.4	
6	अनुसूचित जाती	टक्के	-	-	-	-	82.94	82.94	उ.ना.	उ.ना.	88.5	
7	अनुसूचित जमाती	टक्के	-	-	-	-	75.99	75.99	उ.ना.	उ.ना.	82.2	
तीन	स्थानिक स्वराज्य संस्था											
1	महानगरपालिका	संख्या	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	नगरपरिषदा	संख्या	10	10	10	10	10	10	10	10	11	
3	कटक मंडळे	संख्या	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
4	पंचायत समित्या	संख्या	13	13	13	13	13	13	13	13	13	
5	ग्राम पंचायती	संख्या	196	659	699	765	778	776	776	776	774	
चार	क्षेत्रवार जिल्हा व दरडोई उत्पन्न (चालू किंमतीनुसार)									2011-12	2012-13	2013-14
1	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	कोटी	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	9956	42805	49736	56190	-	
2	निव्वळ दरडोई उत्पन्न		उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	24756	88109	100663	111860	-	
3	राज्याच्या उत्पन्नात जिल्ह्याचा हिस्सा	टक्के	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	4.67	4.6	4.6	4.7	-	

तक्ता 1.1 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील विविध आर्थिक व सामाजिक बाबींचे निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ कालावधी-1960-61 ते 2013-14								
अ.क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष								
			2009-10			2010-11			2011-12		
1	ओलिताखालील क्षेत्र	शंभर हेक्टर	270	390	580	1710	1340	1464	1563	2014	2055
2	लागवडीलायक क्षेत्र	--"--	7320	6230	6130	6590	6564	5997 (2002-03)	6458 (2009-10)	6433 (2010-11)	6908 (2011-12)
3	ओलिताखालील क्षेत्राची एकूण क्षेत्रफळाशी टक्केवारी		2.71	3.92	5.85	17.21	13.54	13.54	15.84	15.9	22.9
4	लागवडीखालील क्षेत्राची एकूण क्षेत्रफळाशी टक्केवारी		73.71	62.75	61.77	66.36	66.36	66.36	65.47	58.2	77.00
5	ओलिताखालील क्षेत्राची एकूण लागवडीखालील क्षेत्रफळाशी टक्केवारी		3.69	6.26	9.46	25.95	20.41	20.41	24.20	35.1	32.7
6	पिकाखालील एकूण क्षेत्र		2009-10 2010-11 2011-12								
6.1	तृणधान्ये	शंभर हेक्टर	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	2974	1383	1320	1546	1537	1486
6.2	कडधान्ये	--"--	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	834	933	961	755	835	854
6.3	तेलबिया	--"--	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	2414	2122	2702	2010	2363
6.4	ऊस	--"--	उ.ना.	1	2	5	11	1	2	2	5
6.5	कापूस	--"--	700	930	800	640	711	801	745	803	957
7	पिकांखालील निव्वळ क्षेत्र	--"--	उ.ना.	5436	5600	5612	4989	4762	5240	4695	5028
8	दुसोटा क्षेत्राचे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	1.6	2.53	11.03	11.33	23.31	24.43	21.1	26.45	25.1
9	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्र	शंभर हेक्टर	270	390	580	1710	1340	1340	1568	2014	1675
10	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्राचे एकूण पिकाखालील स्थूल क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	5.2	7.3	10.3	30.42	21.78	21.78	24.6	35.09	26.6
11	निव्वळ सिंचन क्षेत्र	शंभर हेक्टर	270	370	430	490	1090	1090	1192	1270	1664
12	कालव्यांदारे सिंचित क्षेत्र	--"--	60	100	190	230	408	408	926	926	1080
13	विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र		140	190	250	260	603	603	562	567	583
14	इतर साधनांनी सिंचित क्षेत्र	--"--	80	90	168	199	79	79	89	89	90
सहा	कृषि अवजारे (कृषिगणना)					1997	2003	2003	2003	2003	2003
1	लाकडी नांगर	हजार	70	61	72	90	48	56	56	56	56
2	लोखंडी नांगर	हजार	2	4	5	12	12	20	20	20	20
3	बैलगाड्या	हजार	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	51	46	46	46	46
4	ट्रॅक्टर	हजार	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	2	1	1	1	1	1
5	सिंचनाकरिता तेलावर चालणारे पंप	हजार	1	2	3	3	5	6	6	6	6
6	सिंचनाकरिता विद्युतपंप	हजार	2	8	18	25	37	31	31	31	31
7	उसाचे चरक					2007	2007	2007	2007	2007	2007
7.1	शक्तीवर चालणारे	संख्या	उ.ना.	25	29	30	75	2	2	2	2
7.2	बैलाच्या मदतीने	संख्या	उ.ना.	36	40	45	141	1447	1447	1447	1447

तक्ता 1.1 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील विविध आर्थिक व सामाजिक बाबींचे निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ कालावधी-1960-61 ते 2013-14								
अ.क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष								
			2007			2007			2007		
सात	पशुधन (पशुगणना)		1967	1977	1982	1987	1997	2007	2007	2007	2007
1	एकूण पशुधन	हजार	उ.ना.	871	1070	1121	1094	988	988	984	994
2	दुभत्या गायी	--"--	उ.ना.	67	75	91	86	536	536	536	536
3	दुभत्या म्हशी	--"--	उ.ना.	18	22	27	29	100	100	109	109
4	शेळ्या व मेंढ्या	--"--	उ.ना.	149	257	323	346	342	342	345	345
5	कोंबड्या व तत्सम पक्षी	--"--	उ.ना.	237	377	432	694	446	446	446	805
आठ	मत्स्य व्यवसाय							10-11	11-12	12-13	13-14
1	एकूण मत्स्य उत्पादन	मे. टन	उ.ना.	उ.ना.	926	4617	7080	12200	11200	11220	11397
2	मच्छीमार सहकारी संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	38	74	-	105	105	112	112
3	संस्थातील सभासद	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	-	10181	10611	10758	10807
नऊ	सहकार क्षेत्र							10-11	11-12	2012-13	2013-14
1	संस्था										
1.1	कृषि पतसंस्था	संख्या	829	643	611	597	594	586	580	582	597
1.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या	521	113	204	541	778	1034	1071	1092	1152
1.3	उत्पादक संस्था	संख्या	उ.ना.	1175	1300	2884	1118	1539	1308	1335	1381
1.4	पणन संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	14	14	15	15	15
1.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	1420	1975	2255	2290	2331
2	सभासद							2011-12	2012-13	2013-14	
2.1	कृषि पतसंस्था	संख्या000	उ.ना.	89	129	193	211	224	228	227	229
2.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या000	उ.ना.	13	30	348	उ.ना.	2213	2271	2271	2377
2.3	उत्पादक संस्था	संख्या000	उ.ना.	111	352	290	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2.4	पणन संस्था	संख्या000	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	21	22	24	26
2.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या000	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
3	खेळते भांडवल							2011-12	2012-13	2013-14	
3.1	कृषि पतसंस्था	\` लाख	उ.ना.	113	125	1148	11686	134469	1563	1380	1338
3.2	बिगर कृषि पतसंस्था	\` लाख	उ.ना.	31	36	1557	83857	143301	148537	1545.23	159367
3.3	उत्पादक संस्था	\` लाख	उ.ना.	130	441	1276	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
3.4	पणन संस्था	\` लाख	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	930	824	1078.24	1165.76
3.5	सामाजिक सेवा संस्था	\` लाख	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
4	दिलेली कर्जे							2011-12	2012-13	2013-14	
4.1	शेती पतसंस्था	\` लाख	उ.ना.	107	35	467	4996	4551	616	597	713
4.2	बिगर शेती पतसंस्था	\` लाख	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	848	32611	69818	143056	148.96	153555
4.3	उत्पादक संस्था	\` लाख	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
4.4	पणन संस्था	\` लाख	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
4.5	सामाजिक सेवा संस्था	\` लाख	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

तक्ता 1.1 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील विविध आर्थिक व सामाजिक बाबींचे निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ कालावधी-1960-61 ते2013-14								
अ.क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष								
						2011-12	2012-13	2013-14			
दहा	विजेचा वापर		2012-13 2013-14								
1	घरगुती	हजार कि.वॅ.तास	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	273433	558280	102620	106702	121843	1259005
2	वाणिज्यिक	हजार कि.वॅ.तास	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	53151	107511	43647	24209	28642	269235
3	औद्योगिक	हजार कि.वॅ.तास	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	353690	340396	169551	172532	205400	1747954
4	कृषि	हजार कि.वॅ.तास	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	31826	24834	17873	23781	26354	265121
5	इतर+सार्व.दिवा	हजार कि.वॅ.तास	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	76602	119138	33925	57409	5660	434281
6	एकूण	हजार कि.वॅ.तास	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	788702	1150159	337616	384633	387699	3975596
7	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	1874	1878	1869	1865	1865	1859
8	सौर उर्जा संच	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	89	89	89	89
अकरा	वाहतूक व दळणवळण		2011-12 2012-13 13-14								
1	रस्त्यांची एकूण लांबी	कि.मी.	745	1159	3683	5792	9159	11081	11097	13039	16969
2	बारमाही रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	1599	1599	1601	1601
3	दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	8	12	37	58	93	112	112	132	172
4	दरलाख लोकसंख्ये मागे रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	49	60	142	224	225	272	238	280	365
5	एकूण मालवाहतूक वाहने	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	1683	22679	62656	70309	78051	87509
6	एकूण प्रवासी वाहने	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	15323	520835	1270364	1382119	1490017	1591211
7	रेल्वे मार्गांची एकूण लांबी	कि.मी.	322	343	350	383	421	421	421	421	421
8	डाक कार्यालये	संख्या	156	266	339	323	354	350	348	349	347
9	तार कार्यालये	संख्या	33	47	71	84	96	3	3	3	0
10	दूरध्वनी (बी.एस.एन.एल. आणि खाजगी)	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	31821	182254	148595	141113	129211	122370
बारा	नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार									2011	13-14
1	चालू कारखाने	संख्या	284	426	459	1279	1353	1525	1614	1690	1665
2	कामगारांची दैनिक उपस्थिती	संख्या	32000	35000	36000	49000	50000	50965	60426	70589	89154

तक्ता 1.1 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील विविध आर्थिक व सामाजिक बाबींचे निवडक निर्देशक

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ कालावधी-1960-61 ते 2013-14								
अ.क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष								
			2011-12			2012-13			2013-14		
तेरा	शिक्षण										
1	प्राथमिक										
			2011-12			2012-13			2013-14		
1.1	संस्था	संख्या	659	1718	1796	2092	2475	2489	2757	2755	2779
1.2	विद्यार्थी	मुले	42	123	189	216	206	208	219	218	211
		मुली	31	93	139	200	192	192	193	193	191
1.3	शिक्षक	हजारात	2	7	8	10	13	12	12	12	12
1.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	27	32	24	24	35	32	34	34	34
2	माध्यमिक व उच्च माध्यमिक										
			2011-12			2012-13			2013-14		
2.1	संस्था	संख्या	83	289	303	522	695	816	672	919	922
2.2	विद्यार्थी	मुले	24	74	113	160	221	222	233	239	241
		मुली	19	54	92	146	215	216	226	229	230
2.3	शिक्षक	हजारात	2	7	7	10	12	15	16	16	16
2.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	22	18	27	32	33	29	29	29	29
3	महाविद्यालये										
			2011-12			2012-13			2013-14		
3.1	संस्था	संख्या	उ.ना.	22	24	49	99	361	379	390	393
3.2	विद्यार्थी	मुले	उ.ना.	12	18	34	66	44	64	62	63
		मुली	उ.ना.	9	14	22	38	44	53	55	55
3.3	शिक्षक	हजारात	उ.ना.	2	2	2	2	4	4	4	4
3.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	11	16	32	46	38	29	29	29
चौदा	सार्वजनिक आरोग्य										
			2011-12			2012-13			2013-14		
1	दवाखाने	संख्या	67	125	140	135	124	166	163	163	163
2	रुग्णालये	संख्या	10	20	23	26	24	37	48	48	48
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	11	13	13	45	48	52	102	102	102
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	300	388	519	569	606
5	खाटा	संख्या	1567	1846	4275	4938	5059	3502	3502	3494	3494
6	दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	103	95	220	191	123	86.09	86.09	75	75
पंधरा	संकीर्ण										
			2011-12			2012-13			2013-14		
1	बँक शाखा	संख्या	30	80	369	369	269	298	325	325	511
2	दूरदर्शन केबल चालक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	525	661	668	670
3	दूरदर्शन केबल धारक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	82187	82187	151491	497834
4	गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	300	187	183	183	183

आधार :- संबधीत यंत्रणा कार्यालय, नागपूर

तक्ता 1.2
जिल्ह्यातील महत्वाची सांख्यिकी

जिल्हा : नागपूर								संदर्भ वर्ष : 2013-14				
अ. क्र.	तालुका	गावांची संख्या	ग्रामपंचायतींची संख्या		नगरपालिकांची संख्या			पिण्याच्या पाणी पुरवठ्याची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	बारमाही रस्ते असलेल्या गावांची संख्या	आठमाही रस्ते असलेल्या गावांची संख्या	रस्त्यांचा संपर्क नसलेल्या गावांची संख्या	पंतप्रधान ग्रामसडक योजनेतर्गत लाभ दिलेल्या गावांची संख्या
			गट	स्वतंत्र	'अ' वर्ग	'ब' वर्ग	'क' वर्ग					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	154	43	27	0	0	2	72	131	0	0	0
2	काटोल	186	56	27	0	0	1	108	167	0	0	6
3	कळमेश्वर	105	27	24	0	0	2	51	96	0	0	0
4	सावनेर	129	38	37	0	0	2	98	126	0	0	0
5	पारशिवनी	114	30	23	0	0	1	89	110	0	0	6
6	रामटेक	156	38	7	0	0	1	127	129	0	0	0
7	मौदा	123	36	26	0	0	0	85	121	0	0	1
8	कामठी	74	28	19	0	1	0	47	75	0	0	6
9	नागपूर(ग्रा)	153	45	25	0	0	0	74	132	0	0	4
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	150	45	10	0	0	0	83	123	0	0	0
12	उमरेड	192	39	8	0	1	0	117	140	0	0	1
13	कुही	186	49	11	0	0	0	110	138	0	0	0
14	भिवापूर	137	35	21	0	0	0	87	113	0	0	0
एकूण		1859	509	265	0	2	9	1148	1601	0	0	24

टिप :- नगरपालिका कन्हान पिपरी नव्याने निर्माण करण्यात आली असून मौदा व महादुला नगरपंचायत निर्माण करण्यात आलेली आहे.

तक्ता 1.2 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील महत्वाची सांख्यिकी

जिल्हा : नागपूर										संदर्भ वर्ष : 2013-14	
अ. क्र.	तालुका	विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	एस्.टी. बसची सोय असलेल्या गावांची संख्या		वाणिज्यिक बँक कार्यालय असलेल्या गावांची संख्या	प्राथमिक शाळा असलेल्या गावांची संख्या	आरोग्य विषयक सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	अंगणवाडी असलेल्या गावांची संख्या	टंचाई ग्रस्त गावांची संख्या	पोस्ट कार्यालये असलेल्या गावांची संख्या	प्राथमिक कृषि पतपुरवठा संस्था असलेल्या गावांची संख्या
			बारमाही	आठमाही							
(1)	(2)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(21)	(22)
1	नरखेड	154	134	0	8	119	27	102	60	22	58
2	काटोल	186	107	0	11	142	28	137	59	27	40
3	कळमेश्वर	105	61	0	7	81	21	79	44	15	48
4	सावनेर	129	86	0	12	109	29	114	30	26	66
5	पारशिवनी	114	52	0	8	95	23	107	20	30	46
6	रामटेक	156	88	0	12	138	33	131	14	20	11
7	मौदा	123	74	0	8	124	22	118	35	10	54
8	कामठी	74	55	0	10	74	23	66	29	9	35
9	नागपूर (ग्रा)	153	55	0	15	127	17	101	66	32	59
10	नागपूर(श)	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
11	हिंगणा	150	66	0	10	121	22	120	44	6	53
12	उमरेड	192	72	0	12	125	24	116	19	28	37
13	कुही	186	98	0	6	146	29	142	45	29	46
14	भिवापूर	137	67	0	9	101	18	106	22	9	29
	एकूण	1865	1015	0	129	1502	316	1439	487	264	582

आधार :- संबंधीत कार्यालये, नागपूर

जिल्हा उत्पन्न अंदाज

तक्ता 2.1
जिल्हा निहाय व क्षेत्रनिहाय जिल्हा उत्पन्न (चालू किंमतीनुसार)

जिल्हा :- नागपूर		(` लाखात)					
अ. क्र.	क्षेत्र	2004-05		2005-06		2006-07	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.1	कृषी	110083	99571	132590	120272	156670	144274
1.2	वन संवर्धन	26566	26215	36367	35917	50357	49753
1.3	मासेमारी	3695	3215	3950	3455	4192	3669
कृषी सलून कार्य		140344	129001	172907	159644	211218	197696
1.4	खाण व दगड खाणकाम	79554	66340	88860	72991	77553	61046
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		219898	195342	261767	232635	288770	258743
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	270093	199169	274506	221318	537003	440250
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	110051	98713	128937	115830	142878	128942
2.3	बांधकाम	189725	182337	219221	210534	249554	239140
2.4	वीज, गॅस व पाणीपुरवठा	36784	16565	34361	14856	45039	17600
द्वितीय क्षेत्र एकूण		606653	496783	657025	562538	974473	825931
उद्योग		686207	563124	745885	635529	1052026	886978
3.1	रेल्वे	28459	23362	29212	24165	34361	27723
3.2	परिवहन व साठवणूक	85890	76152	96327	85496	116062	103934
3.3	दळणवळण	37975	31884	42502	35387	46031	38105
3.4	व्यापार व उपाहारगृहे	352829	341846	399839	386625	488692	473174
3.5	बँका व विमा उद्योग	229875	225381	247830	242904	288939	283617
3.6	व्यवसाय सेवा	211015	191075	246006	223110	291118	265024
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	122378	98384	134278	107685	147793	118268
3.8	इतर सेवा	145544	137082	168681	157989	197346	184648
तृतीय क्षेत्र एकूण		1213965	1125167	1364673	1263362	1610340	1494493
एकूण जिल्हा उत्पन्न		2040516	1817292	2283466	2058536	2873584	2579166
दरडोई जिल्हा उत्पन्न (`)		-	41692	-	46347	-	57010
एकूण राज्य उत्पन्न		41547968	37002280	4867562	43710286	58449766	52690997
दरडोई राज्य उत्पन्न (`)		-	36077	-	41965	-	49831
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		4.9	4.9	4.9	4.7	4.9	4.9
मागील वर्षाच्या तुलनेत झालेली वाढ		-	-	11.9	13.3	25.8	25.3

तक्ता 2.1 (पुढे चालू)
जिल्हा निहाय व क्षेत्रनिहाय जिल्हा उत्पन्न (चालू किंमतीनुसार)

जिल्हा :- नागपूर		(₹ लाखात)					
अ. क्र.	क्षेत्र	2007-08		2008-09		2009-10	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.1	कृषी	197028	183849	172056	160449	181090	168336
1.2	वन संवर्धन	46751	46154	50327	49674	59778	59013
1.3	मासेमारी	5256	4593	5361	4608	5606	4764
कृषी संलग्न कार्ये		249035	234596	227744	214731	246474	232113
1.4	खाण व दगड खाणकाम	89797	70223	118935	93335	117336	89433
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		338831	304819	346679	308066	363810	321546
2.1	नॉदणीकृत उद्योग	617388	515150	730577	573957	563125	447108
2.2	अनॉदणीकृत उद्योग	171008	155937	176338	159849	195606	176675
2.3	बांधकाम	324716	310405	381100	361947	403922	383079
2.4	वीज, गॅस व पाणीपुरवठा	51225	18626	46921	25533	55119	30534
द्वितीय क्षेत्र एकूण		1164337	1000118	1334937	1121286	121772	1037396
उद्योग		1254134	1070341	1453871	1214621	1335109	1126829
3.1	रेल्वे	38912	31928	45117	36975	60285	51966
3.2	परिवहन व साठवणूक	133479	119705	153665	135816	181207	159845
3.3	दळणवळण	52448	44041	61592	50082	70634	56554
3.4	व्यापार व उपाहारगृहे	554487	535896	621692	596325	679241	652121
3.5	बँका व विमा उद्योग	337040	331140	403857	397455	432869	426070
3.6	व्यवसाय सेवा	347565	316820	412672	375588	502687	458871
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	177915	141737	225221	188723	258310	217592
3.8	इतर सेवा	221389	206339	255176	235809	313639	290286
तृतीय क्षेत्र एकूण		1863236	1727606	2178992	2016773	2498872	2313305
एकूण जिल्हा उत्पन्न		3366404	3032543	3860607	3446125	4080454	3672247
दरडोई जिल्हा उत्पन्न (₹)		-	65823	-	73463	-	76909
एकूण राज्य उत्पन्न		68481660	61988353	75396915	67778112	85575051	77079386
दरडोई राज्य उत्पन्न (₹)		-	57760	-	62234	-	69765
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		4.9	4.9	5.1	5.1	4.8	4.8
मागील वर्षाच्या तुलनेत झालेली वाढ		17.2	17.6	14.7	13.6	5.7	6.6

तक्ता 2.1 (पुढे चालू)
जिल्हा निहाय व क्षेत्रनिहाय जिल्हा उत्पन्न (चालू किंमतीनुसार)

जिल्हा :- नागपूर		(` लाखात)					
अ. क्र.	क्षेत्र	2010-11		2011-12 (अस्थायी)		2012-13 (अस्थायी)	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.1	कृषी	199877	189002	209610	198039	250512	234613
1.2	वन संवर्धन	59052	58384	66678	65883	75148	74241
1.3	मासेमारी	8166	6965	9513	8028	11705	9986
कृषी संलग्न कार्य		267095	254351	285801	271950	337366	318839
1.4	खाण व दगड खाणकाम	36501	29012	95180	78077	99513	79717
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		303597	283363	380981	350027	436878	398556
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	720988	585413	753193	609339	803187	646175
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	238165	216545	243895	219907	255561	230249
2.3	बांधकाम	496166	470816	577486	546926	625736	589888
2.4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	76606	42202	77511	39766	138500	89955
द्वितीय क्षेत्र एकूण		1531925	1314975	1652085	1415937	1822984	1556267
उद्योग		1568420	1343987	1747265	1494014	1922497	1635984
3.1	रेल्वे	54646	44908	60914	51356	68515	57858
3.2	परिवहन	211652	186833	250997	220100	292033	524836
3.3	साठवणूक	2706	2437	3317	2938	3938	3472
3.4	दळणवळण	69830	55350	80210	59771	93072	69139
3.5	व्यापार व उपाहारगृहे	800018	765699	895718	851361	1008776	953340
3.6	बँका व विमा उद्योग	530307	522640	612622	604292	694046	684566
3.7	व्यवसाय सेवा	620137	567684	743063	683920	880182	511776
3.8	सार्वजनिक प्रशासन	288114	242012	314638	265491	368660	308942
3.9	इतर सेवा	385437	358232	464006	430828	559983	520322
तृतीय क्षेत्र एकूण		2962847	2745794	3425484	3170056	3969206	3664250
एकूण जिल्हा उत्पन्न		4798368	4344132	5458550	4936020	6229068	5619074
दरडोई जिल्हा उत्पन्न (`)		-	89418	-	4940858	-	111860
एकूण राज्य उत्पन्न		104915008	95077051	117541907	106468932	132376827	119675442
दरडोई राज्य उत्पन्न (`)		-	84858	-	93748	-	103991
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		4.6	4.6	4.6	4.6	4.7	4.7
मागील वर्षाच्या तुलनेत झालेली वाढ		17.6	18.3	13.8	13.6	14.1	13.8

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता 2.2
क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न - स्थिर (2004-05) किंमतीनुसार

जिल्हा - नागपूर		(लाखात)					
अ. क्र.	क्षेत्र	2004-05		2005-06		2006-07	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1	कृषी	110083	99571	131758	119575	140542	129129
1.2	वन संवर्धन	26566	26215	28424	28007	30532	30043
1.3	मासेमारी	3695	3215	3782	3326	3999	3484
कृषी सलग्न कार्य		140344	129001	163964	150908	175073	162656
1.4	खाण व दगड खाणकाम	79554	66340	82936	67815	87898	72694
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		219898	195342	246899	218723	262970	235350
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	270093	199169	256359	205673	489319	398640
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	110051	98713	124427	112151	129768	117245
2.3	बांधकाम	189725	182337	202302	193971	220082	210371
2.4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	36784	16565	36731	18127	42373	17685
द्वितीय क्षेत्र एकूण		606653	496784	619819	529922	881542	743941
उद्योग		686207	563123	702754	597737	969440	161509
3.1	रेल्वे	28459	23362	29750	25009	31976	25869
3.2	परिवहन	84790	75116	90737	80442	98719	87456
3.3	साठवणूक	1100	1036	1206	1129	1335	1244
3.4	दळणवळण	37975	31884	46601	39889	54250	47126
3.5	व्यापार व उपाहारगृहे	352829	341846	381769	369166	439258	425079
3.6	बँका व विमा उद्योग	229875	225381	266825	262133	318042	313131
3.7	व्यवसाय सेवा	211015	191075	235939	214325	259109	235828
3.8	सार्वजनिक प्रशासन	122378	98384	130408	105039	132014	105201
3.9	इतर सेवा	145544	137082	163079	152885	173153	161509
तृतीय क्षेत्र एकूण		1213965	1125167	1346314	1250018	1507856	1402441
एकूण जिल्हा उत्पन्न		2040516	1817292	2213032	1998662	2652369	2381731
एकूण राज्य उत्पन्न		41547968	37002280	47092933	42363219	53465394	48198323
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		4.9	4.9	4.7	4.7	4.9	4.9
मागील वर्षाच्या तुलनेत झालेली वाढ		-	-	8.5	9.9	19.9	19.2

तक्ता 2.2 (पुढे चालू)
क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न - स्थिर (2004-05) किंमतीनुसार

जिल्हा - नागपूर		(लाखात)					
अ. क्र.	क्षेत्र	2007-08		2008-09		2009-10	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1	कृषी	149591	139026	121855	112615	127603	117492
1.2	वन संवर्धन	32867	32375	34397	33918	30998	30485
1.3	मासेमारी	4279	3678	5178	4469	5021	4219
कृषी सलग्न कार्य		186737	175079	161430	151002	163622	152196
1.4	खाण व दगड खाणकाम	85739	68699	79096	58566	80089	58351
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		272476	243778	240526	209568	243711	210547
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	506117	416874	551190	419469	433832	337837
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	149145	136122	145113	131149	155752	140227
2.3	बांधकाम	276683	263755	303671	287101	318513	301206
2.4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	46688	18967	42009	23577	44723	25401
द्वितीय क्षेत्र एकूण		979433	835718	1041983	861296	952820	804671
उद्योग		1065172	904417	1121079	919863	1032910	863022
3.1	रेल्वे	34117	28111	39114	32355	46637	39829
3.2	परिवहन	101787	89488	102987	87678	122118	104882
3.3	साठवणूक	1380	1272	1433	1304	1594	1425
3.4	दळणवळण	64266	56991	75944	66224	116145	104927
3.5	व्यापार व उपाहारगृहे	474880	458781	495160	474887	550146	529166
3.6	बँका व विमा उद्योग	374265	368996	429677	424178	461868	456240
3.7	व्यवसाय सेवा	284581	259157	312181	284043	328736	296956
3.8	सार्वजनिक प्रशासन	149828	118500	175303	145462	180865	150102
3.9	इतर सेवा	181608	168376	192244	176110	208095	189389
तृतीय क्षेत्र एकूण		1666712	1549672	1824043	1692241	2016204	1872916
एकूण जिल्हा उत्पन्न		2918621	2629169	3106552	2763105	3212735	2888134
एकूण राज्य उत्पन्न		52483159	53808097	61019136	54653291	66694446	59933837
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		4.9	4.9	5.1	5.1	4.8	4.8
मागील वर्षाच्या तुलनेत झालेली वाढ		10.0	10.4	6.4	5.1	3.4	4.5

तक्ता 2.2 (पुढे चालू)
क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न - स्थिर (2004-05) किंमतीनुसार

जिल्हा - नागपूर		(लाखात)					
अ. क्र.	क्षेत्र	2010-11		2011-12 (अस्थायी)		2012-13 (अस्थायी)	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1	कृषी	120094	111658	118563	110090	127871	117684
1.2	वन संवर्धन	29772	29361	31407	30949	34202	33719
1.3	मासेमारी	5620	4618	5620	4461	6081	4773
कृषी सलग्न कार्य		155487	145637	155590	145500	168154	156176
1.4	खाण व दगड खाणकाम	24837	19940	60868	49243	62601	49721
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		180324	165577	216459	194743	230755	205897
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	512528	404456	493992	384248	495505	380101
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	176907	159935	167800	149773	166973	148586
2.3	बांधकाम	364147	343905	405949	382519	441009	414608
2.4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	57102	31292	64596	37499	80481	47694
द्वितीय क्षेत्र एकूण		1110684	939588	1132337	954038	1183968	990990
उद्योग		1135521	959528	1193206	1003281	1246569	1040710
3.1	रेल्वे	45545	38053	49507	42592	49595	42217
3.2	परिवहन	127119	106874	137106	113002	144745	117059
3.3	साठवणूक	1711	1528	1825	1575	1976	1689
3.4	दळणवळण	163432	152621	187939	172926	214333	197378
3.5	व्यापार व उपाहारगृहे	577712	552600	598489	568038	634065	598296
3.6	बँका व विमा उद्योग	525398	519311	584179	577820	648600	641631
3.7	व्यवसाय सेवा	350177	314833	379693	342619	414166	374129
3.8	सार्वजनिक प्रशासन	180752	148382	180071	147618	193031	156489
3.9	इतर सेवा	228869	208082	248544	224476	272724	245357
तृतीय क्षेत्र एकूण		2200715	2042284	2367354	2190665	2573236	2374245
एकूण जिल्हा उत्पन्न		3491723	3147449	3716150	3339446	3987959	3571131
एकूण राज्य उत्पन्न		74204180	66762536	77779097	69808572	82583194	73904030
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		4.7	4.7	4.8	4.8	4.8	4.8
मागील वर्षाच्या तुलनेत झालेली वाढ		8.7	9.0	6.4	6.1	7.3	6.9

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

किंमती व सार्वजनिक वितरण व्यवस्था

किंमती विषयक आकडेवारी

तक्ता 3.1
जिल्ह्यातील महत्वाच्या वस्तूंच्या त्रैमासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा :- नागपूर												संदर्भ वर्ष :-2013-14			
अ.क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	एप्रिल-जून,2013		जुलै-सप्टेंबर,2013		ऑक्टोबर-डिसेंबर,2013		जानेवारी-मार्च,2014		वर्षाची सरासरी		मागील वर्षाच्या तुलनेत वाढ		
			नागरी	ग्रामीण	नागरी	ग्रामीण	नागरी	ग्रामीण	नागरी	ग्रामीण	नागरी	ग्रामीण	नागरी	ग्रामीण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	
1	तांदूळ मध्यम उत्तम खु.बा.	किलो	43	36	43	36	46	40	44	40	44.08	37.98	7.29	9.62	
2	तांदूळ मध्यम खु.बा.	किलो	30	25	30	26	32	26	36	26	32.17	25.76	6.73	5.30	
3	गहू उत्तम खु.बा.	किलो	18	18	18	18	19	19	21	20	19.10	18.71	3.01	3.31	
4	गहू मध्यम स्वस्त दुकान	किलो	5	5	5	5	5	5	4	4	4.66	4.69	-0.51	-0.48	
5	ज्वारी (संकरित)	किलो	18	15	19	15	19	15	22	19	19.66	16.04	2.01	3.54	
6	ज्वारी (देशी)	किलो	24	20	25	20	26	20	28	20	25.53	20.00	2.13	0.0	
7	बाजरी मध्यम	किलो	24	-	24	-	24	-	25	-	24.13	-	2.71	-	
8	काबुली चणा (अख्वा)	किलो	71	-	67	-	70	-	65	-	68.31	-	-24.09	-	
9	हरभरा डाळ	किलो	49	53	46	50	46	48	44	45	46.20	48.79	-14.45	-13.33	
10	तूरडाळ	किलो	67	71	68	67	71	67	69	68	68.65	68.12	1.92	0.89	
11	मूगडाळ	किलो	67	71	68	72	71	70	85	79	72.71	72.87	10.57	9.55	
12	उडीदडाळ	किलो	56	62	57	61	61	62	62	62	59.04	61.80	2.52	0.68	
13	मसूरडाळ	किलो	57	58	58	60	61	60	62	60	59.51	59.40	4.43	1.30	
14	पांढरा वाटाणा	किलो	43	-	47	-	50	-	50	-	47.55	-	10.78	-	
15	साबुदाणा	किलो	62	-	71	-	84	-	86	-	75.49	-	22.25	-	
16	शेंगदाणे	किलो	110	93	100	90	90	87	84	79	95.88	87.15	3.25	-3.50	
17	रवा	किलो	24	24	25	25	25	25	26	26	25.06	24.92	1.53	1.02	
18	साखर	किलो	35	34	35	35	35	32	32	31	34.25	33.15	-2.20	-2.74	
19	गूळ पिवळा	किलो	42	37	42	39	44	40	43	36	42.40	38.00	1.07	-0.88	
20	गोडेतेल भुईमुगाचे(सुटे)	किलो	124	129	117	129	107	121	104	114	112.88	123.29	-5.03	-0.46	
21	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	82	80	84	80	86	80	89	80	85.49	80.00	3.05	-2.92	
22	खोबरल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	124	110	124	113	130	120	131	120	126.98	115.83	7.43	-6.25	
23	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	36	28	36	28	37	35	39	35	36.80	31.25	2.80	4.04	
24	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	393	400	395	400	412	442	418	443	404.25	421.04	52.73	30.83	

तक्ता 3.1 (पुढेचालू)
जिल्ह्यातील महत्वाच्या वस्तुंच्या त्रैमासिक सरासरी किरकोळ किंमती

अ.क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	एप्रिल-जून, 2013		जुलै-सप्टेंबर, 2013		ऑक्टोबर-डिसेंबर, 2013		जानेवारी-मार्च, 2014		वर्षाची सरासरी		मागील वर्षाच्या तुलनेत वाढ	
			नागरी	ग्रामीण	नागरी	ग्रामीण	नागरी	ग्रामीण	नागरी	ग्रामीण	नागरी	ग्रामीण	नागरी	ग्रामीण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
25	बोकडाचे मांस	किलो	345	320	359	320	366	330	369	340	358.73	327.50	65.78	28.17
26	कॉबडी ब्रायलर) न सोललेली	किलो	125	123	127	123	127	127	126	123	125.81	124.38	12.17	15.25
27	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	140	90	132	90	131	90	143	90	135.96	90.00	-1.54	1.04
28	अंडी कॉबडीची (सुधारित)	डझन	47	90	47	90	49	93	51	96	48.54	92.50	3.45	0.88
29	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	16	5	16	5	16	5	16	5	16.11	5.00	0.94	0
30	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	23	16	23	16	22	17	21	17	22.18	16.00	-1.03	-0.58
31	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	32	32	32	32	32	34	33	34	32.08	32.85	4.31	1.99
32	बटाटे	किलो	17	18	18	20	24	26	18	19	19.09	20.70	1.72	1.44
33	कांदे	किलो	16	17	45	49	36	41	17	17	28.62	31.04	15.20	16.68
34	लसूण	100 ग्रॅम	9	6	8	7	11	9	12	9	9.77	7.76	5.09	3.74
35	केळी (जळगाव)	डझन	33	25	27	25	29	25	26	25	28.86	24.90	2.78	-0.35
36	सफरचंद	किलो	132	103	95	97	84	82	109	100	105.23	95.21	-7.35	-11.67
37	चहापत्ती	किलो	200	220	206	220	206	220	206	220	205.0	220.0	27.75	6.33
38	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	33	31	34	32	34	33	34	33	33.33	32.10	1.33	1.10
39	पेट्रोल	लीटर	73	-	80	-	80	-	82	-	78.53	-	3.29	-
40	डिझेल	लीटर	-	55	-	58	-	59	-	62	-	58.51	-	9.62
41	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	450	-	453	-	450	-	465	-	454.07	-	14.72	-
42	काडेपेटी	१ नग	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00	1.00	0	0
43	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	-	10	-	10	-	10	-	10	-	10.00	-	1.50
44	प्रसाधन साबण	1 वडी	22	22	22	22	22	22	23	22	22.26	21.82	1.13	1.07
45	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	21	20	22	20	23	20	23	20	22.00	19.51	1.26	1.47
46	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	44	-	44	-	45	-	49	-	45.17	-	2.41	-
47	दुध पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	37	39	37	39	36	39	37	39	36.89	38.50	0.11	3.18

टिप :- नागरी व ग्रामिण भावसंकलन प्रपत्रामध्ये वस्तू सारख्या नसून काही वस्तु घेण्यात आलेल्या नाहीत

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

सर्वजनिक वितरण व्यवस्था

तक्ता 3. 2
रास्त धान्य दुकाने आणि रेशनकार्ड धारकांची संख्या

जिल्हा :- नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2013-14								
अ.क्र.	तालुका	रास्त धान्य दुकानांची संख्या		रेशनकार्ड धारकांची संख्या			गोदामांची संख्या			गोदामांची क्षमता(मे.टन)		
		चालू असलेली	निलंबित	अं.अ.यो.	दा.रे.खा	दा.रे.व.	शास - कीय	भाड्या ने घेतलेली	भाड्याने दिलेली	शासकीय	भाड्याने घेतलेली	भाड्या ने दिलेली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	76	7	7425	9426	11782	3	0	0	1400	0	0
2	काटोल	103	0	7668	9995	13478	3	0	0	1400	0	0
3	कळमेश्वर	73	2	3160	5260	20409	1	1	0	200	250	0
4	सावनेर	114	0	3934	7244	33044	3	0	0	2500	0	0
5	पारशिवनी	85	6	4430	3119	22021	1	2	0	250	750	0
6	रामटेक	117	0	10203	5462	12212	3	1	0	2700	150	0
7	मोदा	71	39	4222	4206	17979	1	1	0	500	180	0
8	कामठी	96	9	6334	7012	34973	3	0	0	2900	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	127	0	4002	3545	34759	1	1	0	1197	3600	0
10	नागपूर (श)	636	0	33351	65667	315791	3	0	1	14294	0	853
11	हिंगणा	56	8	4093	3811	27842	1	0	0	300	0	0
12	उमरेड	67	20	3592	4028	23546	1	0	0	1560	0	0
13	कुही	82	20	4716	4040	17371	2	1	0	200	150	0
14	भिवापूर	64	4	3319	3415	11728	0	2	0	0	400	0
एकूण		1767	115	100449	136230	596935	26	9	1	29401	5480	853

आधार :- 1) जिल्हा पुरवठा अधिकारी व अन्न धान्य वितरण अधिकारी, नागपूर

तक्ता 3.3

अं.अ.यो., दा.रे.खा. (अं.अ.यो. वगळून) व दा.रे.व. कुटुंबांसाठी अन्नधान्याचे नियतन व उचल

(लाख मे. टन)

जिल्हा :- नागपूर				संदर्भ वर्ष 2004-05 ते 2013-14		
वर्ष	नियतन		उचल		उचलीची नियतनाशी टक्केवारी	
	तांदूळ	गहू	तांदूळ	गहू	तांदूळ	गहू
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
अं.अ.यो.						
2004-05	0.0784	0.187	0.0764	0.165	97.4	88.2
2005-06	0.0985	0.243	0.0917	0.217	93.1	89.3
2006-07	0.127	0.223	0.120	0.211	94.1	94.6
2007-08	0.174	0.233	0.135	0.199	77.6	85.4
2008-09	0.168	0.251	0.150	0.226	89.3	90.0
2009-10	0.196	0.224	0.188	0.219	96.1	97.8
2010-11	0.169	0.240	0.169	0.232	100.0	96.7
2011-12	0.172	0.230	0.168	0.221	97.7	96.1
2012-13	0.176	0.233	0.170	0.228	96.6	97.9
2013-14	0.176	0.237	0.176	0.234	100.0	98.7
दा.रे.खा.(अं.अ.यो. वगळून)						
2004-05	0.211	0.539	0.217	0.497	102.8	92.2
2005-06	0.189	0.474	0.190	0.451	100.5	95.1
2006-07	0.236	0.413	0.229	0.404	97.0	97.8
2007-08	0.261	0.275	0.227	0.260	87.0	94.5
2008-09	0.237	0.316	0.237	0.318	100.0	100.6
2009-10	0.262	0.266	0.258	0.270	98.5	101.5
2010-11	0.282	0.359	0.282	0.352	100.0	98.1
2011-12	0.321	0.402	0.272	0.368	84.7	91.5
2012-13	0.323	0.421	0.292	0.367	90.4	87.2
2013-14	0.243	0.304	0.240	0.304	98.8	100.0
दा.रे.व.						
2004-05	0.0110	0.0265	0.00086	0.0047	7.8	17.7
2005-06	0.0700	0.254	0	0.0530	0	20.9
2006-07	0.4200	0.144	0	0.0481	0	33.4
2007-08	0.0043	0.0198	0.00080	0.0143	18.6	72.2
2008-09	0.0223	0.109	0.0098	0.0465	43.9	42.7
2009-10	0.464	0.466	0.310	0.261	66.8	56.0
2010-11	0.179	0.765	0.179	0.673	100.0	88.0
2011-12	0.0854	0.747	0.0777	0.564	91.0	75.5
2012-13	0.202	0.669	0.189	0.656	93.6	98.1
2013-14	0.320	0.474	0.308	0.462	96.3	97.4

आधार :- 1) जिल्हा पुरवठा अधिकारी व अन्न धान्य वितरण अधिकारी, नागपूर

जमीन व इतर महसूल
स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे
उत्पन्न/खर्च,
बँकिंग, विमा

जमीन व इतर महसूल

तक्ता 4.1 (अ)
गोळा केलेला महसूल
(जमिन महसूल, वाढीव, संकिर्ण, जि.प., ग्रा.प., पं.स., सेस, इ.जी.एस., शिक्षण, अकृषीक, सिटी सर्वे,
वस्तीवाढ व नझूल)

जिल्हा : नागपूर						संदर्भ वर्ष-2013-14 (हजारत)			
अ. क्र.	तालुका	जमीन महसुलाची एकूण चालू मागणी	जमीन महसुलाची थकबाकी	एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुलीची रक्कम	वसुली पात्र रक्कम {5-(6+7)}	प्रत्यक्ष वसुली	खातेदारांची संख्या (शेतकरी)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	3272	1347	4619	0	0	4619	3199	17410
2	काटोल	10200	1450	11650	0	0	11650	16049	14516
2	कळमेश्वर	8345	1368	9713	0	0	9713	8225	14228
4	सावनेर	14980	7431	22411	0	0	22411	13102	11861
5	पारशिवनी	6610	1185	7795	0	0	7795	4852	17846
6	रामटेक	3983	605	4588	0	0	4588	4476	13388
7	मौदा	7445	1625	9070	0	0	9070	4739	12934
8	कामठी	20080	1369	21449	0	0	21449	25482	7174
9	नागपूर (ग्रा)	17685	774	18459	0	0	18459	184565	12223
10	नागपूर (श)	98121	563556	661677	0	0	661677	191035	3040
11	हिंणगा	1814	2495	4309	0	0	4309	10176	16617
12	उमरेड	9665	2203	11868	0	0	11868	7965	19011
13	कुही	2490	380	2870	0	0	2870	5639	32208
14	भिवापूर	2403	44	2447	0	0	2447	1844	16556
एकूण		207093	585832	792925	0	0	792925	481348	209012

टिप :- महसूल विभागाकडून थकबाकीपेक्षा उर्दिष्टात वाढ देण्यात आल्यामुळे वसुलीपात्र रक्कमपेक्षा प्रत्यक्ष वसुली जास्त दिसून येते.

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर

तक्ता 4.1 (ब)

(खाणी, गौणखनिज, मत्स्य, कोर्ट फी व मुद्रांक, बी.बी.डी.आर., नोंदणीपत्र, महसूली, करमणूक, जाहिरात इत्यादी)

जिल्हा : नागपूर							संदर्भ वर्ष-2013-14	
(० हजार)								
अ. क्र.	तालुका	जमीन महसुलाची एकूण चालू मागणी	जमीन महसुलाची थकबाकी	एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुलीची रक्कम	वसुली पात्र रक्कम {5-(6+7)}	प्रत्यक्ष वसुली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	15010	3287	18297	0	0	18297	3758
2	काटोल	17500	0	17500	0	0	17500	4315
2	कळमेश्वर	17559	212	17771	0	0	17771	4158
4	सावनेर	142500	655	143155	0	0	143155	77816
5	पारशिवनी	77500	79	77579	0	0	77579	8394
6	रामटेक	78502	2149	80651	0	0	80651	8119
7	मौदा	52500	1472	53972	0	0	53972	16786
8	कामठी	69500	13621	83121	0	0	83121	10161
9	नागपूर (ग्रा)	122500	98880	221380	0	0	221380	165849
10	नागपूर (श)	1499140	13949	1513089	0	0	1513089	1209698
11	हिंगणा	131000	259937	390937	0	0	390937	24215
12	उमरेड	186200	422	186622	0	0	186622	95927
13	कुही	26500	414	26914	0	0	26914	20933
14	भिवापूर	20370	311	20681	0	0	20681	15268
एकूण		2456281	395388	2851669	0	0	2851669	1665397

टिप :- महसूल विभागाकडून थकबाकीपेक्षा उदिष्टात वाढ देण्यात आल्यामुळे वसुलीपात्र रक्कमेपेक्षा प्रत्यक्ष वसुली जास्त दिसून येते.

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर

तक्ता 4.1 (क)

(तगाई, अधिक धान्य, मुद्र संधारण, वनजमिन कर्ज, अकृषीक कर्ज, आदर्श गृहनिर्माण, पश्चिम पाकिस्तानातून आलेले निर्वासित त्यांची मोडतोड, प्रकल्पग्रस्तांना, कुळांना दिलेले कर्ज, पूरग्रस्त, जमिन सुधारणा इत्यादी)

जिल्हा : नागपूर							संदर्भ वर्ष- 2013-14	
								(हजार)
अ. क्र.	तालुका	जमीन महसुलाची एकूण चालू मागणी	जमीन महसुलाची थकबाकी	एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुलीची रक्कम	वसुली पात्र रक्कम {5- (6+7)}	प्रत्यक्ष वसुली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	0	11369	11369	0	0	11369	28
2	काटोल	0	336	336	0	0	336	0
2	कळमेश्वर	0	162	162	0	0	162	0
4	सावनेर	0	168	168	0	0	168	0
5	पारशिवनी	0	94	94	0	0	94	0
6	रामटेक	0	274	274	0	0	274	0
7	मौदा	0	195	195	0	0	195	0
8	कामठी	0	264	264	0	0	264	0
9	नागपूर (ग्रा)	0	694	694	0	0	694	0
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	0	1757	1757	0	0	1757	0
12	उमरेड	0	2340	2340	0	0	2340	0
13	कुही	0	1136	1136	0	0	1136	0
14	भिवापूर	0	1066	1066	0	0	1066	0
एकूण		0	19855	19855	0	0	19855	28

टिप :- महसूल विभागाकडून थकबाकीपेक्षा उदिष्टात वाढ देण्यात आल्यामुळे वसुलीपात्र रक्कमेपेक्षा प्रत्यक्ष वसुली जास्त दिसून येते.

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर

स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न/खर्च

तक्ता 4.2
स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ वर्ष- 2013-14			
(` लाखात)					
अ. क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगरपरिषदा
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
स्थानिक स्वराज्य संस्थांची संख्या		774	1	1	11
अ)	जमा				
1	सुरूवातीची शिल्लक	2075	24253	7159	10739
2	चालू वर्षातील जमा				
	2.1 शासकीय अनुदाने व वर्गणी	2585	73304	12551	13352
	2.2 सब प्रकारचे कर	4297	0	53244	2588
	2.3 इतर जमा	2034	88048	31571	4021
	2.4 एकूण (बाब 2.1 ते 2.3)	8916	161352	97366	19961
	एकूण प्राप्त (सुरूवातीची शिल्लक मिळून)	10991	185605	104525	30700
ब)	खर्च				
3	चालू वर्षातील खर्च				
	3.1 सामान्य प्रशासन	1326	3365	38401	2930
	3.2 शिक्षण	39	31717	732	1388
	3.3 सार्वजनिक आरोग्य	2096	8244	4248	968
	३.४ इतर	5194	116476	60042	11682
	एकूण (3.1 ते 3.4)	8655	159802	103423	16968
4	अखेरची शिल्लक	2336	25803	1102	13732

टिप :- 1) नागपूर जिल्हयामध्ये 10 नगरपरिषदा व 1 कटकमंडळ असून महादुला व मौदा ग्रामपंचायतचे नगरपंचायत मध्ये रुपांतर झालेले आहे. कन्हान नगरपरिषद नविन निर्माण करण्यात आलेली आहे.

2) कन्हान नगरपरिषदेचा उत्पन्न व खर्च उपलब्ध नाही.

आधार :- 1) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

2) उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, (पंचायत) जिल्हा परिषद, नागपूर

3) आयुक्त, महानगरपालिका, नागपूर/ अधिशाषी अधिकारी, कटक मंडळ, कामठी/

4) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, नगरपरिषद (सर्व)

तक्ता 4.3

नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे -2013-14 मधील उत्पन्न व खर्च

जिल्हा :-नागपूर							संदर्भ वर्ष -2013-14	
(लाखात)								
बाब	महानगरपालिका	नगरपरिषदा				नगर पंचायती	कटक मंडळे	सर्व नागरी संस्था
		वर्ग अ	वर्ग ब	वर्ग क	सर्व			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
उत्पन्न								
1. आरंभीची शिल्लक	7159	0	2173	8566	10739	0	839	18737
2. जमा								
2.1. पट्टी, कर इत्यादी	53244	0	1320	1154	2474	0	240	55958
2.2. शासकीय अनुदाने	12551	0	5492	8369	13861	0	68	26480
2.3. वाणिज्यिक उपक्रमांपासून	0	0	0	126	126	0	0	126
2.4. ठेवी आणि कर्जे इ.	4164	0	662	1074	1736	0	69	5969
2.5. इतर उत्पन्न	27407	0	1337	869	2208	0	877	30490
एकूण जमा (2)	97366	0	8811	11592	20403	0	1254	119023
एकूण उत्पन्न (1 + 2)	104525	0	10984	20158	31142	0	2093	137760
खर्च								
1. प्रशासन								
(अ) आस्थापना	35692	0	117	2290	2407	0	49	38148
(ब) इतर	2709	0	195	328	523	0	18	3250
2. कर वसुली	13	0	144	49	193	0	9	215
3. सार्वजनिक दिवाबत्ती	5811	0	33	249	282	0	67	6160
4. पाणीपुरवठा	14751	0	151	391	542	0	32	15325
5. सार्वजनिक सुरक्षा	871	0	22	40	62	0	115	1048
6. सार्वजनिक आरोग्य	4248	0	639	328	967	0	97	5312
7. जलनिःसारण व मलनिःसारण	1279	0	8	153	161	0	51	1491
8. बांधकामे	15078	0	117	504	621	0	190	15889
9. परिवहन	7	0	0	0	0	0	0	7
10. शिक्षण	732	0	760	628	1388	0	83	2203
11. दुर्बल घटकांवरील खर्च	179	0	1	97	98	0	0	277
12. विशेष खर्च व दिलेली कर्जे	15143	0	0	997	997	0	281	16421
13. इतर खर्च	6909	0	5158	3566	8724	0	189	15822
एकूण खर्च (1 ते 13)	103422	0	7345	9620	16965	0	1181	121568
अखेरची शिल्लक	1103	0	3638	10538	14177	0	912	16192

टिप :- न.प.वाडी, नगरपंचायत मौदा व महादुला याच वर्षी स्थापन झालेल्या संस्थांची माहिती यामध्ये समाविष्ट नाही

आधार :- आयुक्त, महानगरपालिका, नागपूर/ अधिशाषी अधिकारी, कटक मंडळ, कामटी/मुख्य कार्यकारी अधिकारी, नगरपरिषद (सर्व)

तक्ता 4.4
ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च

जिल्हा :- नागपूर			संदर्भ वर्ष -2013-14	
(` लाखात)				
बाब	2013-13		2013-14	
	प्रत्यक्ष	टक्केवारी	प्रत्यक्ष	टक्केवारी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
उत्पन्न				
(अ) आरंभीची शिल्लक	2291	-	2075	-
(ब) जमा	-	-	-	-
१. कर				
i) जमीन व इतर मालमत्ता कर	2633	25.2	2611	23.8
ii) इतर कर व शुल्क	1440	13.8	1242	11.3
2. शासकीय अनुदाने	3029	29.0	2585	23.5
3. अंशदान, देणग्या व इतर अनुदाने	607	5.8	444	4.0
4. इतर जमा	447	4.3	2034	18.5
एकूण जमा (ब)	8156	78.1	8916	81.1
एकूण उत्पन्न (अ+ब)	10447	100.0	10991	100.0
खर्च				
1. प्रशासन	1250	14.9	1326	15.3
2. आरोग्य व स्वच्छता	2061	24.6	2096	24.2
3. सावर्जनिक बांधकामे	3212	38.4	3414	39.4
4. सावर्जनिक दिवाबत्ती	586	7.0	711	8.2
5. शिक्षण	35	0.4	39	0.5
6. लोककल्याण	1064	12.7	585	6.8
7. इतर खर्च	165	2.0	484	5.6
एकूण खर्च (1 ते 7)	8373	100.0	8655	100.0

आधार :- उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, (पंचायत), जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 4.5
जिल्हा परिषदचे उत्पन्न व खर्च

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ वर्ष -2013-14
(लाखात)		
बाब	2012-13 (प्रत्यक्ष)	2013-14 (सु.अं.)
(1)	(2)	(3)
उत्पन्न		
अ) आरंभीची शिल्लक	20127.73	24252.95
ब) महसुली जमा		
1. स्वनिर्मित साधनांपासून	1479.08	0
2. शासकीय अनुदाने	0	0
2.1.सांविधिक अनुदाने		
i) सहेतुक	6879.78	7567.76
ii) आस्थापना	44173.64	48591.00
iii) योजनांतर्गत	13121.59	14433.75
iv) इतर	2464.77	2711.25
2.2 अभिकरण योजनांसाठी	8946.21	9840.83
3. इतर साधनांपासून उत्पन्न (वित्तप्रेषणसह)	50671.26	54377.68
क) भांडवली जमा	21663.67	23830.04
ड) एकूण जमा (ब+क)	149400.00	161352.31
एकूण उत्पन्न (अ+ड)	169527.73	185605.26
खर्च		
अ) महसुली खर्च		
1. सामान्य प्रशासन	3059.06	3364.97
2. शिक्षण	28833.18	31716.50
3. सार्वजनिक बांधकामे	7889.07	8677.98
4. पाटबंधारे	4409.91	4850.90
5. कृषि	1188.22	1307.04
6. पशुसंवर्धन	837.03	920.73
7. वने	28.31	31.14
8. सार्वजनिक आरोग्य	7494.55	8244.01
9. समाजकल्याण	5022	5524.20
10. इतर खर्च (वित्तप्रेषणसह)	66300.34	72930.38
एकूण (अ)	125061.67	137567.85
ब) भांडवली खर्च	20213.11	22234.42
एकूण खर्च (अ+ ब)	145274.78	159802.27
अखेरची शिल्लक	24252.95	25802.99

टिप :- सुधारित अंदाजामधील आकडेवारी कधीही बदलू शकतात असे संबंधित कार्यालयाकडून सांगण्यात आले तरी मागील वर्षातील सुधारित अंदाजातील अखेरची शिल्लक जुळणार नाही.
आधार :- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,जिल्हा परिषद, नागपूर

बँकिग व विमा

तक्ता 4.6

तालुकानिहाय बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे

जिल्हा: - नागपूर						संदर्भ वर्ष-2013-14	
अ.क्र.	तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	वर्गीकृत बँका (संख्या)	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (` लाख)	वर्गीकृत बँकांनी दिलेली कर्जे (` लाख)	
						कृषक	अकृषक
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	8	8	19	उ.ना	उ.ना	उ.ना
2	काटोल	11	12	20	उ.ना	उ.ना	उ.ना
3	कळमेश्वर	7	6	16	उ.ना	उ.ना	उ.ना
4	सावनेर	12	8	25	उ.ना	उ.ना	उ.ना
5	पारशिवनी	8	7	13	उ.ना	उ.ना	उ.ना
6	रामटेक	12	6	21	उ.ना	उ.ना	उ.ना
7	मौदा	8	9	19	उ.ना	उ.ना	उ.ना
8	कामठी	10	8	16	उ.ना	उ.ना	उ.ना
9	नागपूर(ग्रा)	15	15	37	उ.ना	उ.ना	उ.ना
10	नागपूर(श)	1	19	258	उ.ना	उ.ना	उ.ना
11	हिंगणा	10	8	20	उ.ना	उ.ना	उ.ना
12	उमरेड	12	10	24	उ.ना	उ.ना	उ.ना
13	कुही	6	5	14	उ.ना	उ.ना	उ.ना
14	भिवापूर	9	5	9	उ.ना	उ.ना	उ.ना
एकूण		129	126	511	643282	145931	144862

टिप :- रकाना क्र.6,7 व 8 ची आकडेवारी तालुकानिहाय संबधीत यंत्रणेकडून उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक,नागपूर

तक्ता 4.7
आयुर्विमा विषयक आकडेवारी

जिल्हा :- नागपूर			संदर्भ वर्ष- 2013-14	
अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशील	
			भारतीय जीवन विमा निगम	खाजगी आयुर्विमा कंपनी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	जिल्हयातील शाखा	संख्या	13	3
2	चालू विमा पॉलिसीज	संख्या	1690345	11543
3	माच अखेर व्यपगत विमा पॉलिसीज	संख्या	171097	7307
4	नवीन व्यवसाय			
	4.1 उतरविलेली विमापत्रे	संख्या	231321	3310
	4.2 विमा रक्कम	(` लाख)	उ.ना.	8174.3
	4.3 विम्याचा प्रथम हप्ता रक्कम	(` लाख)	22390.91	1239.65
5	जिल्हयातील विमा प्रतिनिधींची संख्या			
	5.1 एकूण विमा प्रतिनिधी	संख्या	7207	245
	5.2 एकूण पैकी ग्रामीण विमा प्रतिनिधी	संख्या	2702	11
54	5.3 एकूण पैकी महिला विमा प्रतिनिधी	संख्या	2276	86
	5.4 एकूण महिला प्रतिनिधींपैकी ग्रामीण महिला प्रतिनिधी	संख्या	609	2

आधार :- 1) व्यवस्थापक, भारतीय जीवन विमा निगम, नागपूर, खाजगी कंपनी
 2) टाटा एआयए लाईफ इन्शुरन्स, मुंबई
 3) स्टॉर युनियन लाईफ इन्शुरन्स, मुंबई
 4) श्रीराम लाईफ इन्शुरन्स, मुंबई

बचत गट

तक्ता 4.8
जिल्ह्यातील बचत गटांबाबतची माहिती

जिल्हा :- नागपूर											संदर्भ वर्ष -2013-14	
अ. क्र.	तालुका	स्थापन झालेले बचत गट			मुख्य व्यवसायासाठी बँक जोडणी झालेले बचत गट			खेळते भांडवलासाठी बँक जोडणी झालेले बचत गट			व्यवसाय सुरू केलेल्या बचत गट	
		दा.रे. खालील	दा.रे. वरील	एकूण	दा.रे. खालील	दा.रे. वरील	एकूण	दा.रे. खालील	दा.रे. वरील	एकूण	संख्या	आर्थिक वर्षात केलेली उलाढाल (लाख)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	2	0	2	31	0	31	50	0	50	31	0
2	काटोल	28	201	229	13	106	119	63	64	127	29	11.7
3	कळमेश्वर	15	0	15	35	0	35	33	0	33	35	0
4	सावनेर	17	0	17	26	0	26	20	0	20	26	0
5	पारशिवनी	3	0	3	24	0	24	20	0	20	24	0
6	रामटेक	137	122	259	96	103	199	18	93	111	50	35.64
7	मोदा	71	157	228	141	116	257	32	105	137	127	37.24
8	कामठी	10	0	10	11	0	11	33	0	33	11	0
9	नागपूर(ग्रा)	20	189	209	61	101	162	43	75	118	109	35.3
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	35	181	216	15	85	100	40	66	106	72	19.11
12	उमरेड	15	0	15	20	0	20	26	0	26	20	0
13	कुही	79	142	221	23	88	111	34	17	51	58	10.15
14	भिवापूर	70	147	217	45	47	92	32	22	54	54	27.25
एकूण		502	1139	1641	541	646	1187	444	442	886	646	176.39

आधार :- 1) प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामिण विकास यंत्रणा, नागपूर
2) जिल्हा व्यवस्थापक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, नागपूर

तक्ता 4.9

जिल्ह्यातील जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा व महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांच्या मार्फत स्थापितबचत गटांबाबतची माहिती

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष :- 2013-14

अ. क.	तालुका	निर्मित बचत गट (संख्या)									
		जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा (दा.रे.खा.कु)									
		मागील वर्षअखेर	अहवाल वर्षात	एकूण (3+4)	एकूणपैकी महिला बचतगट	एकूणपैकी कार्यरत असलेले बचत गट	प्रथम प्रतवारी झालेले एकूण बचत गट	द्वितीय प्रतवारी झालेले एकूण बचत गट	व्यवसाय करीत असलेले बचतगट		
								प्राथमिक क्षेत्र	द्वितीय क्षेत्र	तृतीय क्षेत्र	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	नरखेड	800	2	802	770	539	45	31	31	0	4
2	काटोल	725	28	753	723	641	63	20	13	0	0
3	कळमेश्वर	547	15	562	515	415	32	56	35	0	0
4	सावनेर	431	17	448	402	402	42	26	26	6	0
5	पारशिवनी	283	3	286	266	266	20	24	24	3	22
6	रामटेक	801	46	847	814	722	21	30	13	0	5
7	मोदा	549	8	557	523	337	33	80	80	13	0
8	कामठी	418	10	428	387	338	37	25	11	0	11
9	नागपूर(ग्रा)	556	20	576	470	334	43	62	61	2	17
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंणगा	499	25	524	483	401	40	20	8	0	4
12	उमरेड	488	15	503	468	468	26	24	20	0	0
13	कुही	585	9	594	554	509	34	23	23	3	3
14	भिवापूर	588	26	614	569	493	32	17	17	0	7
	एकूण	7270	224	7494	6944	5865	468	438	362	27	73

आधार :- प्रकल्प संचालक,जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा,नागपूर

तक्ता 4.9 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा व महिला आर्थिक विकास
महामंडळांच्या मार्फत स्थापितबचत गटांबाबतची माहिती

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ वर्ष :- 2013-14									
अ. क्र.	तालुका	महिला आर्थिक विकास महामंडळ									
		मागील वर्षअखेर	अहवाल वर्षात	एकूण (13+14)	एकूणापैकी महिला बचतगट	एकूणापैकी कार्यरत असलेले बचत गट	प्रथम प्रतवारी झालेले एकूण बचत गट	द्वितीय प्रतवारी झालेले एकूण बचत गट	व्यवसाय करीत असलेले बचतगट		
									प्राथमिक स्वरूपाचे	द्वितीय स्वरूपाचे	तृतीय स्वरूपाचे
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)
1	नरखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	181	19	200	200	200	167	33	36	68	53
3	कळमेश्वर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	205	8	213	213	213	159	54	83	68	60
7	मौदा	194	16	210	210	210	191	19	69	73	46
8	कामठी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	184	5	189	189	189	116	73	52	65	27
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	176	18	194	194	194	99	95	36	47	26
12	उमरेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	कुही	214	0	214	214	214	179	35	47	73	55
14	भिवापूर	174	16	190	190	190	121	69	26	59	54
एकूण		1328	82	1410	1410	1410	1032	378	349	453	321

टिप :- सदर महामंडळाकडचे नरखेड, कळमेश्वर, सावनेर, कामठी, उमरेड, नागपूर (श) या क्षेत्रात बचतगटांचे कार्यक्षेत्र नाही.

आधार :- जिल्हा व्यवस्थापक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, नागपूर

कृषी व संलग्न सेवा

कृषी

तक्ता 5.1
जमिनीच्या वापराविषयी माहिती

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)			
अ. क्र.	तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवडी लायक क्षेत्र
				बिगर शेती वापराखालील जमीन	पडीत/लागवडी लायक असलेली जमीन	एकूण (5+6)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	76825	4555	5334	2078	7412	6698
2	काटोल	84182	8558	5043	3714	8757	3020
3	कळमेश्वर	54345	3323	6021	8525	14546	4020
4	सावनेर	61859	2100	10895	7579	18474	1585
5	पारशिवनी	78694	27348	3011	9559	12570	3453
6	रामटेक	114290	59307	8775	6757	15532	5110
7	मौदा	61287	971	6599	899	7498	1327
8	कामठी	42382	2428	5066	1677	6743	2563
9	नागपूर (ग्रा)	61979	3674	6446	6722	13168	3784
10	नागपूर (शा)	20921	0	7429	6095	13524	895
11	हिंगणा	78564	9694	4806	12360	17166	10123
12	उमरेड	97910	24557	6034	3988	10022	14533
13	कुही	82948	1586	9364	2314	11678	2740
14	भिवापूर	70197	10762	2788	2592	5380	5472
एकूण		986383	158863	87611	74859	162470	65323

तक्ता 5.1 (पुढे चालू)
जमिनीच्या वापराविषयी माहिती

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)						
अ. क्र.	तालुका	पडीत जमीन			निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक (दुसोटा क्षेत्र)	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र (12+13)	लागवडी लायक क्षेत्र
		चालू पड	इतर पड	एकूण पड (9+10)				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	नरखेड	1281	1296	2577	48424	11080	59504	62081
2	काटोल	3054	1663	4717	50575	9854	60429	65146
3	कळमेश्वर	3190	441	3631	31450	8188	39638	43269
4	सावनेर	2388	3987	6375	38566	5899	44465	50840
5	पारशिव	1749	2206	3955	33722	5387	39109	43064
6	रामटेक	2588	4150	6738	26878	6431	33309	40047
7	मौदा	743	1066	1809	49953	23707	73660	75469
8	कामठी	1543	2020	3563	26483	9499	35982	39545
9	नागपूर(ग्रा)	5697	4751	10448	28598	3351	31949	42397
10	नागपूर(श)	382	1133	1515	117	61	178	1693
11	हिंगणा	2639	3256	5895	35437	3660	39097	44992
12	उमरेड	1675	265	1940	45649	9789	55438	57378
13	कुही	2634	1581	4215	50369	11779	62148	66363
14	भिवापूर	1959	2324	4283	36631	17644	54275	58558
एकूण		31522	30139	61661	502852	126329	629181	690842

टिप :- 1) सदर माहिती ऋतू व पिके अहवाल (2011-12) (अस्थायी)नुसार देण्यात आलेली आहे.

2)सन 2012-13 व 2013-14 चा ऋतू व पिके अहवाल यंत्रणेकडून उपलब्ध झालेला नाही

आधार :- जिल्हा भूमी अभिलेख कार्यालय,नागपूर (ऋतू व पिके अहवाल 2011-12) (अस्थायी)

तक्ता 5.2
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2011-12(अस्थायी)					
अ. क्र.	तालुका	तांदूळ		गहू		खरीप ज्वारी		रब्बी ज्वारी	
		पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	19	0	4389	15285	2040	0	0	0
2	काटोल	1	0	5045	5045	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	0	0	2665	5057	2031	3817	0	0
4	सावनेर	50	0	3318	3318	650	0	0	0
5	पारशिवनी	5971	5971	4383	4129	0	0	0	0
6	रामटेक	17908	1790	3817	3817	591	0	46	0
7	मौदा	31185	31144	18931	18694	0	0	0	0
8	कामठी	5744	0	5950	5960	3	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	14	14	2325	0	507	10	0	0
10	नागपूर(श)	10	10	36	36	13	0	0	0
11	हिंगणा	12	0	2208	0	1342	0	0	0
12	उमरेड	2195	1356	0	0	0	0	741	26
13	कुही	10655	4075	4783	3618	0	0	180	1
14	भिवापूर	3164	1579	3488	2468	20	0	1576	6
एकूण		76928	45939	61338	67427	7197	3827	2543	33

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)							
अ. क्र.	तालुका	एकूण ज्वारी		बाजरी		मका		कुटकी	
		पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	नरखेड	2040	0	18	0	104	0	0	0
2	काटोल	0	0	4	0	35	0	0	0
3	कळमेश्वर	2031	3817	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	650	0	0	0	105	0	0	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	637	0	0	0	270	0	0	0
7	मौदा	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	3	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	507	10	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	13	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	1342	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	741	26	0	0	0	0	0	0
13	कुही	180	1	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	1596	6	0	0	0	0	0	0
एकूण		9740	3860	22	0	514	0	0	0

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)					
अ. क्र.	तालुका	इतर तृणधान्ये		एकूण तृणधान्ये		हरभरा		तूर	
		पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)
1	नरखेड	0	0	6570	15285	5797	5687	3620	0
2	काटोल	0	0	5085	5045	4072	2474	3140	0
3	कळमेश्वर	0	0	4696	8874	1531	524	2960	0
4	सावनेर	110	33	4233	3351	3050	1483	5243	0
5	पारशिवनी	0	0	10354	10100	2709	1115	3653	0
6	रामटेक	0	0	22632	5607	1873	1200	1176	0
7	मौदा	0	0	50116	49838	4671	203	668	0
8	कामठी	0	0	11697	5960	3062	742	878	0
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	2846	24	1551	0	1833	1833
10	नागपूर(श)	0	0	59	46	10	10	16	0
11	हिंगणा	0	0	3562	0	886	0	2923	0
12	उमरेड	0	0	2936	1382	6227	2856	1408	0
13	कुही	0	0	15618	7694	5826	2070	836	0
14	भिवापूर	0	0	8248	4053	7592	1750	790	0
एकूण		110	33	148652	117259	48857	20114	29144	1833

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)					
अ. क्र.	तालुका	मुग		उडीद		कुळीथ		मठ	
		पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र
(1)	(2)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)	(33)	(34)
1	नरखेड	222	0	203	0	8	0	10	0
2	काटोल	311	0	303	0	8	0	18	0
3	कळमेश्वर	165	139	60	0	14	0	0	0
4	सावनेर	51	2	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	105	0	39	0	0	0	0	0
7	मौदा	17	10	65	0	0	0	0	0
8	कामठी	0	0	9	0	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	30	30	7	7	0	0	2	0
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	13	1	0	0	0	0	4	0
13	कुही	100	18	81	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	46	0	65	0	0	0	2	0
एकूण		1060	200	832	7	30	0	36	0

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर						संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)			
अ. क्र.	तालुका	वाल/वाटाणा		चवळी		इतर कडधान्ये		एकूण कडधान्ये	
		पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र
(1)	(2)	(35)	(36)	(37)	(38)	(39)	(40)	(41)	(42)
1	नरखेड	20	79	6	0	135	0	10021	5766
2	काटोल	68	34	60	0	159	0	8139	2508
3	कळमेश्वर	127	140	39	0	436	233	5332	1036
4	सावनेर	50	97	5	0	120	0	8519	1582
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	6362	1115
6	रामटेक	252	0	58	0	0	0	3503	1200
7	मौदा	166	61	0	0	184	1	5771	275
8	कामठी	13	0	76	0	0	0	4038	742
9	नागपूर (ग्रा)	51	51	69	0	1759	0	5302	1921
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	26	10
11	हिंगणा	6	6	82	0	0	0	3897	6
12	उमरेड	105	47	25	0	77	41	7859	2945
13	कुही	220	96	5	0	241	100	7309	2284
14	भिवापूर	51	1	51	0	699	0	9296	1751
एकूण		1129	612	476	0	3810	375	85374	23141

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)					
अ. क्र.	तालुका	एकूण अन्नधान्ये		ऊस		मिरची		लसूण	
		पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र
(1)	(2)	(43)	(44)	(45)	(46)	(47)	(48)	(49)	(50)
1	नरखेड	16591	21051	9	1	380	0	11	7
2	काटोल	13224	7553	2	2	163	111	0	0
3	कळमेश्वर	10028	9910	19	20	393	391	1	1
4	सावनेर	12752	4933	90	55	322	236	4	4
5	पारशिवनी	16716	11215	0	0	1422	1198	0	0
6	रामटेक	26135	6807	0	0	330	330	13	13
7	मौदा	55887	50113	58	58	2861	2813	3	3
8	कामठी	15735	6702	298	280	1320	651	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	8148	1945	0	0	344	344	0	0
10	नागपूर(श)	85	56	0	0	2	2	0	0
11	हिंगणा	7459	6	6	6	0	0	0	0
12	उमरेड	10795	4327	4	3	1102	893	0	0
13	कुही	22927	9978	40	40	4405	2443	0	0
14	भिवापूर	17544	5804	14	12	1809	797	0	0
एकूण		234026	140400	540	477	14853	10209	32	28

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)					
अ. क्र.	तालुका	इतर मसाल्याचे पदार्थ		एकुण मसाल्याचे पदार्थ		आंबा		द्राक्षे	
		पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र
(1)	(2)	(51)	(52)	(53)	(54)	(55)	(56)	(57)	(58)
1	नरखेड	105	0	496	7	2	0	0	0
2	काटोल	62	201	225	312	39	33	0	0
3	कळमेश्वर	89	41	483	433	11	0	0	0
4	सावनेर	239	135	565	375	20	21	0	0
5	पारशिवनी	0	0	1422	1198	24	24	0	0
6	रामटेक	108	46	451	389	37	37	0	0
7	मौदा	616	427	3480	3243	13	10	0	0
8	कामठी	96	21	1416	672	14	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	82	83	426	427	43	43	0	0
10	नागपूर(श)	0	0	2	2	0	0	0	0
11	हिंगणा	0	0	0	0	11	9	0	0
12	उमरेड	207	158	1309	1051	14	5	0	0
13	कुही	128	74	4533	2517	10	6	0	0
14	भिवापूर	546	119	2355	916	3	3	0	0
एकूण		2278	1305	17163	11542	241	191	0	0

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर						संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)			
अ. क्र.	तालुका	लिंबू वर्गीय फळे (संत्रा, मोसंबी इ.)		केळी		इतर फळे		एकूण फळे	
		पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलि ता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकां खालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र
(1)	(2)	(59)	(60)	(61)	(62)	(63)	(64)	(65)	(66)
1	नरखेड	5870	5535	3	0	3	1	5878	5536
2	काटोल	5488	5487	0	0	5	3	5532	5523
3	कळमेश्वर	4147	2890	0	0	14	4	4172	2894
4	सावनेर	1724	1724	0	0	28	40	1772	1785
5	पारशिवनी	585	585	0	0	27	6	636	615
6	रामटेक	666	665	0	0	47	4	750	706
7	मौदा	45	45	20	20	14	11	92	86
8	कामठी	278	269	0	0	10	4	302	273
9	नागपूर(ग्रा)	1006	1006	0	0	23	7	1072	1056
10	नागपूर(श)	9	8	0	0	0	0	9	8
11	हिंगणा	744	744	0	0	20	7	775	760
12	उमरेड	251	268	0	0	5	18	270	291
13	कुही	111	111	0	0	5	2	126	119
14	भिवापूर	230	158	0	0	8	7	241	168
एकूण		21154	19495	23	20	209	114	21627	19820

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)							
अ. क्र.	तालुका	बटाटे/रताळे		कांदे		वांगी		टोमॅटो	
		पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र
(1)	(2)	(67)	(68)	(69)	(70)	(71)	(72)	(73)	(74)
1	नरखेड	8	0	38	31	217	0	171	0
2	काटोल	13	12	92	91	234	0	163	0
3	कळमेश्वर	0	0	34	15	159	0	140	0
4	सावनेर	1	1	89	61	314	0	266	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	670	0	456	0
6	रामटेक	3	3	98	82	441	0	363	0
7	मौदा	18	28	86	82	1671	0	789	0
8	कामठी	0	0	20	14	551	0	459	0
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	19	19	539	0	1	0
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	2	0	1	0
11	हिंगणा	0	0	20	20	405	0	142	0
12	उमरेड	0	0	124	164	362	0	166	0
13	कुही	0	0	112	112	484	0	290	0
14	भिवापूर	0	0	30	12	348	0	0	0
एकूण		43	44	762	703	6397	0	3407	0

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)					
अ. क्र.	तालुका	इतर भाजीपाला		एकूण भाजीपाला		एकूण फळे व भाजीपाला		कापूस	
		पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र
(1)	(2)	(75)	(76)	(77)	(78)	(79)	(80)	(81)	(82)
1	नरखेड	308	110	742	141	6620	5677	11751	0
2	काटोल	219	99	721	202	6253	5725	4799	0
3	कळमेश्वर	241	0	574	15	4746	2909	13781	0
4	सावनेर	573	1157	1243	1219	3015	3004	22496	25
5	पारशिवनी	46	0	1172	0	1808	615	9312	0
6	रामटेक	324	69	1229	154	1979	860	1037	0
7	मौदा	390	1561	2954	1671	3046	1757	58	26
8	कामठी	170	0	1200	14	1502	287	802	0
9	नागपूर(ग्रा)	2011	1808	2570	1827	3642	2883	6526	0
10	नागपूर(श)	9	15	12	15	21	23	0	0
11	हिंगणा	452	0	1019	20	1794	780	19129	0
12	उमरेड	212	685	864	849	1134	1140	5923	0
13	कुही	247	438	1133	550	1259	669	46	0
14	भिवापूर	440	485	818	497	1059	665	50	0
एकूण		5642	6427	16251	7174	37878	26994	95710	51

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)							
अ. क्र.	तालुका	इतर तंतु पिके		एकूण तंतु पिके		भूईमूग		सुर्यफूल	
		पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र
(1)	(2)	(83)	(84)	(85)	(86)	(87)	(88)	(89)	(90)
1	नरखेड	14	0	11765	0	1361	0	1	0
2	काटोल	2	0	4801	0	1620	0	1	0
3	कळमेश्वर	0	0	13781	0	22	0	58	0
4	सावनेर	0	0	22496	25	455	96	0	0
5	पारशिवनी	0	0	9312	0	20	0	0	0
6	रामटेक	0	0	1037	0	6	0	0	0
7	मौदा	176	10	234	36	0	0	0	0
8	कामठी	0	0	802	0	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	6526	0	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	1	0	19130	0	76	52	0	0
12	उमरेड	0	0	5923	0	36	0	795	476
13	कुही	32	3	78	3	0	0	97	54
14	भिवापूर	44	0	94	0	0	0	102	269
एकूण		269	13	95979	64	3596	148	1054	799

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर								संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)			
अ. क्र.	तालुका	जवस		सोयाबीन		इतर गळीत धान्ये		एकूण गळीत धान्ये		इतर औषधी व मादक पदार्थ	
		पिकांखालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिता चे क्षेत्र
(1)	(2)	(91)	(92)	(93)	(94)	(95)	(96)	(97)	(98)	(99)	(100)
1	नरखेड	2	0	20583	0	94	0	22041	0	1	0
2	काटोल	8	0	28857	0	77	0	30563	0	5	0
3	कळमेश्वर	0	0	12548	0	64	0	12692	0	0	0
4	सावनेर	4	0	5448	0	996	98	6903	194	3	2
5	पारशिवनी	0	0	9574	0	0	0	9594	0	0	0
6	रामटेक	123	10	3408	4200	16	0	3553	4210	0	0
7	मौदा	47	0	11980	0	5	0	12032	0	3	3
8	कामठी	0	0	15962	0	4	0	15966	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	14781	0	0	0	14781	0	0	0
10	नागपूर(श)	0	0	56	0	0	0	56	0	0	0
11	हिंगणा	0	0	9625	0	4	109	9705	161	0	0
12	उमरेड	55	0	33446	0	6	0	34338	476	0	0
13	कुही	86	0	31487	0	5	54	31675	108	0	0
14	भिवापूर	136	0	32201	0	5	0	32444	269	0	0
एकूण		461	10	229956	4200	1276	261	236343	5418	12	5

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)					
अ. क्र.	तालुका	एकूण औषधी व मादक पदार्थ		एकूण चारा पिके		संकीर्ण अखाद्य पिके		एकूण अखाद्य पिके	
		पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र
(1)	(2)	(101)	(102)	(103)	(104)	(105)	(106)	(107)	(108)
1	नरखेड	1	0	10	0	0	0	33817	0
2	काटोल	5	0	0	0	157	0	35526	0
3	कळमेश्वर	0	0	20	0	63	0	26556	0
4	सावनेर	3	2	18	18	0	41	29420	280
5	पारशिवनी	0	0	0	0	111	0	19017	0
6	रामटेक	0	0	9	0	0	0	4599	4210
7	मौदा	3	3	8	8	7	6	12284	53
8	कामठी	0	0	0	0	0	0	16768	0
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	0	0	152	0	21459	0
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	11	0	67	0
11	हिंगणा	0	0	5	32	73	87	28913	280
12	उमरेड	0	0	142	2	32	0	40435	478
13	कुही	0	0	32	0	108	0	31893	111
14	भिवापूर	0	0	32	0	108	0	32678	269
एकूण		12	5	276	60	822	134	333432	5681

तक्ता 5.2 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

हेक्टर मध्ये

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ वर्ष :-2011-12 (अस्थायी)							
अ. क्र.	तालुका	एकूण खाद्य पिके		लागवडीखालील एकूण क्षेत्र		दुसोटा क्षेत्र		लागवडीखालील निव्वळ क्षेत्र	
		पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र	पिकांखालील क्षेत्र	ओलिताचे क्षेत्र
(1)	(2)	(109)	(110)	(111)	(112)	(113)	(114)	(115)	(116)
1	नरखेड	23707	26735	57524	26735	11080	6842	48424	19893
2	काटोल	19851	13792	55377	13792	9854	7422	50575	6370
3	कळमेश्वर	15274	14236	41830	14236	8188	4021	31450	10215
4	सावनेर	16236	7214	45656	7494	5899	5822	38566	1672
5	पारशिवनी	20089	13339	39106	13339	5387	4225	33722	9114
6	रामटेक	28753	22028	33352	26238	6431	1032	26878	25206
7	मौदा	62442	53347	74726	53400	23707	16302	49953	37098
8	कामठी	17339	11170	34107	11170	9499	5247	26483	5923
9	नागपूर(ग्रा)	12297	5499	33756	5499	3351	3802	28598	1697
10	नागपूर(श)	119	15	186	15	61	5	117	10
11	हिंगणा	9547	4110	38460	4390	3660	2098	35437	2292
12	उमरेड	18646	9729	59081	10207	9789	9127	45649	1080
13	कुही	29530	12189	61423	12300	11779	4900	50369	7400
14	भिवापूर	21919	6376	54597	6645	17644	4317	36631	2328
एकूण		295749	199779	629181	205460	126329	75162	502852	130298

टिप :- 1) सदर माहिती ऋतू व पिके अहवाल 2011-12 (अस्थायी)नुसार देण्यात आलेली आहे.

2)सन 2012-13 व 2013-14 चा ऋतू व पिके अहवाल यंत्रणेकडून उपलब्ध झालेला नाही

आधार :- जिल्हा भूमी अभिलेख कार्यालय,नागपूर (ऋतू व पिके अहवाल २०११-१२) (अस्थायी)

तक्ता 5.3
जिल्ह्यात वितरीत करण्यात आलेले बियाणे

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष : 2013-14					
		('000 किंवा टन)					
क्षेत्र	पीक	वर्ष					
		2010	2011	2012	2013	2014	टक्के वाढ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
सार्वजनिक	खरीप	40.901	41.824	41.361	38.267	36.486	-4.7
	रब्बी	14.508	18.189	12.794	12.793	14.347	12.1
	एकूण	55.409	60.013	54.155	51.060	50.833	-0.4
खाजगी	खरीप	78.107	77.458	83.542	78.324	81.436	4.0
	रब्बी	18.706	46.184	16.154	16.145	11.406	-29.4
	एकूण	96.813	123.642	99.696	94.469	92.842	-1.7
एकूण	खरीप	119.008	119.282	124.903	116.591	117.922	1.1
	रब्बी	33.214	64.373	28.948	28.947	25.753	-11.0
	एकूण	152.222	183.665	153.851	145.538	143.675	-1.3

आधार :- कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 5.4
रासायनिक खतांचा वापर

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष : 2013-14								
अ.क्र.	तालुका	रासायनिक खतांचे वाटप (मे.टन)								
		नियंत्रित संस्थांकडून			खाजगी संस्थांकडून			एकूण		
		खरीप	रब्बी	एकूण	खरीप	रब्बी	एकूण	खरीप	रब्बी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	0	0	0	8153.20	4926.40	13079.60	8153.20	4926.40	13079.60
2	काटोल	0	0	0	7784.40	5362.70	13147.10	7784.40	5362.70	13147.10
3	कळमेश्वर	652.00	2706.00	3358.00	7518.30	1096.10	8614.40	8170.30	3802.10	11972.40
4	सावनेर	1559.80	103.00	1662.80	7919.80	5921.80	13841.60	9479.60	6024.80	15504.40
5	पारशिवनी	419.25	198.00	617.25	8595.15	5890.20	14485.35	9014.40	6088.20	15102.60
6	रामटेक	401.30	210.70	612.00	6826.40	4740.57	11566.97	7227.70	4951.27	12178.97
7	मोदा	394.00	247.85	641.85	13399.50	14896.55	28296.05	13793.50	15144.40	28937.90
8	कामठी	426.00	218.00	644.00	6763.40	3812.70	10576.10	7189.40	4030.70	11220.10
9	नागपूर (ग्रा)	2818.20	1340.43	4158.63	5006.90	3362.97	8369.87	7825.10	4703.40	12528.50
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	490.00	95.00	585.00	6982.00	3372.80	10354.80	7472.00	3467.80	10939.80
12	उमरेड	325.00	222.00	547.00	7241.50	5650.00	12891.50	7566.50	5872.00	13438.50
13	कुही	0	0	0	8889.80	7434.50	16324.30	8889.80	7434.50	16324.30
14	भिवापूर	654.65	348.60	1003.25	6002.25	4550.50	10552.75	6656.90	4899.10	11556.00
	एकूण	8140.20	5689.58	13829.78	101082.60	71017.79	172100.39	109222.80	76707.37	185930.17

टिप :- नरखेड, काटोल, कुही या तालुक्यामध्ये नियंत्रित संस्थांकडून वाटप झालेले नाही.

आधार :- कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 5.5
निरनिराळ्या पिकांचे उत्पादन

(मे.टन मध्ये)

जिल्हा :- नागपूर							संदर्भ वर्ष :-2013-14			
अ. क्र.	तालुका	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	बाली	मका	नाचणी	इतर तृणधान्ये	एकूण तृणधान्ये
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	0	7242	369	0	0	0	0	0	7611
2	काटोल	0	9527	596	0	0	0	0	0	10123
3	कळमेश्वर	0	5463	244	0	0	0	0	0	5707
4	सावनेर	0	6189	239	0	0	0	0	0	6428
5	पारशिवनी	10917	9834	214	0	0	0	0	0	20965
6	रामटेक	34761	7105	0	0	0	0	0	0	41866
7	मौदा	70853	34645	0	0	0	0	0	0	105498
8	कामठी	5843	9672	0	0	0	0	0	0	15515
9	नागपूर (ग्रा)	0	3519	114	0	0	0	0	0	3633
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	0	6024	363	0	0	0	0	0	6387
12	उमरेड	2392	8135	198	0	0	0	0	0	10725
13	कुही	2304	10968	0	0	0	0	0	0	13272
14	भिवापूर	12602	10213	1008	0	0	0	0	0	23823
	एकूण	139672	128536	3345	0	0	0	0	0	271553

तक्ता 5.5 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांचे उत्पादन

(मे.टन मध्ये)

जिल्हा :- नागपूर							संदर्भ वर्ष :-2013-14	
अ. क्र.	तालुका	हरभरा	तूर	उडीद	मूग	मसूर	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	नरखेड	4842	3811	83	33	0	0	8769
2	काटोल	7290	1937	270	420	0	0	9917
3	कळमेश्वर	3073	2396	0	0	0	0	5469
4	सावनेर	3224	2775	0	0	0	0	5999
5	पारशिवनी	5748	2122	0	0	0	0	7870
6	रामटेक	2125	123	0	0	0	0	2248
7	मौदा	5922	525	0	0	0	0	6447
8	कामठी	4372	410	0	0	0	0	4782
9	नागपूर (ग्रा)	3596	1414	0	0	0	0	5010
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	2572	1156	0	0	0	0	3728
12	उमरेड	12822	1268	0	0	0	0	14090
13	कुही	8376	927	0	0	0	0	9303
14	भिवापूर	13702	1422	75	0	0	0	15199
	एकूण	77664	20286	428	453	0	0	98831

तक्ता 5.5 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांचे उत्पादन

(मे.टन मध्ये)

जिल्हा :- नागपूर							संदर्भ वर्ष :-2013-14	
अ. क्र.	तालुका	जवस	भूईमूग	सुर्यफुल	तीळ	सोयाबीन	इतर तेलबिया	एकूण तेलबिया
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)
1	नरखेड	0	366	0	0	11723	0	12089
2	काटोल	0	930	0	0	12329	0	13259
3	कळमेश्वर	0	0	0	0	5140	0	5140
4	सावनेर	0	54	0	0	3147	0	3201
5	पारशिवनी	0	0	0	0	4015	0	4015
6	रामटेक	79	0	0	0	814	0	893
7	मौदा	0	0	0	0	6794	0	6794
8	कामठी	0	0	0	0	7008	0	7008
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0	7568	0	7568
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	0	0	0	0	4164	0	4164
12	उमरेड	0	0	0	0	9048	0	9048
13	कुही	0	0	0	0	12741	0	12741
14	भिवापूर	265	0	0	0	12060	0	12325
एकूण		344	1350	0	0	96551	0	98245

तक्ता 5.5 (पुढे चालू)
निरनिराळ्या पिकांचे उत्पादन

(मे.टन मध्ये)

जिल्हा :- नागपूर							संदर्भ वर्ष :-2013-14	
अ. क्र.	तालुका	ऊस	कापूस	ताग	मेस्टा (अंबाडी)	तंबाखू	औषधी पदार्थ	मसाल्याचे पदार्थ
(1)	(2)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)
1	नरखेड	0	6297	0	0	0	0	0
2	काटोल	0	2103	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	0	3068	0	0	0	0	0
4	सावनेर	0	4111	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	5667	0	0	0	0	0
6	रामटेक	0	460	0	0	0	0	0
7	मौदा	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	0	198	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	0	1399	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	0	3046	0	0	0	0	0
12	उमरेड	0	3138	0	0	0	0	0
13	कुही	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	2202	0	0	0	0	0
एकूण		0	31689	0	0	0	0	0

आधार :- जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी,नागपूर

तक्ता 5.6
मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी अंदाजित उत्पादन

जिल्हा - नागपूर				संदर्भ वर्ष : 2013-14
1) प्रति हेक्टरी उत्पादन - किलो मध्ये			2) एकूण उत्पादन -- "00" मे. टन मध्ये	
अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	गेल्या वर्षीच्या तूलनेत शेकडा वाढ/घट
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	तांदूळ	1533	1397	-
2	गहू	948	1285	-
3	ज्वारी	384	33	-
4	बाजरी	0	0	-
5	बाली	0	0	-
6	मका	0	0	-
7	नाचणी	0	0	-
8	इतर तृणधान्ये	0	0	-
	एकूण तृणधान्ये	2865	2715	-
9	हरभरा	622	777	-
10	तूर	475	203	-
11	उडीद	419	4	-
12	मूग	483	5	-
13	मसूर	0	0	-
14	इतर कडधान्ये	0	0	-
	एकूण कडधान्ये	1999	989	-
15	जवस	474	3	-
16	भुईमूग	465	14	-
17	सुर्यफुल	0	0	-
18	सोयाबीन	417	966	-
19	तीळ	0	0	-
20	इतर तेलबिया	0	0	-
	एकूण तेलबिया	1356	983	-
21	ऊस	0	0	-
22	नारळ	0	0	-
23	कापूस	254	317	-
24	ताग	0	0	-
25	मेस्टा (अंबाडी)	0	0	-
26	तंबाखू	0	0	-
27	औषधी पदार्थ	0	0	-
28	सुंठ (आले)	0	0	-
29	मिरची (लाल)	0	0	-
30	लसून	0	0	-
31	बटाटे	0	0	-

टिप :- मागील वर्षी सदर तक्ता जुन्याप्रमाणेच सादर करण्यात आल्यामुळे टक्केवारी काढण्यात आलेली नाही.

आधार :- जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी, नागपूर

तक्ता 5.7
तालूकानिहाय पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष :2013-14 (पर्जन्य - मि.मी.)				
अ.क्र.	तालुका	सरासरी		वर्ष 2013 मधील		सरासरीच्या तुलनेत संदर्भ वर्षातील पर्जन्यातील शेकडा वाढ अथवा घट
		पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखेड	50	1029.3	61	1306	26.88
2	काटोल	51	973.4	59	1321	35.71
3	कळमेश्वर	56	995.4	64	1347	35.32
4	सावनेर	66	1012.7	75	1568	54.83
5	पारशिवनी	54	1040.2	60	1510	45.16
6	रामटेक	57	1164.2	59	1383	18.79
7	मौदा	67	1248.5	72	1702	36.32
8	कामठी	60	1171.5	69	1542	31.63
9	नागपूर (ग्रा)	59	1171.5	65	1593	35.98
10	नागपूर (श)	59	1186.9	64	1581	33.20
11	हिंगणा	65	1171.5	78	1315	12.25
12	उमरेड	63	1179.7	73	1953	65.55
13	कुही	63	1299.5	68	1701	30.90
14	भिवापूर	60	1299.5	73	1926	48.21
एकूण		59	1139	67.1	1553.4	36.38

आधार:- सहायक अधीक्षक, (महसूल) जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर

पद्म

तक्ता 5.8
कृत्रिम रेतन कार्यक्रमाची प्रगती

जिल्हा:- नागपूर				संदर्भ वर्ष -2013-14
(संख्या लाखात)				
तपशील	2011-12	2012-13	2013-14	2012-13 च्या तुलनेत 2013-14 मधील शेकडा बदल
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
अ) गायी (कृत्रिम रेतन)				
1) संकरित	8946	15313	17457	14.0
2) विदेशी	13238	9624	10099	4.9
3) देशी	95	383	1460	281.2
एकूण (कृत्रिम रेतन)	22279	25320	29016	14.6
जन्मलेल्या वासरांची संख्या (गायी)	7386	8187	9262	13.1
ब) म्हशी (कृत्रिम रेतन)				
जन्मलेल्या रेडकांची संख्या (म्हशी)	780	797	708	-11.2

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 5.9
कृत्रिम रेतन व दुग्ध उत्पादनाची तालुकानिहाय प्रगती

जिल्हा-नागपूर										
क्र.	तालुका	2011-12			2012-13			2013-14		
		कृत्रिम रेतनाचे वार्षिक लक्ष्य	कृत्रिम रेतनाच्या साध्याची टक्केवा री	दुग्ध उत्पाद न (000 मे.टन)	कृत्रिम रेतनाचे वार्षिक लक्ष्य	कृत्रिम रेतनाच्या साध्याची टक्केवारी	दुग्ध उत्पादन (000 मे.टन)	कृत्रिम रेतनाचे वार्षिक लक्ष्य	कृत्रिम रेतनाच्या साध्याची टक्केवारी	दुग्ध उत्पादन (000 मे.टन)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	2981	105.5	910	4280	82.1	-	4295	103.5	-
2	काटोल	3830	48.2	1548	3985	52.4	-	4000	60.2	-
3	कळमेश्वर	2280	50.5	1270	2270	62.5	-	2290	83.6	-
4	सावनेर	3220	50.1	2505	3416	53.7	-	3430	48.6	-
5	पारशिवनी	1900	70.1	152	2240	71.7	-	2250	88.1	-
6	रामटेक	2640	40.6	1071	2860	39.8	-	2875	41.9	-
7	मौदा	3110	98.8	331	3700	103.0	-	3700	113.1	-
8	कामठी	1650	101.8	210	1735	102.0	-	1750	118.1	-
9	नागपूर (ग्रा)	3030	92.2	0	3285	82.6	-	3300	95.7	-
10	नागपूर (श)	0	0.0	0	0	0.0	-	0	0	-
11	हिंणगा	1820	62.7	476	1440	70.0	-	1750	96.0	-
12	उमरेड	2550	54.3	260	2735	61.1	-	2750	81.6	-
13	कुही	2490	115.5	202	2750	116.5	-	2750	116.6	-
14	भिवापूर	1600	100.4	237	1725	96.0	-	1750	93.3	-
	एकूण	33101	73.4	9172	36421	75.0	-	36890	86.2	-

टिप :- सन 2012-13 व 2013-14 मध्ये दुग्ध उत्पादनाची माहिती उपलब्ध नाही.

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 5.10
पशुवैद्यकीय संस्था

जिल्हा - नागपूर					संदर्भ वर्ष :- 2013-14	
अ. क्र.	तालुका	पशुवैद्यकीय चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने (राज्य तथा स्थानिक स्तर)	पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	रेतन केंद्र	कृत्रिम रेतन केंद्रे
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखेड	0	16	0	0	0
2	काटोल	1	19	0	0	0
2	कळमेश्वर	1	10	0	0	0
4	सावनेर	1	14	0	0	0
5	पारशिवनी	0	10	0	0	0
6	रामटेक	1	13	0	0	0
7	मौदा	0	11	0	0	0
8	कामठी	0	7	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	0	14	0	0	0
10	नागपूर (श)	1	8	1	1	1
11	हिंगणा	0	11	0	0	0
12	उमरेड	1	14	0	0	0
13	कुही	0	12	0	0	0
14	भिवापूर	0	12	0	0	0
एकूण		6	171	1	1	1

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त, नागपूर

तक्ता 5.11

मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ वर्ष :- 2013-14						
अ. क्र.	तालुका	पशुवध गृहांची संख्या	कत्तल केलेले पशू (संख्या)						
			बैल	महिष वर्गीय	मेंढ्या/मेंढे	शेळ्या/बोकड	डुकरे	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	3	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	2	0	0	0	0	0	0	0
2	कळमेश्वर	2	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	5	451	0	0	0	0	0	451
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	1	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	2	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	3	24068	93	0	39830	0	0	63991
11	हिंगणा	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	2	0	0	0	0	0	0	0
13	कुही	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		20	24519	93	0	39830	0	0	64442

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त, नागपूर

तक्ता 5.12
भूजल मत्स्यव्यवसाय

जिल्हा - नागपूर								संदर्भ वर्ष - 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशये)		मत्स्य व्यवसाया खाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे.टन.)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (लाखात)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय सहाकारी संस्था	
			संख्या	एकूण क्षेत्र (हेक्टर)					संख्या	सभासदांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	0	26	228	237	361	216.60	22.20	3	161
2	काटोल	0	35	771	731	790	474.00	34.00	11	553
2	कळमेश्वर	0	27	363	363	321	192.60	30.20	7	527
4	सावनेर	0	23	819	819	1027	616.20	35.00	8	664
5	पारशिवनी	0	24	1832	1832	1290	774.00	41.00	5	603
6	रामटेक	0	97	1729	1729	1342	805.20	45.00	17	2457
7	मौदा	0	15	430	230	471	282.60	26.00	4	269
8	कामठी	0	7	256	256	389	233.40	21.00	2	194
9	नागपूर (ग्रा)	0	22	222	222	189	113.40	36.00	5	911
10	नागपूर (श)	0	5	864	864	647	388.20	21.00	2	577
11	हिंगणा	0	28	660	660	489	293.40	25.00	14	1330
12	उमरेड	0	49	5778	5778	2853	171.18	44.00	16	1679
13	कुही	0	65	350	372	757	454.20	56.00	10	619
14	भिवापूर	0	10	776	791	471	282.60	48.00	8	263
एकूण		650	433	15078	14884	11397	5297.58	484.4	112	10807

आधार :- सहायक आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, नागपूर

तक्ता 5.13
सागरी मत्स्यव्यवसाय

जिल्हा - नागपूर								संदर्भ वर्ष - 2013-14		
अ.क्र.	तालुका	सागर किनाऱ्याची लांबी (किमी)	मत्स्य उत्पादन			सागरी मासेमारी बोटी		मासे उतरविण्याची केंद्रे	मत्स्य व्यवसाय सहाकारी संस्था	
			2011-12	2012-13	2013-14	एकूण	त्यापैकी यांत्रिकी		संख्या	सभासदांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
निरंक										

टिप :- या जिल्ह्यास सागरी किनारा उपलब्ध नाही.

आधार :- सहायक आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, नागपूर

तक्ता 5.14
शासकीय आणि सहकारी दुग्ध शाळांमधील दुग्ध उपउत्पादने

जिल्हा- नागपूर			संदर्भ वर्ष -2013-14			
अ.क्र.	उत्पादन	परिमाण	2011-12	2012-13	2013-14	2012-13 च्या तुलनेत 2013-14 मधील शेकडा बदल
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
(1)	दूध भुकटी	मे.टन	120.05	352.53	73.02	-79.3
(2)	पांढरे लोणी	मे.टन	66.82	206.76	43.18	-79.1
(3)	तूप	मे.टन	0.35	8.85	15.38	73.8
(4)	एनर्जी/दुध	बाटल्या	-	-	-	-
(5)	लस्सी	"	-	-	-	-
(6)	मसाला दूध	"	-	-	-	-
(7)	गायीचे टिकाऊ दूध	लिटर्स	6715935	6809440	6852221	0.6

टिप:- दुधाची मागणी असल्यामुळे भगिनी योजने अंतर्गत दुस-या योजनेस दुध पाठविण्यात आल्यामुळे उत्पादन कमी आढळून येत आहे. सणासुदीचे दिवस लक्षात घेता ग्राहकांचे मागणी नुसार जास्त तूप उत्पादन करावे लागले.
आधार :- जिल्हा दुग्ध विकास अधिकारी, नागपूर

तक्ता 5.15
दुग्ध विकास सहकारी संस्था

जिल्हा - नागपूर					संदर्भ वर्ष -2013-14		
अ. क्र.	तालुका	दुग्ध विकास सहकारी संस्थांची संख्या	त्यांची एकूण सभासद संख्या	वर्षभरात संकलित केलेले दूध		शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता (000 लिटर)
				एकूण (000लिटर)	प्रतिदिन (सरासरी 000लिटर)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	33	1424	366	1.00	0	0
2	काटोल	39	1866	780	2.14	1	10
2	कळमेश्वर	18	876	442	1.21	0	0
4	सावनेर	24	2641	1619	4.44	1	20
5	पारशिवनी	09	680	108	0.30	0	0
6	रामटेक	17	997	892	2.44	1	10
7	मौदा	21	806	249	0.68	0	0
8	कामठी	5	246	175	0.48	3	170
9	नागपूर (ग्रा)	17	645	5	0.01	2	160
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	3	350
11	हिंगणा	11	578	247	0.68	2	20
12	उमरेड	7	392	149	0.41	1	10
13	कुही	9	430	146	0.4	0	0
14	भिवापूर	10	476	168	0.46	0	0
एकूण जिल्हा		220	12057	5346	14.65	14	750

आधार :- जिल्हा दुग्ध विकास अधिकारी, नागपूर

जलसंपदा व लाभ क्षेत्र

तक्ता 5.16
जिल्ह्यातील सिंचनाच्या व पाणी उपसा करण्याच्या सोयी

जिल्हा - नागपूर											संदर्भ वर्ष :-2013-14	
अ. क्र.	तालुका	सिंचनाच्या सोयी (संख्या)									कृषि पंप	
		मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प	लघु सिंचन प्रकल्प		पाझर तलाव	कोल्हापूर बंधारा	भुयारी / साठवण बंधारा	उपसा जलसिंचन योजना	सिंचन विहिरी	डिझेल पंप	विद्युत पंप
				राज्य	स्थानिक							
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	0	0	2	10	15	62	124	0	14175	100	15114
2	काटोल	0	1	5	27	18	159	150	1	14157	106	10080
3	कळमेश्वर	0	3	2	8	3	64	37	0	6517	50	8682
4	सावनेर	0	4	4	6	1	55	54	1	5454	40	4735
5	पारशिवनी	1	0	4	2	5	27	58	1	1322	88	1946
6	रामटेक	0	2	8	34	0	96	139	5	1239	50	3936
7	मौदा	0	0	1	1	0	31	83	0	1266	16	5394
8	कामठी	0	0	1	1	0	41	26	0	2265	39	1641
9	नागपूर (ग्रा)	0	1	7	6	0	36	28	0	2044	40	3194
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0	0	64	26	218
11	हिंगणा	0	1	5	5	4	78	77	0	4187	88	6320
12	उमरेड	1	3	12	16	1	60	154	0	3591	31	3644
13	कुही	0	1	2	4	8	84	48	9	7302	27	7395
14	भिवापूर	0	0	7	17	3	64	59	0	4040	17	4134
एकूण		2	16	60	137	58	857	1037	17	67623	718	76433

आधार :- 1) प्रकल्प अधिकारी, भू व जल व्यवस्थापन, नागपूर

2) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे [राज्य, स्थानिक स्तर, जि.प.व पा.प्र.वि.], नागपूर

3) जिल्हा भूमी अभिलेख, नागपूर

तक्ता 5.17
विविध साधनांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा- नागपूर						संदर्भ वर्ष : 2013-14	
(क्षेत्र- हेक्टर)							
अ. क्र.	तालुका	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र (3+4)	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील स्थूल क्षेत्र	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्राची लागवडीखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी
		पृष्ठभागीय	विहिरी				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	655	7444	8099	8178	59504	13.7
2	काटोल	1097	6326	7423	7493	60429	12.4
3	कळमेश्वर	1170	6592	7762	7789	39638	19.7
4	सावनेर	8979	5711	14690	14726	44465	33.1
5	पारशिवनी	11137	1878	13015	13062	39109	33.4
6	रामटेक	16166	3146	19312	19358	33309	58.1
7	मौदा	36030	1120	37150	37178	73660	50.5
8	कामठी	2700	5571	8271	8308	35982	23.1
9	नागपूर (ग्रा)	2183	4150	6333	6371	31949	19.9
10	नागपूर (श)	0	31	31	92	178	51.7
11	हिंगणा	2189	2347	4536	4965	39097	12.7
12	उमरेड	16194	7472	23666	23702	55438	42.8
13	कुही	6638	4689	11327	11388	62148	18.3
14	भिवापूर	2954	1876	4830	4898	54275	9.0
एकूण		108092	58353	166445	167508	629181	26.6

टिप :- जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख, नागपूर यांचे कडून वर्ष 2013-14 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे स्तंभ 4 व 7

मध्ये वर्ष 2011-12 ची आकडेवारी देण्यात आलेली आहे.

स्तंभ क्रं. 3- अ.क्र. 2 समोरील यंत्रणाचे माहितीची बेरीज व भूमी अभिलेख कार्यालयाची आकडेवारी.

स्तंभ क्रं. 4- जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख कार्यालयाची आकडेवारी.

स्तंभ क्रं. 6 - अ.क्र. 2 समोरील यंत्रणा व स्तंभ 4 मधील आकडे यांची बेरीज.

स्तंभ.7 - जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख कार्यालयाची आकडेवारी.

आधार - 1) जिल्हा भूमी अभिलेख, नागपूर

2) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे [राज्य , स्थानक स्तर, व जि.प.], नागपूर

तक्ता 5.18
सिंचन विहिरीविषयक माहिती

जिल्हा - नागपूर					संदर्भ वर्ष :- 2013-14
अ. क्र.	तालुका	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरींची संख्या
			डिझेल पंप (संख्या)	विद्युत पंप (संख्या)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	नरखेड	14175	100	15114	339
2	काटोल	14157	106	10080	1710
3	कळमेश्वर	6517	50	8682	1522
4	सावनेर	5454	40	4735	1486
5	पारशिवनी	1322	88	1946	79
6	रामटेक	1239	50	3936	215
7	मौदा	1266	16	5394	131
8	कामठी	2265	39	1641	432
9	नागपूर (ग्रा)	2044	40	3194	466
10	नागपूर (श)	64	26	218	0
11	हिंगणा	4187	88	6320	472
12	उमरेड	3591	31	3644	245
13	कुही	7302	27	7395	170
14	भिवापूर	4040	17	4134	94
एकूण		67623	718	76433	7361

टिप-जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख, नागपूर यांचे कडून वर्ष 2012-13 व 2013-14 चे जिल्हा ऋतु पिके अहवाल तयार न झाल्यामुळे स्तंभ 3 व 6 मध्ये वर्ष 2011-12 च्या प्राप्त जिल्हा ऋतु पिके अहवालातील आकडेवारी नमूद करण्यात आलेली आहे.

आधार - जिल्हा भूमी अभिलेख, नागपूर (स्तंभ 3 व 6 ची आकडेवारी अस्थायी)

तक्ता 5.19
कूपलिका, हातपंप व विद्युत पंपविषयी माहिती

जिल्हा - नागपूर							संदर्भ वर्ष :2013-14	
अ. क्र.	तालुका	चालू वर्षातील					वर्ष अखेर	
		एकूण कुपनलिकांची संख्या	त्यापैकी उच्चक्षमता कुपनलिकांची संख्या	यशस्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युतपंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युतपंपांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	471	19	462	27	4	460	15
2	काटोल	436	0	436	68	0	436	0
3	कळमेश्वर	451	10	443	84	2	445	8
4	सावनेर	468	33	459	50	6	443	31
5	पारशिवनी	512	28	497	51	4	492	24
6	रामटेक	1020	50	946	98	7	979	48
7	मौदा	703	12	685	55	1	697	7
8	कामठी	716	45	681	69	8	681	43
9	नागपूर (ग्रा)	1390	48	1174	117	3	1352	41
10	नागपूर (श)	329	0	329	445	0	5165	2
11	हिंगणा	875	12	762	148	1	872	4
12	उमरेड	427	29	376	62	1	406	22
13	कुही	840	34	702	92	2	816	26
14	भिवापूर	442	36	393	54	4	414	32
एकूण		9080	356	8345	1420	43	13658	303

टिप :- वरील तक्त्यातील स्तंभ क्र. 3,5 व 6 मधील आकडेवारीत(जास्त कुपलिकां बसविण्यात आल्याने) गतवर्षाच्या तुलनेत वाढ झालेली आहे.

- आधार - 1. उप अभियंता (यांत्रिकी), यांत्रिकी उप विभाग, जिल्हा परीषद, नागपूर
2. कार्यकारी अभियंता, जलप्रदाय विभाग, मनपा नागपूर
3. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती सर्व

तक्ता 5.20
जिल्ह्यातील पाटबंधारे विषयक सुविधा (राज्यस्तर पाटबंधारे)

जिल्हा : नागपूर		संदर्भ वर्ष : 2013-14					
अ. क्र.	तालुका	विविध प्रकल्पांतर्गत लाभक्षेत्र व ओलित क्षेत्र					
		लघु पाटबंधारे प्रकल्प		मध्यम प्रकल्प		मोठे प्रकल्प	
		लाभक्षेत्र (हे.)	ओलितक्षेत्र (हे.)	लाभक्षेत्र (हे.)	ओलितक्षेत्र (हे.)	लाभक्षेत्र (हे.)	ओलितक्षेत्र (हे.)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	3101	558	0	0	0	0
2	काटोल	1798	2827	10674	7084	0	0
3	कळमेश्वर	1871	1818	6811	1022	0	0
4	सावनेर	1706	9229	22401	2964	0	0
5	पारशिवनी	1008	3586	0	0	271226	73609
6	रामटेक	1901	396	3930	330	0	0
7	मोदा	194	1533	0	0	0	0
8	कामठी	0	1822	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	639	3586	2500	164	0	0
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	1867	2926	9424	1451	0	0
12	उमरेड	5589	8231	9739	4625	18860	3743
13	कुही	941	1296	4731	0	0	0
14	भिवापूर	2896	2796	0	0	0	0
एकूण		23511	40604	70210	17640	290086	77352

आधार :- 1) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे प्रकल्प, मध्यम प्रकल्प, ल.पा. (राज्य) नागपूर
2) प्रकल्प अधिकारी, भू व जल व्यवस्थापन, नागपूर

तक्ता 5.21
जिल्हयातील लघुपाटबंधान्यांच्या कामाविषयक माहिती

जिल्हा-नागपूर			संदर्भ वर्ष :2013-14		
अ.क्र.	बाब		नरखेड	काटोल	कळमेश्वर
(1)	(2)		(3)	(4)	(5)
1	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	0	0	0
		राज्यस्तर	0	0	0
		स्थानिकस्तर	0	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	0	0	0
2	मार्च -2014 अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	10	20	8
		राज्यस्तर	2	4	2
		स्थानिकस्तर	0	1	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	12	25	10
3	मार्च- 2014 अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	10	20	8
		राज्यस्तर	2	4	2
		स्थानिकस्तर	0	1	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	12	25	10
4	वापरात असलेल्या कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	802	1535	651
		राज्यस्तर	3101	1798	1871
		स्थानिकस्तर	0	175	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	3903	3508	2522
5	वापरात असलेल्या कामांखालील निव्वळ ओलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	38	69	25
		राज्यस्तर	558	2827	1818
		स्थानिकस्तर	0	30	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	596	2926	1843

तक्ता 5.21 (पुढेचालू)
लघुपाटबंधान्यांची कामे

जिल्हा-नागपूर			संदर्भ वर्ष :2013-14		
अ.क्र.	बाब		सावनेर	पारशिवनी	रामटेक
(1)	(2)		(6)	(7)	(8)
1	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	0	0	0
		राज्यस्तर	0	0	0
		स्थानिकस्तर	0	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	0	0	0
2	मार्च 2014, अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	4	2	34
		राज्यस्तर	4	3	7
		स्थानिकस्तर	1	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	9	5	41
3	मार्च- 2014 अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	4	1	14
		राज्यस्तर	4	3	7
		स्थानिकस्तर	1	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	9	4	21
4	वापरात असलेल्या कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	375	132	1979
		राज्यस्तर	1706	1008	1901
		स्थानिकस्तर	205	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	2286	1140	3880
5	वापरात असलेल्या कामांखालील निव्वळ ओलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	37	8	271
		राज्यस्तर	9229	3586	396
		स्थानिकस्तर	31	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	9297	3594	667

तक्ता 5.21 (पुढेचालू)
लघुपाटबंधाऱ्यांची कामे

जिल्हा- नागपूर			संदर्भ वर्ष :2013-14		
अ.क्र.	बाब		मौदा	कामठी	नागपूर (घ्रा)
(1)	(2)		(9)	(10)	(11)
1	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	0	0	0
		राज्यस्तर	0	0	0
		स्थानिकस्तर	0	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	0	0	0
2	मार्च 2014, अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	1	1	6
		राज्यस्तर	1	0	3
		स्थानिकस्तर	0	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	2	1	9
3	मार्च 2014, अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	1	0	3
		राज्यस्तर	1	0	3
		स्थानिकस्तर	0	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	2	0	6
4	वापरात असलेल्या कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	35	79	482
		राज्यस्तर	194	0	639
		स्थानिकस्तर	0	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	229	79	1121
5	वापरात असलेल्या कामांखालील निव्वळ ओलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	0	0	15
		राज्यस्तर	1533	1822	3586
		स्थानिकस्तर	0	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	1533	1822	3601

तक्ता 5.21 (पुढेचालू)
लघुपाटबंधान्यांची कामे

जिल्हा- नागपूर			संदर्भ वर्ष :2013-14		
अ.क्र.	बाब		नागपूर (श)	हिंगणा	उमरेड
(1)	(2)		(12)	(13)	(14)
1	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	0	0	0
		राज्यस्तर	0	0	0
		स्थानिकस्तर	0	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	0	0	0
2	मार्च 2014, अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	6	5	14
		राज्यस्तर	0	5	12
		स्थानिकस्तर	0	1	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	6	11	26
3	मार्च 2014, अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	3	2	8
		राज्यस्तर	0	5	12
		स्थानिकस्तर	0	1	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	3	8	20
4	वापरात असलेल्या कामांचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	0	456	1179
		राज्यस्तर	0	1867	5589
		स्थानिकस्तर	0	198	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	0	2521	6768
5	वापरात असलेल्या कामांखालील निव्वळ ओलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	0	34	193
		राज्यस्तर	0	2926	8231
		स्थानिकस्तर	0	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	0	2960	8424

तक्ता 5.21 (पुढेचालू)
लघुपाटबंधान्यांची कामे

जिल्हा-नागपूर			संदर्भ वर्ष :2013-14		
अ.क्र.	बाब		कुही	भिवापूर	एकूण जिल्हा
(1)	(2)		(15)	(16)	(17)
1	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	0	0	0
		राज्यस्तर	0	0	0
		स्थानिकस्तर	0	0	0
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	0	0	0
2	मार्च 2014, अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	3	15	129
		राज्यस्तर	2	6	51
		स्थानिकस्तर	0	0	3
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	5	21	183
3	मार्च 2014, अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	3	13	90
		राज्यस्तर	2	6	51
		स्थानिकस्तर	0	0	3
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	5	19	144
4	वापरात असलेल्या कामांचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	264	1050	9019
		राज्यस्तर	941	2896	23511
		स्थानिकस्तर	0	0	578
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	1205	3946	33108
5	वापरात असलेल्या कामांखालील निव्वळ ओलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	102	317	1109
		राज्यस्तर	1296	2796	40604
		स्थानिकस्तर	0	0	61
		सहकारी	0	0	0
		एकूण	1398	3113	41774

आधार : 1. कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग (राज्यस्तर), नागपूर
2. कार्यकारी अभियंता, लघुसिंचन, जि.प., नागपूर
3. कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग (स्था. स्तर), नागपूर

तक्ता 5.22
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा- नागपूर		संदर्भ वर्ष -2013-14	
अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	
(1)	(2)	(3)	(4)
1	प्रकल्पाचे नाव	निम्न वेणा	पंच प्रकल्प(नवेगांवखेरी)
2	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	उमरेड	पारशिवनी
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1997	1977
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखात)	1091.36	4114.59
4	धरण		
	धरणाची उंची (मी)		
	अ) मंजूर झालेली	39.99	44.50
	ब) पूर्ण झालेली	39.99	44.50
5	कालवा	डावा / उजवा	उजवा/डावा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	67 / 12	48.46/32.85
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	67 / 12	48.46/32.85
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	189.182	230/180
7	31.03.2014 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	60.552	83.81/83.45
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	18860	188150/83076
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	16563	126913/83076
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	14837	101200/83076
11	2013-14 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	3743	8050/65559
12	पाण्याचा वापर (द.ल.घ.मी.)		
	अ) पिण्यासाठी	0.647	124.040
	ब) शेतीसाठी	126.861	120.207
	क) औद्योगिक वापरासाठी	8.518	30.757
	ड) वीज निर्मितीसाठी	0	0
	इ) इतर बाबींसाठी	0	0
13	पाणीपट्टी वसुली (लाखात)	788.35	2180.63
14	एकुण थकबाकी (लाखात)	286.34	250.24
15	पाणी वापर/ वाटप सह. संस्थांची संख्या	84	216

तक्ता 5.22 (पुढेचालू)
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा- नागपूर			संदर्भ वर्ष -2013-14
अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प
(1)	(2)	(5)	(6)
1	प्रकल्पाचे नाव	खिंडसी	वेणा
2	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	रामटेक	नागपूर ग्रा.
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1913	1968
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखात)	29.12	97.66
4	धरण		
	धरणाची उंची (मी)		
	अ) मंजूर झालेली	29.19	18.18
	ब) पूर्ण झालेली	29.19	18.18
5	कालवा	जोडकालवा	उजवा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	पेच प्रकल्पांतर्गत समाविष्ट आहे.	10
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)		10
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	104.00	21.640
7	31.03.2014 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	19.43	14.61
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	पेच प्रकल्पांतर्गत समाविष्ट आहे.	2500
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)		2000
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	-	1214
11	2013-2014 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	-	164
12	पाण्याचा वापर (द.ल.घ.मी.)	-	
	अ) पिण्यासाठी	2.533	2.983
	ब) शेतीसाठी	40.825	1.99
	क) औद्योगिक वापरासाठी	0.634	4.008
	ड) वीज निर्मितीसाठी	-	0
	इ) इतर बाबींसाठी	-	0
13	पाणीपट्टी वसुली (लाखात)	-	237.43
14	एकूण थकबाकी (लाखात)	-	1.67
15	पाणी वापर/ वाटप सह. संस्थांची संख्या	-	3

तक्ता 5.22 (पुढेचालू)
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा- नागपूर		संदर्भ वर्ष -2013-14	
अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प
(1)	(2)	(7)	(8)
1	प्रकल्पाचे नाव	कान्होलीबारा	पांढराबोडी
2	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	हिंगणा	उमरेड
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1978	1967
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखात)	288.09	42.46
4	धरण		
	धरणाची उंची (मी)		
	अ) मंजूर झालेली	21.10	15.24
	ब) पूर्ण झालेली	21.10	15.24
5	कालवा	उजवा	उजवा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	20.46	19.30
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	20.46	19.30
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	20.49	13.135
7	31.03.2014 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	2.546	3.609
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	9424	1361
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	6025	1030
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	3369	862
11	2013-14 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	1451	1251
12	पाण्याचा वापर (द.ल.घ.मी.)		
	अ) पिण्यासाठी	0	0.897
	ब) शेतीसाठी	11.007	6.401
	क) औद्योगिक वापरासाठी	0	0
	ड) वीज निर्मितीसाठी	0	0
	इ) इतर बाबींसाठी	0	0
13	पाणीपट्टी वसुली (लाखात)	0.41	7.47
14	एकूण थकबाकी (लाखात)	35.90	10.12
15	पाणी वापर/ वाटप सह. संस्थांची संख्या	6	3

तक्ता 5.22 (पुढेचालू)
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा- नागपूर		संदर्भ वर्ष -2013-14	
अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प
(1)	(2)	(9)	(10)
1	प्रकल्पाचे नाव	मकरधोकडा	सायकी
2	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	उमरेड	उमरेड
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1978	1995-96
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष		
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखात)	169.45	2783.00
4	धरण		
	धरणाची उंची (मी)		
	अ) मंजूर झालेली	18.80	18.80
	ब) पूर्ण झालेली	18.80	18.80
5	कालवा	डावा	उजवा /डावा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	25.38	22.41
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	25.38	22.41
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	19.93	6.98
7	31.03.2014 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	3.745	0.056
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	4859	3519
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	3512	2543
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	2695	2112
11	2013-14 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	2567	807
12	पाण्याचा वापर (द.ल.घ.मी.)		
	अ) पिण्यासाठी	0.096	0
	ब) शेतसाठी	13.195	5.406
	क) औद्योगिक वापरासाठी	0.100	0
	ड) वीज निर्मितीसाठी	0	0
	इ) इतर बाबींसाठी	0	0
13	पाणीपट्टी वसुली (लाखात)	13.77	1.31
14	एकूण थकबाकी (लाखात)	6.22	4.33
15	पाणी वापर/ वाटप सह. संस्थांची संख्या	9	4

तक्ता 5.22 (पुढेचालू)
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा- नागपूर			संदर्भ वर्ष -2013-14	
अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प	
(1)	(2)	(11)	(12)	
1	प्रकल्पाचे नाव	चंद्रभागा	केसरनाला	
2	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	कळमेश्वर	कळमेश्वर	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1974	1974	
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष		-	
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखात)	118.30	66.08	
4	धरण			
	धरणाची उंची (मी)			
	अ) मंजूर झालेली	20.13	18.72	
	ब) पूर्ण झालेली	20.13	18.72	
5	कालवा	उजवा	उजवा	
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	9.00	6.00	
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	9.00	6.00	
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	8.26	3.930	
7	31.03.2014 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	2.34	1.40	
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	3974	1124	
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	3181	967	
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	2226	607	
11	2013-14 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	427	291	
12	पाण्याचा वापर (द.ल.घ.मी.)			
	अ) पिण्यासाठी	0.052	0.147	
	ब) शेतीसाठी	5.404	2.146	
	क) औद्योगिक वापरासाठी	0	0	
	ड) वीज निर्मितीसाठी	0	0	
	इ) इतर बाबींसाठी	0	0	
13	पाणीपट्टी वसुली (लाखात)	2.20	0.79	
14	एकुण थकबाकी (लाखात)	14.80	4.19	
15	पाणी वापर/ वाटप सह. संस्थांची संख्या	5	2	

तक्ता 5.22 (पुढेचालू)
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा- नागपूर		संदर्भ वर्ष -2013-14	
अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प
(1)	(2)	(13)	(14)
1	प्रकल्पाचे नाव	मोरधाम	कोलारनदी
2	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	कळमेश्वर	सावनेर
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1979	1983
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखात)	74.05	23.00
4	धरण		
	धरणाची उंची (मी)		
	अ) मंजूर झालेली	16.54	30.16
	ब) पूर्ण झालेली	16.54	30.16
5	कालवा	उजवा	डावा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	5.94	4.59
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	5.94	4.59
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	4.953	33.32
7	31.03.2014 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	1.88	8.30
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	1713	10255
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	1413	8089
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	960	5944
11	2013-14 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	304	2016
12	पाण्याचा वापर (द.ल.घ.मी.)		
	अ) पिण्यासाठी	0.034	0.105
	ब) शेतोसाठी	3.096	20.985
	क) औद्योगिक वापरासाठी	0	0.22
	ड) वीज निर्मितीसाठी	0	0
	इ) इतर बाबींसाठी	0	0
13	पाणीपट्टी वसुली (लाखात)	1.52	28.82
14	एकूण थकबाकी (लाखात)	5.15	28.31
15	पाणी वापर/ वाटप सह. संस्थांची संख्या	3	17

तक्ता 5.22 (पुढेचालू)
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा- नागपूर		संदर्भ वर्ष -2013-14	
अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प
(1)	(2)	(15)	(16)
1	प्रकल्पाचे नाव	उमरीनाला	खेकरनाला
2	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	सावनेर	सावनेर
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1971	1993
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखात)	42.87	1489
4	धरण		
	धरणाची उंची (मी)		
	अ) मंजूर झालेली	20.50	21.50
	ब) पूर्ण झालेली	20.50	21.50
5	कालवा	डावा	डावा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	8.00	23.70
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	8.00	23.70
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	5.14	23.81
7	31.03.2014 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	2.51	10.23
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	2469	4837
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	1902	3144
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	963	2610
11	2013-14 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	407	541
12	पाण्याचा वापर (द.ल.घ.मी.)		
	अ) पिण्यासाठी	0	0
	ब) शेतीसाठी	2.937	11.559
	क) औद्योगिक वापरासाठी	0	0
	ड) वीज निर्मितीसाठी	0	0
	इ) इतर बाबींसाठी	0	0
13	पाणीपट्टी वसुली (लाखात)	3.40	35.28
14	एकूण थकबाकी (लाखात)	11.03	34.75
15	पाणी वापर/ वाटप सह. संस्थांची संख्या	3	9

तक्ता 5.22 (पुढेचालू)
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा- नागपूर			संदर्भ वर्ष -2013-14
अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प
(1)	(2)	(17)	(18)
1	प्रकल्पाचे नाव	जामनदी	सत्रापूर(उ.सि.यो.)
2	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	काटोल	रामटेक
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	-	-
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	मार्च -2015	जून-2015
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च ` लाखात	15865	7078
4	धरण		
	धरणाची उंची (मी)	23.95	
	अ) मंजूर झालेली	23.95	-
	ब) पूर्ण झालेली	23.95	-
5	कालवा	उजवा/ डावा	उजवा/ डावा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	39.30	19.45
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	39.30	6.25
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	24.30	15.04
7	31.03.2014 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	7.62	-
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	10674	3930
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	7349	3500
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	7184	2620
11	2013-14 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	7084	330
12	पाण्याचा वापर (द.ल.घ.मी.)		
	अ) पिण्यासाठी	3.691	0
	ब) शेतीसाठी	12.25	2.126
	क) औद्योगिक वापरासाठी	0	0
	ड) वीज निर्मितीसाठी	0	0
	इ) इतर बाबींसाठी	0	0
13	पाणीपट्टी वसुली (` लाखात)	7.92	0
14	एकुण थकबाकी (` लाखात)	36.12	2.50
15	पाणी वापर/ वाटप सह. संस्थांची संख्या	12	4

तक्ता 5.22 (पुढेचालू)
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

जिल्हा- नागपूर		संदर्भ वर्ष -2013-14	
अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प
(1)	(2)	(19)	(20)
1	प्रकल्पाचे नाव	कन्हान नदी	चिचघाट (उ.सि.यो.)
2	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	सावनेर	कुही
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	-	-
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	जून-2018	जून-2018
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखात)	26225.31	5571.41
4	धरण		
	धरणाची उंची (मी)		
	अ) मंजूर झालेली	12.05	-
	ब) पूर्ण झालेली	-	-
5	कालवा	उजवा/ डावा	उजवा/ डावा
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	13.20	-
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	-	-
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	54.19	-
7	31.03.2014 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	3.33	-
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	4840	4731
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	4356	4495
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	3960	3821
11	2013-14 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	-	-
12	पाण्याचा वापर (द.ल.घ.मी.)		
	अ) पिण्यासाठी	5.39	0
	ब) शेतीसाठी	48.48	15.495
	क) औद्योगिक वापरासाठी	0	0
	ड) वीज निर्मितीसाठी	15.00	0
	इ) इतर बाबींसाठी	6.19	0
13	पाणीपट्टी वसुली (लाखात)	0	0
14	एकुण थकबाकी (लाखात)	0	0
15	पाणी वापर/ वाटप सह. संस्थांची संख्या	0	0

आधार :- 1) प्रकल्प अधिकारी, भू व जल व्यवस्थापन, नागपूर
2) कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, राज्यस्तर, नागपूर
3) कार्यकारी अभियंता, मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प, नागपूर

तक्ता क्र. 5.23
जिल्ह्यातील लघुपाटबंधारे विषयी सुविधा

जिल्हा- नागपूर

संदर्भ वर्ष-2013-14

अ.क्र.	तालुका	जिल्हा परिषद स्तर (0 ते 100 हेक्टर)			स्थानिक स्तर (101 ते 250 हेक्टर)		
		संख्या	लाभक्षेत्र	अंतिम क्षेत्र	संख्या	लाभक्षेत्र	अंतिम क्षेत्र
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	10	802	9.10	0	0	0
2	काटोल	20	1535	49.70	1	175	175
3	कळमेश्वर	8	651	14.20	0	0	0
4	सावनेर	5	375	42.00	1	205	205
5	पारशिवनी	2	132	0	0	0	0
6	रामटेक	34	1979	246.60	0	0	0
7	मोदा	1	35	0	0	0	0
8	कामठी	1	79	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	6	482	18.84	0	0	0
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	5	456	55.63	1	198	198
12	उमरेड	14	1179	168.74	0	0	0
13	कुही	3	264	56.40	0	0	0
14	भिवापूर	15	1050	214.59	0	0	0
एकूण		124	9019	875.8	3	578	578

आधार:- 1) कार्यकारी अभियंता लघु पाटबंधारे विभाग, जि.प. नागपूर.
2) कार्यकारी अभियंता लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) नागपूर.

टीप- सदर माहिती दोन यंत्रणाकडून घेण्यात आल्यामुळे तक्ता क्र.5.21 च्या माहितीशी जुळणार नाही.

तक्ता क्र. 5.24

जिल्हयातील पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत मृद व जलसंधारण कामांची प्रगती

जिल्हा :- नागपूर								संदर्भ वर्ष :2013-14			
अ. क्र.	तालुका	पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत			संदर्भ वर्षात प्रत्यक्ष सुरू झालेली कामे			संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेले पाणलोट			
		निवडलेली गावे	पाण लोटांची संख्या	पाणलोटांचे एकूण क्षेत्र (हे.)	गावांची संख्या	पाण लोटांची संख्या	पाणलोटांचे एकूण क्षेत्र (हे.)	पूर्ण झालेल्या पाण लोटांची संख्या	पूर्ण पाण लोटांचे क्षेत्र (हे.)	झालेला खर्च (लाख)	पूर्ण विकसित झालेली गावे (संख्या)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	नरखेड	22	4	5125.99	22	4	5125.99	1	1154.95	137.11	6
2	काटोल	36	6	7344.25	36	6	7344.25	2	2625.17	239.42	12
3	कळमेश्वर	46	8	10012.80	46	4	4762.85	1	1024	171.35	6
4	सावनेर	29	6	8191.60	29	4	5814.88	2	2534.44	213.02	10
5	पारशिवनी	13	1	2719.11	13	1	2719.11	0	0	0	0
6	रामटेक	25	4	10254.57	25	0	0	0	0	0	0
7	मोदा	4	1	1274.39	4	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	5	2	2243.89	5	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर(ग्रा)	25	5	5683.98	25	4	4683.58	1	858.05	117.28	5
10	नागपूर(शा)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	35	7	13771.86	35	4	8069.07	1	1734.45	0	2
12	उमरेड	17	2	5028.51	17	2	5028.51	0	0	0	0
13	कुही	24	2	4927.46	11	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	11	4	5117.76	24	0	0	0	0	0	0
एकूण		292	52	81696.17	292	29	43548.24	8	9931.06	878.18	41

आधार :- जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी, नागपूर

वने व पर्यावरण

तक्ता 5.25
जिल्ह्यातील एकूण वनक्षेत्र

जिल्हा - नागपूर						संदर्भ वर्ष 2013-14 (क्षेत्र चौ. कि. मी.)
अ.क्र.	विभाग	वनक्षेत्र				जिल्हाच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी
		राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
(1)	वन विभाग	826.979	632.729	3.609	1463.317	14.8
(2)	महसूल विभाग	0	0	143.94	143.94	1.5
(3)	महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ	227.568	83.903	0	311.471	3.1
(4)	वनविभागाच्या अखत्यारित आणलेली खाजगी वने	0.755	0	0	0.755	0.007
	एकूण	1055.302	716.632	147.549	1919.483	19.4

टिप :- उपरोक्त माहिती India state of forest report 2009 (District wise forest cover in 2007) च्या आधारे देण्यात आलेली आहे. सदर विभागाने जिल्ह्यातील एकूण वनाचे पुनर्रचना केल्यामुळे वनक्षेत्र कमी झाल्याचे सांगितले आहे.

आधार :- उपवनसंरक्षक, नागपूर वन विभाग, नागपूर

तक्ता 5.26
जिल्ह्यातील वनांचे वर्गीकरण

जिल्हा - नागपूर						संदर्भ वर्ष -2013-14 (क्षेत्र चौ. कि. मी.)
अ.क्र.	विभाग	वनक्षेत्र				जिल्हातील घनदाट वनक्षेत्राची एकूण वनक्षेत्राशी टक्केवारी
		घनदाट	मध्यम	तुरळक	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
(1)	वन विभाग	372.00	953.00	698.00	2023.00	18.4
(2)	महाराष्ट्र वन विकास मंडळ					
(3)	वनविभागाच्या अखत्यारित आणलेली खाजगी वने	-	-	-	-	-

आधार :- उपवनसंरक्षक, नागपूर वन विभाग, नागपूर

तक्ता 5.27
सामाजिक वनीकरण कार्यक्रमांतर्गत वृक्षरोपणाचे लक्ष्य व साध्य

जिल्हा - नागपूर				संदर्भ वर्ष:-2013-14		
(क्षेत्र चौ. कि. मी.)						
अ.क्र.	तालुका	वृक्षारोपण क्षेत्र		लागवड केलेल्या वृक्षांची संख्या		जिल्हाच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी
		लक्ष्य	साध्य	लक्ष्य	साध्य	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखेड	0.36	0.22	42000	35324	0.002
2	काटोल	0.25	0.24	12500	12086	0.002
3	कळमेश्वर	0.58	0.58	6300	6300	0.006
4	सावनेर	0.06	0.06	3000	3000	0.0006
5	पारशिवनी	0.09	0.09	4500	4500	0.0009
6	रामटेक	0.06	0.06	16716	16716	0.0006
7	मौदा	0.04	0.04	2800	2800	0.0004
8	कामठी	0.13	0.13	9500	9500	0.001
9	नागपूर (ग्रा)	0.10	0.10	1000	400	0.001
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	0.08	0.04	8000	4000	0.0004
12	उमरेड	0.20	0.13	10000	6500	0.001
13	कुही	0.22	0.08	11000	4000	0.0008
14	भिवापूर	0	0	0	0	0
एकूण		2.17	1.77	127316	105126	0.017

आधार :- उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण, नागपूर

तक्ता 5.28

वन्यजीव व राष्ट्रीय उद्याने / अभयारण्यांतर्गत प्रकल्पनिहाय क्षेत्र व खर्च

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष :-2013-14			
योजना	क्षेत्र (चौ.कि.मी.)	खर्च (कोटीत)			2012-13 च्या तुलनेत 2013-14 मधील शेकडा बदल
		2011-12	2012-13	2013-14	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
अ) वन्यजीव अभयारण्ये	-	-	-	-	-
ब) व्याघ्र प्रकल्प	-	-	-	-	-
क) राष्ट्रीय उद्याने /अभयारण्याचा विकास पेंच राष्ट्रीय उद्यान	257.26	6.08	7.06	6.60	-6.5
ड) पक्षांसाठीचे अभयारण्य	-	-	-	-	-
इ) वनस्पतीशास्त्र विषयक उद्याने	-	-	-	-	-
फ) प्राणी उद्याने	-	-	-	-	-
ग) इतर जिल्ह्यांतर्गत प्रकल्प	-	-	-	-	-
एकूण	257.26	6.08	7.06	6.60	-6.5

आधार - मुख्य वनसंरक्षक व क्षेत्रसंचालक, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर

तक्ता 5.29
मुख्य व गौण वन उत्पादने व उत्पन्न

जिल्हा - नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2013-14
अ. क्र.	तपशिल	एकूण उत्पादन	विक्री केलेले एकूण उत्पादन	एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (हजारात)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(अ) वन उत्पादने				
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	1994	1063	29861.12
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	3019	3759	11261.20
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	119855	94190	2039
	ब) गवत इत्यादी (क्वेटल)	0	0	0
	क) विडी पाने (गोणी)	39950	38950	35948.84
	ड) डिक (क्वेटल)	0	0	0
	इ) इतर	0	0	0
	i) आपटा पाने	0	0	0
	ii) शिकेकाई	0	0	0
	iii) मोहाची फुले (क्वेटल)	0	0	0
	iv) काजू / फळे	0	0	0
	v) हिरडा /बेहडा (क्वेटल)	0	0	0
	vi) खाणी व खनिजे	0	0	0
	vii) कारवी	0	0	0
	viii) लाख (क्वेटल)	0	0	0
	एकूण गौण उत्पादने (1+2+3+4)	-	-	79110.16
(ब) उत्पन्न				
	1) परमिट फी	0	0	644.50
	2) महसूल फी	0	0	0
	3) पास फी	0	0	10207.01
	4) इतर फी	0	0	0
	एकूण उत्पन्न	0	0	10851.51

आधार :- वनसंरक्षक, नागपूर वन विभाग, नागपूर

तक्ता 5.30
संवर्गनिहाय कारखान्यांचा तपशील

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष :-2013-14

अ.क्र.	तालुका	कारखान्यांचा संवर्ग			एकूण
		रेड	ऑरेंज	ग्रीन	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	नरखेड	5	5	15	25
2	काटोल	30	41	23	94
3	कळमेश्वर	42	42	26	110
4	सावनेर	83	79	39	201
5	पारशिवनी	40	36	39	115
6	रामटेक	43	23	39	105
7	मौदा	22	57	21	100
8	कामठी	75	137	166	378
9	नागपूर(ग्रा)	219	111	174	504
10	नागपूर(श)	257	301	716	1274
11	हिंगणा	669	780	976	2425
12	उमरेड	297	70	48	415
13	कुही	22	18	17	57
14	भिवापूर	17	7	3	27
एकूण		1821	1707	2302	5830

आधार :- प्रादेशिक प्रदुषण नियंत्रण मंडळ,नागपूर

उद्योग व सहकार

उद्योग

तक्ता 6.1
जिल्ह्यातील उद्योगांबाबतचा तपशील

जिल्हा :- नागपूर									संदर्भ वर्ष -2013-14	
अ. क्र.	तालुका	विशेष आर्थिक क्षेत्र		जिल्ह्यातील औद्योगिक गुंतवणूक		विदेशी थेट गुंतवणूक अंतर्गत		महाराष्ट्र औद्योगिक विकास मंडळाच्या क्षेत्राची संख्या	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास मंडळाच्या क्षेत्रातील उद्योग घटकांची संख्या	सहकारी औद्योगिक विकास मंडळाच्या क्षेत्राची संख्या
		संख्या	क्षेत्र (हे.)	प्रकल्पांची संख्या	गुंतवणूक (कोटी)	प्रकल्पांची संख्या	गुंतवणूक (कोटी)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	0	0	133	97.53	0	0	1	1	0
2	काटोल	0	0	291	507.9	0	0	1	19	1
3	कळमेश्वर	0	0	454	2898.09	0	0	1	94	0
4	सावनेर	0	0	511	1254.2	0	0	1	18	0
5	पारशिवनी	0	0	331	835.39	0	0	1	12	0
6	रामटेक	0	0	460	567.6	0	0	0	0	0
7	मौदा	0	0	311	1325.06	0	0	0	0	0
8	कामठी	0	0	808	6668.68	0	0	0	0	1
9	नागपूर(ग्रा)	3	1732.44	6473	23231.08	2	22.85	1	48	2
10	नागपूर (श)									
11	हिंगणा	0	0	2132	29907.14	25	469.99	2	1940	0
12	उमरेड	0	0	492	1576.24	0	0	1	11	0
13	कुही	0	0	50	218.25	0	0	1	2	0
14	भिवापूर	0	0	51	23.16	0	0	1	0	0
	एकूण	3	1732.44	12497	69110.32	27	492.84	11	2145	4

आधार :- महाव्यवस्थापक,जिल्हा उद्योग केंद्र,नागपूर

तक्ता 6.2
जिल्ह्यातील विविध यंत्रणाकडे उपलब्ध असलेल्या स्वयंरोजगाराच्या योजनांतर्गत लाभ
दिलेल्या लाभधारकांची संख्या

जिल्हा :- नागपूर						संदर्भ :-2013-14
अ.क्र	तालुका	जिल्हा उद्योग केंद्र	जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा	अग्रणी बँक	स्थानिक महामंडळे	विविध महामंडळे
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखेड	6	23	-	-	10
2	काटोल	3	16	-	-	132
3	कळमेश्वर	4	4	-	-	7
4	सावनेर	8	9	-	-	14
5	पारशिवनी	5	17	-	-	5
6	रामटेक	9	14	-	-	92
7	मौदा	2	6	-	-	127
8	कामठी	5	9	-	-	25
9	नागपूर (ग्रा)	5	8	-	-	160
10	नागपूर (श)	47	0	-	-	142
11	हिंगणा	7	24	-	-	117
12	उमरेड	18	20	-	-	5
13	कुही	2	8	-	-	65
14	भिवापूर	2	14	-	-	121
एकूण		123	172	-	-	1022

आधार :- 1) महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र, नागपूर

2) प्रकल्प संचालक जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, जि. प. नागपूर

3) जिल्हा व्यवस्थापक, म.आ.वि.म./इ.मा.वि./म.फ.वि.म./लो.अ.सा.वि.म./संत रोही.च.उ./वं.ना.मा.वि.म, नागपूर

रोजगार व स्वयंरोजगार

तक्ता 6.3
कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष- 2012

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	रोपवाटीका रोपे तयार करणे, फलोत्पादन व पिकांचे संवर्धन	11	1	0	0	0	0	0	1	19
2	पशु उत्पादने	14	1	0	0	0	0	0	1	18
3	शेतीपुरक क्रिया आणि धान्य उत्पादना नंतरच्या धान्यावरील क्रिया (सुतकाढणे, वटणी, सफाई इ.)	16	19	9	7	1135	46	270	3	114
4	दगड, वाळू व माती यांचे खाणकाम	81	1	0	0	0	0	0	1	28
5	खाणकाम व दगड खाणकाम	89	1	0	1	9	4	3	0	0
6	फळे व भाजीपाला प्रक्रिया करणे व साठवण करणे	103	18	5	8	87	18	24	5	367
7	फळ आणि प्राण्यांपासून तेल, चरबी यांचे उत्पादन	104	36	6	19	1270	9	343	11	302
8	दुग्धजन्य पदार्थांचे उत्पादन	105	18	3	12	976	25	317	3	385
9	गिरणीद्वारे पीठ, भात, डाळ इ. धान्यावर प्रक्रिया करून उत्पादन	106	23	3	15	154	6	47	5	88
10	इतर खाद्यजन्य पदार्थांचे उत्पादन	107	43	1	29	3376	575	1008	13	1218
11	पशुखाद्य तयार करणे	108	8	0	6	137	10	42	2	41
12	मादक पेयांचे उत्पादन	110	46	9	29	814	51	244	8	131
13	तंबाखूजन्य पदार्थांचे उत्पादन	120	3	1	2	154	0	46	0	.
14	सुती कापडाचे उत्पादन व सूत कातणे व त्यावरील प्रक्रिया	131	24	2	15	3958	479	1350	7	7946
15	इतर कापडाचे उत्पादन	139	5	0	3	14	5	3	2	33

तक्ता 6.3 (पुढे चालू)
कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष- 2012

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
16	फर व्यतिरिक्त तयार कपडे उत्पादन	141	2	1	0	0	0	0	1	15
17	विणकाम इत्यादींचे उत्पादन	143	1	0	0	0	0	0	1	48
18	चामडयावर प्रक्रिया करुन बॅग व इतर उत्पादन	151	2	0	1	13	0	4	1	22
19	पादत्राणंचे उत्पादन	152	3	1	2	24	3	7	0	0
20	लाकूड गिरणी व लाकडावर प्रक्रिया	161	710	195	255	1267	6	356	260	1914
21	लाकडाचे उत्पादन	162	18	5	5	184	14	57	8	844
22	कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	170	72	7	44	1534	47	490	21	1353
23	मुद्रण व मुद्रणा संबंधी कार्य	181	56	6	34	1144	81	354	16	854
24	कोळसा उत्पादने	191	14	5	6	89	6	27	3	47
25	शुध्द पेट्रोलियम उत्पादने	192	10	4	5	221	1	68	1	28
26	मूलभूत रसायने व खत आणि नायटोजन कंपाऊड,सिंथेटिक रबर यांचे उत्पादन	201	45	7	23	1503	12	459	15	345
27	इतर रासायनिक वस्तुंचे उत्पादन	202	67	7	39	2285	180	686	21	634
28	मानव निर्मित तंतुचे उत्पादन	203	4	0	2	2513	24	917	2	11
29	औषधे, वैद्यकीय रसायने,जैविक उत्पादने	210	29	3	21	1323	257	403	5	74
30	रबर उत्पादने	221	29	6	16	2189	27	671	7	1077
31	प्लॅस्टिक उत्पादने	222	60	5	29	725	25	215	26	1069
32	काच आणि काचेचे उत्पादन	231	6	0	4	41	6	11	2	105
33	अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	239	120	33	47	1701	228	475	40	2221

तक्ता 6.3 (पुढे चालू)
कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष- 2012

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
34	मूलभूत लोखंड व स्टील तयार करणे	241	110	21	63	4492	65	1352	26	1408
35	मूलभूत मौल्यवान धातू व अलोह धातूंचे उत्पादन	242	51	8	26	1604	25	510	17	382
36	धातूंचे ओतकाम	243	26	5	16	2326	39	711	5	612
37	धातूंची रचना करून वस्तूंचे उत्पादन	251	80	15	44	4312	68	1316	21	925
38	धातूंच्या इतर वस्तूंचे उत्पादन व धातूकाम	259	65	9	40	1589	29	483	16	812
39	इलेक्ट्रॉनिक उत्पादने	261	2	1	1	80	24	24	0	0
40	संगणक आणि उत्पादने	262	4	1	3	3470	22	1042	0	0
41	दळणवळण साधनांचे उत्पादन	263	1	0	1	7	3	2	0	0
42	विद्युत माटारी, जनरेटर्स, ट्रान्स्फार्मर आणि वीज वाहक व नियंत्रण वस्तूंचे उत्पादन	271	15	6	5	246	3	75	4	106
43	विद्युत बॅटरीचे उत्पादन	272	8	1	3	36	0	11	4	82
44	वायरचे उत्पादन	273	5	1	3	128	1	39	1	14
45	विद्युत दिव्यांचे उत्पादन	274	8	0	4	82	2	25	4	65
46	घरगुती उपयोगासाठी लागणा-या वस्तूंचे उत्पादन	275	2	1	1	20	0	6	0	0
47	इतर विद्युत उपकरणांचे उत्पादन	279	12	3	4	177	3	54	5	95
48	सर्वसाधारण उद्देशासाठीचे यंत्र व यंत्रसामुग्रीची उत्पादने	281	4	2	2	21	0	6	0	0
49	विशेष उपयोगासाठी यंत्र व यंत्र सामग्रीचे उत्पादन	282	15	2	8	512	2	151	5	132
50	मोटार वाहनांची बॉडी बांधणे व ट्रेलर्स व निमट्रेलर्सचे उत्पादन	292	5	1	2	43	0	13	2	212
51	मोटार वाहनांच्या सुट्या भागांचे उत्पादन	293	8	0	5	183	5	56	3	280
52	रेल्वेचे इंजिन व डबे तयार करणे	302	1	0	1	4	0	1	0	0

तक्ता 6.3 (पुढे चालू)
कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष- 2012

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
53	इतरत्र वर्गीकृत न केलेल्या वाहतुकीच्या साधनांचे उत्पादन	309	3	0	3	120	5	36	0	0
54	फर्निचरचे उत्पादन	310	13	1	10	198	2	60	2	237
55	इतरत्र वर्गीकृत नसलेली इतर उत्पादने	329	1	0	0	0	0	0	1	525
56	धातूच्या उत्पादनांची, यंत्रसामुग्रीची व उपकरणांची दुरुस्ती	331	12	1	9	170 1	9	519	2	150
57	वीजनिमिती, वहन व वितरण	351	12	1	3	733	33	135	8	5632
58	गॅसचे उत्पादन व वाटप	352	8	1	5	143	1	44	2	16
59	पाण्याचे संचनय, प्रक्रिया व पुरवठा	360	6	0	0	0	0	0	6	189
60	साधन सामग्रीपासून पुर्नप्राप्ती	383	1	0	1	14	2	4	0	0
61	मोटर वाहने दुरुस्ती व देखभाल	452	87	11	45	221 5	171	677	31	2104
62	मोटर सायकल संबंधित भाग आणि जोडवस्तूंची विक्री, देखभाल व दुरुस्ती	454	1	0	0	0	0	0	1	50
63	इतर विशेष घाऊक व्यापार	466	6	1	5	226	3	70	0	0
64	वाहनासाठी लागणा-या इंधनाची विशेष दुकानातील किरकोळ विक्री	473	8	0	2	39	0	14	6	87
65	सांस्कृतिक व मनोरंजनाच्या वस्तूंची विशेष दुकानांतून किरकोळ विक्री	476	1	1	0	0	0	0	0	0

तक्ता 6.3 (पुढे चालू)
कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष- 2012

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
66	साठवण व गोदामे	521	2	0	1	15	2	4	1	20
67	पुस्तके, पाक्षिके आणि इतर प्रकाशन विषयक कार्ये	581	2	0	2	41	2	14	0	0
68	इतर वैयक्तिक सेवाकार्ये	960	1	1	0	0	0	0	0	0
69	इतर अवर्गीकृत सेवा	982	3	0	2	19	3	6	1	32
एकूण			2084	419	999	53636	2669	16362	666	35518

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता 6.4
रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रांतील आकडेवारी

जिल्हा:- नागपूर		संदर्भ वर्ष:2013-14
अ. क्र.	बाब	संख्या
(1)	(2)	(3)
1	जाहीर केलेल्या रिक्त जागांची संख्या	2472
2	रोजगार स्वयंरोजगार मार्गदर्शक केंद्राचा उपयोग करणारे मालक	96
3	मागील वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	126508
4	चालू वर्षात नवीन नोंदणी केलेले उमेदवार	41295
5	नोकरी मिळालेले उमेदवार	4751
6	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	163052
7	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) खाजगी क्षेत्र	4389
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	362
	क) एकूण	4751
8	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) अनुसूचित जाती /अनुसूचित जमाती	98
	ब) इतर	4653
	क) एकूण	4751
9	रोजगार स्वयंरोजगार योजनेअंतर्गत लाभ प्राप्त झालेले उमेदवार	
	अ) रोजगार	-
	ब) स्वयंरोजगार	1282
10	रोजगार स्वयंरोजगार मार्गदर्शक केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र	
	1) वैयक्तिक मार्गदर्शन /व्यक्तिशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेले	205
	2) रोजगार स्वयंरोजगार मार्गदर्शक केंद्रामध्ये घेण्यात आलेल्या गटांची चर्चा	18
	3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरी विषयी /प्रशिक्षणासाठी /उमेदवारासाठी दिलेल्यांची संख्या	270

आधार :- सहायक संचालक, रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, नागपूर

तक्ता 6.5

शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचाऱ्यांची संख्या

जिल्हा-नागपूर			संदर्भ वर्ष -2008			
अ. क्र.	बाब	पदांचा तपशील	शासकीय	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषद
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	वर्ग - अ	एकूण मंजूर पदे	2149	296	-	6
		भरलेली पदे	1760	289	-	5
		पैकी स्त्रिया	380	37	-	1
2	वर्ग - ब	एकूण मंजूर पदे	3864	784	-	58
		भरलेली पदे	3041	642	-	57
		पैकी स्त्रिया	843	194	-	16
3	वर्ग - क	एकूण मंजूर पदे	26252	7718	-	881
		भरलेली पदे	22067	7165	-	788
		पैकी स्त्रिया	3542	3267	-	251
4	वर्ग - ड	एकूण मंजूर पदे	9738	1241	-	1117
		भरलेली पदे	8586	1094	-	1034
		पैकी स्त्रिया	1602	235	-	337
5	एकूण	मंजूर पदे	42003	10039	-	2062
		भरलेली पदे	35454	9190	-	1884
		पैकी स्त्रिया	6367	3733	-	605
6	* इतर वर्ग-इ कर्मचारी	एकूण मंजूर पदे	4353	3522	-	176
		भरलेली पदे	3210	3444	-	173
		पैकी स्त्रिया	1631	3261	-	70
7	एकूण	मंजूर पदे (5+6)	46356	13561	12400	2238
		भरलेली पदे	38664	12634	9496	2057
		पैकी स्त्रिया	7998	6994	3496	675

टीप (*) इतर वर्ग - इ यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील, आकस्मिक खर्चातील रोजगार दिले जाणारे, रोजंदारीवरील, अंशकालीन, मानसेवा आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश आहे.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता 6.6
निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगारांबाबतची माहिती

जिल्हा- नागपूर					संदर्भ वर्ष :-2012-13			
अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	एकूण आस्थापनांची संख्या	माहिती देणाऱ्या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
					शासकीय	निम-शासकीय	खाजगी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषी	0	142	28	1620	325	875	2820
2	खाणकाम	10	16	8	298	9975	375	10648
3	वस्तु निर्माण	20-39	530	125	1040	320	44100	45460
4	वीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40-49	14	4	170	5225	50	5445
5	बांधकाम	50	126	50	4000	2600	2950	9550
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60-69	185	48	425	3111	7250	10786
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70-75	38	14	2300	3370	2770	8440
8	वित्त पुरवठा, विमा स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80-83	917	130	3150	10150	28900	42200
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90-99	1450	670	31250	38280	36767	106297
जिल्हा एकूण			3418	1077	44253	73356	124037	241646

टिप :- संबंधीत विभागाकडून सन-2013-14 ची माहिती न मिळाल्यामुळे सन-2012-13 ची आकडेवारी देण्यात येत आहे.
आधार - सहायक संचालक, जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, नागपूर

कामगार

तक्ता 6.7
दुकाने, व्यापारी संस्था व त्यातील कामगार

जिल्हा :- नागपूर										संदर्भ वर्ष :- 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	दुकाने		व्यापारी संस्था		हॉटेल व उपहार गृहे		चित्रपटगृहे		इतर संस्था		एकुण कामगार
		संख्या	कामगार	संख्या	कामगार	संख्या	कामगार	संख्या	कामगार	संख्या	कामगार	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	1225	564	562	862	124	174	1	4	0	0	1604
3	कळमेश्वर	764	233	348	369	215	88	0	0	0	0	690
4	सावनेर	753	373	438	586	124	61	2	9	0	0	1029
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मोदा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	1866	506	1157	406	218	77	2	15	0	0	1004
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	70331	48747	42222	67670	8148	12912	19	820	0	0	130149
11	हिंगणा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	1051	442	393	641	78	108	1	5	0	0	1196
13	कुही	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		75990	50865	45120	70534	8907	13420	25	853	0	0	135672

टिप :- नरखेड, पारशिवनी, रामटेक, मोदा, हिंगणा, कुही व भिवापूर या क्षेत्रात मुंबई दुकाने व संस्था अधिनियम 1948 अंतर्गत कायदा लागू नसल्यामुळे माहिती निरंक आहे.

आधार :- सहायक कामगार आयुक्त (दु), नागपूर

सहकार

तक्ता 6.8
प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर									संदर्भ वर्ष - 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	संस्थांची संख्या	सभासद संख्या					भाग भांडवल (` हजारात)	स्तंभ-9 पैकी शासकीय भागभांडवल (` हजारात)	राखीव आणि इतर निधी (` हजारात)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (` हजारात)
			अत्यल्प खातेदार	अल्प खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	एकूण				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था											
1	नरखेड	58	6171	13037	4285	141	23634	41975	40	11	4253
2	काटोल	40	5556	9447	10715	55	25773	17241	118	14863	173676
3	कळमेश्वर	48	6064	5206	8293	1152	20715	13815	73	521	101835
4	सावनेर	66	5091	7814	7836	655	21396	20839	81	153	3204
5	पारशिवनी	46	4440	3097	9842	96	17475	3721	853	438	118522
6	रामटेक	11	1408	2425	1558	1551	6942	5223	32	80	0
7	मौदा	54	5416	4569	8580	208	18773	32538	451	4617	23944
8	कामठी	35	2959	5153	3498	0	11610	16395	15	214	797
9	नागपूर (ग्रा)	59	2341	3108	8661	163	14273	6585	31	2660	51960
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	53	2113	3523	11317	665	17618	20528	81	150	2088
12	उमरेड	37	3802	2386	10093	1652	17933	14116	19	3905	117232
13	कुही	46	5940	3514	10151	82	19687	9844	0	563	38758
14	भिवापूर	29	3435	2845	7059	299	13638	26142	214	19	1976
एकूण		582	54736	66124	101888	6719	229467	228962	2008	28194	638245

तक्ता 6.8 (पुढे चालू)
प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ वर्ष - 2013-14									
अ. क्र.	तालुका	खेळते भांडवल ()	एकूण दिलेली कर्जे		येणे कर्ज		एकूण कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
			कर्जदार सभासद संख्या	कर्जाची रक्कम (हजारात)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (हजारात)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (हजारात)	थक बाकी दार संख्या	रक्कम (हजारात)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (हजारात)
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था												
1	नरखेड	35802	3597	42595	8607	136492	6361	162207	2037	30559	4324	131648
2	काटोल	196946	5225	73493	10904	155912	7411	69860	3589	31165	3822	38695
3	कळमेश्वर	103759	2110	28498	7510	88007	4896	58665	1361	26623	3535	32042
4	सावनेर	148462	3223	26875	7291	103972	5747	91567	2295	54094	3452	37473
5	पारशिवनी	106510	3147	68000	12267	106198	6761	64529	4450	40746	2311	23783
6	रामटेक	77848	1047	9842	2736	39964	2176	32010	779	16045	1397	15965
7	मौदा	18572	2441	83933	9835	139480	6901	21405	6167	9181	734	12224
8	कामठी	82912	1632	30932	5911	57994	3930	44385	3012	17541	918	26844
9	नागपूर (ग्रा)	76676	5574	48535	5492	40379	2451	26943	1989	26310	662	633
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	160183	1756	130839	7084	131997	6361	62184	2571	26715	3790	35469
12	उमरेड	141240	3120	78741	8584	133383	5443	41817	2671	33049	2772	8768
13	कुही	94074	3816	44988	1021	98375	7442	68777	2952	51221	4490	17556
14	भिवापूर	95291	2450	45416	6522	87720	4505	68496	4268	47189	237	21307
एकूण		1338275	39138	712687	93764	1319873	70385	812845	38141	410438	32444	402407

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, नागपूर

तक्ता 6.9
कृषि पतपुरवठा बँकांच्या महत्त्वाच्या बाबी

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष -2013-13 व 2013-14	
(ं कोटी)			
तपशील	31 मार्च रोजी		शेकडा बदल
	2013	2014	
(1)	(2)	(3)	(4)
महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्या.			
सभासद (संख्या)	-	-	-
खेळते भांडवल	-	-	-
ठेवी	-	-	-
स्थूल कर्जवाटप	-	-	-
येणे कर्ज	-	-	-
थकीत कर्ज	-	-	-
जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका			
सभासद (संख्या)	2778	2778	-
खेळते भांडवल	1530	1379	-9.9
ठेवी	1093	870	-20.4
स्थूल कर्जवाटप	289	201	-30.4
येणे कर्ज	753	770	2.3
थकीत कर्ज	267	484	81.3
महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि ग्रामीण बहुउद्देशीय विकास बँक मर्या.			
सभासद (संख्या)	-	-	-
खेळते भांडवल	-	-	-
ठेवी	-	-	-
स्थूल कर्जवाटप	-	-	-
येणे कर्ज	-	-	-
थकीत कर्ज	-	-	-
जिल्हा स्तरीय सहकारी कृषि ग्रामीण बहुउद्देशीय विकास बँका			
सभासद (संख्या)	1974	1623	-17.8
खेळते भांडवल	180	202	12.2
ठेवी	1.13	1.13	0.0
स्थूल कर्जवाटप	0	0	0.0
येणे कर्ज	12.90	10.83	-16.0
थकीत कर्ज	11.72	10.11	-13.7

आधार :- 1) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक नागपूर
2) नागपूर जि.सह.कृषि ग्रामीण ब.विकास बँक नागपूर
3) जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, नागपूर

तक्ता 6.10
प्राथमिक कृषि पतपुरवठा संस्थांचा तपशील

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष-2013-14		
		(लाखात)		
तपशील	मागील वर्ष	चालू वर्ष	शेकडा बदल	
(1)	(2)	(3)	(4)	
संस्था (संख्या)	582	582	0	
सभासद (संख्या)	226759	229467	1.2	
खेळते भांडवल	13380	13382	-	
स्वनिधी	32	32	-	
भाग भांडवल	2287	2290	0.1	
त्यापैकी, राज्य शासनाचे (लाखात)	5	5	-	
कर्जदार सभासद (संख्या)	34412	39138	13.7	
त्यापैकी, 1) अत्यल्प भूधारक (1 हेक्टर पर्यंत)	17	17	0	
2) अल्पभूधारक (1 ते 2 हेक्टर)	19	19	0	
कर्ज वाटप	5977	7127	19.2	
येणे कर्ज	12877	13199	2.5	
कर्ज वसुली	533	563	5.6	
थकीत कर्ज	7685	8128	5.7	
तोट्यातील संस्था (संख्या)	495	495	0	
तोटा	198	263	32.8	
वसुली पात्र रकमेशी थकीत कर्जाची टक्केवारी	59.68	63.09	5.7	

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नागपूर

तक्ता 6.11
साखर कारखाने

जिल्हा - नागपूर									संदर्भ वर्ष : - 2013-14			
अ.क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	कामगार(संख्या)		गळीत क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष गाळप मे.टन	साखरेचे उत्पादन मे.टन	इतर उत्पादने			
				नियमित	हंगामी				इथेनॉल मे. टन	पेपर मे. टन	मद्यार्क हजार लि.	वीज मे. वॉट
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	उमरेड	पूर्ती पॉवर अँड शुगर लि.बेला, जि.नागपूर	खाजगी	367	80	2500	246119.5	25372	4218.452	0	13356.348	97687

आधार :- प्रादेशिक सहसंचालक,(साखर),नागपूर

तक्ता 6.12
विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ : 31 मार्च, 2014
अ.क्र.	सहकारी संस्थेचा प्रकार	संस्था
(1)	(2)	(3)
1	कृषि पतसंस्था (एकूण)	597
	1.1 जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	1
	1.2 प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	582
	1.3 शेतकरी सेवा संस्था	0
	1.4 लॅम्प्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	13
	1.5 धान्य बँका	0
	१.६ इतर	1
2	बिगर - कृषी पतसंस्था (एकूण)	1152
	2.1 नागरी बँका	21
	2.2 नागरी पतसंस्था	0
	2.3 कर्मचारी पतसंस्था	410
	2.4 इतर बिगर-कृषी पतसंस्था	721
3	पणन संस्था (एकूण)	15
	3.1 जिल्हा पणन संस्था	3.11 सर्वसाधारण उद्देशीय 3.12 विशेष उद्देशीय
		1 0
	3.2 प्राथमिक पणन संस्था	3.21 सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ 3.22 विशेष पणन संस्था
		13 0
	3.3 इतर पणन संस्था	1
4	एकूण उत्पादक सहकारी संस्था	1381
	4.1 साखर कारखाने	1
	4.2 इतर शेती प्रक्रिया संस्था	25
	4.3 विणकर संस्था	110
	4.4 विणकर संस्था (हातमाग)	391
	4.5 औद्योगिक वसाहती (संस्था)	5
	4.6 इतर औद्योगिक संस्था	140
	4.7 दुग्ध व्यवसाय संस्था	220
	4.8 मत्स्यव्यवसाय संस्था	112
	4.9 सहकारी सूत गिरण्या	5
	4.10 उपसा जलसिंचन संस्था	248
	4.11 इतर उत्पादक संस्था	124
5	सामाजिक सेवा सहकारी संस्था	2331
	5.1 ग्राहक भांडारे	307
	5.2 गृहनिर्माण संस्था	1403
	5.3 कामगार कंत्राटदार संस्था	129
	5.4 इतर सहकारी संस्था	492
	एकूण संस्था	5476

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नागपूर

तक्ता 6.13
सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ :31 मार्च,2014	
अ. क्र.	बाब	परिमाण	संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	सहकारी संस्थांची संख्या	संख्या	5476
2	एकूण सभासद संख्या	हजार	9561
3	भरणा झालेले भागभांडवल		
	3.1 शासकीय भाग भांडवल	लाखात	226249
	3.2 स्वनिधी	लाखात	262866
	3.3 एकूण	लाखात	489115
4	ठेवी	लाखात	8220095
5	खेळते भांडवल	लाखात	24792152
6	31 मार्च, रोजी येणे कर्ज	लाखात	8095139
7	वर्षभरात केलेले कर्जवाटप	लाखात	915142
8	खरेदीची किंमत	लाखात	1112830
9	विक्रीची किंमत	लाखात	105553
10	नफा /तोटा		
	10.1 नफ्यातील संस्था	संख्या	2182
	10.2 नफ्याची रक्कम	लाखात	518243
	10.3 तोट्यातील संस्था	संख्या	2374
	10.4 तोट्याची रक्कम	लाखात	256419
	10.5 ना-नफा, ना-तोटा झालेल्या संस्था	संख्या	920

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नागपूर

तक्ता 6.14
सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या

जिल्हा :- नागपूर							संदर्भ : 2013-14	
अ. क्र.	तालुका	लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे सहकारी संस्था				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरीक्षण न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	4	8	14	1	0	167	194
2	काटोल	6	10	10	0	0	192	218
3	कळमेश्वर	11	11	59	0	0	123	204
4	सावनेर	13	27	17	1	1	283	342
5	पारशिवनी	1	6	12	0	0	137	156
6	रामटेक	3	19	12	1	1	142	178
7	मौदा	3	12	21	0	1	151	188
8	कामठी	10	15	42	1	2	217	287
9	नागपूर (ग्रा)	8	28	57	2	0	272	367
10	नागपूर (श)	243	299	427	3	16	1725	2713
11	हिंगणा	2	7	7	14	0	177	207
12	उमरेड	7	12	16	2	3	155	195
13	कुही	4	3	4	0	1	110	122
14	भिवापूर	1	3	2	0	0	99	105
	एकूण	316	460	700	25	25	3950	5476

आधार :- विशेष लेखा परिक्षक वर्ग-1,नागपूर

तक्ता 6.15
राज्य / जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकाचे कार्य

जिल्हा :- नागपूर			संदर्भ वर्ष-2013-14	
(े लाखात)				
अ. क्र.	बाब		जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	राज्य कृषी व ग्रामीण विकास बँक
(1)	(2)		(3)	(4)
1	बँक शाखा (संख्या)		86	6
2	सभासद	2.1 संस्था सभासद	2621	1623
		2.2 वैयक्तिक सभासद	157	36
3	भाग भांडवल		6479	16744
4	राखीव व इतर निधी		8872	2522
5	ठेवी		86968	113
6	खेळते भांडवल		137918	202320
7	अल्प मुदतीची कर्जे वाटप	7.1 रोख पत	19611	0
		7.2 वटविलेली बिले	0	0
		7.3 एकूण (7.1+7.2)	19611	0
		7.4 पैकी कृषि कर्जे	19611	0
8	मध्यम मुदतीची कर्जे वाटप		510	0
9	दीर्घ मुदतीची कर्जे		114	1129
10	येणे कर्जे	10.1 अल्प मुदतीची कर्जे	74254	0
		10.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	2179	0
		10.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	521	1129
11	थकलेले कर्जे	11.1 अल्प मुदतीची कर्जे	45773	0
		11.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	2446	0
		11.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	1823	1011

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नागपूर

तक्ता 6.16
बिगर-कृषी सहकारी पतसंस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ : 31 मार्च, 2014					
अ. क्र.	बाब	संस्था प्रकार					
		प्राथमिक सहकारी बँका		इतर बिगर - कृषी पतसंस्था			
		नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	नागरी पतसंस्था	कर्मचारी पतपेढी	इतर (नागरी पतपेढी)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	
1	संस्था संख्या	21	0	0	410	721	
2	सभासद संख्या	394789	0	0	486487	1496032	
3	भाग भांडवल (` - हजारात)	428350	0	0	2049499	2142808	
4	राखीव व इतर निधी (` - हजारात)	307607	0	0	103490	43920	
5	ठेवी (` - हजारात)	5398913	0	0	505757	675360	
6	खेळते भांडवल (` - हजारात)	8469265	0	0	4221691	3245760	
7	कर्जे	7.1 दिलेली कर्जे	8315042	0	0	4164149	2876400
		7.2 वसूल कर्जे	2373421	0	0	1904544	774000
		7.3 येणे कर्जे	5453437	0	0	2872344	2115360
		7.4 थकित कर्जे	2941629	0	0	1138538	457200

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नागपूर

तक्ता 6.17
परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ : 31 मार्च, 2014			
(` हजारात)					
अ. क्र.	तालुका	परवानाधारक सावकारांची संख्या	व्यापाऱ्यांना दिलेली कर्जे	इतरांना दिलेली कर्जे	एकूण (4+5)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	नरखेड	8	0	3083	3083
2	काटोल	36	27227	33911	61138
3	कळमेश्वर	13	25667	39854	65521
4	सावनेर	90	81688	5965	87653
5	पारशिवनी	26	663	5891	6554
6	रामटेक	18	26153	2631	28784
7	मोदा	10	0	17143	17143
8	कामठी	32	13817	9987	23804
9	नागपूर (ग्रा)	20	761	25914	26675
10	नागपूर (श)	1247	37521	61737	99258
11	हिंगणा	14	815	14006	14821
12	उमरेड	89	3017	39182	42199
13	कुही	35	521	39849	40370
14	भिवापूर	21	496	50142	50638
एकूण		1659	218346	349295	567641

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नागपूर

पणन

तक्ता 6.18
जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर									संदर्भ -2013-14	
अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल (हजारात)	खरेदीची किंमत (हजारात)			विक्रीची किंमत (हजारात)		
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	1	1742	4495	9417	0	0	51517	0	53036
2	काटोल	2	4101	6106	2251	3082	0	19956	0	16076
3	कळमेश्वर	1	2396	8532	19336	0	0	18472	0	15588
4	सावनेर	1	511	9597	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	1	2637	14743	40617	0	0	0	0	0
6	रामटेक	1	2208	4043	0	16854	1804	7762	0	8349
7	मौदा	1	1065	5106	0	13466	0	48557	0	48601
8	कामठी	1	361	2652	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	1	1009	10345	30825	12262	0	9965	0	9524
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	1	1848	9728	0	8295	0	247449	0	218310
12	उमरेड	1	2075	10544	0	0	0	0	0	0
13	कुही	1	1959	3909	0	14086	0	5854	0	6383
14	भिवापूर	1	1719	4922	0	8333	0	7752	0	8364
एकूण जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था		14	23631	94722	102446	76378	1804	417284	0	384231
जिल्हा स्तर		1	2019	21854	28191	25192	6695	2267	0	5534

(तक्ता 6.18 पुढे चालू)
जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ -2013-14							
अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	कृषी उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (` हजारात)							
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळिताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)
1	नरखेड	0	4144	34232	2990	7389	436	0	49191
2	काटोल	0	0	16076	0	0	0	0	16076
3	कळमेश्वर	0	3391	0	5040	0	0	0	8431
4	सावनेर	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	5000	0	0	0	0	0	0	5000
7	मौदा	44400	0	0	0	0	0	0	44400
8	कामठी	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	9524	0	0	0	0	9524
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	536	193	0	4319	744	508	19230	25530
12	उमरेड	0	0	0	0	0	0	0	0
13	कुही	4042	0	0	0	0	0	0	4042
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था		53978	7728	59832	12349	8133	944	19230	162194
जिल्हा स्तर		0	0	4492	0	0	0	0	4492

(तक्ता 6.18 पुढे चालू)
जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ -2013-14					
अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (हजारात)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री (हजारात)
		खते	बियाणे	कृषी औजारे	इतर	एकूण	
(1)	(2)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)
1	नरखेड	2326	1519	0	0	3845	0
2	काटोल	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	6409	748	0	0	7157	0
4	सावनेर	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	2982	367	0	0	3349	0
7	मौदा	3944	257	0	0	4201	0
8	कामठी	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	110124	64288	2890	15478	192780	0
12	उमरेड	0	0	0	0	0	0
13	कुही	1924	417	0	0	2341	0
14	भिवापूर	2389	2662	0	0	5051	3313
एकूण जिल्हा		130098	70258	2890	15478	218724	3313
जिल्हा स्तर		917	115	0	0	1042	0

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नागपूर

तक्ता 6.19
नियंत्रित बाजारपेठातील कृषी मालांची वार्षिक आवक

(८ हजारात)

जिल्हा - नागपूर				संदर्भ वर्ष :-2013-14					
अ. क्र.	तालुका	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	उपबाजार पेठांची संख्या	भात		तांदूळ		गहू	
				आवक (टन)	मूल्य (८ हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (८ हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (८ हजारात)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	1	2	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	1	2	0	0	0	0	3031	44293
3	कळमेश्वर	1	3	0	0	0	0	2	2353
4	सावनेर	1	1	0	0	0	0	1379	15203
5	पारशिवनी	1	0	55	8153	220	14197	320	16819
6	रामटेक	1	1	9	270	0	0	6822	9550
7	कामठी	1	0	0	0	0	0	0	0
8	नागपूर	1	1	141	27574	823	278715	1059	184314
9	हिंगणा	1	1	0	0	4	1400	26	428
10	उमरेड	1	4	19	378	5121	169022	4606	92128
11	कुही	1	1	1393	27253	1	37	370	5523
12	भिवापूर	1	2	4629	94419	0	0	1008	14883
एकूण		12	18	6246	158047	6169	463371	18623	385494

तक्ता 6.19 (पुढे चालू)
नियंत्रित बाजारपेठातील कृषी मालांची वार्षिक आवक

(८ हजारात)

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष :-2013-14							
अ. क्र.	तालुका	ज्वारी		तूर		मूग		हरभरा	
		आवक (टन)	मूल्य (८ हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (८ हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (८ हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (८ हजारात)
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	नरखेड	6	960	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	2	29	2429	89164	0	0	7607	211235
3	कळमेश्वर	0	0	13	526	0	0	13	368
4	सावनेर	80	10740	7061	38200	0	0	4267	27907
5	पारशिवनी	0	0	588	27441	0	0	141	5560
6	रामटेक	0	0	2822	1044140	0	0	2176	60928
7	कामठी	0	0	0	0	0	0	0	0
8	नागपूर	17	2879	168	71356	5	2499	914	273913
9	हिंगणा	0	0	74	4130	0	0	48	1757
10	उमरेड	87	1566	824	33043	29	1653	11559	298229
11	कुही	0	0	26	1071	2	117	1447	40424
12	भिवापूर	2	29	490	18635	186	10814	2168	59393
एकूण		194	16203	14495	1327706	222	15083	30340	979714

तक्ता 6.19 (पुढे चालू)
नियंत्रित बाजारपेठातील कृषी मालांची वार्षिक आवक

जिल्हा - नागपूर		(हजारत)						संदर्भ वर्ष :-2013-14			
अ. क्र.	तालुका	सोयाबीन		भुईमूंग		संत्रा		कापूस		उडिद	
		आवक (टन)	मूल्य (हजारत)	आवक (टन)	मूल्य (हजारत)	आवक (टन)	मूल्य (हजारत)	आवक (टन)	मूल्य (हजारत)	आवक (टन)	मूल्य (हजारत)
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)
1	नरखेड	7	210	3	972	5827	128194	8272	372240	0	0
2	काटोल	25783	882699	4724	161537	678	11101	9412	440183	0	0
3	कळमेश्वर	27	88332	0	0	2	12497	235	10227	0	0
4	सावनेर	7320	334680	177	29964	0	0	6238	48335	0	0
5	पारशिवनी	121	33939	0	0	0	0	1531	72253	0	0
6	रामटेक	42230	1266900	0	0	0	0	0	0	0	0
7	कामठी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	नागपूर	1617	544034	0	0	5573	813602	672	320291	0	0
9	हिंगणा	184	699580	0	0	0	0	0	0	0	0
10	उमरेड	22558	879087	0	0	0	0	2230	99857	7	77
11	कुही	2210	62200	0	0	0	0	0	0	0	0
12	भिवापूर	3373	105581	0	0	78	2764	93	4676	2	22
एकूण		105430	4897242	4904	192473	12158	968158	28683	1368062	9	99

आधार:- कृषी उत्पन्न बाजार समित्या (सर्व)

तक्ता क्रमांक 6.20

निवडक कृषि मालाच्या त्रैमासिक सरासरी घाऊक किंमती

जिल्हा :नागपूर			त्रैमासिक सरासरी घाऊक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य (हजारत)								संदर्भ -2013-14	
अ.क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषि मालाचा वाण	एप्रिल-जून 13	गेल्या वर्षीच्या तुलनेत	जुलै-सप्टेंबर, 13	गेल्या वर्षीच्या तुलनेत	ऑक्टोबर-डिसेंबर, 13	गेल्या वर्षीच्या तुलनेत	जानेवारी-मार्च, 14	गेल्या वर्षीच्या तुलनेत		
				शेकडा वाढ/घट(%)	शेकडा वाढ/घट(%)	शेकडा वाढ/घट(%)	शेकडा वाढ/घट(%)	शेकडा वाढ/घट(%)	शेकडा वाढ/घट(%)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)		
1	गहू	संकरित	1625	13.8	1589	7.2	1667	16.1	1619	24.3		
2	तांदुळ	लुचई	3094	48.9	3031	44.1	3197	50.9	3375	64.5		
3	ज्वारी	संकरित	1582	43.3	1237	6.5	1273	7.3	1418	1.7		
4	हरभरा	संकरित	3171	37.2	3009	5.4	3069	0.5	2855	-8.1		
5	तूर	गावरान	4091	51.7	3997	52.9	4716	69.5	3821	26.9		
6	उडिद	संकरित	3044	-6.2	3425	-2.9	0	-100.0	3615	4.0		
7	मूग	चिनई	4502	5.9	3982	15.0	4365	20.1	5790	65.8		
8	सोयाबीन	स्थानिक	3723	61.4	3154	34.0	3120	50.9	3397	39.7		
9	भुईमूग	एच बी	3241	24.6	3433	-11.9	5524	-14.9	4244	-11.6		
10	मिरची	भिवापूर	5835	-11.9	6821	-6.0	6112	-12.1	5300	3.3		
11	जवस	गावरान	4458	47.9	4339	35.9	4494	40.2	4671	23.5		
12	वाटाणा	गावरान	2182	45.7	2315	65.2	2200	24.4	2158	11.9		
13	कापूस	लक्ष्मी	4618	-21.7	0	0	4599	11.3	4646	19.0		
14	संत्रा	नागपूरी	0	0	1300	62.1	1436	78.6	2188	85.7		

आधार:- कृषी उत्पन्न बाजार समित्या (सर्व)

वस्त्रोद्योग

तक्ता 6.21

सहकारी सूत गिरण्या, हातमाग व यंत्रमाग यांचा तपशिल

जिल्हा: - नागपूर		संदर्भ वर्ष:2013-14				
अ.क्र.	तपशिल	नरखेड	काटोल	कळमेश्वर	सावनेर	पारशिवनी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
अ) सहकारी सूत गिरण्या						
1	एकूण गिरण्यांची संख्या	1	0	0	1	1
2	उत्पादन चालू असलेल्या गिरण्यांची संख्या	0	0	0	1	0
3	सभासद संख्या (000)	8	0	0	5	5
4	भाग भांडवल (` हजारात)	193	0	0	295	296
5	त्यापैकी राज्य शासनाचे (` हजारात)	174	0	0	236	171
6	चात्यांची संख्या लाखात	0	0	0	0.2448	25
7	उत्पादित सूताचे मूल्य (` हजारात)	0	0	0	537	0
8	तोट्यातील गिरण्या (संख्या)	0	0	0	0	0
9	तोटा (` हजारात)	0	0	0	0	9
ब) सहकारी हातमाग व यंत्रमाग						
1	एकूण संस्था संख्या	3	3	15	24	4
2	सभासद संख्या (000)	0.18	0.19	0.22	1.98	0.2
3	भाग भांडवल (` हजारात)	26.13	19.58	15.67	2.94	27.91
4	त्यापैकी राज्य शासनाचे (` हजारात)	7.34	5.91	2.21	0.27	0
5	मागांची संख्या	10	31	85	103	3
6	उत्पादित मूल्य (` हजारात)	0	0	0	7.34	0
7	तोट्यातील संस्था (संख्या)	3	2	15	14	3
8	तोटा (` हजारात)	0.27	0.18	1.39	1.29	0.27

तक्ता 6.21 (पुढे चालू)
सहकारी सूत गिरण्या, हातमाग व यंत्रमाग यांचा तपशिल

जिल्हा: - नागपूर		संदर्भ वर्ष : 2013-14				
अ.क्र.	तपशिल	रामटेक	मौदा	कामठी	नागपूर(ग्रा)	नागपूर(श)
(1)	(2)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
अ) सहकारी सूत गिरण्या						
1	एकूण गिरण्यांची संख्या	0	0	0	1	0
2	उत्पादन चालू असलेल्या गिरण्यांची संख्या	0	0	0	1	0
3	सभासद संख्या (000)	0	0	0	9	0
4	भाग भांडवल (` हजारात)	0	0	0	503	0
5	त्यापैकी राज्य शासनाचे (` हजारात)	0	0	0	418	0
6	चात्यांची संख्या लाखात	0	0	0	0.59	0
7	उत्पादित सूताचे मूल्य (` हजारात)	0	0	0	1062	0
8	तोट्यातील गिरण्या (संख्या)	0	0	0	0	0
9	तोटा (` हजारात)	0	0	0	0	0
ब) सहकारी हातमाग व यंत्रमाग						
1	एकूण संस्था संख्या	2	7	31	0	390
2	सभासद संख्या (000)	0.04	0.68	2.56	0	24.86
3	भाग भांडवल (` हजारात)	0.2	1.29	3.81	0	56.21
4	त्यापैकी राज्य शासनाचे (` हजारात)	0	0.23	0.3	0	28.12
5	मागांची संख्या	6	41	122	0	2127
6	उत्पादित मूल्य (` हजारात)	0	2.23	12.09	0	141.08
7	तोट्यातील संस्था (संख्या)	1	0	14	0	109
8	तोटा (` हजारात)	0.09	0	13	0	10.08

तक्ता 6.21 (पुढे चालू)
सहकारी सूत गिरण्या, हातमाग व यंत्रमाग यांचा तपशिल

जिल्हा: - नागपूर		संदर्भ वर्ष : 2013-14				
अ.क्र.	तपशिल	हिंगणा	उमरेड	कुही	भिवापूर	एकूण
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
अ) सहकारी सूत गिरण्या						
1	एकूण गिरण्यांची संख्या	1	0	0	0	5
2	उत्पादन चालू असलेल्या गिरण्यांची संख्या	1	0	0	0	3
3	सभासद संख्या (000)	2	0	0	0	29
4	भाग भांडवल (` हजारात)	55	0	0	0	1342
5	त्यापैकी राज्य शासनाचे (` हजारात)	31	0	0	0	1030
6	चात्यांची संख्या लाखात	0.31	0	0	0	26.14
7	उत्पादित सूताचे मूल्य (` हजारात)	316	0	0	0	1915
8	तोट्यातील गिरण्या (संख्या)	1	0	0	0	1
9	तोटा (` हजारात)	0	0	0	0	9
ब) सहकारी हातमाग व यंत्रमाग						
1	एकूण संस्था संख्या	6	6	4	6	501
2	सभासद संख्या (000)	0.07	0.25	0.24	0.25	31.72
3	भाग भांडवल (` हजारात)	0.69	13.96	0.09	1.69	170.2
4	त्यापैकी राज्य शासनाचे (` हजारात)	0	0	0.06	0.12	44.56
5	मागांची संख्या	76	11	41	9	2665
6	उत्पादित मूल्य (` हजारात)	5.58	11.67	0.28	0	180.3
7	तोट्यातील संस्था (संख्या)	5	0	0	1	167
8	तोटा (` हजारात)	0.46	0	0	0.09	27.12

टिप :- नागपूर (श) मधील सूतगिरण्या बंद झालेल्या आहेत.

आधार :- 1) प्रादेशिक उपसंचालक, वस्त्रोद्योग, नागपूर

2) जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, नागपूर

पायाभूत सुविधा

उर्जा

तक्ता 7.1
विजेचा वापर

जिल्हा -नागपूर									संदर्भ वर्ष :-2013-14	
अ. क्र.	तालुका	एकूण विजेचा वापर 000 किलो वॅट तास							विजेचा दरडोई वापर	वीज जोडण्यांची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघुशक्ती साठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषि	इतर	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	17957	1617	6714	1276	41970	34887	104421	0.71	46842
2	काटोल	22501	3328	50311	2148	24536	30671	133495	0.81	40877
3	कळमेश्वर	18599	3591	209099	1580	20029	22977	275875	2.25	32672
4	सावनेर	42518	5687	169255	2593	16358	47219	283630	1.24	31823
5	पारशिवनी	16612	2331	46907	2006	7716	22239	97811	0.68	10154
6	रामटेक	23639	2989	66480	2269	24587	16864	136828	0.86	34215
7	मौदा	17678	3440	180455	1256	27967	15072	245868	1.76	28372
8	कामठी	29094	4822	32968	1226	1539	9697	79346	0.33	59859
9	नागपूर (ग्रा)	57287	11496	134901	1813	10533	15705	231735	0.77	53142
10	नागपूर (श)	934894	220900	469361	43773	19598	105928	1794454	0.75	619081
11	हिंगणा	33017	4305	333098	3100	12655	17813	403988	1.67	37558
12	उमरेड	23774	2848	41291	1043	10402	12648	92006	0.60	30707
13	कुही	11851	1015	4212	942	30572	8010	56602	0.46	25581
14	भिवापूर	9584	866	2902	567	16659	8959	39537	0.49	20082
एकूण		1259005	269235	1747954	65592	265121	368689	3975596	0.85	1070965

आधार - अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कंपनी मर्या., नागपूर

प्रादेशिक परिवहन व
महाराष्ट्र मार्ग परिवहन व
दळणावळणा

तक्ता 7.2
मोटार वाहनांची आणि अनुज्ञापतीधारकाची संख्या

जिल्हा - नागपूर						संदर्भ -2013-14	
अ. क्र.	बाब	एकूण वाहने	इंधनाच्या प्रकारानुसार वाहने			गेल्या वर्षातील वाहनांची संख्या	गेल्या वर्षाच्या तुलनेत शेकडा वाढ
			डिझेल	पेट्रोल	सी.एन.जी		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
प्रवासी वाहने							
1	बसेस	7043	7043	0	0	6841	3.0
2	मोटारी आणि स्टेशन वॅगन्स	133494	27488	99636	6370	120892	10.4
3	जीप	42073	42073	0	0	37937	10.9
4	टॅक्सी	3371	3371	0	0	3990	-15.5
5	तीन चाकी वाहने (रिक्षा)						
	अ) 3- सीटर	22055	943	21063	49	18084	22.0
	ब) 6- सीटर	637	637	0	0	3805	-83.3
6	दुचाकी वाहने	1379683	0	1379683	0	1296730	6.4
7	रुग्णवाहिका	817	754	63	0	726	12.5
8	शाळेच्या बसेस	2038	1878	160	0	1012	101.4
एकूण प्रवासी वाहने		1591211	84187	1500605	6419	1490017	6.8
माल वाहतूक वाहने							
1	तीन चाकी	9889	8527	1362	0	8627	14.6
2	चार चाकी	52738	51772	966	0	46392	13.7
3	ट्रॅक्टर्स	14449	14449	0	0	13062	10.6
4	जोड वाहने	8223	8223	0	0	7906	4.0
5	इतर	2210	2210	0	0	2064	7.1
एकूण माल वाहतूक वाहने		87509	85181	2328	0	78051	12.1
जिल्ह्यातील एकूण वाहन		1678720	169368	1502933	6419	1568068	7.1
परमीटधारकांची संख्या							
1	हलकी वाहने	5402	4498	904	0	3121	73.1
2	जड वाहने	29985	29985	0	0	23750	26.3
3	अॅटोरिक्षा	20009	0	20009	0	15051	32.9

आधार :- प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, (शहर, ग्रामीण व पूर्व), नागपूर

तक्ता 7.3
महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक

जिल्हा - नागपूर					
अ.क्र.	बाब	2011-12	2012-13	2013-14	2012-13 च्या तुलनेत 2013-14 मधील शेकडा बदल
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	वर्ष अखेरीस मार्गांची संख्या	318	318	320	0.6
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	32787	32731	33322	1.8
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	103.10	102.93	104.13	1.2
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	560	552	571	3.4
5	रस्त्यावर धावणाऱ्या बस गाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	545	545	541	-0.7
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (संख्या लाखात)	1.99	1.97	1.98	0.5
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (` लाखात)	14415	15257	16848	10.4
8	दर प्रवाशामागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न (` दर दिवशी)	19.85	21.24	23.31	9.7

आधार :- विभाग नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, नागपूर

तक्ता 7.4
स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे वाहतूक उपक्रम

जिल्हा :- नागपूर		स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे नाव :- नागपूर महानगरपालिका		
अ.क्र.	बाब	परिमाण	2012-13	2013-14
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	वर्षामध्ये प्रवासी वाहतूक केलेल्या एकूण अंतराची दैनिक सरासरी	कि.मी.	43800	44755
2	दैनिक सरासरी प्रवासी संख्या	संख्या	149000	130555
3	परिवहन सेवेसाठी वापरात असणाऱ्या दैनिक बसेसची सरासरी संख्या (अ) स्थानिक स्वराज्य संस्था (ब) कंत्राटावर (क) इतर	संख्या	- 240 -	- 240 -
4	निव्वळ तोटा	` लाख	2039.30	2487.51
5	विद्यार्थी, अपंग, वरिष्ठ नागरिक, रुग्ण यांना प्रवासी भाड्यातून सुट /सवलत दिलेली एकूण रक्कम	`	358779	408663

आधार :- नागपूर महानगरपालिका, नागपूर

तक्ता 7.5
पोस्ट आणि दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी

जिल्हा - नागपूर						संदर्भ - 31 मार्च, 2014			
अ. क्र.	तालुका	पोस्टांची संख्या	पत्र-पेट्यांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	वैयक्तिक दूरध्वनी संख्या			सार्वजनिक दूरध्वनी केंद्रांची संख्या (PCO)
						ग्रामीण	नागरी	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	23	94	20	22	486	299	785	46
2	काटोल	28	110	36	27	266	1085	1351	29
3	कळमेश्वर	17	43	20	15	397	183	580	7
4	सावनेर	27	108	31	26	1485	737	2222	46
5	पारशिवनी	31	86	32	30	609	580	1189	43
6	रामटेक	21	94	25	20	215	586	801	15
7	मौदा	11	42	04	10	821	0	821	46
8	कामठी	11	80	23	9	543	2451	2994	72
9	नागपूर(ग्रा)	34	133	46	32	1526	13	1539	26
10	नागपूर(श)	67	264	291	1	0	101923	101923	1218
11	हिंगणा	7	22	6	6	467	3528	3995	55
12	उमरेड	30	95	33	28	536	1074	1610	24
13	कुही	30	107	23	29	618	0	618	19
14	भिवापूर	10	42	4	9	279	0	279	17
एकूण		347	1320	594	264	8248	112459	120707	1663

- आधार :- 1) प्रवर अधीक्षक डाकघर, नागपूर संभाग, नागपूर
2) अधीक्षक डाकघर, नागपूर ग्रामिण संभाग, नागपूर
3) सहायक महाप्रबंधक, महाप्रबंधक दूरसंचार कार्यालय, नागपूर

सार्वजनिक बांधकाम

तक्ता 7.6

"रोड प्लॅन 2001-2021 सुधारित आराखडा" अनुसार जिल्ह्यातील रस्तेविकास कार्यक्रमाची प्रगती

जिल्हा - नागपूर								संदर्भ :-2013-14		
अ. क्र.	तालुका	2013-14 अखेर पर्यंत स्थिती								
		ग्रामीण रस्ते			इतर रस्ते			एकूण किमी		
		लक्ष्य किमी	साध्य किमी	प्रत्यक्ष खर्च	लक्ष्य किमी	साध्य किमी	प्रत्यक्ष खर्च	लक्ष्य किमी	साध्य किमी	प्रत्यक्ष खर्च
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	611.5	188.4	-	213.5	179.0	-	825.0	367.4	-
2	काटोल	655.9	604.8	-	268.1	268.1	-	924.0	872.9	-
3	कळमेश्वर	559.1	238.2	-	152.0	99.7	-	711.1	337.9	-
4	सावनेर	572.1	275.2	-	139.3	56.57	-	711.4	331.7	-
5	पारशिवनी	561.2	231.6	-	247.6	145.1	-	808.8	376.6	-
6	रामटेक	727.89	352.5	-	170.0	131.5	-	897.9	484.0	-
7	मौदा	691.4	193.3	-	250.4	177.5	-	941.8	370.8	-
8	कामठी	599.6	183.5	-	140.7	104.3	-	740.3	287.8	-
9	नागपूर (ग्रा)	602.9	286.59	-	267.0	180.3	-	869.9	466.9	-
10	नागपूर (श)	0	0	-	0	0	-	0	0	-
11	हिंगणा	437.4	252.0	-	200.5	98.8	-	637.9	350.7	-
12	उमरेड	648.9	162.0	-	333.5	228.4	-	982.4	390.3	-
13	कुही	870.7	419.7	-	295.4	236.3	-	1166.1	656.0	-
14	भिवापूर	552.9	214.4	-	170.6	135.3	-	723.5	349.7	-
एकूण		8091.49	3602.19	-	2848.6	2040.87	-	10940.1	5642.7	2578.02

टिप :- तालुकानिहाय खर्च उपलब्ध नसल्यामुळे स्तंभ क्र. 11 मध्ये एकूण खर्च नमूद करण्यात आलेला आहे.

आधार :- 1) अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, नागपूर

2) कार्यकारी अभियंता (बांधकाम), जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 7.7

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी

जिल्हा:- नागपूर		(लांबी :- कि.मी.मध्ये)					संदर्भ - 31 मार्च,2014			
अ. क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार								
		राष्ट्रीय महामार्ग	द्वुतगती मार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	ग्रामीण/ इतर रस्ते	एकूण रस्त्याची लांबी	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
1	सिमेट कॉक्रीट									
1	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	277	277	
3	क) न.पा./ म. न.पा	0	0	0	0	0	0	289	289	
2	डांबरी									
1	अ) सा.बां.वि.	342	0	176	1018	1266	0	0	2802	
2	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	1716	1994	3710	
3	क) न.पा./ म. न.पा	0	0	9	11	1	6	2387	2414	
3	खडीचे									
1	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	5	125	0	0	130	
2	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	312	1385	1697	
3	क) न.पा./ म. न.पा	0	0	0	0	0	0	180	180	
4	इतर/अपृष्ठाकित									
1	अ) सा.बां.वि.	0	0	1	54	163	0	0	218	
2	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	777	4382	5159	
3	क) न.पा./ म. न.पा	0	0	0	0	0	0	93	93	
5	एकूण लांबी									
1	अ) सा.बां.वि.	342	0	177	1077	1554	0	0	3150	
2	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	2805	8038	10843	
3	क) न.पा./ म. न.पा	0	0	9	11	1	6	2949	2976	
जिल्हा एकूण		342	0	186	1088	1555	2811	10987	16969	

आधार -1. अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, नागपूर

2. कार्यकारी अभियंता, (बांधकाम),जिल्हा परिषद, नागपूर

3. महानगरपालिका नागपूर

4. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद (सर्व)

तक्ता 7.8

तालुक्यातील रस्तेविषयक आकडेवारी (आदिवासी + बिगर आदिवासी क्षेत्र)

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ - 31 मार्च,2014 लांबी (कि.मी.)							
अ. क्र.	तालुका	रस्त्यांची लांबी (कि.मी.)							
		राष्ट्रीय महा मार्ग	द्रुतगती मार्ग	प्रमुख राज्य मार्ग	राज्य महा मार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	ग्रामिण मार्ग	एकूण लांबी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	0	0	0	99	93	213	686	1091
2	काटोल	25	0	0	102	94	268	795	1284
3	कळमेश्वर	6	0	0	109	84	152	569	920
4	सावनेर	54	0	12	85	91	139	640	1021
5	पारशिवनी	19	0	0	58	84	231	561	953
6	रामटेक	40	0	16	70	81	170	762	1139
7	मौदा	15	0	0	49	186	250	693	1193
8	कामठी	58	0	0	32	183	141	708	1122
9	नागपूर(ग्रा)	78	0	22	96	166	237	702	1301
10	नागपूर(श)	42	0	0	55	64	0	2137	2298
11	हिंगणा	5	0	0	117	127	198	487	934
12	उमरेड	0	0	78	80	125	299	799	1381
13	कुही	0	0	35	66	114	332	896	1443
14	भिवापूर	0	0	23	70	63	181	552	889
एकूण जिल्हा		342	0	186	1088	1555	2811	10987	16969

तक्ता 7.8 (पुढे चालू)

तालुक्यातील रस्तेविषयक आकडेवारी (आदिवासी + बिगर आदिवासी क्षेत्र)

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ - 31 मार्च,2014 लांबी (कि.मी.)					
अ. क्र.	तालुका	अपृष्ठा कित	पृष्ठभागानुसार रस्त्यांची लांबी				
			पृष्ठांकित			प्रति शंभर चौ.कि.मी. क्षेत्रफळा मागे रस्त्यांची लांबी	
			खडीचे	डांबरी /सिमेंट काँक्रीट	एकूण	पृष्ठांकित	एकूण
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
1	नरखेड	474	81	536	617	80	142
2	काटोल	298	180	806	986	117	152
3	कळमेश्वर	388	127	405	532	97	168
4	सावनेर	405	121	495	616	102	168
5	पारशिवनी	450	163	340	503	64	121
6	रामटेक	435	165	539	704	62	100
7	मौदा	624	157	412	569	94	196
8	कामठी	388	93	641	734	174	265
9	नागपूर(ग्रा)	274	98	929	1027	167	212
10	नागपूर(श)	42	88	2168	2256	956	974
11	हिंगणा	296	112	526	638	79	116
12	उमरेड	426	171	784	955	98	141
13	कुही	564	302	577	879	106	174
14	भिवापूर	406	149	334	483	69	127
एकूण		5470	2007	9492	11499	116	172

आधार -1. अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, नागपूर 2. कार्यकारी अभियंता, (बांधकाम),जिल्हा परिषद, नागपूर

3. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती (सर्व)

पाणी पुरवठा व स्वच्छता

तक्ता 7.9
पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना

जिल्हा - नागपूर											संदर्भ वर्ष:2013-14				
अ.क्र	बाबी	तालुका													जिल्हा एकूण
		नरखेड	काटोल	कळमेश्वर	सावनर	पारशिवनी	रामटेक	मौदा	कामठी	नागपूर प्रा.	हिंगणा	उमरेड	कुही	भिवापूर	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
1	वस्ती असलेल्या गावांची एकूणसंख्या	132	167	95	128	109	141	120	76	140	127	136	155	109	1635
2	गावातील वाडया/वस्त्यांची संख्या	132	167	95	128	112	152	120	76	142	134	136	155	109	1658
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या														
	3.1 गावांची संख्या	72	108	51	98	89	127	85	47	74	83	117	110	87	1148
	3.2 त्याखालील वाडया / वस्त्यांची संख्या	72	108	51	98	89	127	85	47	74	83	117	110	87	1148
4	त्यापैकी नळाने पाणी पुरवठा योजनेद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात येत असलेल्या														
	4.1 गावांची संख्या	72	108	51	98	89	127	85	47	74	83	117	110	87	1148
	4.2 त्याखालील वाडया / वस्त्यांची संख्या	72	108	51	98	89	127	85	47	74	83	117	110	87	1148
5	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व वाडया/वस्त्या														
	संदर्भ वर्षातील														
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	60	59	44	30	20	14	35	29	66	44	19	45	22	487
	ब) एकूण वाडया/वस्त्या (संख्या)	60	59	44	30	20	14	35	29	66	44	19	45	22	487
	बृहत आराखडयानुसार														
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	60	59	44	30	20	14	35	29	66	44	19	45	22	487
	ब) एकूण टंचाईग्रस्त वाडया/वस्त्या (संख्या)	60	59	44	30	20	14	35	29	66	44	19	45	22	487
6	केलेली उपाययोजना														
	अ) टंकरने पुरवठा होणा-या गावांची संख्या	0	2	0	0	2	0	0	0	12	4	2	0	0	22
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	2	0	0	2	0	0	0	12	4	2	0	0	22
	टंकरची संख्या	0	1	0	0	2	0	0	0	8	2	1	0	0	14

तक्ता 7.9 (पुढे चालू)
पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना

जिल्हा - नागपूर											संदर्भ वर्ष: 2013-14				
अ.क्र	बाबी	तालुका													जिल्हा एकूण
		नरखेड	काटोल	कळमेश्वर	सावनेर	पारशिवनी	रामटेक	मौदा	कामठी	नागपूर ग्रा.	हिंगणा	उमरेड	कुही	भिवापूर	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बैलगाडयांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या गावांची संख्या	60	57	44	30	18	14	35	29	54	40	17	45	22	465
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	60	57	44	30	18	14	35	29	54	40	17	45	22	465
	साधने संख्या	37	33	12	9	4	5	11	27	83	23	6	16	22	288

आधार :- कार्यकारी अभियंता, ग्रामिण पाणी पुरवठा, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 7.10
अनुसूचित जाती व नवबौद्ध वेयाक्तिक नळजोडणी

जिल्हा :- नागपूर

संदर्भ वर्ष: 2013-14

अ.क्र.	तालुका	ग्रामीण भाग	
		लाभार्थी (संख्या)	खर्च (लाखात)
(1)	(2)	(3)	(4)
1	नरखेड	1080	61.50
2	काटोल	1168	67.80
3	कळमेश्वर	319	17.24
4	सावनेर	1426	68.30
5	पारशिवनी	656	44.94
6	रामटेक	963	57.04
7	मौदा	1152	64.84
8	कामठी	549	32.43
9	नागपूर (ग्रा)	1080	60.92
10	नागपूर (श)	0	0
11	हिंगणा	449	28.16
12	उमरेड	1123	63.14
13	कुही	1317	70.76
14	भिवापूर	999	61.49
एकूण		12281	698.56

आधार :- कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा, जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 7.11
ग्रामीण भागात शौचायलयाची सुविधा असणाऱ्या कुटूंबांची संख्या

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ वर्ष-2013-14							
अ. क्र.	तालुका	दारिद्र्य रेषेखालील				दारिद्र्य रेषेवरील			
		एकूण कुटूंबे	शौचालये असलेली	शौचालये नसलेली	शौचालये नसलेल्या कुटूंबांची टक्केवारी	एकूण कुटूंबे	शौचालये असलेली	शौचालये नसलेली	शौचालये नसलेल्या कुटूंबांची टक्केवारी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	9851	6038	3813	38.7	13940	8491	5449	39.1
2	काटोल	11765	7026	4739	40.3	16919	10038	6881	40.7
3	कळमेश्वर	4607	3370	1237	26.9	12721	7972	4749	37.3
4	सावनेर	7753	4769	2984	38.5	21225	14233	6992	32.9
5	पारशिवनी	5756	3632	2124	36.9	19591	12164	7427	37.9
6	रामटेक	12461	8332	4129	33.1	18078	11135	6943	38.4
7	मौदा	7337	4648	2689	36.6	21588	14451	7137	33.1
8	कामठी	5146	3396	1750	34.0	16397	11726	4671	28.5
9	नागपूर (ग्रा)	6365	4761	1604	25.2	41373	34863	6510	15.7
10	नागपूर (श)	0	0	0	0.0	0	0	0	0.0
11	हिंगणा	5831	4100	1731	29.7	29539	21045	8494	28.8
12	उमरेड	4882	3764	1118	22.9	15192	10587	4605	30.3
13	कुही	7355	4352	3003	40.8	21775	11022	10753	49.4
14	भिवापूर	6167	3744	2423	39.3	13760	6918	6842	49.7
एकूण		95276	61932	33344	34.9	262098	174645	87453	33.4

आधार :- उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत) जिल्हा परिषद नागपूर

सामाजिक क्षेत्र व सामुहिक सेवा

शिक्षण

तक्ता 8.1
जिल्ह्यातील प्राथमिक शाळांबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	बाब	शासकीय शाळा					स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा				
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा	संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा
					मुले	मुली				मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	0	0	0	0	128	440	3858	3933	130
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	2	10	0	364	7
2	काटोल	एकूण	0	0	0	0	0	153	520	4678	4381	155
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	एकूण	0	0	0	0	0	94	341	3082	3031	92
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	2	6	0	218	3
4	सावनेर	एकूण	0	0	0	0	0	132	491	4737	4632	132
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	एकूण	0	0	0	0	0	100	335	2894	2943	106
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	1	6	0	120	5
6	रामटेक	एकूण	0	0	0	0	0	143	447	3918	3816	142
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	1	5	0	112	2
7	मौदा	एकूण	0	0	0	0	0	126	421	3552	3737	126
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	1	6	0	148	5
8	कामठी	एकूण	0	0	0	0	0	98	418	3909	3850	101
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	4	21	0	628	6
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	0	0	0	0	0	141	515	4508	4648	149
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	एकूण	1	6	82	74	1	180	1108	15192	14996	382
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	29	112	0	3386	32
11	हिंगणा	एकूण	0	0	0	0	0	126	530	5020	5188	130
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	0	0	0	0	0	137	437	3695	3473	142
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	5	22	0	514	0
13	कुही	एकूण	0	0	0	0	0	146	468	3974	3908	152
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	1	4	0	92	3
14	भिवापूर	एकूण	0	0	0	0	0	107	342	2594	2531	110
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	1	6	82	74	1	1811	6813	65611	70659	2059
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	46	192	0	5794	70

तक्ता 8.1 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील प्राथमिक शाळांबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ वर्ष : 2013-14									
अ. क्र.	तालुका	बाब	खाजगी अनुदानित					खाजगी विना अनुदानित				
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा	संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा
					मुले	मुली				मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
1	नरखेड	एकूण	10	66	779	837	11	13	72	982	680	13
		पैकी मुलीकरिता	1	4	0	123	1	0	0	0	0	0
2	काटोल	एकूण	8	49	495	417	12	12	105	1836	1296	50
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	एकूण	7	98	633	568	10	17	87	988	731	68
		पैकी मुलीकरिता	1	4	0	109	4	0	0	0	0	0
4	सावनेर	एकूण	8	63	1005	894	11	22	143	1545	1158	82
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	एकूण	14	96	1588	1481	16	14	81	1396	1056	70
		पैकी मुलीकरिता	1	8	0	98	4	0	0	0	0	0
6	रामटेक	एकूण	12	83	1506	1337	15	8	37	402	325	32
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	एकूण	6	78	576	549	10	15	93	1271	1113	98
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	23	104	3140	3233	28	30	165	2720	1824	175
		पैकी मुलीकरिता	1	7	0	247	4	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	17	120	2372	2305	22	52	302	5260	4820	304
		पैकी मुलीकरिता	1	4	0	204	4	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	एकूण	302	1106	55467	52646	315	290	2012	53215	41096	330
		पैकी मुलीकरिता	9	48	0	1172	14	7	30	0	1015	42
11	हिंगणा	एकूण	17	89	2872	2408	24	23	131	1604	1185	146
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	12	75	1076	955	15	12	72	1385	1015	74
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	कुही	एकूण	7	38	624	601	10	11	52	511	354	55
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	एकूण	2	12	161	170	5	3	19	196	219	18
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	445	2077	72294	68401	504	522	3371	73311	56872	1515
		पैकी मुलीकरिता	14	75	0	1953	31	7	30	0	1015	42

तक्ता 8.1 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील प्राथमिक शाळांबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ वर्ष : 2013-14				
अ.क्र.	तालुका	बाब	एकूण शाळा				स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		
					मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)
1	नरखेड	एकूण	151	578	5619	5450	154
		पैकी मुलींकरिता	3	14	0	487	8
2	काटोल	एकूण	173	674	7009	6094	217
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	एकूण	118	526	7403	4330	170
		पैकी मुलींकरिता	3	10	0	327	7
4	सावनेर	एकूण	162	697	7287	6684	225
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	एकूण	128	512	5878	5480	192
		पैकी मुलींकरिता	2	14	0	218	9
6	रामटेक	एकूण	163	567	5826	5478	189
		पैकी मुलींकरिता	1	5	0	112	2
7	मौदा	एकूण	147	592	5399	5309	238
		पैकी मुलींकरिता	1	6	0	148	5
8	कामठी	एकूण	151	687	9760	8907	304
		पैकी मुलींकरिता	5	28	0	875	10
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	210	937	12140	11773	475
		पैकी मुलींकरिता	1	4	0	204	4
10	नागपूर (श)	एकूण	773	4232	123956	108812	1028
		पैकी मुलींकरिता	45	190	0	5573	88
11	हिंगणा	एकूण	166	750	9496	8781	300
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	161	584	6156	5443	231
		पैकी मुलींकरिता	5	22	0	514	7
13	कुही	एकूण	164	558	5109	4863	217
		पैकी मुलींकरिता	1	4	0	92	3
14	भिवापूर	एकूण	112	373	2951	2920	133
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	2779	12204	211298	191289	4079
		पैकी मुलींकरिता	67	297	0	8550	143

आधार :- शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 8.2
जिल्ह्यातील माध्यमिक शाळांबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	बाब	शासकीय शाळा					स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा				
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा	संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा
					मुले	मुली				मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	0	0	0	0	1	19	290	360	4
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	एकूण	3	33	260	398	10	2	24	585	335	8
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	एकूण	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	एकूण	0	0	0	0	0	2	25	1472	1180	7
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	एकूण	1	12	215	192	5	0	0	0	0	0
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	एकूण	1	25	185	192	5	2	18	315	465	4
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	एकूण	0	0	0	0	0	1	7	205	124	1
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	2	10	125	70	4	1	12	105	92	3
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	0	0	0	0	0	1	8	285	170	3
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	एकूण	3	35	1235	965	12	25	462	8840	8434	49
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	एकूण	0	0	0	0	0	2	24	467	520	5
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	0	0	0	0	0	1	12	260	253	3
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	कुही	एकूण	0	0	0	0	0	1	7	154	150	0
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	एकूण	0	0	0	0	0	1	7	175	190	6
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	10	115	2020	1817	36	40	625	13153	12273	93
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता 8.2 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील माध्यमिक शाळांबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	बाब	खाजगी अनुदानित					खाजगी विना अनुदानित				
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा	संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा
					मुले	मुली				मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
1	नरखेड	एकूण	20	222	3378	2432	72	7	16	760	782	28
		पैकी मुलींकरिता	3	41	0	748	7	0	0	0	0	0
2	काटोल	एकूण	28	225	2805	2998	57	3	14	370	285	12
		पैकी मुलींकरिता	2	28	0	505	10	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	एकूण	14	111	2012	2010	75	2	11	462	435	2
		पैकी मुलींकरिता	3	25	0	778	25	0	0	0	0	0
4	सावनेर	एकूण	19	272	3225	3818	50	6	32	1082	1005	9
		पैकी मुलींकरिता	2	31	0	1012	8	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	एकूण	13	222	3062	2552	35	5	17	295	215	4
		पैकी मुलींकरिता	2	29	0	548	5	0	0	0	0	0
6	रामटेक	एकूण	15	205	3528	3797	45	3	15	514	472	7
		पैकी मुलींकरिता	2	61	0	669	7	0	0	0	0	0
7	मौदा	एकूण	11	132	2488	2422	41	4	16	1012	910	5
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	21	161	4125	4978	55	5	39	1235	865	12
		पैकी मुलींकरिता	2	39	0	590	6	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	20	176	3025	2922	52	20	116	2825	2715	26
		पैकी मुलींकरिता	1	12	0	268	8	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	एकूण	166	3499	36211	35113	425	109	1213	22300	21810	135
		पैकी मुलींकरिता	17	263	0	5125	41	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	एकूण	20	183	2715	2430	41	4	33	994	793	12
		पैकी मुलींकरिता	1	15	0	332	5	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	15	265	2248	2978	35	2	17	1410	835	3
		पैकी मुलींकरिता	4	78	0	1379	19	0	0	0	0	0
13	कुही	एकूण	22	207	2842	2535	55	0	0	0	0	0
		पैकी मुलींकरिता	1	17	0	242	15	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	एकूण	8	25	1136	1410	35	3	40	852	592	8
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	392	5905	72800	72395	1073	173	1579	34111	31714	263
		पैकी मुलींकरिता	40	639	0	12196	156	0	0	0	0	0

तक्ता 8.2 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील माध्यमिक शाळांबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ वर्ष : 2013-14				
अ.क्र.	तालुका	बाब	एकूण शाळा				स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		
					मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)
1	नरखेड	एकूण	28	257	4428	3574	104
		पैकी मुलींकरिता	3	41	0	748	7
2	काटोल	एकूण	36	296	4020	4016	87
		पैकी मुलींकरिता	2	28	0	505	10
3	कळमेश्वर	एकूण	16	122	2474	2445	77
		पैकी मुलींकरिता	3	25	0	778	25
4	सावनेर	एकूण	27	329	5779	6003	66
		पैकी मुलींकरिता	2	31	0	1012	8
5	पारशिवनी	एकूण	19	251	3572	2959	44
		पैकी मुलींकरिता	2	29	0	548	5
6	रामटेक	एकूण	21	263	4542	4926	61
		पैकी मुलींकरिता	2	61	0	669	7
7	मौदा	एकूण	16	155	3705	3456	47
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	29	222	5590	6005	74
		पैकी मुलींकरिता	2	39	0	590	6
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	41	300	6135	5807	81
		पैकी मुलींकरिता	1	12	0	268	8
10	नागपूर (श)	एकूण	303	5209	68586	66322	621
		पैकी मुलींकरिता	17	263	0	5125	41
11	हिंगणा	एकूण	26	240	4176	3743	58
		पैकी मुलींकरिता	1	15	0	332	5
12	उमरेड	एकूण	18	294	3918	4066	41
		पैकी मुलींकरिता	4	78	0	1379	19
13	कुही	एकूण	23	214	2996	2685	55
		पैकी मुलींकरिता	1	17	0	242	15
14	भिवापूर	एकूण	12	72	2163	2192	49
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	615	8224	122084	118199	1465
		पैकी मुलींकरिता	40	639	0	12196	156

आधार :- शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 8.3
जिल्ह्यातील उच्च माध्यमिक शाळांबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	बाब	शासकीय शाळा					स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा				
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा	संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा
					मुले	मुली				मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	0	0	0	0	1	25	515	610	3
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	एकूण	0	0	0	0	0	2	6	710	685	4
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	एकूण	0	0	0	0	0	1	43	1175	975	3
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	एकूण	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	एकूण	2	25	390	305	5	0	0	0	0	0
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	एकूण	1	12	172	215	2	1	11	115	98	3
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	एकूण	0	0	0	0	0	1	23	320	415	3
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	1	42	720	635	3	0	0	0	0	0
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	एकूण	4	25	765	575	10	3	52	1045	980	10
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	एकूण	2	10	138	110	5	0	0	0	0	0
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	कुही	एकूण	0	0	0	0	0	1	10	158	122	5
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	एकूण	0	0	0	0	0	1	3	110	82	5
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	10	114	2185	1840	25	11	173	4148	3967	36
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता 8.3 (पुढे चालू)
जिल्हयातील उच्च माध्यमिक शाळांबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	बाब	खाजगी अनुदानित					खाजगी विना अनुदानित				
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा	संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा
					मुले	मुली				मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
1	नरखेड	एकूण	12	251	3615	4325	25	1	12	275	210	5
		पैकी मुलींकरिता	2	9	0	990	8	0	0	0	0	0
2	काटोल	एकूण	8	211	3935	3692	19	0	0	0	0	0
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	एकूण	12	192	3665	3325	30	0	0	0	0	0
		पैकी मुलींकरिता	1	12	0	272	5	0	0	0	0	0
4	सावनेर	एकूण	12	401	7505	7442	26	4	41	455	310	12
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	एकूण	5	131	2492	2472	15	0	0	0	0	0
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	एकूण	12	211	4510	3780	31	2	23	492	325	8
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	एकूण	8	168	3475	3310	21	2	7	95	68	8
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	10	232	5535	4910	30	4	19	200	188	16
		पैकी मुलींकरिता	1	15	0	670	3	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	12	269	4910	4842	31	14	268	3790	3002	42
		पैकी मुलींकरिता	1	35	0	1045	3	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	एकूण	99	3822	47372	45233	297	25	216	6305	6135	100
		पैकी मुलींकरिता	11	484	0	15635	33	4	22	0	1235	0
11	हिंगणा	एकूण	14	211	3602	3480	42	3	13	480	415	5
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	8	227	5035	3642	24	1	12	258	210	4
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	कुही	एकूण	13	196	4002	3776	32	0	0	0	0	0
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	एकूण	5	27	900	580	18	0	0	0	0	0
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	230	6549	100553	94809	641	56	611	12350	10863	200
		पैकी मुलींकरिता	16	555	0	18612	52	4	22	0	1235	0

तक्ता क्र. 8.3 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील उच्च माध्यमिक शाळांबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर

संदर्भ वर्ष : 2013-14

अ.क्र.	तालुका	बाब	एकूण शाळा				स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेल्या शाळा
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		
					मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)
1	नरखेड	एकूण	14	288	4405	5145	33
		पैकी मुलींकरिता	2	9	0	990	8
2	काटोल	एकूण	10	217	4645	4377	23
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	एकूण	13	235	4840	4300	33
		पैकी मुलींकरिता	1	12	0	272	5
4	सावनेर	एकूण	16	442	7960	7752	38
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	एकूण	7	156	2882	2777	20
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
6	रामटेक	एकूण	16	257	5289	4418	44
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
7	मौदा	एकूण	11	198	3890	3793	32
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	15	293	6455	5733	49
		पैकी मुलींकरिता	1	15	0	670	3
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	26	537	8700	7844	73
		पैकी मुलींकरिता	1	35	0	1045	3
10	नागपूर (श)	एकूण	131	4115	55487	52923	417
		पैकी मुलींकरिता	15	506	0	16870	33
11	हिंगणा	एकूण	19	234	4220	4005	52
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	9	239	5293	3852	28
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
13	कुही	एकूण	14	206	4160	3898	37
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	एकूण	6	30	1010	662	23
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	307	7447	119236	111479	902
		पैकी मुलींकरिता	20	577	0	19847	52

आधार :- शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 8.4

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ वर्ष :2013-14		
अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	1390	129	136	1655	0	84	692	30	806
		पैकी मुली	0	694	65	55	814	0	42	286	16	344
2	काटोल	एकूण	0	1573	139	334	2046	55	76	547	77	755
		पैकी मुली	0	773	64	143	980	16	20	279	70	385
3	कळमेश्वर	एकूण	0	1087	124	225	1436	0	27	380	35	442
		पैकी मुली	0	561	50	98	709	0	16	203	29	248
4	सावनेर	एकूण	0	2270	436	637	3343	0	327	793	197	1317
		पैकी मुली	0	1154	215	270	1639	0	144	344	97	585
5	पारशिवनी	एकूण	0	1164	1070	717	2951	29	0	615	163	807
		पैकी मुली	0	576	497	340	1413	18	0	285	87	390
6	रामटेक	एकूण	0	1036	125	106	1267	19	50	793	127	989
		पैकी मुली	0	444	90	70	604	16	39	390	87	532
7	मौदा	एकूण	0	1027	189	270	1486	0	25	590	127	742
		पैकी मुली	0	517	94	110	721	0	18	300	48	366
8	कामठी	एकूण	97	1593	2200	331	4221	0	39	1414	135	1588
		पैकी मुली	44	816	1523	165	2548	0	16	739	80	835
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	0	2155	982	1497	4634	0	60	576	227	863
		पैकी मुली	0	1106	523	694	2323	0	28	244	100	372
10	नागपूर (श)	एकूण	56	5443	24302	13269	43070	201	1899	9091	4103	15294
		पैकी मुली	31	2721	11857	6175	20784	108	163	4504	1940	6715
11	हिंगणा	एकूण	30	2222	720	515	3487	0	155	5117	141	5413
		पैकी मुली	0	1102	327	232	1661	0	62	2394	110	2566
12	उमरेड	एकूण	0	1689	480	219	2388	0	36	705	116	857
		पैकी मुली	0	830	205	100	1135	0	27	356	104	487
13	कुही	एकूण	0	1749	220	136	2105	0	43	717	46	806
		पैकी मुली	0	871	88	65	1024	0	37	369	46	452
14	भिवापूर	एकूण	0	1160	106	23	1289	0	43	390	164	597
		पैकी मुली	0	542	44	10	596	0	14	166	117	297
एकूण जिल्हा		एकूण	183	25558	31222	18415	75378	304	2864	22420	5688	31276
		पैकी मुली	75	12707	15642	8527	36951	158	626	10859	2931	14574

तक्ता 8.4 (पुढे चालू)
शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर												संदर्भ वर्ष :2013-14	
अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी					एकूण विद्यार्थी संख्या
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	नरखेड	एकूण	0	234	1682	28	1944	0	0	276	137	413	4818
		पैकी मुली	0	0	727	24	751	0	0	176	65	241	2150
2	काटोल	एकूण	0	265	1687	242	2194	0	0	192	346	538	5533
		पैकी मुली	0	135	812	136	1083	0	0	117	163	280	2728
3	कळमेश्वर	एकूण	0	397	1511	378	2286	0	0	43	1276	1319	5483
		पैकी मुली	0	192	591	297	1080	0	0	34	454	488	2525
4	सावनेर	एकूण	0	0	2912	179	3091	0	0	135	281	416	8167
		पैकी मुली	0	0	1419	77	1496	0	0	84	160	244	3964
5	पारशिवनी	एकूण	0	0	885	64	949	0	0	83	35	118	4825
		पैकी मुली	0	0	394	50	444	0	0	56	24	80	2327
6	रामटेक	एकूण	112	85	1379	191	1767	0	0	171	435	606	4629
		पैकी मुली	37	27	600	136	800	0	0	107	171	278	2214
7	मौदा	एकूण	0	211	1376	187	1774	0	0	40	52	92	4094
		पैकी मुली	0	63	665	113	841	0	0	36	19	55	1983
8	कामठी	एकूण	276	0	2105	179	2560	0	0	1044	524	1568	9937
		पैकी मुली	128	0	1057	84	1269	0	0	599	316	915	5567
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	0	0	2238	732	2970	0	0	65	1005	1070	9537
		पैकी मुली	0	0	1136	403	1539	0	0	42	344	386	4620
10	नागपूर (श)	एकूण	418	400	17682	2169	20669	782	0	6812	6774	14368	93401
		पैकी मुली	0	0	8499	1200	9699	533	0	4319	3245	8097	45295
11	हिंगणा	एकूण	0	0	1399	237	1636	0	0	16	249	265	10801
		पैकी मुली	0	0	636	77	713	0	0	6	122	128	5068
12	उमरेड	एकूण	0	0	1190	268	1458	0	0	185	518	703	5406
		पैकी मुली	0	0	635	187	822	0	0	119	252	371	2815
13	कुही	एकूण	0	99	1604	146	1849	0	0	239	268	507	5267
		पैकी मुली	0	26	723	144	893	0	0	137	99	236	2605
14	भिवापूर	एकूण	0	103	302	79	484	0	0	123	234	357	2727
		पैकी मुली	0	54	123	33	210	0	0	80	35	115	1218
एकूण जिल्हा		एकूण	806	1794	37952	5079	45631	782	0	9424	12134	22340	174625
		पैकी मुली	165	497	18017	2961	21640	533	0	5912	5469	11914	85079

आधार : 1) शिक्षणाधिकारी, (प्राथ.)जि.प.,नागपूर
2) शिक्षणाधिकारी, (माध्य) जि.प.,नागपूर
3) सहसंचालक,उच्च शिक्षण,नागपूर

तक्ता 8.5

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	1245	694	135	2074	0	26	804	10	840
		पैकी मुली	0	649	334	66	1049	0	18	375	7	400
2	काटोल	एकूण	0	1568	82	149	1799	226	105	586	63	980
		पैकी मुली	0	733	33	76	842	149	60	321	29	559
3	कळमेश्वर	एकूण	0	728	383	78	1189	0	40	263	35	338
		पैकी मुली	0	354	166	39	559	0	20	122	33	175
4	सावनेर	एकूण	0	1497	193	186	1876	0	89	443	92	624
		पैकी मुली	0	729	79	83	891	0	40	212	62	314
5	पारशिवनी	एकूण	0	811	533	94	1438	104	0	262	52	418
		पैकी मुली	0	396	261	48	705	60	0	172	31	263
6	रामटेक	एकूण	0	3222	1553	1096	5871	44	32	1383	185	1644
		पैकी मुली	0	1574	752	41	2367	24	19	740	93	876
7	मौदा	एकूण	0	541	327	90	958	0	0	103	8	111
		पैकी मुली	0	286	147	47	480	0	0	52	6	58
8	कामठी	एकूण	39	670	291	53	1053	18	28	274	22	342
		पैकी मुली	20	318	145	33	516	12	16	140	11	179
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	0	1687	653	757	3097	0	63	413	182	658
		पैकी मुली	0	832	307	322	1461	0	43	202	83	328
10	नागपूर (श)	एकूण	31	3025	12662	5833	21551	54	2895	11103	4135	18187
		पैकी मुली	14	1464	6064	2624	10166	36	1014	6735	1374	9159
11	हिंगणा	एकूण	0	1966	994	247	3207	22	106	185	280	593
		पैकी मुली	0	990	457	112	1559	14	60	93	141	308
12	उमरेड	एकूण	0	1179	742	289	2210	0	38	616	23	677
		पैकी मुली	0	567	347	135	1049	0	30	384	11	425
13	कुही	एकूण	0	332	66	57	455	0	0	264	0	264
		पैकी मुली	0	163	26	21	210	0	0	135	0	135
14	भिवापूर	एकूण	0	1044	22	43	1109	0	20	424	170	614
		पैकी मुली	0	490	10	21	521	0	15	230	83	328
एकूण जिल्हा		एकूण	70	19515	19195	9107	47887	468	3442	17123	5257	26290
		पैकी मुली	34	9545	9128	3668	22375	295	1335	9913	1964	13507

तक्ता 8.5 (पुढे चालू)
शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ वर्ष : 2013-14										
अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी					एकूण विद्यार्थी संख्या
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	नरखेड	एकूण	0	218	1543	20	1781	0	0	78	28	106	4801
		पैकी मुली	0	102	740	9	851	0	0	42	18	60	2360
2	काटोल	एकूण	0	293	1571	73	1937	0	0	70	133	203	4919
		पैकी मुली	0	140	771	42	953	0	0	41	64	105	2459
3	कळमेश्वर	एकूण	0	426	1489	202	2117	0	0	8	110	118	3762
		पैकी मुली	0	160	712	74	946	0	0	7	32	39	1719
4	सावनेर	एकूण	0	0	2900	116	3016	0	0	37	39	76	5592
		पैकी मुली	0	0	1328	50	1378	0	0	16	24	40	2623
5	पारशिवनी	एकूण	0	0	994	21	1015	0	0	11	9	20	2891
		पैकी मुली	0	0	451	15	466	0	0	8	2	10	1444
6	रामटेक	एकूण	88	69	634	376	1167	0	0	154	105	259	8941
		पैकी मुली	0	28	311	159	498	0	0	94	44	138	3879
7	मौदा	एकूण	0	174	1430	105	1709	0	0	4	6	10	2788
		पैकी मुली	0	61	712	49	822	0	0	2	5	7	1367
8	कामठी	एकूण	304	0	2129	99	2532	0	0	87	80	167	4094
		पैकी मुली	0	0	988	52	1040	0	0	41	28	69	1804
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	0	0	2130	771	2901	0	0	25	63	88	6744
		पैकी मुली	0	0	903	374	1277	0	0	18	25	43	3109
10	नागपूर (श)	एकूण	440	426	17014	1174	19054	311	0	1364	2233	3908	62700
		पैकी मुली	0	222	8396	523	9141	136	0	774	850	1760	30226
11	हिंगणा	एकूण	0	0	893	242	1135	0	0	3	97	100	5035
		पैकी मुली	0	0	362	130	492	0	0	2	43	45	2404
12	उमरेड	एकूण	0	0	1122	80	1202	0	0	55	133	188	4277
		पैकी मुली	0	0	91	39	130	0	0	28	72	100	1704
13	कुही	एकूण	0	69	1474	111	1654	0	0	18	27	45	2418
		पैकी मुली	0	40	672	60	772	0	0	12	8	20	1137
14	भिवापूर	एकूण	0	54	277	24	355	0	0	23	32	55	2133
		पैकी मुली	0	30	112	8	150	0	0	13	4	17	1016
एकूण जिल्हा		एकूण	832	1729	35600	3414	41575	311	0	1937	3095	5343	121095
		पैकी मुली	0	783	16549	1584	18916	136	0	1098	1219	2453	57251

आधार : 1) शिक्षणाधिकारी, (प्राथ.) जि.प., नागपूर
2) शिक्षणाधिकारी, (माध्य.) जि.प., नागपूर
3) सहसंचालक, उच्च शिक्षण, नागपूर

तक्ता 8.6
शैक्षणिक संस्थांतील अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ :2013-14		
अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	322	158	65	545	0	22	53	0	75
		पैकी मुली	0	158	88	24	270	0	17	24	0	41
2	काटोल	एकूण	0	210	265	117	592	10	14	202	0	226
		पैकी मुली	0	86	160	44	290	4	1	68	0	73
3	कळमेश्वर	एकूण	0	217	56	32	305	0	0	18	15	33
		पैकी मुली	0	100	32	13	145	0	0	12	10	22
4	सावनेर	एकूण	0	664	86	221	971	0	55	22	35	112
		पैकी मुली	0	332	39	88	459	0	20	16	26	62
5	पारशिवनी	एकूण	0	83	118	138	339	8	0	52	48	108
		पैकी मुली	0	40	63	61	164	3	0	31	32	66
6	रामटेक	एकूण	0	124	92	95	311	33	19	60	52	164
		पैकी मुली	0	56	44	28	128	8	12	18	24	62
7	मौदा	एकूण	0	66	7	46	119	0	0	70	8	78
		पैकी मुली	0	32	3	25	60	0	0	45	5	50
8	कामठी	एकूण	5	2679	1157	568	4409	24	0	1223	104	1351
		पैकी मुली	4	1254	694	256	2208	12	0	1034	71	1117
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	0	294	175	146	615	0	0	89	144	233
		पैकी मुली	0	156	86	80	322	0	0	53	70	123
10	नागपूर (श)	एकूण	23	9351	16635	6486	32495	61	427	5135	2816	8439
		पैकी मुली	10	4699	8346	2865	15920	32	300	3422	1412	5166
11	हिंगणा	एकूण	0	253	186	56	495	12	1157	113	21	1303
		पैकी मुली	0	137	79	24	240	5	30	62	8	105
12	उमरेड	एकूण	0	156	35	148	339	0	22	46	0	68
		पैकी मुली	0	85	17	65	167	0	10	28	0	38
13	कुही	एकूण	0	43	16	12	71	0	16	61	0	77
		पैकी मुली	0	24	9	6	39	0	8	38	0	46
14	भिवापूर	एकूण	0	38	0	36	74	0	19	42	38	99
		पैकी मुली	0	23	0	28	51	0	10	31	20	61
एकूण जिल्हा		एकूण	28	14500	18986	8166	41680	148	1751	7186	3281	12366
		पैकी मुली	14	7182	9660	3607	20463	64	408	4882	1678	7032

तक्ता 8.6 (पुढे चालू)
शैक्षणिक संस्थांतील अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ वर्ष : 2013-14										
अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी					एकूण विद्यार्थी संख्या
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	नरखेड	एकूण	0	20	181	8	209	0	0	16	13	29	858
		पैकी मुली	0	12	81	1	94	0	0	10	7	17	422
2	काटोल	एकूण	0	29	228	40	297	0	0	21	14	35	1150
		पैकी मुली	0	13	118	6	137	0	0	16	11	27	527
3	कळमेश्वर	एकूण	0	47	49	61	157	0	0	3	32	35	530
		पैकी मुली	0	21	14	15	50	0	0	2	4	6	223
4	सावनेर	एकूण	0	0	794	16	810	0	0	1	49	50	1943
		पैकी मुली	0	0	302	10	312	0	0	2	16	18	851
5	पारशिवनी	एकूण	0	0	98	101	199	0	0	0	0	0	646
		पैकी मुली	0	0	56	32	88	0	0	0	0	0	318
6	रामटेक	एकूण	0	10	37	67	114	0	0	1	2	3	592
		पैकी मुली	0	4	18	25	47	0	0	0	1	1	238
7	मौदा	एकूण	0	21	80	159	260	0	0	0	0	0	457
		पैकी मुली	0	12	33	45	90	0	0	0	0	0	200
8	कामठी	एकूण	32	0	2461	314	2807	0	0	451	141	592	9159
		पैकी मुली	22	0	902	137	1061	0	0	306	64	370	4756
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	0	0	99	906	1005	0	0	0	82	82	1935
		पैकी मुली	0	0	44	419	463	0	0	0	27	27	935
10	नागपूर (श)	एकूण	133	50	8622	72	8877	39	0	986	1618	2643	52454
		पैकी मुली	54	31	3913	23	4021	35	0	627	885	1547	26654
11	हिंगणा	एकूण	0	0	86	56	142	0	0	5	36	41	1981
		पैकी मुली	0	0	30	15	45	0	0	2	6	8	398
12	उमरेड	एकूण	0	0	92	47	139	0	0	13	21	34	580
		पैकी मुली	0	0	48	12	60	0	0	8	14	22	287
13	कुही	एकूण	0	10	82	12	104	0	0	2	7	9	261
		पैकी मुली	0	6	41	5	52	0	0	0	2	2	139
14	भिवापूर	एकूण	0	7	81	12	100	0	0	4	24	28	301
		पैकी मुली	0	5	37	0	42	0	0	0	1	1	155
एकूण जिल्हा		एकूण	165	194	12990	1871	15220	39	0	1503	2039	3581	72847
		पैकी मुली	76	104	5637	745	6562	35	0	973	1038	2046	36103

आधार : 1) शिक्षणाधिकारी, (प्राथ.) ,जि.प.,नागपूर
2) शिक्षणाधिकारी, (माध्य.) ,जि.प.,नागपूर
3) सहसंचालक, उच्च शिक्षण, नागपूर

तक्ता 8.7
साक्षरतेचे प्रमाण

जिल्हा - नागपूर									संदर्भ वर्ष : 2011		
अ. क्र.	तालुके	ग्रामीण/ नागरी	साक्षरता (टक्केवारी)								
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती		
						एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	नरखेड	एकूण	83.8	88.8	78.5	80.9	87.6	73.7	75.4	81.8	68.9
		ग्रामीण	82.7	87.9	77.3	79.8	86.6	72.5	75.0	81.2	68.7
		नागरी	88.0	92.6	83.2	86.3	92.5	79.7	77.3	85.0	69.9
2	काटोल	एकूण	84.5	89.3	79.4	82.9	89.1	76.4	77.4	83.9	70.7
		ग्रामीण	82.4	88.0	76.6	81.4	88.2	74.2	77.0	83.6	70.2
		नागरी	90.1	92.8	87.4	87.6	91.7	83.3	79.6	85.1	73.8
3	कळमेश्वर	एकूण	85.5	90.5	80.2	86.3	91.5	80.9	78.2	84.1	71.9
		ग्रामीण	83.2	88.8	77.4	84.6	90.4	78.7	76.8	83.0	70.3
		नागरी	90.7	94.5	86.6	91.7	95.4	88.1	84.9	90.2	79.5
4	सावनेर	एकूण	85.2	90.5	79.6	86.0	91.6	80.1	75.8	82.8	68.3
		ग्रामीण	82.8	88.6	76.5	83.8	90.2	77.0	72.5	79.8	64.7
		नागरी	88.3	92.9	83.4	81.1	92.8	83.1	81.3	87.9	74.2
5	पारशिवनी	एकूण	81.6	87.4	75.5	77.9	84.5	71.1	73.1	81.2	64.6
		ग्रामीण	80.1	86.0	73.9	77.3	83.6	70.7	70.9	79.7	61.9
		नागरी	84.5	90.0	78.7	78.7	85.6	71.6	83.5	88.6	77.9
6	रामटेक	एकूण	80.2	86.3	73.9	83.6	89.0	78.1	74.7	82.7	66.5
		ग्रामीण	78.6	84.9	72.0	82.2	87.5	76.7	74.2	82.5	65.8
		नागरी	87.7	92.7	82.6	88.9	94.5	83.4	80.3	86.7	74.3
7	मौदा	एकूण	82.5	88.3	76.2	83.3	89.7	76.6	77.2	83.4	70.6
		ग्रामीण	81.6	87.6	75.1	82.3	88.9	75.4	75.7	81.6	69.1
		नागरी	90.3	94.5	85.8	92.7	97.1	88.1	85.7	93.1	78.2
8	कामठी	एकूण	87.6	91.3	83.5	88.3	92.8	83.7	81.4	86.4	75.9
		ग्रामीण	84.0	88.6	79.0	85.4	90.1	80.7	79.3	84.9	73.2
		नागरी	89.9	93.1	86.5	89.3	93.8	84.9	84.2	88.5	79.7
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	89.3	92.8	85.5	90.6	94.1	86.9	83.7	88.5	78.5
		ग्रामीण	86.2	90.5	81.7	88.5	92.7	84.1	80.3	85.8	74.3
		नागरी	92.2	95.0	89.1	92.1	95.2	88.9	79.7	93.3	85.9

तक्ता 8.7
साक्षरतेचे प्रमाण

अ. क्र.	तालुके	ग्रामीण/ नागरी	साक्षरता (टक्केवारी)								
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती		
						एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
10	नागापूर (श)	एकूण	91.9	94.4	89.3	91.2	94.5	88.0	88.4	92.7	83.9
		ग्रामीण	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
		नागरी	91.9	94.4	89.3	91.2	94.5	88.0	88.4	92.7	83.9
11	हिंगणा	एकूण	87.2	91.1	82.7	89.5	93.1	85.5	80.7	86.0	74.8
		ग्रामीण	84.3	88.7	79.3	87.8	91.8	83.6	78.7	84.6	72.2
		नागरी	90.1	93.4	86.2	90.5	93.9	86.8	86.4	90.0	82.5
12	उमरेड	एकूण	83.3	89.1	77.2	83.9	90.2	77.5	79.7	86.9	72.3
		ग्रामीण	80.7	87.1	73.8	81.8	88.8	74.6	76.7	83.9	79.2
		नागरी	88.1	92.9	83.2	89.1	93.5	84.5	85.7	93.1	78.3
13	कुही	एकूण	78.3	85.1	71.2	79.2	86.5	71.7	77.0	83.4	70.0
		ग्रामीण	78.3	85.1	71.2	79.2	86.5	71.7	77.0	83.4	70.0
		नागरी	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
14	भिवापूर	एकूण	78.8	86.0	71.5	78.2	85.6	70.6	76.6	84.4	68.9
		ग्रामीण	78.8	86.0	71.5	78.2	85.6	70.6	76.6	84.4	68.9
		नागरी	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
एकूण		एकूण	88.4	92.1	84.5	88.5	92.7	84.2	82.2	87.9	76.3
		ग्रामीण	81.9	87.6	75.9	82.5	88.6	76.1	75.9	83.0	68.6
		नागरी	91.4	94.2	88.4	90.7	94.2	87.2	87.5	92.1	82.7

आधार :- भारताची जनगणना 2011

तक्ता 8.8
इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर												संदर्भ वर्ष :- 2013-14			
अ. क्र.	तालुका	विद्यार्थी संख्या (हजारात)													
		1 ली		2 री		3 री		4 थी		5 वी		6 वी		7 वी	
		मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
1	नरखेड	1.1	1.1	1.1	1.1	1.2	1.1	1.2	1.1	1.2	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
2	कायेल	1.2	1.1	1.2	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.2	1.1
3	कळमेश्वर	0.9	0.9	1	0.9	1	0.9	1	0.9	1	1	1	0.9	1	0.7
4	सावनेर	1.8	1.7	1.8	1.7	1.9	1.8	1.9	1.8	1.9	1.7	1.9	1.7	1.9	1.7
5	पारशिवनी	1.2	1.1	1.2	1.1	1.2	1.1	1.2	1.1	1.2	1.1	1.3	1.1	1.2	1.1
6	रामटेक	1.3	1.2	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.4	1.3	1.4	1.3	1.4	1.3
7	मौदा	1.1	1.1	1.1	1.1	1.2	1.1	1.2	1.1	1.1	1.1	1.2	1.1	1.2	1.1
8	कामठी	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.2
9	नागपूर (ग्रा)	2.5	2.4	2.5	2.5	2.5	2.4	2.5	2.4	2.5	2.4	2.5	2.4	2.5	2.4
10	नागपूर (श)	20.6	20.4	20.6	20.3	20.6	20.2	20.2	20.1	21.8	20	21.9	20.1	21.9	20.2
11	हिंगणा	1.9	1.8	1.9	1.8	1.9	1.8	1.9	1.8	1.8	1.8	1.8	1.7	2	1.7
12	उमरेड	1.2	1.2	1.2	1.2	1.3	1.2	1.2	1.2	1.3	1.2	1.3	1.2	1.3	1.2
13	कुही	1	0.9	1	0.9	1	0.9	1	0.9	1	0.9	1	0.9	1	0.9
14	भिवापूर	0.6	0.5	0.6	0.5	0.6	0.5	0.6	0.5	0.6	0.6	0.6	0.5	0.6	0.6
एकूण जिल्हा		38.8	37.8	38.9	37.9	39.2	37.8	38.7	37.7	40.3	37.7	40.5	37.5	40.7	37.3

तक्ता 8.8 (पुढे चालु)
इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष - 2013-14											
अ. क्र.	तालुका	विद्यार्थी संख्या (हजारात)											
		8 वी		9 वी		10 वी		11 वी		12 वी		एकूण	
		मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली
(1)	(2)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)
1	नरखेड	1.2	1.1	1.1	1.1	1.2	1.2	1	1	1	1	13.5	13.1
2	काटोल	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1	1	1	1	13.3	13
3	कळमेश्वर	1	0.8	1	0.8	1	0.8	0.8	0.6	0.8	0.6	11.5	9.8
4	सावनेर	1.9	1.7	1.9	1.7	1.9	1.7	1.5	1.3	1.5	1.3	21.8	19.8
5	पारशिवनी	1.2	1.1	1.2	1.1	1.2	1.1	1	0.9	1	0.9	14.1	12.8
6	रामटेक	1.4	1.3	1.4	1.3	1.4	1.2	1.2	1.1	1.2	1.1	16	15
7	मौदा	1.2	1.1	1.2	1.1	1.2	1.1	0.7	0.6	0.8	0.6	13.2	12.2
8	कामठी	2.4	2.2	2.4	2.1	2.4	2.2	1.8	1.6	1.8	1.6	27.6	26.3
9	नागपूर (ग्रा)	2.5	2.4	2.5	2.4	2.5	2.4	1.8	1.5	1.7	1.5	28.5	27.1
10	नागपूर (श)	21.7	20.2	21.9	20.2	21.9	20.2	15.5	12.3	15.5	12.3	244.1	226.5
11	हिंगणा	2	1.8	2	1.8	2	1.8	1.5	1.2	1.5	1.2	22.2	20.2
12	उमरेड	1.3	1.2	1.3	1.2	1.3	1.2	1	0.9	1	0.9	14.7	13.8
13	कुही	1.1	0.9	1.1	0.9	1.1	1	0.8	0.6	0.8	0.6	11.9	10.3
14	भिवापूर	0.6	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.2	0.2	0.2	0.2	6.4	5.8
एकूण जिल्हा		40.6	37.4	40.7	37.4	40.8	37.6	29.8	24.8	29.8	24.8	458.8	425.7

आधार :- 1) शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नागपूर
2) शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 8.9
प्राथमिक शाळांतील विद्यार्थ्यांचे उत्तीर्णतेचे प्रमाण

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष -2013-14					
अ.क्र.	तालुका	उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची संख्या					
		इ. 4 थी			इ. 8 वी		
		मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	1167	1110	2277	1152	1131	2283
2	काटोल	1074	1102	2176	1070	1088	2158
3	कळमेश्वर	988	930	1918	998	749	1747
4	सावनेर	1892	1743	3635	1895	1743	3638
5	पारशिवनी	1164	1147	2311	1205	1140	2345
6	रामटेक	1368	1267	2635	1424	1258	2682
7	मोदा	1128	1080	2208	1172	1065	2237
8	कामठी	2382	2260	4642	2420	2152	4572
9	नागपूर(ग्रा)	2539	2378	4917	2542	2402	4944
10	नागपूर(श)	21692	20073	41765	21734	20171	41905
11	हिंगणा	1876	1784	3660	1976	1746	3722
12	उमरेड	1284	1178	2462	1286	1232	2518
13	कुही	1032	860	1892	1065	943	2008
14	भिवापूर	642	560	1202	642	556	1198
एकूण		40228	37472	77700	40581	37376	77957

आधार :- शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 8.10
प्राथमिक शाळांतील विद्यार्थ्यांच्या गळतीचे प्रमाण

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष:-2013-14					
अ.क्र.	तालुका	विद्यार्थ्यांच्या गळतीचे प्रमाण					
		इ. 4 थी			इ. 8 वी		
		मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	1	1	2	1	1	2
2	काटोल	1	1	2	1	1	2
3	कळमेश्वर	1	1	2	1	1	2
4	सावनेर	1	1	2	1	1	2
5	पारशिवनी	1	1	2	1	1	2
6	रामटेक	1	1	2	1	1	2
7	मोदा	1	1	2	1	1	2
8	कामठी	1	1	2	1	1	2
9	नागपूर(ग्रा)	1	1	2	1	1	2
10	नागपूर(श)	5	6	11	17	16	33
11	हिंगणा	1	1	2	1	1	2
12	उमरेड	1	1	2	1	1	2
13	कुही	1	1	2	1	1	2
14	भिवापूर	1	1	2	1	1	2
एकूण		18	19	37	30	29	59

आधार :- शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नागपूर

तक्ता 8.11

शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रिडांगणे, क्रिडा संस्था आणि क्रिडा शिष्यवृत्तीधारक

जिल्हा- नागपूर		संदर्भ वर्ष :-2013-14						
अ.क्र.	तालुका	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये (संख्या)	अधिकृत क्रिडा संकुले, क्रीडांगणे, व्यायाम शाळा (संख्या)			खेळाच्या स्टेडियमची संख्या	अधिकृत जलतरण तलाव (संख्या)	वर्षात घेतलेली क्रिडा प्रशिक्षण शिबिरे (संख्या)
			क्रिडा संकुले	क्रिडांगणे	व्यायाम शाळा			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	1	1	14	13	1	1	1
2	काटोल	1	1	24	17	1	1	1
3	कळमेश्वर	0	1	14	12	1	0	1
4	सावनेर	1	1	15	14	1	0	1
5	पारशिवनी	0	0	14	12	0	0	1
6	रामटेक	0	1	23	27	1	1	1
7	मौदा	1	1	11	13	1	0	1
8	कामठी	2	1	27	22	1	1	1
9	नागपूर (ग्रा)	3	0	17	26	0	3	1
10	नागपूर (श)	10	1	154	29	4	13	7
11	हिंगणा	0	1	15	11	1	0	1
12	उमरेड	1	1	21	13	1	1	1
13	कुही	0	1	13	16	0	0	1
14	भिवापूर	0	0	12	7	0	0	1
एकूण		20	11	374	232	13	21	20

तक्ता 8.11 (पुढे चालू)
शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रिडांगणे, क्रिडा संस्था आणि क्रिडा शिष्यवृत्तीधारक

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष : 2013-14								
अ.क्र.	तालुका	जिल्हा/राज्यपातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या		क्रिडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या		विशेष पुरस्कार प्राप्त खेळाडूंची संख्या				मान्यताप्राप्त क्रिडा प्रशिक्षक (संख्या)
		एकूण	पैकी मुली	एकूण	पैकी मुली	जिल्हास्तरीय पुरस्कार	राज्यस्तरीय पुरस्कार	राष्ट्रीय पुरस्कार	आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार	
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	नरखेड	7	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	61	24	4	1	0	0	0	0	2
3	कळमेश्वर	13	0	2	2	0	0	0	0	0
4	सावनेर	16	10	6	6	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	1	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	10	5	0	0	0	0	0	0	2
7	मौदा	8	4	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	15	7	5	5	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	20	10	16	4	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	899	477	79	72	5	1	0	0	20
11	हिंगणा	8	2	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	5	3	21	20	0	0	0	0	0
13	कुही	6	3	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		1069	545	133	110	5	1	0	0	24

आधार :- जिल्हा क्रिडा अधिकारी, नागपूर

तक्ता 8.12
इयत्ता दहावी नंतर विविध क्षेत्रातील उपलब्ध प्रवेश क्षमता

जिल्हा - नागपूर														संदर्भ वर्ष - 2013-14	
अ. क्र.	तालुका	प्रवेश क्षमता													
		आय.टी.आय.		तंत्रनिकेतन		एम.सी.व्ही.सी.		विज्ञान शाखा		वाणिज्य शाखा		कला शाखा		संयुक्त	
		शासकीय	खाजगी	शासकीय	खाजगी	शासकीय	खाजगी	शासकीय	खाजगी	शासकीय	खाजगी	शासकीय	खाजगी	शासकीय	खाजगी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
1	नरखेड	140	0	0	0	60	600	0	487	0	132	0	1195	0	506
2	काटोल	220	257	0	441	420	60	0	512	0	384	0	1257	0	148
3	कळमेश्वर	98	0	0	120	120	180	0	371	0	410	0	1297	0	165
4	सावनेर	205	220	0	0	0	160	0	917	0	278	0	1572	0	437
5	पारशिवनी	110	0	0	0	0	120	0	378	0	305	0	502	0	112
6	रामटेक	175	147	0	0	0	60	0	598	0	210	0	1804	0	0
7	मौदा	74	0	0	303	0	0	0	475	0	142	0	1365	0	155
8	कामठी	185	0	0	679	0	0	0	895	0	855	0	1020	0	175
9	नागपूर (ग्रा)	187	0	0	4379	0	0	0	1010	0	530	0	1240	0	275
10	नागपूर (श)	1090	2492	830	4005	60	2600	80	19395	0	10220	320	6920	0	3095
11	हिंगणा	130	0	0	1428	0	60	0	520	0	269	0	1498	0	0
12	उमरेड	141	194	0	725	0	120	0	515	0	105	0	1260	0	210
13	कुही	97	130	0	315	0	60	0	298	0	0	0	1305	0	105
14	भिवापूर	82	0	0	0	0	60	0	115	0	0	0	368	0	135
एकूण जिल्हा		2934	3440	830	12395	660	4080	80	26486	0	13840	320	22603	0	5518

आधार:- 1) जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, नागपूर
2) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, नागपूर.
3) शिक्षणाधिकारी, (माध्य.) जि.प., नागपूर

तक्ता 8.13

वर्षाच्या सुरुवातीला प्राप्त अर्जांची संख्या व प्रवेश मिळालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष - 2013-14													
अ. क्र.	तालुका	संस्थेचा प्रकार													
		आय.टी.आय.		तंत्रनिकेतन		एम.सी.व्ही.सी.		विज्ञान शाखा		वाणिज्य शाखा		कला शाखा		संयुक्त	
		प्राप्त अर्ज	प्रवेश	प्राप्त अर्ज	प्रवेश	प्राप्त अर्ज	प्रवेश	प्राप्त अर्ज	प्रवेश	प्राप्त अर्ज	प्रवेश	प्राप्त अर्ज	प्रवेश	प्राप्त अर्ज	प्रवेश
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
1	नरखेड	180	110	0	0	380	380	365	365	45	45	895	895	502	502
2	काटोल	140	86	441	298	80	80	565	565	375	375	1002	1002	75	75
3	कळमेश्वर	320	220	120	120	62	62	435	435	335	335	745	745	75	75
4	सावनेर	570	510	0	0	265	265	903	903	266	266	1196	1196	402	402
5	पारशिवनी	210	136	0	0	186	186	295	295	204	204	465	465	107	107
6	रामटेक	307	220	0	0	76	76	598	598	135	135	1365	1365	0	0
7	मौदा	128	65	303	264	0	0	375	375	60	60	994	994	142	142
8	कामठी	167	110	679	194	0	0	1262	1262	641	641	895	895	165	165
9	नागपूर ग्रा)	327	280	4389	2810	0	0	725	725	286	286	788	788	268	268
10	नागपूर (श)	3329	2680	4835	3385	2820	2820	16105	16105	9015	9015	6100	6100	2780	2780
11	हिंगणा	192	135	1428	735	60	60	405	405	215	215	1077	1077	0	0
12	उमरेड	383	289	725	252	125	125	625	625	105	105	1010	1010	215	215
13	कुही	154	106	315	286	120	120	350	350	0	0	1135	1135	102	102
14	भिवापूर	190	95	0	0	60	60	80	80	0	0	322	322	135	135
एकूण जिल्हा		6597	5042	13235	8344	4234	4234	23088	23088	11682	11682	17989	17989	4968	4968

आधार:-1) जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, नागपूर.

2) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, नागपूर.

3) शिक्षणाधिकारी, (माध्य.) जि.प.,नागपूर

तक्ता 8.14
जिल्ह्यातील महाविद्यालयांबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	बाब	शासकीय महाविद्यालये					खाजगी अनुदानित महाविद्यालये				
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेले महाविद्यालये	संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेले महाविद्यालये
					मुले	मुली				मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	नरखेड	एकूण	0	0	0	0	0	5	39	722	1027	5
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	एकूण	0	0	0	0	0	2	41	612	887	2
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	एकूण	0	0	0	0	0	3	22	102	285	3
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	एकूण	0	0	0	0	0	2	21	332	724	2
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	एकूण	0	0	0	0	0	1	12	174	226	1
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	एकूण	0	0	0	0	0	2	21	311	622	2
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	एकूण	0	0	0	0	0	1	13	149	322	1
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	0	0	0	0	0	3	92	1737	2381	3
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	0	0	0	0	0	1	11	117	195	1
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	एकूण	6	142	1012	1827	6	36	916	14726	16531	36
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	9	262	584	7627	9
11	हिंगणा	एकूण	0	0	0	0	0	1	14	313	398	1
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	0	0	0	0	0	2	29	398	602	2
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	1	8	0	283	1
13	कुही	एकूण	0	0	0	0	0	2	19	364	652	2
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	एकूण	0	0	0	0	0	1	11	175	251	1
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		एकूण	6	142	1012	1827	6	62	1261	20232	25103	62
		पैकी मुलीकरिता	0	0	0	0	0	10	270	584	7910	10

तक्ता 8.14
जिल्ह्यातील महाविद्यालयांबाबतची माहिती

जिल्हा -नागपूर								संदर्भ वर्ष : 2013-14				
अ. क्र.	तालुका	बाब	खाजगी विनाअनुदानित महाविद्यालये					एकूण महाविद्यालये				
			संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेले महाविद्यालये	संख्या	शिक्षकांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या		स्वच्छता गृहांची सुविधा असलेले महाविद्यालये
					मुले	मुली				मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
1	नरखेड	एकूण	9	38	472	480	9	14	77	1194	1507	14
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	एकूण	12	40	607	710	12	14	81	1219	1597	14
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	एकूण	10	148	3420	1592	10	13	170	3522	1877	13
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	एकूण	12	65	624	1008	12	14	86	956	1732	14
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	एकूण	2	6	43	115	2	3	18	217	341	3
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	एकूण	6	177	1782	992	6	8	198	2093	1614	8
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	एकूण	5	18	158	137	5	6	31	307	459	6
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	एकूण	23	99	1209	1018	23	26	191	2946	3399	26
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	एकूण	21	237	2502	1467	21	22	248	2619	1662	22
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	एकूण	191	1842	27178	18426	191	233	2900	42916	36784	233
		पैकी मुलींकरिता	6	40	0	2015	6	15	302	584	9642	15
11	हिंगणा	एकूण	14	59	796	682	14	15	73	1109	1080	15
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	एकूण	11	90	1422	1136	11	13	119	1820	1738	13
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	1	8	0	283	1
13	कुही	एकूण	5	26	724	507	5	7	45	1088	1159	7
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	एकूण	4	11	639	152	4	5	22	814	403	5
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	एकूण	325	2856	41576	28422	325	393	4259	62820	55352	393
		पैकी मुलींकरिता	6	40	0	2015	6	16	310	584	9925	16

आधार :- सहसंचालक, उच्च शिक्षण, नागपूर

तक्ता 8.15(अ)
व्यावसायिक शिक्षण संस्थाबाबतची माहिती

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ वर्ष : 2013-14				
अ.क्र.	तालुका	शैक्षणिक संस्था प्रकार												
		तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षणाच्या शाळा				अभियांत्रिकी शिक्षण संस्था								
						पदविका स्तरावरील				पदवी स्तरावरील				
		संस्था संख्या	प्रवेश क्षमता	प्राप्त अर्ज	प्रवेश	संस्था संख्या	प्रवेश क्षमता	प्राप्त अर्ज	प्रवेश	संस्था संख्या	प्रवेश क्षमता	प्राप्त अर्ज	प्रवेश	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	
1	नरखेड	1	120	145	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	1	120	140	130	1	441	441	298	0	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	1	180	199	182	1	120	120	120	1	306	378	213	
4	सावनेर	1	120	160	153	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	1	120	142	129	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	1	120	134	126	0	0	0	0	1	485	599	534	
7	मौदा	0	0	0	0	1	303	264	264	1	378	378	261	
8	कामठी	1	120	160	143	2	679	679	194	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0	12	4389	2810	2810	12	5927	6736	4916	
10	नागपूर (श)	1	780	580	545	10	4835	4835	3385	12	7147	9230	6389	
11	हिंगणा	1	120	132	121	6	1428	1428	735	10	204	252	74	
12	उमरेड	1	120	150	130	2	725	730	252	3	306	378	161	
13	कुही	0	0	0	0	1	315	320	286	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		10	1920	1942	1789	36	13235	11627	8344	40	14753	17951	12548	

आधार:- 1) जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, नागपूर
2) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, नागपूर

तक्ता 8.15 (ब)
शैक्षणिक संस्था प्रकार
वैद्यकीय शिक्षण

जिल्हा - नागपूर				संदर्भ वर्ष : 2013-14			
पदविका स्तरावरील				पदवी स्तरावरील			
संस्था संख्या	प्रवेश क्षमता	प्राप्त अर्ज	प्रवेश	संस्था संख्या	प्रवेश क्षमता	प्राप्त अर्ज	प्रवेश
(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)
1) वैद्यकीय विद्या शाखा							
4	65	64	52	3	500		191
बी.पी.एम.टी							
				2	135		27
2) दंत विद्याशाखा							
				3	250		140
3) आयुर्वेद व युनानी विद्याशाखा							
				5	270		246
4) होमिओपथी विद्याशाखा							
				1	50		41
5) तत्सम							
भौतिकोपचार							
				4	160		80
व्यवसायोपचार							
				1	30		8
परिचर्या (बेसिक बी.एस.सी आणि पी.बी.एस.सी.)							
				6	270		199
बीएसएलपी							
				1	20		-

आधार :- कुलसचिव, महाराष्ट्र, आरोग्य विज्ञान विद्यापिठ, नाशिक

सर्वजनिक आरोग्य

तक्ता 8.16
सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ :-2013-14							
अ. क्र.	तालुका	सार्वजनिक वैद्यकीय सुविधा (संख्या)							
		रुग्णालये	विशेष रुग्णालये (कॅसर, टी.बी. इ.)	दवाखाने	प्रसूतिगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	उपकेंद्रे	डॉक्टर व वैद्य	परिचारिका
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	3	-	7	2	8	53	14	44
2	काटोल	3	-	7	2	6	58	12	45
3	कळमेश्वर	3	-	3	2	8	43	14	40
4	सावनेर	1	-	3	0	5	29	8	36
5	पारशिवनी	3	-	3	1	10	47	17	42
6	रामटेक	5	-	2	2	13	63	25	62
7	मोदा	0	-	5	0	4	22	7	25
8	कामठी	3	-	3	2	4	44	18	44
9	नागपूर(ग्रा)	0	-	3	0	2	17	4	17
10	नागपूर(श)	15	2	101	12	12	45	871	1509
11	हिंगणा	3	-	5	2	8	42	15	37
12	उमरेड	3	-	5	1	8	47	14	39
13	कुही	3	-	10	1	8	59	11	46
14	भिवापूर	3	-	6	1	6	37	12	32
एकूण		48	2	163	28	102	606	1042	2018

तक्ता 8.16 (पुढे चालु)
सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती

जिल्हा :- नागपूर										संदर्भ :-2013-14
अ. क्र.	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण		
		एकूण	एकूण पैकी स्त्रियां साठी	एकूण पैकी मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)
1	नरखेड	84	46	28	1630	2692	423	53561	46525	24898
2	काटोल	78	42	26	1702	2255	1041	32179	37437	33154
3	कळमेश्वर	84	46	28	1422	3058	1596	44676	52617	47565
4	सावनेर	30	10	10	1089	1591	912	31969	35261	28664
5	पारशिवनी	90	50	30	1118	2071	585	34617	39789	37433
6	रामटेक	190	100	65	1664	3469	1260	43458	53341	46289
7	मौदा	24	10	6	440	880	425	19225	20687	18257
8	कामठी	112	53	39	1101	2732	1134	42169	60376	41773
9	नागपूर(ग्रा)	12	4	4	871	2946	1812	14962	33971	17388
10	नागपूर(शा)	2460	817	532	32212	81672	25772	604821	1016035	323233
11	हिंगणा	84	46	28	821	2453	634	43992	46077	53147
12	उमरेड	84	46	28	1986	4805	2310	37760	48754	34439
13	कुही	84	46	28	680	1657	823	35012	37180	38549
14	भिवापूर	78	42	26	712	1952	404	29787	33859	21549
एकूण		3494	1358	878	47448	114233	39131	1068188	1561909	766338

आधार - 1) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

2) आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका, नागपूर

3) जिल्हा शल्य चिकित्सक, नागपूर

4) वैद्यकीय अधिक्षक, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर

5) वैद्यकीय अधिक्षक, इंदिरा गांधी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर

6) वैद्यकीय अधिक्षक, डगा स्मृती शासकीय रुग्णालय, नागपूर

तक्ता 8.17
खाजगी वैद्यकीय सुविधांची माहिती

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ :-2013-14				
अ. क्र.	तालुका	खाजगी वैद्यकीय सुविधा (संख्या)				
		रुग्णालये	विशेष रुग्णालये (कॅसर, टी.बी. इ.)	दवाखाने	प्रसूतिगृहे	खाटांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखेड	2	0	20	7	25
2	काटोल	4	0	34	17	112
3	कळमेश्वर	2	0	14	3	34
4	सावनेर	1	0	32	4	10
5	पारशिवनी	4	0	21	4	12
6	रामटेक	3	0	20	5	108
7	मौदा	0	0	5	0	0
8	कामठी	2	0	14	3	122
9	नागपूर(ग्रा)	0	0	3	0	12
10	नागपूर(श)	692	5	994	298	9233
11	हिंगणा	1	0	2	4	110
12	उमरेड	3	0	17	3	53
13	कुही	2	0	28	0	5
14	भिवापूर	2	0	7	2	0
एकूण		718	5	1211	350	9836

आधार - 1) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

2) महानगरपालिका, नागपूर

3) जिल्हा शल्य चिकित्सक, नागपूर

तक्ता 8.18
नोंद केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर						संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	एकूण ग्रामीण/नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या		
			मुले	मुली	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	ग्रामीण	334	352	686	361	253	614
		नागरी	386	372	758	120	87	207
		एकूण	720	724	1444	481	340	821
2	काटोल	ग्रामीण	322	312	634	458	344	802
		नागरी	1648	1576	3224	349	250	599
		एकूण	1970	1888	3858	807	594	1401
3	कळमेश्वर	ग्रामीण	176	197	373	259	204	463
		नागरी	527	459	986	90	46	136
		एकूण	703	656	1359	349	250	599
4	सावनेर	ग्रामीण	426	377	803	308	223	531
		नागरी	759	663	1422	152	87	239
		एकूण	1185	1040	2225	460	310	770
5	पारशिवनी	ग्रामीण	264	216	480	182	167	349
		नागरी	289	285	574	65	43	108
		एकूण	553	501	1054	247	210	457
6	रामटेक	ग्रामीण	796	634	1430	397	338	735
		नागरी	1214	1191	2405	104	94	198
		एकूण	2010	1825	3835	501	432	933
7	मौदा	ग्रामीण	535	472	1007	440	380	820
		नागरी	0	0	0	0	0	0
		एकूण	535	472	1007	440	380	820
8	कामठी	ग्रामीण	136	130	266	374	248	622
		नागरी	2391	2174	4565	437	270	707
		एकूण	2527	2304	4831	811	518	1329
9	नागपूर(ग्रा)	ग्रामीण	618	567	1185	445	268	713
		नागरी	144	137	281	231	138	369
		एकूण	762	704	1466	676	406	1082
10	नागपूर(श)	ग्रामीण	0	0	0	0	0	0
		नागरी	32659	30676	63335	14737	9719	24456
		एकूण	32659	30676	63335	14737	9719	24456

तक्ता 8.18 (पुढे चालू)
नोंद केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ वर्ष : 2013-14					
अ. क्र.	तालुका	एकूण ग्रामीण/नागरी	नोंदलेल्या जन्माची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या		
			मुले	मुली	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
11	हिंगणा	ग्रामीण	500	423	923	477	293	770
		नागरी	1529	1234	2763	414	296	710
		एकूण	2029	1657	3686	891	589	1480
12	उमरेड	ग्रामीण	393	337	730	238	199	437
		नागरी	649	632	1281	230	196	426
		एकूण	1042	969	2011	468	395	863
13	कुही	ग्रामीण	629	576	1205	389	325	714
		नागरी	0	0	0	0	0	0
		एकूण	629	576	1205	389	325	714
14	भिवापूर	ग्रामीण	437	468	905	261	220	481
		नागरी	0	0	0	0	0	0
		एकूण	437	468	905	261	220	481
एकूण		ग्रामीण	5566	5061	10627	4589	3462	8051
		नागरी	42195	39399	81594	16929	11226	28155
		एकूण	47761	44460	92221	21518	14688	36206

तक्ता 8.18 (पुढेचालू)
नोंद केलेल्या मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ वर्ष : 2013-14					
अ. क्र.	तालुका	एकूण ग्रामीण /नागरी	बालमृत्यूंची संख्या			पैकी अर्भक मृत्यूंची संख्या (0 ते 1)		
			मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण
(1)	(2)	(3)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	नरखेड	ग्रामीण	21	15	36	15	10	25
		नागरी	4	5	9	1	1	2
		एकूण	25	20	45	16	11	27
2	काटोल	ग्रामीण	10	9	19	9	9	18
		नागरी	1	0	1	1	0	1
		एकूण	11	9	20	10	9	19
3	कळमेश्वर	ग्रामीण	14	12	26	6	4	10
		नागरी	3	5	8	1	0	1
		एकूण	17	17	34	7	4	11
4	सावनेर	ग्रामीण	11	7	18	6	5	11
		नागरी	1	1	2	0	1	1
		एकूण	12	8	20	6	6	12
5	पारशिवनी	ग्रामीण	19	13	32	8	8	16
		नागरी	0	1	1	0	1	1
		एकूण	19	14	33	8	9	17
6	रामटेक	ग्रामीण	13	10	23	9	7	16
		नागरी	0	2	2	0	2	2
		एकूण	13	12	25	9	9	18
7	मौदा	ग्रामीण	10	6	16	5	4	9
		नागरी	0	0	0	0	0	0
		एकूण	10	6	16	5	4	9
8	कामठी	ग्रामीण	8	6	14	5	5	10
		नागरी	2	1	3	1	0	1
		एकूण	10	7	17	6	5	11
9	नागपूर(ग्रा)	ग्रामीण	7	5	12	4	3	7
		नागरी	0	0	0	0	0	0
		एकूण	7	5	12	4	3	7
10	नागपूर(श)	ग्रामीण	0	0	0	0	0	0
		नागरी	1778	1390	3168	1433	1061	2494
		एकूण	1778	1390	3168	1433	1061	2494

तक्ता 8.18 (पुढेचालू)
नोंद केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - नागपूर						संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	एकूण ग्रामीण/नागरी	बालमृत्यूंची संख्या			पैकी अर्भक मृत्यूंची संख्या (0 ते 1)		
			मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण
11	हिंगणा	ग्रामीण	13	11	24	5	4	9
		नागरी	0	0	0	0	0	0
		एकूण	13	11	24	5	4	9
12	उमरेड	ग्रामीण	3	3	6	2	2	4
		नागरी	2	1	3	0	1	1
		एकूण	5	4	9	2	3	5
13	कुही	ग्रामीण	17	15	32	9	7	16
		नागरी	0	0	0	0	0	0
		एकूण	17	15	32	9	7	16
14	भिवापूर	ग्रामीण	12	9	21	3	3	6
		नागरी	0	0	0	0	0	0
		एकूण	12	9	21	3	3	6
एकूण	ग्रामीण	158	121	279	86	71	157	
	नागरी	1791	1406	3197	1437	1067	2504	
	एकूण	1949	1527	3476	1523	1138	2661	

आधार - 1) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर
2) महानगरपालिका, नागपूर
3) जिल्हा शल्य चिकित्सक, नागपूर

तक्ता 8.19
प्रसुतीपूर्व तपासणीची संख्या

जिल्हा - नागपूर				संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	प्रसुतीपूर्व तपासणी केलेल्या स्त्रीयांची संख्या	संस्थात्मक प्रसुतीची संख्या	प्रसुतीसाठी दाखल करण्यात आलेल्या सरासरी दिवसांची संख्या	प्रसुती दरम्यान मृत्यु झालेल्यांची संख्या	
					महिला	अर्भक
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखेड	2665	1045	3	2	27
2	काटोल	5118	1509	3	0	19
3	कळमेश्वर	3775	1256	3	2	10
4	सावनेर	3256	1265	3	0	11
5	पारशिवनी	2824	979	3	1	17
6	रामटेक	3246	2557	3	0	18
7	मौदा	2528	640	3	1	9
8	कामठी	5958	1763	3	0	10
9	नागपूर (ग्रा)	3034	296	3	1	8
10	नागपूर (श)	149848	108023	3	116	2494
11	हिंगणा	4789	1137	3	2	9
12	उमरेड	4446	1867	3	0	5
13	कुही	2283	283	3	1	16
14	भिवापूर	1440	1026	3	1	6
एकूण		195210	123646	3	127	2659

आधार - 1) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

2) आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका, नागपूर

3) जिल्हा शल्य चिकित्सक, नागपूर

4) वैद्यकीय अधिक्षक, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर

5) वैद्यकीय अधिक्षक, इंदिरा गांधी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर

6) वैद्यकीय अधिक्षक, डागा स्मृती शासकीय रुग्णालय, नागपूर

तक्ता 8.20
विविध कारणांनुसार मृत्यूची संख्या

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष - 2013-14		
अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूंची संख्या		
		पुरुष	स्त्री	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
अ	साथीचे विकार			
1	हिवताप	2	0	2
2	विषमज्वर	1	0	1
3	क्षयरोग	67	44	111
4	न्युमोनिया/ श्वसन क्रियेसंबधी	35	32	67
5	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	22	19	41
6	डेंग्यू	0	0	0
7	स्वाइन फ्ल्यू	1	1	2
ब	बिगर साथीचे विकार			
1	एडस	4	0	4
2	हृदय विकार	103	96	199
3	कर्करोग	20	19	39
4	बाळंतपणात मातेचा मृत्यू	0	127	127
5	पक्षाघात	30	32	62
6	मूत्रपिंड विषयक	15	5	20
क	अपघात			
1	आत्महत्या	17	3	20
2	रहदारी वाहतूक	34	9	43
3	विद्युत धक्का	2	0	2
4	भाजणे/ जळणे	2	0	2
5	इतर अपघात	1	2	3
ड	इतर कारणे	833	628	1461
एकूण मृत्यू		1189	1017	2206

आधार - 1) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर

2) आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका, नागपूर

टीप- माहितीचे स्रोत वेगवेगळे असल्याने एकूण मृत्यूची आकडेवारी तक्ता क्र.8.18 शी जुळत नाही.

तक्ता 8.21
माता व बाल संगोपन कार्याक्रमांतर्गत लस टोचणी

जिल्हा - नागपूर								संदर्भ वर्ष : 2013-14		
अ.क्र.	तालुका	ग्रामीण/ एकूण	त्रिगुणी लस	पोलिओ	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डी.टी.)	धनुर्वात लस		
								10 वर्षे	16 वर्षे	गरोदर स्त्रिया
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	ग्रामीण	1017	1019	964	983	217	1254	1877	2087
		एकूण	1525	1448	1468	1465	470	2111	3048	2628
2	काटोल	ग्रामीण	1235	1325	1040	1342	17	1069	1176	2898
		एकूण	2413	2795	1800	2344	433	1975	2115	4718
3	कळमेश्वर	ग्रामीण	1177	1178	869	1189	230	1448	1843	2475
		एकूण	2244	1962	1619	2043	289	3116	3896	3658
4	सावनेर	ग्रामीण	1830	1830	1635	2070	334	2051	2404	3001
		एकूण	2128	2128	2335	2517	334	2759	2955	3256
5	पारशिवनी	ग्रामीण	1328	1325	805	1569	300	1237	1532	2506
		एकूण	1541	1556	1143	1627	300	1683	2104	2781
6	रामटेक	ग्रामीण	1445	1449	1235	1511	149	1442	1652	2480
		एकूण	2014	2659	1784	2007	149	1959	2301	3270
7	मौदा	ग्रामीण	1408	1407	804	1550	312	855	1311	2528
		एकूण	1408	1407	804	1550	312	855	1311	2528
8	कामठी	ग्रामीण	2468	2468	1633	2746	80	1507	1758	3584
		एकूण	5597	4787	4173	5720	1033	2663	2882	6172
9	नागपूर (ग्रा)	ग्रामीण	1155	1155	652	1373	64	870	946	3034
		एकूण	1155	1155	652	1373	64	870	946	3034
10	नागपूर(श)	ग्रामीण	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	41614	41614	55977	39317	32689	32225	31523	65563
11	हिंगणा	ग्रामीण	1032	1032	863	1207	59	601	823	4595
		एकूण	1032	1235	863	1207	59	605	838	4644
12	उमरेड	ग्रामीण	1572	1572	1208	1686	279	1509	1803	3066
		एकूण	3158	3721	2310	3170	379	2807	3391	4073
13	कुही	ग्रामीण	962	963	880	1116	19	645	1367	2053
		एकूण	1105	1203	1274	1274	31	665	1383	2249
14	भिवापूर	ग्रामीण	303	303	280	251	50	219	195	1270
		एकूण	303	542	280	251	50	219	195	1430
एकूण		ग्रामीण	16932	17026	12868	18593	2110	14707	18687	35577
		एकूण	67237	68212	76482	65865	36592	54512	58888	110004

आधार - 1) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर
2) आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका, नागपूर
3) जिल्हा शल्य चिकित्सक, नागपूर

तक्ता 8.22
कुटुंब कल्याण कार्यक्रम

जिल्हा - नागपूर					संदर्भ वर्ष : 2013-14			
अ. क्र.	तालुका	एकूण/ ग्रामीण	कुटुंब कल्याण केंद्रांची संख्या	जननक्षम जोडप्यांची संख्या	31 मार्च अखेर संरक्षित जोडप्यांची संख्या			
					पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	लूपपध्दती	इतर पध्दतीने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	एकूण	5	22718	5	695	561	2512
		ग्रामीण	4	19004	5	667	559	2079
2	काटोल	एकूण	4	21821	18	588	433	2561
		ग्रामीण	3	18714	11	690	431	2287
3	कळमेश्वर	एकूण	4	21094	11	620	515	4556
		ग्रामीण	4	17846	4	429	468	3612
4	सावनेर	एकूण	6	42248	37	508	643	4602
		ग्रामीण	5	29141	37	476	593	3933
5	पारशिवनी	एकूण	6	22879	7	891	568	2022
		ग्रामीण	5	22693	7	869	538	1886
6	रामटेक	एकूण	7	24354	58	745	464	1672
		ग्रामीण	6	20187	52	650	452	1672
7	मौदा	एकूण	4	24329	38	811	528	1336
		ग्रामीण	4	24329	38	811	528	1336
8	कामठी	एकूण	3	39801	26	853	356	1682
		ग्रामीण	2	21961	23	528	317	1673
9	नागपूर (ग्र)	एकूण	2	30432	32	394	460	2053
		ग्रामीण	2	30432	32	394	460	2053
10	नागपूर(श)	एकूण	12	70086	59	7963	6442	9961
		ग्रामीण	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	एकूण	5	49812	35	979	605	3842
		ग्रामीण	5	38120	34	975	604	3672
12	उमरेड	एकूण	5	39567	9	990	657	2728
		ग्रामीण	4	30419	9	827	647	2692
13	कुही	एकूण	5	21844	18	629	664	5324
		ग्रामीण	5	21844	6	524	655	3563
14	भिवापूर	एकूण	4	13072	9	514	384	1972
		ग्रामीण	4	13072	8	373	381	1918
एकूण		एकूण	72	444057	362	17180	13280	46823
		ग्रामीण	53	307762	266	8213	6633	32376

आधार - 1) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर
2) आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका, नागपूर

महिला व बालविकास

तक्ता 8.23

जिल्ह्यातील कार्यरत आंगणवाड्या, कार्यरत सेविका व आंगणवाड्या इमारतींचा तपशिल

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष :-2013-14							
अ. क्र.	तालुका	ग्रामीण/नागरी	आंगणवाड्या संख्या		कार्यरत आंगणवाडी सेविका	आंगणवाड्या इमारतींचा तपशिल			शौचालय असलेल्या आंगणवाड्या
			मंजूर	कार्यरत		स्वमालकीच्या	भाड्याच्या इमारती	नियमित इमारती शिवाय	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	ग्रामीण	156	156	153	90	4	62	136
2	काटोल	ग्रामीण	158	158	156	118	8	32	134
3	कळमेश्वर	ग्रामीण	127	127	125	98	12	17	127
4	सावनेर	ग्रामीण	214	214	209	121	18	75	152
5	पारशिवनी	ग्रामीण	159	159	157	104	34	21	75
6	रामटेक	ग्रामीण	192	192	183	157	13	22	190
7	मौदा	ग्रामीण	169	169	166	50	27	92	87
8	कामठी	ग्रामीण	142	142	141	45	31	66	141
9	नागपूर(ग्रा)	ग्रामीण	224	224	221	80	76	68	124
10	नागपूर(श)	नागरी	981	981	968	3	972	6	794
11	हिंगणा	ग्रामीण	230	230	230	79	88	63	230
12	उमरेड	ग्रामीण	126	126	124	59	10	57	90
13	कुही	ग्रामीण	152	152	150	56	21	75	152
14	भिवापूर	ग्रामीण	112	112	110	44	3	65	63
एकूण		ग्रामीण	2161	2161	2125	1101	345	715	1701
		नागरी	981	981	968	3	972	6	794
		एकूण	3142	3142	3093	1104	1317	721	2495

आधार :- 1) उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण) जि. प. नागपूर
2) बालविकास प्रकल्प अधिकारी नागपूर शहर (6 केंद्रे)

तक्ता 8.24

जिल्ह्यातील कार्यरत आंगणवाड्या व त्यामधील बालके

जिल्हा- नागपूर							संदर्भ वर्ष :-2013-14	
अ. क्र.	तालुका	ग्रामीण/ नागरी	आंगण- वाड्यामध्ये दाखल मुले	स्तनदा मातांची संख्या	वयोगटनिहाय मुलांची संख्या			
					0-1	1 ते 3	3 ते 5	एकूण 0 ते 5
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	ग्रामीण	3039	798	1657	3074	3039	7770
2	काटोल	ग्रामीण	2749	760	1638	3076	3108	7822
3	कळमेश्वर	ग्रामीण	1840	699	1381	2603	2571	6555
4	सावनेर	ग्रामीण	3245	1170	2404	4612	4649	11665
5	पारशिवनी	ग्रामीण	3082	1106	2344	4251	4034	10629
6	रामटेक	ग्रामीण	3190	936	1970	3695	3690	9355
7	मौदा	ग्रामीण	3555	1207	2302	4449	4225	10976
8	कामठी	ग्रामीण	4068	1080	2257	4423	4068	10748
9	नागपूर(ग्रा)	ग्रामीण	4050	1808	4077	8098	7668	19843
10	नागपूर(श)	नागरी	79274	7458	16392	34627	37058	88077
11	हिंगणा	ग्रामीण	4229	2024	4329	8655	7828	20812
12	उमरेड	ग्रामीण	2757	691	1472	2731	2757	6960
13	कुही	ग्रामीण	3307	1007	1905	3371	3667	8943
14	भिवापूर	ग्रामीण	1978	586	1211	2161	2206	5578
एकूण		ग्रामीण	41089	13872	28947	55199	53510	137656
		नागरी	79274	7458	16392	34627	37058	88077
		एकूण	120363	21330	45339	89826	90568	225733

तक्ता 8.24 (पुढे चालू)
जिल्ह्यातील कार्यरत आंगणवाड्या व त्यामधील बालके

जिल्हा- नागपूर			संदर्भ वर्ष :-2013-14				
अ. क्र.	तालुका	ग्रामीण/ नागरी	संदर्भ कालावधीतील			बालमृत्यू दर	उपजत मृत्यू दर
			नोंदविलेले जन्म	बालमृत्यू	उपजत मृत्यू		
(1)	(2)	(3)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1	नरखेड	ग्रामीण	591	1	1	1.69	1.69
2	काटोल	ग्रामीण	950	17	5	17.89	5.26
3	कळमेश्वर	ग्रामीण	1137	20	7	17.59	6.16
4	सावनेर	ग्रामीण	1901	13	6	6.84	3.16
5	पारशिवनी	ग्रामीण	1918	22	3	11.47	1.56
6	रामटेक	ग्रामीण	1644	10	6	6.08	3.65
7	मौदा	ग्रामीण	1832	2	0	1.09	0.00
8	कामठी	ग्रामीण	1709	15	8	8.78	4.68
9	नागपूर(ग्रा)	ग्रामीण	2872	14	11	4.87	3.83
10	नागपूर(श)	नागरी	12841	214	156	16.67	12.15
11	हिंगणा	ग्रामीण	3029	41	16	13.54	5.28
12	उमरेड	ग्रामीण	1340	28	10	20.90	7.46
13	कुही	ग्रामीण	1084	8	5	7.38	4.61
14	भिवापूर	ग्रामीण	583	3	2	5.15	3.43
एकूण		ग्रामीण	20590	194	80	9.42	3.89
		नागरी	12841	214	156	16.67	12.15
		एकूण	33431	408	236	12.20	7.06

आधार :- 1) उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण) जि. प. नागपूर
2) बालविकास प्रकल्प अधिकारी नागपूर शहर (6 केंद्रे)

टीप- अंगणवाडी क्षेत्रातील सर्व्हेनुसार आकडेवारी घेण्यात आलेली आहे त्यामुळे नोंदविलेले जन्म व बालमृत्युची आकडेवारी तक्ता क्र.8.18 शी जुळत नाही.

तक्ता 8.25

जिल्ह्यातील कार्यरत आंगणवाड्यामधील बालकांचे कुपोषण श्रेणीनिहाय वर्गीकरण

जिल्हा- नागपूर									संदर्भ वर्ष :-2013-14	
अ.क्र.	तालुका	ग्रामीण / नागरी	0-5 वयोगटा-तील मुले	वर्षभरात वजन घेतलेली		बालकांचे कुपोषण श्रेणीनिहाय वर्गीकरण स्तंभ - 4 पैकी			मध्यम कमी वजनाची बालकांची टक्केवारी (स्तंभ क्र. 8 ची स्तंभ क्र.5शी)	तीव्र कमी वजनाची बालकांची टक्केवारी (स्तंभ क्र. 9 ची स्तंभ क्र.5शी)
				मुले	टक्के वारी	सर्वसाधारण	मध्यम कमी वजनाची बालके (MAM)	तीव्र कमी वजनाची बालके (SAM)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	ग्रामीण	7770	7703	99.1	7390	268	45	3.5	0.6
2	काटोल	ग्रामीण	7822	7720	98.7	7106	535	79	6.9	1
3	कळमेश्वर	ग्रामीण	6555	6502	99.2	5934	475	93	7.3	1.4
4	सावनेर	ग्रामीण	11665	11527	98.8	10885	534	108	4.6	0.9
5	पारशिवनी	ग्रामीण	10629	10498	98.8	9728	634	136	6	1.3
6	रामटेक	ग्रामीण	9355	9245	98.8	8816	362	67	3.9	0.7
7	मौदा	ग्रामीण	10976	10819	98.6	10019	703	97	6.5	0.9
8	कामठी	ग्रामीण	10748	10635	98.9	10107	447	81	4.2	0.8
9	नागपूर(ग्रा)	ग्रामीण	19843	19649	99.0	18433	1046	170	5.3	0.9
10	नागपूर(श)	नागरी	88077	81035	92.0	61535	19095	1394	23.6	1.7
11	हिगणा	ग्रामीण	20812	20635	99.1	19528	940	167	4.6	0.8
12	उमरेड	ग्रामीण	6960	6860	98.6	6286	504	70	7.3	1
13	कुही	ग्रामीण	8943	8847	98.9	8267	503	77	5.7	0.9
14	भिवापूर	ग्रामीण	5578	5538	99.3	5120	351	67	6.3	1.2
एकूण		ग्रामीण	137656	136178	98.9	127619	7302	1257	5.4	0.9
		नागरी	88077	81035	92.0	61535	19095	1394	23.6	1.7
		एकूण	225733	217213	96.2	189154	26397	2651	12.2	1.9

आधार :- 1) उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण) जि. प. नागपूर
2) बालविकास प्रकल्प अधिकारी नागपूर शहर (6 केंद्रे)

तक्ता 8.26

एकात्मिक बाल विकास योजना - माता व बालसंगोपन

जिल्हा - नागपूर							संदर्भ वर्ष :2013-14			
(संख्या)										
अ. क्र.	तालुका	0 ते 5 वयोगटातील बालके	अंगणवाडीचा लाभ घेणारे		कार्यरत अंगणवाड्या					स्वतःची इमारत असलेल्या अंगणवाडींतील लाभधारकांची संख्या
			बालक	माता	स्वतःची इमारत असलेल्या	स्वतःची इमारत नसलेल्या			एकूण (6+9)	
						बांधकाम हाती घेतलेल्या	बांधकाम हाती न घेतलेल्या	एकूण (7+8)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	7770	8371	1553	90	32	34	66	156	--
2	काटोल	7822	8586	1570	118	40	0	40	158	--
3	कळमेश्वर	6555	7067	1408	98	16	13	29	127	--
4	सावनेर	11665	12682	2329	121	18	75	93	214	--
5	पारशिवनी	10629	11568	2187	104	19	36	55	159	--
6	रामटेक	9355	10126	1959	157	27	8	35	192	--
7	मौदा	10976	11824	2340	50	25	94	119	169	--
8	कामठी	10748	11714	2116	45	27	70	97	142	--
9	नागपूर(ग्रा)	19843	21478	3576	80	28	116	144	224	--
10	नागपूर(श)	88077	77000	10940	3	16	962	978	981	--
11	हिंगणा	20812	22515	4107	79	39	112	151	230	--
12	उमरेड	6960	7634	1369	59	14	53	67	126	--
13	कुही	8943	9650	1972	56	22	74	96	152	--
14	भिवापूर	5578	5976	1142	44	8	60	68	112	--
एकूण		225733	226191	38568	1104	331	1707	2038	3142	--

टोप -स्तंभ 11 ची आकडेवारी उपलब्ध नाही.

आधार :- 1) उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बालकल्याण) जि. प. नागपूर

2) बालविकास प्रकल्प अधिकारी नागपूर शहर (6 केंद्रे)

दारिद्र्य

तक्ता 8.27
शहरी भागातील दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे

जिल्हा :- नागपूर								संदर्भ-2013-14
अ. क्र	महानगरपालिका व नगरपरिषद	शहरी कुटुंबाची एकूण संख्या	दारिद्र्य रेषेखालील शहरी कुटुंबे					दारिद्र्य रेषे-खालील कुटुंबांची (टक्केवारी)
			अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अल्पसंख्यांक	इतर	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नागपूर मनपा	527634	26708	28929	456	43829	99922	18.9
2	नरखेड	4739	490	218	223	1469	2400	50.6
3	मोवाड	2021	87	171	79	606	943	46.7
4	काटोल	9866	504	324	194	1180	2202	22.3
5	कळमेश्वर	4536	334	87	109	508	1038	22.9
6	मोहपा	1637	154	35	23	396	608	37.1
7	सावनेर	7423	293	260	110	1433	2096	28.2
8	खापा	3202	139	418	68	935	1560	48.7
9	रामटेक	4929	229	166	44	801	1240	25.2
10	कामठी	16541	2224	395	1530	568	4717	28.5
11	उमरेड	12277	436	516	428	1838	3218	26.2
एकूण		594805	31598	31519	3264	53563	119944	20.2

टिप :- न.प. व म.न.पा.मधील स्तंभ क्र.3 मधील माहिती जनगणना 2011 नुसार घेण्यात आलेली आहे.
आधार:- महानगरपालिका व सर्व नगरपरिषदा

तक्ता 8.28
ग्रामीण भागातील दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे

जिल्हा :-नागपूर								संदर्भ -2002
अ. क्र	तालुका	ग्रामीण कुटुंबाची एकूण संख्या	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे					दारिद्र्य रेषे-खालील कुटुंबांची (टक्केवारी)
			अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अल्पसंख्यांक	इतर	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	नरखेड	28815	2153	3174	197	9098	14622	50.7
2	काटोल	28695	3914	3363	76	9011	16364	57.0
3	कळमेश्वर	21150	694	1595	122	4375	6786	32.1
4	सावनेर	34266	2322	1983	330	5762	10397	30.3
5	पारशिवनी	28429	2109	1311	65	5020	8505	29.9
6	रामटेक	26467	4503	2468	163	4523	11657	44.0
7	मौदा	27569	1605	1124	48	7015	9792	35.5
8	कामठी	21847	1055	1613	118	5601	8387	38.4
9	नागपूर(ग्रा)	40122	2008	3225	145	6675	12053	30.0
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	31737	1847	1494	105	5024	8470	26.7
12	उमरेड	20975	1291	1391	48	3921	6651	31.7
13	कुही	28363	1249	2546	113	7807	11715	41.3
14	भिवापूर	20090	1687	1584	76	4014	7361	36.6
एकूण		358525	26437	26871	1606	77846	132760	37.0

आधार :- प्रकल्प संचालक,जिल्हा ग्रामिण विकास यंत्रणा,जि.प.,नागपूर

गृहनिर्माण

तक्ता 8.29

विविध गृहनिर्माण मंडळामार्फत म्हाडाने बांधलेल्या घरांचा तपशिल.

जिल्हा :- नागपूर								संदर्भ वर्ष :-2013-14		
मंडळाचे नांव:- नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ								(सदनिकांची संख्या) -		
अ. क्र.	तालुका	औद्योगिक	झोपडपट्टी पुर्नवसन	आर्थिक दुर्बलघटक	अल्प उत्पन्न गट	मध्यम उत्पन्न गट	उच्च उत्पन्न गट	इतर	एकूण	झालेला खर्च रुपये लाखात
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कळमेश्वर	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मौदा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कामठी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0	10	23	0	33	134.94
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	339	0	339	2794.77
11	हिंगणा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	उमरेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	कुही	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		0	0	0	0	10	362	0	372	2929.71

टिप :- म्हाडातर्फे बांधकाम करण्यात न आल्यामुळे आकडेवारी "0" दाखविण्यात आलेली आहे
आधार :- नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ,नागपूर

तक्ता 8.30
राजीव गांधी प्रकल्प निवारा विशेष प्रकल्प

जिल्हा :- नागपूर		संदर्भ वर्ष :-2013-14			
अ. क्र.	तालुका	बांधलेली एकूण घरे		झालेला खर्च (लाखात)	
		2012-13	2013-14	2012-13	2013-14
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	नरखेड	0	0	0	0
2	काटोल	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	15	0	10.29	0
4	सावनेर	25	0	17.15	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0
6	रामटेक	0	0	0	0
7	मौदा	0	0	0	0
8	कामठी	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	0	0	0	0
11	हिंगणा	0	0	0	0
12	उमरेड	22	0	15.09	0
13	कुही	10	0	6.86	0
14	भिवापूर	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		72	0	49.39	0

टिप :- सन 2013-14 मध्ये बांधकाम हाती घेण्यात आलेले नाही.

आधार :- प्रकल्प संचालक,जिल्हा ग्रामिण विकास योजना, जि.प.,नागपूर

तक्ता 8.31
इंदीरा आवास योजना ग्रामीण भागासाठी

जिल्हा :- नागपूर					संदर्भ वर्ष :-2013-14				
अ. क्र.	तालुका	योजनेतर्गत बांधलेली एकूण घरे	झालेला खर्च लाखात	दारिद्र्य रेषे खालील बेघर कुटुंबे	वितरीत केलेल्या घरांची संख्या				
					अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अल्प-संख्यांक	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	122	115.9	5115	0	22	4	96	122
2	काटोल	76	72.2	2851	0	23	0	53	76
3	कळमेश्वर	60	57.00	2749	0	4	0	56	60
4	सावनेर	83	78.85	5035	0	20	1	62	83
5	पारशिवनी	89	84.55	2684	0	10	0	79	89
6	रामटेक	1596	1516.20	2582	0	1596	0	0	1596
7	मौदा	83	78.85	4383	0	5	0	78	83
8	कामठी	55	52.25	3142	0	0	1	54	55
9	नागपूर (ग्रा)	69	65.55	6129	0	5	0	64	69
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	35	33.25	831	0	5	0	30	35
12	उमरेड	51	48.45	1640	0	12	0	39	51
13	कुही	74	70.3	3007	0	0	0	74	74
14	भिवापूर	74	70.3	1334	0	10	0	64	74
एकूण जिल्हा		2467	2343.65	41482	0	1712	6	749	2467

टिप :- सदर योजनेतर्गत अनुसूचित जातीकरीता घरे वितरीत करण्यात आलेली नाही.

आधार :- प्रकल्प संचालक,जिल्हा ग्रामिण विकास यंत्रणा,जि.प.,नागपूर

तक्ता 8.32

घरबांधणीसाठी अर्थसहाय्य योजनेअंतर्गत ग्रामीण क्षेत्रात दिलेली घरे

जिल्हा :- नागपूर								संदर्भ वर्ष :-2013-14			
अ. क्र.	तहसील	दारिद्र्य रेषे खालील कुटुंबे (2002)	दारिद्र्य रेषे खालील बेघर कुटुंबे	योजनेच्या सुरुवातीपासून							
				इंदिरा आवास योजना				राजीव गांधी निवास योजना क्र.1			
				मंजूर घरे	पूर्ण झालेली घरे	बांधका म सुरु असले ली घरे	वितरीत करण्यात आलेली घरे	मंजूर घरे	पूर्ण झाले ली घरे	बांधका म सुरु असले ली घरे	वितरीत करण्यात आलेली घरे
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	नरखेड	14622	9075	3960	3940	20	3960	90	90	0	90
2	काटोल	16364	6876	4025	4001	24	4025	110	110	0	110
3	कळमेश्वर	6786	4666	1917	1900	17	1917	123	123	0	123
4	सावनेर	10397	7796	2761	2750	11	2761	163	163	0	163
5	पारशिवनी	8505	6884	4200	4185	15	4200	77	77	0	77
6	रामटेक	11657	7730	5148	5100	48	5148	147	147	0	147
7	मौदा	9792	6789	2406	2390	16	2406	98	98	0	98
8	कामठी	8387	4854	1712	1700	12	1712	60	60	0	60
9	नागपूर(ग्रा)	12053	9272	3143	3130	12	3143	105	105	0	105
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	8470	2909	2078	2070	8	2078	212	212	0	212
12	उमरेड	6651	3894	2254	2245	9	2254	133	133	0	133
13	कुही	11715	5658	2651	2636	15	2651	114	114	0	114
14	भिवापूर	7361	4098	2764	2750	14	2764	135	135	0	135
एकूण		132760	80501	39019	38797	221	39019	1567	1567	0	1567

टिप :- सदर योजना 2006-07 पासून सुरु झालेली आहे.

आधार :- प्रकल्प संचालक,जिल्हा ग्रामिण विकास यंत्रणा,जि.प.,नागपूर

सामाजिक न्याय

तक्ता 8.33
जिल्ह्यातील मागासवर्गीय वस्तीगृहे, त्यांची प्रवेश क्षमता व दिलेले प्रवेश

जिल्हा - नागपूर					संदर्भ वर्ष - 2013-14		
अ. क्र.	तालुका	मंजूर वस्तीगृहे			कार्यरत वस्तीगृहे		
		शासकीय	अनुदानित	एकूण	शासकीय	अनुदानित	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	0	3	3	0	3	3
2	काटोल	1	5	6	1	5	6
3	कळमेश्वर	1	1	2	0	1	1
4	सावनेर	1	8	9	0	8	8
5	पारशिवनी	1	7	8	0	7	7
6	रामटेक	1	14	15	1	14	15
7	मौदा	0	4	4	0	4	4
8	कामठी	1	4	5	1	4	5
9	नागपूर (ग्रा)	0	4	4	0	4	4
10	नागपूर (श)	10	22	32	10	22	32
11	हिंगणा	1	7	8	1	7	8
12	उमरेड	1	7	8	1	7	8
13	कुही	2	10	12	2	10	12
14	भिवापूर	0	5	5	0	5	5
जिल्हा एकूण		20	101	121	17	101	118

तक्ता 8.33 (पुढेचालू)
जिल्ह्यातील मागासवर्गीय वस्तीगृहे, त्यांची प्रवेश क्षमता व दिलेले प्रवेश

अ. क्र.	तालुका	त्यामधील प्रवेश क्षमता						संदर्भ कालावधीत दिलेले प्रवेश					
		शासकीय		अनुदानित		एकूण		शासकीय		अनुदानित		एकूण	
		मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)
1	नरखेड	0	0	48	24	48	24	0	0	48	24	48	24
2	काटोल	0	80	174	0	174	80	0	72	174	0	174	72
3	कळमेश्वर	0	0	0	30	0	30	0	0	0	30	0	30
4	सावनेर	0	0	138	150	138	150	0	0	138	150	138	150
5	पारशिवनी	0	0	102	96	102	96	0	0	102	96	102	96
6	रामटेक	0	75	378	192	378	267	0	63	378	192	378	255
7	मौदा	0	0	48	48	48	48	0	0	48	48	48	48
8	कामठी	100	0	66	78	166	78	88	0	66	78	154	78
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	36	114	36	114	0	0	36	114	36	114
10	नागपूर (श)	520	430	420	416	940	846	507	415	420	416	927	831
11	हिंगणा	100	0	72	192	172	192	98	0	72	192	170	192
12	उमरेड	75	0	144	96	219	96	75	0	144	96	219	96
13	कुही	45	100	216	204	261	304	45	89	216	204	261	293
14	भिवापूर	0	0	102	48	102	48	0	0	102	48	102	48
जिल्हा एकूण		840	685	1944	1688	2784	2373	813	639	1944	1688	2757	2327

टिप :-संदर्भ वर्षी कळमेश्वर,सावनेर या तालुक्यामध्ये वस्तीगृहे मंजूर असून कार्यान्वीत झालेली नाही तसेच मुला व मुलीकरिता वेगळी वस्तीगृहे असल्यामुळे त्यांची आकडेवारी शून्य दिसून येते.आधार :- 1) जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर 2) विशेष समाजकल्याण अधिकारी,नागपूर

तक्ता 8.34

जिल्ह्यातील दलित वस्त्या, त्यामधील लोकसंख्या व दलित वस्त्यांची सुधारणा

जिल्हा - नागपूर								संदर्भ वर्ष - 2013-14	
अ. क्र.	तालुका	दलित वस्त्यांची संख्या	त्यामधील लोकसंख्या	संदर्भ कालावधीत कामे			त्यांची प्रशासकीय मंजूरीची रक्कम (लाखात)		
				अपूर्ण (मागील वर्ष अखेरीस)	नविन मंजूर	एकूण	अपूर्ण (मागील वर्ष अखेरीस)	नविन मंजूर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	154	12822	0	41	41	0	184.00	184.00
2	काटोल	180	19503	0	55	55	0	235.31	235.31
3	कळमेश्वर	127	5081	0	33	33	0	167.00	167.00
4	सावनेर	170	35475	0	68	68	0	316.39	316.39
5	पारशिवनी	234	29380	0	95	95	0	441.80	441.80
6	रामटेक	123	6771	0	47	47	0	228.40	228.40
7	मौदा	154	18802	0	51	51	0	226.00	226.00
8	कामठी	176	29543	0	79	79	0	330.98	330.98
9	नागपूर (ग्रा)	339	50652	0	152	152	0	765.00	765.00
10	नागपूर (श)	139	129300	0	182	182	0	2331.25	2331.25
11	हिंगणा	159	31470	0	53	53	0	232.60	232.60
12	उमरेड	137	17551	0	48	48	0	235.00	235.00
13	कुही	186	12647	0	57	57	0	222.38	222.38
14	भिवापूर	129	5081	0	41	41	0	204.00	204.00
जिल्हा एकूण		2407	404078	0	1002	1002	0	6120.11	6120.11

तक्ता 8.34 (पुढे चालू)

जिल्ह्यातील दलित वस्त्या, त्यामधील लोकसंख्या व दलित वस्त्यांची सुधारणा

अ. क्र.	तालुका	एकूण हाती घेतलेल्या कामांचे प्रकार (स्तंभ - 7)						संदर्भ कालावधीत पूर्ण कामे	
		पाणी पुरवठा	मलनिस्सारणाची कामे	सार्वजनिक वाचनालये	पोच रस्ते	समाज मंदीर	इतर	संख्या	त्यांवरील खर्च (लाख)
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	नरखेड	0	0	0	40	1	0	21	184.00
2	काटोल	0	0	0	54	1	0	26	235.31
3	कळमेश्वर	0	0	0	33	0	0	24	167.00
4	सावनेर	0	0	0	67	1	0	37	316.39
5	पारशिवनी	0	0	0	95	0	0	21	441.80
6	रामटेक	0	0	0	47	0	0	10	228.40
7	मौदा	0	0	0	50	1	0	25	226.00
8	कामठी	0	0	0	78	1	0	19	330.98
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	152	0	0	23	765.00
10	नागपूर (श)	2	9	32	55	47	37	182	2331.25
11	हिंगणा	0	0	0	53	0	0	32	232.60
12	उमरेड	0	0	0	48	0	0	22	235.00
13	कुही	0	0	0	57	0	0	25	222.38
14	भिवापूर	0	0	0	40	1	0	14	204.00
जिल्हा एकूण		2	9	32	869	53	37	481	6120.11

आधार :- 1) जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर 2) कार्यकारी अभियंता (तांत्रिक), नागपूर सुधार प्रन्यास, नागपूर

अल्पसंख्यांक विकास

तक्ता क्र. 8.35

अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडून राबविण्यात येत असलेल्या विविध योजनांचे लाभार्थी संख्या

जिल्हा - नागपूर				
अ.क्र.	बाब	एकूण खर्च लाखात	लाभार्थ्यांची संख्या	
			2012-13	2013-14
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	प्राथमिक शाळेत शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना मोफत गणवेश वाटप योजना	-	-	-
2	5 वी ते 7 वी मध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीकरिता पालकांना प्रोत्साहन भत्ता	-	19781	-
3	उच्च व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना	52	2349	2349
4	निरंतर प्रशिक्षण योजना /तंत्र शिक्षण परीक्षा मंडळ /मुक्त विद्यापीठ यांच्यामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्यांक लाभार्थ्यांची संख्या	-	-	-
5	राज्यातील अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमधून अल्पमुदतीच्या व्यावसायिक प्रशिक्षणाकरिता अनुदानित लाभार्थ्यांची संख्या	10.96	187	195
6	बेरोजगार अल्पसंख्यांक उमेदवारांना मॉल्समध्ये नोकरी उपलब्ध होण्याकरिता प्रशिक्षण घेणाऱ्या लाभार्थ्यांची संख्या	-	-	-

टिप :- प्राथमिक शाळेत शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना मोफत गणवेश वाटप व प्रोत्साहन भत्ता योजनेकरिता सन 2013-14 या आर्थिक वर्षात निर्धो अप्राप्त असल्यामुळे लाभार्थी संख्या व खर्च निरंक आहे

- आधार :- 1) शिक्षणाधिकारी, (प्राथमिक), जिल्हा परिषद, नागपूर
2) जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, नागपूर
3) सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, नागपूर

विशेष सहाय्य

तक्ता 8.36
महसुल विभागाकडील सामाजिक सुरक्षा योजनां अंतर्गत केलेले अर्थसहाय्य

(अनुदान - लाखात)

जिल्हा - नागपूर								संदर्भ वर्ष-2013-14	
अ. क्रं.	तालुका	संजय गांधी निराधार योजना		श्रावणबाळ सेवा योजना		इंदिरा गांधी राष्ट्रीय वृद्धापकाळ योजना		राष्ट्रीय कुटुंब लाभ योजना	
		लाभाथी संख्या	दिलेले अनुदान	लाभाथी संख्या	दिलेले अनुदान	लाभाथी संख्या	दिलेले अनुदान	लाभाथी संख्या	दिलेले अनुदान
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	2117	171.54	6526	265.64	5252	121.24	64	12.8
2	काटोल	2218	197.09	8752	455.22	7015	166.8	64	12.2
2	कळमेश्वर	1555	102.72	6157	353.64	2830	66.5	14	2.8
4	सावनेर	1757	154.14	5524	432.27	6524	152.56	44	7.6
5	पारशिवनी	2220	235.51	6071	339.88	1949	42.8	12	2.4
6	रामटेक	2458	197.14	4254	221.36	3183	76.75	73	12.7
7	मोदा	2128	147.60	3889	280.75	450	10.8	43	4.1
8	कामठी	3663	343.95	5740	322.46	2956	70.01	114	13.9
9	नागपूर (ग्रा)	2190	45.47	4679	68.27	2666	16	6	1.2
10	नागपूर (श)	17735	1589.18	10870	712.09	4749	124.49	121	12.1
11	हिंगणा	2389	195.62	6438	368.87	3442	82.35	23	4.4
12	उमरेड	1200	107.12	2291	109.38	2159	509.62	41	6.7
13	कुही	1256	89.78	4011	198.66	2885	63.83	54	10.7
14	भिवापूर	1048	8.55	4027	20.89	2337	4.82	45	9
एकूण		43934	3585.41	79229	4149.38	48397	1508.57	718	112.6

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, (संजय गांधी शाखा), नागपूर

तक्ता 8.37
संजय गांधी निराधार अनुदान योजनेंतर्गत केलेले अर्थसहाय्य

जिल्हा - नागपूर						संदर्भ वर्ष :-2013-14	
अ. क्रं.	तालुका	65 वर्षाखालील निराधार व्यक्ती		अनाथ मुले		अपंग	
		लाभार्थी संख्या	दिलेले अनुदान	लाभार्थी संख्या	दिलेले अनुदान	लाभार्थी संख्या	दिलेले अनुदान
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	254	158.11	46	0.28	551	3.31
2	काटोल	112	41.55	17	1.58	355	24.76
2	कळमेश्वर	910	54.88	16	1.01	455	30.76
4	सावनेर	934	86.08	16	0.43	163	6.41
5	पारशिवनी	383	27.58	20	14.4	415	29.88
6	रामटेक	95	6.84	10	0.72	335	24.12
7	मौदा	395	18.96	5	0.04	351	25.27
8	कामठी	384	25.35	177	12.14	491	35.35
9	नागपूर (ग्रा)	720	12.96	19	0.29	579	9.08
10	नागपूर (श)	1681	121.03	271	20.16	2992	215.42
11	हिंगणा	260	1.56	8	0.58	492	33.86
12	उमरेड	1083	98.7	3	0.22	108	7.77
13	कुही	681	44.94	2	0.13	316	20.86
14	भिवापूर	953	7.21	10	0.06	22	0.09
एकूण		8845	705.75	620	52.04	7625	466.94

तक्ता 8.37 (पुढे चालू)
संजय गांधी निराधार अनुदान योजनेंतर्गत केलेले अर्थसहाय्य

जिल्हा - नागपूर						संदर्भ वर्ष :- 2013-14	
अ. क्रं.	तालुका	निराधार विधवा		घटस्फोट झालेल्या निराधार महिला		अत्याचारित व वेश्या व्यवसायातून मुक्त झालेल्या महिला	
		लाभार्थी संख्या	दिलेले अनुदान	लाभार्थी संख्या	दिलेले अनुदान	लाभार्थी संख्या	दिलेले अनुदान
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1	नरखेड	1155	9.17	56	0.34	55	0.33
2	काटोल	1695	127.12	39	2.08	0	0
2	कळमेश्वर	167	16.03	7	0.04	0	0
4	सावनेर	632	60.57	12	0.65	0	0
5	पारशिवनी	1382	149.25	20	14.4	0	0
6	रामटेक	1998	164.02	20	1.44	0	0
7	मौदा	1246	93.9	130	9.36	1	0.07
8	कामठी	2466	261.29	145	9.82	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	827	22.33	45	0.81	0	0
10	नागपूर (श)	12112	1175.69	664	56.59	15	0.29
11	हिंगणा	1432	145.44	197	14.18	0	0
12	उमरेड	4	0.29	2	0.14	0	0
13	कुही	229	22.67	28	1.18	0	0
14	भिवापूर	35	0.01	28	1.18	0	0
एकूण		25380	2247.78	1393	112.21	71	0.69

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय,(संजय गांधी शाखा),नागपूर

मदत व पुनर्वसन

तक्ता 8.38
पुनर्वसन प्रकल्पांची सद्यस्थिती

जिल्हा - नागपूर											संदर्भ वर्ष - 2013-14	
अ. क्रं.	प्रकल्पांचे नांव	पुनर्वसन अधिनियमांतर्गत अधिसूचना निर्गमित दिनांक	निश्चित केलेला स्लॅब	बाधित गांवे (संख्या)	बाधित क्षेत्र (हेक्टर)	जमिन वाटप		भुखंड वाटप			प्रकल्पग्रस्त	
						खातेदार (संख्या)	क्षेत्र (हेक्टर)	वसाहत (संख्या)	खाते दार (संख्या)	क्षेत्र (हेक्टर)	निर्गमित केलेले दाखले (संख्या)	नोकरी मिळालेली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	गोसीखुर्द	21/7/1988	महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तीचे पुनर्वसन अधि.1986 भाग-3 प्रमाणे	51	12584.37	निरंक	-	36	7227	884.09	9394	159
2	बावनथडी	14/9/2000		7	2348.16	निरंक	-	4	447	-	189	-
3	एनटिपीसी मौदा	26/6/2008		12	683.96	निरंक	-	-	-	-	45	-
4	मिहान	26/2/2009		13	2862.92	निरंक	-	-	-	-	85	-
5	कोच्छी बरेज	31/11/2011		3	718.89	निरंक	-	-	-	-	-	-
6	तुरागोंदिल पा.प्र.	23/1/2014		1	103.93	निरंक	-	-	-	-	3	-
7	भिवापूर ल.पा.प्र.	14/11/2013		5	135.41	निरंक	-	-	-	-	-	-

आधार :- उपजिल्हाधिकारी (पुनर्वसन), नागपूर

तक्ता क्र. 8.39

जिल्ह्यातील दुष्काळामुळे झालेली हानी व पुनर्वसन व्यवस्थापनांतर्गत दिलेले सहाय्य

जिल्हा - नागपूर									संदर्भ वर्ष - 2013-14	
अ. क्र.	तालुका	दुष्काळामुळे झालेली हानी				मदत व पुनर्वसनांतर्गत केलेले सहाय्य				
		पिकाचे झालेले नुकसान (आणेवारी)	दुष्काळामुळे मृतप्राणी (संख्या)	स्थलांतरीतांची संख्या	इतर	रोजगार हमी योजनेंतर्गत पुरविलेला रोजगार (मनुष्य दिन)	दुष्काळग्रस्त प्राण्यांसाठी उभारलेल्या छावण्या	पिक आणेवारी नुसार दिलेली नुकसान भरपाई		कर्जमाफी दिलेल्या शेतकऱ्यांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	अर्थसहाय्य (लक्ष)	बी-बियाणे	
1	नरखेड	14070.00	-	-	-	-	-	1413.54	-	-
2	काटोल	27212.00	-	-	-	-	-	1570.87	-	-
2	कळमेश्वर	15626.00	-	-	-	-	-	656.87	-	-
4	सावनेर	26614.00	-	-	-	-	-	1227.39	-	-
5	पारशिवनी	10266.08	-	-	-	-	-	463.82	-	-
6	रामटेक	8989.70	-	-	-	-	-	483	-	-
7	मौदा	12857.93	-	-	-	-	-	551.31	-	-
8	कामठी	13378.42	-	-	-	-	-	553.09	-	-
9	नागपूर (ग्रा)	13771.88	-	-	-	-	-	661.61	-	-
10	नागपूर (श)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	हिंगणा	21648.82	-	-	-	-	-	1497.21	-	-
12	उमरेड	27990.33	-	-	-	-	-	1344.91	-	-
13	कुही	23033.29	-	-	-	-	-	1018.38	-	-
14	भिवापूर	19788.00	-	-	-	-	-	1000.58	-	-
एकूण		235246.45	-	-	-	-	-	12442.58	-	-

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, राजस्व शाखा, नागपूर

तक्ता क्र. 8.40

जिल्ह्यातील आपत्तीमुळे झालेली हानी व आपत्ती व्यवस्थापनांतर्गत दिलेले सहाय्य

जिल्हा - नागपूर										संदर्भ वर्ष- 2013-14
अ. क्रं.	आपत्तीचा प्रकार	आपत्तीमुळे झालेली हानी								आपत्ती व्यवस्थापना अंतर्गत वाटलेले सहाय्य (` लक्ष)
		मनुष्य (संख्या)	प्राणी (संख्या)	कृषी (हेक्टर)	घरे (संख्या)	रस्ते लाबी कि.मी.	पुल (संख्या)	सार्वजनिक इमारती (संख्या)	इतर	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	भूकंप	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	पूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	वादळ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	भूसखलन	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	गारपीट	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	विज	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	आग	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	भित पडून	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण		43	223	235246.45	253	0	0	0	0	114.69

टिप :- जून-सप्टेंबर, 2013 दरम्यान झालेल्या नैसर्गिक आपत्तीमध्ये आग, विज, अतिवृष्टी, पूर हे एकत्रितपणे दर्शविण्यात आल्यामुळे निश्चित रकान्यात नमूद न करता सदर आकडेवारी एकूण मध्ये भरण्यात आलेली आहे.

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, राजस्व शाखा, नागपूर

योजना विषयक आकडेवारी

विविध विकास योजना

तक्ता क्र. 9.1

जिल्ह्यातील विविध योजनांतर्गत नियतव्यय व खर्चाचा आढावा

जिल्हा :- नागपूर					(` लाखात)
जिल्हा योजना (1)	2012-2013		2013-2014		2014-15
	नियतव्यय (2)	खर्च (3)	नियतव्यय (4)	खर्च (5)	नियतव्यय (6)
सर्व साधारण योजना	16000.00	15957.20	17500.00	17488.72	22500.00
अनुसूचित जाती उपयोजना	8825.00	8180.20	8825.00	8588.26	12198.00
आदिवासी उपयोजना	1633.68	1232.99	1766.04	1647.87	1920.79
आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील योजना	4606.20	3890.96	4994.67	4554.31	5440.00
डोंगरी विकास कार्यक्रम	-	-	-	-	-
खासदारांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम	2000.00	601.86	2000.00	549.63	2000.00
आमदारांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम	3309.80	2883.86	3000.00	2984.95	3000.00

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नागपूर

तक्ता 9.2
विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा -नागपूर		संदर्भ वर्ष :- 2013-14				
(लाखात)						
अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च				
		सर्वसाधारण	आदिवासी उपयोजना	आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील	अनुसूचित जाती उपयोजना	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	कृषि व संलग्न सेवा					
	1.1 पीक संवर्धन	153.46	5.00	218.58	400.00	777.04
	1.2 फलोत्पादन	134.87	7.00	0	0	141.87
	1.3 मृद व जलसंधारण	142.60	0.00	29.25	0	171.85
	1.4 पशुसंवर्धन	412.44	15.00	16.00	250.00	693.44
	1.5 दुग्ध शाळा विकास	1.50	0	0	0	1.50
	1.6 मत्स्य व्यवसाय	4.52	1.20	0	0.30	6.02
	1.7 वने व वन्य जीवन	528.37	146.73	91.42	0	766.51
	1.8 सामाजिक वनीकरण	0	0	0	0	0
	1.9 धान्य साठवण,गोदामे व पणन	0	0	0	0	0
	1.10 कृषि शिक्षण आणि संशोधन	0	0	0	0	0
	1.11 सहकार	500.00	0	20.00	10.00	530.00
	एकूण (एक)	1877.76	174.93	375.25	660.30	3088.23
2	ग्रामीण विकास					
	2.1 एकात्मिक ग्रामीण विकास	1673.83	0	0	0	1673.83
	2.2 अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	0	0	0	0	0
	2.3 ग्रामीण रोजगार	68.32	87.57	396.50	0	552.39
	2.4 भू-सुधारणा	0	0	0	0	0
	2.5 रोजगार हमी योजना	0	0	0	0	0
	2.6 सामूहिक विकास	0	0	0	0	0
	2.7 ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	0	0	0	0	0
	एकूण (दोन)	1742.15	87.57	396.50	0	2226.22

तक्ता 9.2 (पुढे चालू)
विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
3	पाटबंधारे व पूरनियंत्रण					
	3.1 लघु पाटबंधारे (राज्यक्षेत्र)	0	0	0	0	0
	3.2 लघु पाटबंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	920.00	123.00	263.01	0	1306.01
	3.3 जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0	0	0	0	0
	3.4 मोठे व मध्यमपाटबंधारे	0	0	0	0	0
	3.5 पूरनियंत्रण	99.73	0	0	0	99.73
	एकूण (तीन)	1019.73	123.00	263.01	0	1405.74
4	ऊर्जा					
	4.1 ऊर्जा विकास (नवीन)	285.00	10.00	40.00	650.00	985.00
	4.2 जलविद्युत ऊर्जा विकास (नवीन)	0	0	0	0	0
	4.3 अपारंपारीक ऊर्जा विकास	0	0	0	0	0
	एकूण (चार)	285.00	10.00	40.00	650.00	985.00
5	उद्योग व खाण					
	5.1 ग्रामीण व लघुउद्योग	71.00	0	8.00	117.00	196.00
	5.2 मोठे व मध्यम उद्योग	0	0	0	0	0
	एकूण (पाच)	71.00	0	8.00	117.00	196.00
6	परिवहन					
	6.1 बंदरे, दिपहाडे व नौकावहन	0	0	0	0	0
	6.2 रस्ते व पूल	3075.14	445.00	251.29	0	3771.48
	6.3 रस्ते वाहतूक	0	0	0	0	0
	6.4 देशांतर्गत जलवाहतूक	0	0	0	0	0
	6.5 शहरी लोहमार्ग व मेट्रो वाहतूक (नवीन)	0	0	0	0	0
	6.6 हवाई वाहतूक	0	0	0	0	0
	एकूण (सहा)	3075.14	445	251.29	0	3771.48
7	सामान्य आर्थिक सेवा					
	7.1 तिर्थक्षेत्र विकास (नवीन)	0	0	0	0	0
	7.2 पर्यटन विकास (नवीन)	608.25	0	0	0	608.25
	7.3 प्रादेशिक ग्रामीण बँकेचा विकास (नवीन)	0	0	0	0	0
	एकूण (सात)	608.25	0	0	0	608.25

तक्ता 9.2 (पुढे चालू)
विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
8	सामाजिक व सामूहिक सेवा					
	8.1 सामान्य शिक्षण	181.00	0	0	0	181.00
	8.2 तंत्र शिक्षण	5.92	0.15	0.38	0.80	7.25
	8.3 वैद्यकीय शिक्षण	904.70	0	0	0	904.70
	8.4 उच्च शिक्षण (नवीन)	49.90	0	0	0	49.90
	8.5 उच्च शिक्षण (कला) (नवीन)	61.54	0	0	0	61.54
	8.6 व्यावसायिक शिक्षण	283.71	0	0	0	283.71
	8.7 माहिती व प्रसिद्धी	9.46	0	0	16.40	25.86
	8.8 मागासवर्गीयांसाठी शिक्षण (नवीन)	0	0	0	0	0
	8.9 लोक वाचनालय (नवीन)	6.99	0	0	0	6.99
	8.10 कला व संस्कृती	0	0	0	0	0
	8.11 क्रिडा व युवक कल्याण	166.04	23.00	45.00	50.00	284.04
	8.12 मागासवर्गीयांचे कल्याण	342.00	3.00	5.50	6578.54	6929.04
	8.13 आदिवासींचे कल्याण (नवीन)	0	669.00	3018.93	0	3687.93
	8.14 समाज कल्याण (नवीन)	0	10.00	45.00	0	55.00
	8.15 दुर्बल घटकांचे कल्याण (नवीन)	0	0	0	0	0
	8.16 महिला व बालकल्याण(नवीन)	505.02	0	1.22	48.68	554.92
	8.17 पोषण	0	0	0	0	0
	8.18 कामगार व कामगार कल्याण	0	15.00	54.00	222.53	291.53
	8.19 सामाजिक सुरक्षा व विमा (नवीन)	0	0	0	0	0
	8.20 रोजगार व स्वयंरोजगार	0	0	0	0	0
	8.21 सार्वजनिक आरोग्य	867.80	87.22	26.95	0	981.97
	8.22 पाणी पुरवठा व स्वच्छता	757.20	0	23.28	16.78	797.26
	8.23 गृहनिर्माण	606.40	0	0	0	606.40
	8.24 नगर विकास	491.00	0	0	227.23	718.23
	8.25 आमदाराचा स्थानिक विकास	0	0	0	0	0
	एकूण (आठ)	5238.68	807.37	3220.26	7160.96	16427.27

तक्ता 9.2 (पुढे चालू)
विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
9	सामान्य सेवा					
	9.1 प्रशासन व सांख्यिकी संनियंत्रण	0	0	0	0	0
	9.2 कायदा व अंमलबजावणी प्रशासन	0	0	0	0	0
	9.3 तुरूंग व सुधार सेवा (नवीन)	0	0	0	0	0
	9.4 आपत्कालीन व्यवस्थापन (नवीन)	2625.00	0	0	0	2625.00
	9.5 सार्वजनिक कार्यालय व पायाभूत सुविधा (नवीन)	0	0	0	0	0
	9.6 कर्मचारी प्रशिक्षण कार्यक्रम (नवीन)	9.00	0	0	0	9.00
	9.7 कर्मचारी गृहनिर्माण (नवीन)	109.55	0	0	0	109.55
	9.8 ई-गव्हर्नन्स (नवीन)	0	0	0	0	0
	9.9 लेखन सामग्री व छपाई (नवीन)	0	0	0	0	0
	9.10 माहिती व प्रसिध्दी	0	0	0	0	0
	एकूण (नऊ)	2743.55	0	0	0	2743.55
	एकूण (एक ते नऊ)	16661.26	1647.87	4554.31	8588.26	31451.74
10	आकस्मिक खर्च (0.5%)	40.00	0	0	0	40.00
11	नाविन्यपूर्ण योजना (4.5%)	787.46	0	0		787.46
	एकूण (एक ते अकरा)	17488.72	1647.87	4554.31	8588.26	32279.16

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नागपूर

तक्ता 9.3
वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ: 2013-14		
अ.क्र	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	अ) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना	लाभार्थी संख्या	206	206
	ब) संपुर्ण ग्रामीण रोजगार योजना	म.दि.लाखात	0	0
	क) लघुउद्योगांना प्रोत्साहन	उद्योग संख्या	0	0
2	अतिरिक्त जमिनीचे वाटप	हेक्टर	0	1104
3	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	गांव/वाडया	0	0
4	अ) सर्वासाठी आरोग्य (मुलांसाठी रोगप्रतिबंधक लस टोचणे)			
	1. गोवर लस	संख्या	0	0
	2. डि.टी.पी.	संख्या	79128	66115
	3. पोलीओ	संख्या	74195	73818
	4. बीसीजी	संख्या	74195	76518
	ब) कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	16224	15636
	क) सममूल्य शस्त्रक्रिया			
	1. यू.आय.डी (तांबी)	संख्या	20886	14200
	2. ओ.पी.ओ.	संख्या	0	0
	3. सी.सी. युझर्स (निरोध)	संख्या	10927	43131
5	अ) अनु.जातींच्या कुटुंबांना सहाय्य			
	1.दारिद्र्य रेषेवर आणण्यासाठी अनुसुचित व नवबौद्ध शेतक-यांना अर्थसहाय्य	संख्या	1685	1685
	2.महात्मा फुले विकास महामंडळ योजना अनुदान/ बिजभांडवल योजना	संख्या	100	29
	3. अण्णाभाऊ साठे विकास महामंडळ प्रशिक्षण योजना/बीजभांडवल/अनुदान भेट	संख्या	23	18
	4. जिल्हा उद्योग केंद्र सुशिक्षित बेरोजगारांना बीज भांडवल/उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम	संख्या	25	25
	5. खादी ग्रामोद्योग मंडळ ग्रामीण कारागीरांना 50 टक्के अनुदान व कर्ज	संख्या	49	49
	6. सुवर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना	ला. संख्या	0	0

तक्ता 9.3 (पुढे चालु)
वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ: 2013-14		
अ.क्र	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	ब) अनु.जमातीच्या कुटुंबांना सहाय्य			
	1. आदिवासी शेतकारी कुटुंबांना दारिद्र्य रेषेवर आणण्यासाठी कृषि निविष्ठा वाटप	ला. संख्या	0	0
	2. तलंगाचे गट वाटप	ला. संख्या	0	0
	3. मासेमारी साधनांच्या खरेदीसाठी अर्थसहाय्य(नायलॉन सुत/जाळे)	ला. संख्या	0	0
	4. सुशिक्षित बेरोजगारांना बीज भांडवल	ला. संख्या	0	0
	5. विद्युतपंप पुरविणे	ला. संख्या	0	0
	6. तेल इंजिनांचा पुरवठा (राज्यस्तर)	ला. संख्या	0	0
	7. घराची गवती छपरे बदलून मंगलोरी कौले/जीआयसीट पत्रे बसविणे	ला. संख्या	0	0
	8. स्वर्ण जयंती ग्रामस्वरोजगार योजना	ला. संख्या	0	0
	9. केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प (न्यु.ब) राज्ययोजना	संख्या	0	0
6	इंदिरा आवास योजना (घरकुल)	घरकुल	0	0
7	अत्यल्प उत्पन्नगट गृहनिर्माण योजना	सदनिका	0	0
8	राष्ट्रीय गलिच्छ वस्ती सुधारणा कार्यक्रम	लोकसंख्या	0	0
9	सामाजिक वनीकरण (नवीन धोरण) झाडे लावणे	रोपे संख्या लाखात	162.83	0
	सामाजिक वनीकरण सामुहिक क्षेत्रावर वृक्ष लागवड	हेक्टर	410	408
10	ग्रामीण विद्युतीकरण (पंप संचाचे विद्युतीकरण)	संख्या	0	0

टिप :- वीस कलमी कार्यक्रम योजना बंद झालेली असल्यामुळे नियोजन विभागाकडून अहवाल तयार करण्यात येत नाही. मागविण्यात आलेल्या यंत्रणाकडून उपलब्ध झालेली माहिती देण्यात आलेली आहे. संबंधीत कार्यालयाकडून काही योजनांमध्ये उद्दीष्टे पेक्षा साध्य जास्त होत असल्याचे सांगितले.

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नागपूर

तक्ता 9.4
खासदार स्थानिक क्षेत्र विकास कार्यक्रम

जिल्हा :- नागपूर

(` लाखात)

सन 1993 ते मागील वर्ष- 2012-13									
I									
अ.क्र.	लोकसभा/राज्यसभा सदस्य	प्रवर्ग	प्राप्त निधी	मंजूर कामे	कामाची अंदाजित किंमत	पुर्ण झालेली कामे	प्रगती पथावरील कामे	सुरू न झालेली कामे	झालेला खर्च
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नागपूर मतदारसंघ	अ.जा.	187.50	22	250.20	22	0	0	149.65
		अ.ज.	93.75	2	10.83	2	0	0	10.53
		इतर	2273.75	679	3178.32	638	29	12	2254.92
		एकूण	2555.00	703	3439.35	662	29	12	2415.10
2	रामटेक मतदारसंघ	अ.जा.	187.50	57	255.22	51	6	0	204.26
		अ.ज.	93.75	41	151.33	28	12	1	101.38
		इतर	2673.75	1013	3107.74	962	18	33	2835.87
		एकूण	2955.00	1111	3514.29	1041	36	34	3141.51
3	राज्यसभा सदस्य नोडल	अ.जा.	116.86	2	105.00	0	2	0	0
		अ.ज.	58.43	10	42.00	0	10	0	0
		इतर	3750.37	915	3558.61	851	64	0	2911.10
		एकूण	3925.66	927	3705.61	851	76	0	2911.10

अहवाल वर्ष -2013-14									
II									
अ.क्र.	लोकसभा/राज्यसभा सदस्य	प्रवर्ग	प्राप्त निधी	मंजूर कामे	कामाची अंदाजित किंमत	पुर्ण झालेली कामे	प्रगती पथावरील कामे	सुरू न झालेली कामे	झालेला खर्च
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	नागपूर मतदारसंघ	अ.जा.	0	6	87.95	0	6	0	18.5
		अ.ज.	0	6	77.72	0	6	0	32
		इतर	0	44	382.69	13	31	0	136.48
		एकूण	0	56	548.36	13	43	0	186.98
2	रामटेक मतदारसंघ	अ.जा.	0	23	118.78	4	19	0	27.47
		अ.ज.	0	10	453.92	2	8	0	19.98
		इतर	0	96	559.63	14	82	0	156.37
		एकूण	0	129	1132.33	20	109	0	203.82
3	राज्यसभा सदस्य नोडल	अ.जा.	75	2	99.99	1	1	0	50.61
		अ.ज.	37.5	2	44.98	1	1	0	23.76
		इतर	387.5	6	132.34	4	2	0	84.46
		एकूण	500	10	277.31	6	4	0	158.83

तक्ता 9.4
खासदार स्थानिक क्षेत्र विकास कार्यक्रम

जिल्हा :- नागपूर

(` लाखात)

अहवाल वर्ष -2013-14									
एकूण									
III = I + II									
अ.क्र.	लोकसभा/राज्य सभा सदस्य	प्रवर्ग	प्राप्त निधी	मंजूर कामे	कामाची अंदाजित किंमत	पूर्ण झालेली कामे	प्रगती पथावरील कामे	सुरू न झालेली कामे	झालेला खर्च
(1)	(2)	(3)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	नागपूर मतदारसंघ	अ.जा.	187.50	28	338.15	22	6	0	168.15
		अ.ज.	93.75	8	88.55	2	6	0	42.53
		इतर	2273.75	723	3561.01	651	60	12	2391.40
		एकूण	2555.00	759	3987.71	675	72	12	2602.08
2	रामटेक मतदारसंघ	अ.जा.	187.50	80	374.00	55	25	0	231.73
		अ.ज.	93.75	51	605.25	30	20	1	121.36
		इतर	2673.75	1109	3667.37	976	100	33	2992.24
		एकूण	2955.00	1240	4646.62	1061	145	34	3345.33
3	राज्यसभा सदस्य नोडल	अ.जा.	191.86	4	204.99	1	3	0	50.61
		अ.ज.	95.93	12	86.98	1	11	0	23.76
		इतर	4137.87	921	3690.95	855	66	0	2995.56
		एकूण	4425.66	937	3982.92	857	80	0	3069.93

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नागपूर

तक्ता 9.5
आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)

जिल्हा : नागपूर										संदर्भ वर्ष :-2013-14			
(लाखात)													
अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघ	शासनाकडून प्राप्त निधी	मंजूर कामे संख्या			नविन कामांची अंदाजित किंमत	वितरीत निधी			एकूण खर्च	कामाची प्रगती		
			जुनी अपुर्ण कामे	नविन	एकूण		जुन्या कामावर	नविन कामावर	एकूण		पूर्ण	अपुर्ण	सुरू न झालेली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1	पुर्व नागपूर	200.00	45	81	126	206.85	43.55	156.45	200	200	59	67	0
2	पश्चिम नागपूर	200.00	38	65	103	223.7	28.54	171.46	200	200	50	52	1
3	दक्षिण नागपूर	200.00	24	22	46	189.63	40.63	159.37	200	200	34	12	0
4	मध्य नागपूर	200.00	21	64	85	235.26	23.04	176.96	200	196.55	60	25	0
5	उत्तर नागपूर	200.00	28	32	60	208.33	61.79	138.21	200	200	39	20	1
6	दक्षिण-पश्चिम नागपूर	200.00	38	47	85	190.09	54.47	145.53	200	200	71	14	0
7	कामठी	200.00	30	45	75	203.89	66.61	133.39	200	200	39	35	1
8	काटोल	200.00	41	42	83	198.59	59.48	140.52	200	200	50	32	1
9	हिंगणा	200.00	60	59	119	192.26	65.53	134.47	200	174.1	82	28	9
10	उमरेड	200.00	58	74	132	178.87	71.05	128.95	200	200	75	56	1
11	सावनेर	200.00	26	21	47	116.08	104.22	95.78	200	200	31	8	8
12	रामटेक	200.00	51	42	93	186.76	73.46	126.54	200	195	58	34	1
एकूण वि.स.स		2400	460	594	1054	2330.31	692.37	1707.63	2400	2365.65	648	383	23

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नागपूर

तक्ता 9.6
स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)

जिल्हा : नागपूर					संदर्भ वर्ष :-2013-14		
(लाखात)							
अ. क्र.	विधानपरिषद सदस्याचे नाव	शासना कडून प्राप्त निधी	जिल्ह्यातील कामांकरीता उपलब्ध निधी	जिल्ह्याबाहेरील कामांकरीता वर्ग केलेला निधी	मंजूर कामे संख्या		
					जुनी अपूर्ण कामे	नविन कामे	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	मा.श्री.नितीन गडकरी	200	135	65	58	23	81
2	मा.श्री.राजेन्द्र मूळक	200	200	0	77	25	102
3	मा.श्री.ना.गो.गाणार	200	85	115	63	118	181
एकूण वि.प.स.		600	420	180	198	166	364

अ.क्र.	विधानपरिषद सदस्याचे नाव	नविन कामांची अंदाजित किंमत	वितरीत निधी			एकूण खर्च	कामाची प्रगती		
			जुन्या कामावर	नविन कामावर	एकूण		पूर्ण	अपूर्ण	सुरू न झालेली
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
1	मा.श्री.नितीन गडकरी	111.68	50.65	149.34	200	200	65	12	4
2	मा.श्री.राजेन्द्र मूळक	133.1	111.57	88.42	200	200	84	16	2
3	मा.श्री.ना.गो.गाणार	38.01	59.59	170.8	200	200	145	28	8
एकूण वि.प.स.		282.79	221.81	408.56	600	600	294	56	14

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नागपूर

महाराष्ट्र रोजगार ग्रामीण हमी योजना

तक्ता 9.7
महाराष्ट्र रोजगार हमी योजना

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष : 2013-14					
अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	रस्ते	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नियो जित कामांची संख्या	1189	846	0	7911	3210	13156
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	1112	660	0	5933	3111	10816
3	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	1053	664	0	5685	1992	9394
4	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	333	54	0	1294	4663	6344
5	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	8	3	0	7	0	18
6	कामासाठी केलेली तरतूद	2463	4249	0	17269.57	338.34	24319.91
7	कामावर झालेला एकूण खर्च (₹ लाखात)	332.4	680.5	0	1919.04	238.210	3170.15
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	1.01	2.04	0	9.4	0.85	13.3

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना, नागपूर.

तक्ता 9.8
महाराष्ट्र रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

जिल्हा - नागपूर		खर्च (₹ लाखात)			संदर्भ : 2013-14	
अ. क्र.	महिना	खर्च (₹ लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या	
		महिन्यातील	आर्थिक वर्षाच्या आरंभापासून			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	
1	एप्रिल,13	374.05	374.05	1.09	229	
2	मे,13	388.77	762.82	1.29	464	
3	जून,13	273.14	1035.96	1.27	676	
4	जुलै,13	407.41	1443.37	1.06	932	
5	ऑगस्ट,13	71.92	1515.29	0.79	1200	
6	सप्टेंबर,13	60.74	1576.03	0.83	1598	
7	ऑक्टोबर,13	91.47	1667.5	0.88	1825	
8	नोव्हेंबर,13	161.86	1829.36	1.06	2303	
9	डिसेंबर,13	128.97	1958.33	1.04	2839	
10	जानेवारी,14	206.2	2164.53	1.19	3438	
11	फेब्रुवारी,14	80.01	2244.54	1.33	4045	
12	मार्च,14	925.61	3170.15	1.47	6344	

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना, नागपूर.

तक्ता 9.9

महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजनेखाली घेण्यात आलेली प्रकारानुसार कामे व त्यावरील खर्च

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ : 2013-14					
		(` लाखात)					
अ. क्र.	तालुका	कामाचा प्रकार					
		ग्रामीण बारमाही जोड रस्ते		पूरनियंत्रण व पूर संरक्षण		जलसंधारण व जलसंवर्धन/जलभरणा	
		पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या	वर्षात झालेला खर्च	पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या	वर्षात झालेला खर्च	पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या	वर्षात झालेला खर्च
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	3	85.12	0	0	0	0
2	काटोल	9	79.85	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	1	63.48	0	0	0	0
6	रामटेक	16	78.85	0	0	0	0
7	मौदा	7	78.87	0	0	0	0
8	कामठी	0	59.45	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	5	91.46	0	0	0	0
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0
11	हिगाणा	9	76.940	0	0	0	0
12	उमरेड	4	66.48	0	0	0	0
13	कुही	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0
एकूण		54	680.50	0	0	0	0

तक्ता क्र.9.9 (पुढे चालू)

महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजनेखाली घेण्यात आलेली प्रकारानुसार कामे व त्यावरील खर्च
जिल्हा - नागपूर संदर्भ : 2013-14

(लाखात)							
अ. क्र.	तालुका	कामाचा प्रकार					
		दुष्काळ प्रतिबंधक काम		लघु व सूक्ष्म जलसिंचन		अनुसूचित जाती/जमाती व नवीन भूधारकांना सिंचन सुविधा	
		पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या	वर्षात झालेला खर्च	पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या	वर्षात झालेला खर्च	पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या	वर्षात झालेला खर्च
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
1	नरखेड	100	235.41	0	0	106	102.26
2	काटोल	166	235.69	0	0	64	63.15
3	कळमेश्वर	7	102.58	0	0	15	6.58
4	सावनेर	130	323.78	0	0	34	75.43
5	पारशिवनी	35	104.54	0	0	11	2.64
6	रामटेक	135	125.47	0	0	18	2.69
7	मौदा	126	123.62	0	0	17	4.81
8	कामठी	86	107.06	0	0	5	0
9	नागपूर (ग्रा)	196	131.85	0	0	11	3.02
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	74	114.68	0	0	3	1.08
12	उमरेड	124	105.03	0	0	10	10.46
13	कुही	38	100.48	0	0	25	36.8
14	भिवापूर	71	108.85	0	0	14	23.48
एकूण		1288	1919.04	0	0	333	332.40

तक्ता क्र.9.9 (पुढे चालु)

महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजनेखाली घेण्यात आलेली प्रकारानुसार कामे व त्यावरील खर्च
जिल्हा - नागपूर संदर्भ : 2013-14

		(लाखात)							
अ. क्र.	तालुका	कामाचा प्रकार							
		पारंपारिक जलस्रोतांच नुतनीकरण		भूविकास / शेतीविकास		केंद्र शासनाने अधिसूचित केलेली मान्यताप्राप्त इतर कामे		एकूण	
		पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या	वर्षात झालेला खर्च	पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या	वर्षात झालेला खर्च	पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या	वर्षात झालेला खर्च	पूर्ण झालेल्या कामाची संख्या	वर्षात झालेला खर्च
(1)	(2)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)
1	नरखेड	0	0	0	0	341	16.10	550	438.89
2	काटोल	0	0	0	0	602	26.52	841	405.21
3	कळमेश्वर	0	0	0	0	95	5.51	117	114.67
4	सावनेर	0	0	0	0	303	17.48	467	416.69
5	पारशिवनी	0	0	0	0	205	8.31	252	178.97
6	रामटेक	0	0	0	0	763	31.96	932	238.97
7	मौदा	0	0	0	0	317	20.16	467	227.46
8	कामठी	0	0	0	0	348	14.65	439	181.16
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0	237	12.81	449	239.14
10	नागपूर(श)	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	0	0	0	0	298	13.69	384	206.39
12	उमरेड	0	0	0	0	118	17.86	256	199.83
13	कुही	0	0	0	0	499	17.51	562	154.79
14	भिवापूर	0	0	0	0	543	35.65	628	167.98
	एकूण	0	0	0	0	4669	238.21	6344	3170.15

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना, नागपूर.

संकीर्ण

न्याय व प्रशासन

तक्ता 10.1
पोलिस अधिकारी/कर्मचारी यांची संख्या

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष:-2013-14	
अ. क्र.	पदनाम	संख्या	
		एकूण संख्या	पैकी महिलांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची संख्या		
	1.1 पोलिस उपमहानिरीक्षक	0	0
	1.2 पोलिस आयुक्त	1	0
	1.3 पोलिस उप आयुक्त	13	0
	1.4 पोलिस सहायक आयुक्त	21	0
	1.5 पोलिस अधीक्षक	5	0
	1.6 अपर पोलिस अधीक्षक	3	0
	1.7 पोलिस उप अधीक्षक	21	2
	1.8 पोलिस निरीक्षक	189	1
	1.9 सहायक पोलिस निरीक्षक	258	11
	1.10 पोलिस उप निरीक्षक	551	43
	1.11 अ)पोलिस जमादार	926	21
	ब) पोलिस हवालदार	3085	88
	1.12 पोलिस शिपाई / पोलिस नाईक	9250	1198
	१.१३ इतर	237	4
	एकूण पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी संख्या	14560	1368
2	पोलिस ठाणे	68	0
3	आउट पोस्ट	106	0
4	पोलिस चौकी	73	0
5	लॉकअप्स	74	0
6	पोलिस ठाणे, आउट पोस्ट व सब पोस्ट आदींची सोय असलेली गावे व शहरे	42	0
7	होमगार्ड्सची संख्या	1528	366

- आधार :- 1) पोलिस आयुक्त,(शहर),नागपूर
2) जिल्हा पोलिस अधीक्षक(ग्रामिण),नागपूर
3) पोलिस अधीक्षक,लोहमार्ग,नागपूर
4) समादेशक,राज्य राखिव पोलिस दल क्र.4 व 13,नागपूर
5) समादेशक,होमगार्ड,नागपूर

तक्ता 10.2

जिल्ह्यात कार्यरत विविध न्यायालये, त्यामधील न्यायाधीशांची संख्या व निकालात काढलेली प्रकरणे

जिल्हा - नागपूर						संदर्भ वर्ष - 2013-14			
अ. क्र.	न्यायालये	कार्यरत न्यायालये संख्या	न्यायाधीशांची संख्या		एकूण प्रकरणे	मूळ		अपील	
			मंजूर पदे	भरलेली पदे		नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	दिवाणी न्यायालय	18	17	15	9766	5544	3603	413	206
2	फौजदारी न्यायालय	79	79	76	90578	84493	2571	295	3219
3	लघुवाद न्यायालय	2	2	2	844	443	401	0	0
3	लोक न्यायालय	1	1	1	65	54	6	5	0
4	कामगार न्यायालय	4	4	3	2263	1245	0	1018	0
5	औद्योगिक न्यायालय	4	5	3	1007	576	0	431	0
6	कौटुंबिक न्यायालय	4	4	4	3113	2376	737	0	0
7	जिल्हा दंडाधिकारी तथा कार्यकारी दंडाधिकारी	20	20	18	5420	5420	0	0	0
8	ग्राहक पंचायत	3	5	5	5020	833	166	4021	0

आधार :- 1) प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधिश, नागपूर

2) लोक आयुक्त, नागपूर

3) प्रशासकीय न्यायाधिश, कामगार न्यायालय, नागपूर

4) सहायक प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय, नागपूर

5) प्रधान न्यायाधिश, कौटुंबिक न्यायालय, नागपूर

6) जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी, नागपूर

7) प्रबंधक, (विधी) राज्य ग्राहकवाद निवारण आयोग परिक्रमा खंडपिट, नागपूर

8) प्रबंधक, जिल्हा ग्राहक मंच, नागपूर

9) प्रबंधक, अतिरिक्त जिल्हा ग्राहक मंच, नागपूर

माहिती व जनसंपर्क

तक्ता 10.3
जिल्ह्यातील प्रकाशित झालेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके

जिल्हा- नागपूर		संदर्भ वर्ष-2013-14					
अ.क्र.	तालुका	दैनिक वर्तमान पत्रे आणि नियतकालिके					
		दैनिक	साप्ताहिक	पाक्षिक	मासिक	त्रैमासिक	वार्षिक
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	0	0	0	0	0	0
2	काटोल	0	1	0	0	0	0
3	कळमेश्वर	0	0	0	0	0	0
4	सावनेर	0	0	0	0	0	0
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0
6	रामटेक	0	1	0	0	0	0
7	मौदा	0	1	0	0	0	0
8	कामठी	1	3	0	0	0	0
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	53	67	2	7	3	1
11	हिंगणा	0	1	0	0	0	0
12	उमरेड	0	0	0	0	0	0
13	कुही	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0
	एकूण	54	74	2	7	3	1

आधार :- जिल्हा माहिती अधिकारी, नागपूर

तक्ता 10.4

चित्रपट गृहे, व्ही.डी.ओ. केंद्र आणि केबलधारक यांची आकडेवारी

जिल्हा-नागपूर								संदर्भ वर्ष :2013-14		
अ. क्र.	तालुका	कायम स्वरुपी चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		व्हीडीओ केंद्रे		केबल धारक		वसूल केलेला करमणूक कर (८ हजारात)
		संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	केबल चालक संख्या	केबल ग्राहक संख्या	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	0	0	0	0	0	0	8	3529	2119
2	काटोल	1	380	0	0	0	0	9	4623	533
3	कळमेश्वर	0	0	0	0	0	0	25	5919	79
4	सावनेर	2	865	0	0	2	120	30	8347	96
5	पारशिवनी	0	0	0	0	0	0	15	5071	1256
6	रामटेक	0	0	0	0	0	0	16	3510	542
7	मोदा	0	0	0	0	0	0	10	3109	1229
8	कामठी	2	369	0	0	0	0	25	12015	2484
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0	0	0	41	6461	10463
10	नागपूर (श)	19	16652	0	0	0	0	441	434980	122518
11	हिंगणा	0	0	0	0	4	240	25	4942	831
12	उमरेड	1	580	0	0	0	0	20	3997	545
13	कुही	0	0	0	0	0	0	3	755	528
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	2	576	296
एकूण		25	18846	0	0	6	360	670	497834	143519
डिस्क वसूल करमणूक कर (८ हजारात)								30652	174171	

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, (करमणूक शाखा), नागपूर

निवडणूकीबाबत

तक्ता 10.5
लोकसभा व विधानसभा निवडणूकीबाबतची आकडेवारी

(हजारात)

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष -2009				
अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
लोकसभा निवडणूक :2009						
1	9- रामटेक लोकसभा मतदारसंघ	1502	437	327	764	50.9
2	10- नागपूर लोकसभा मतदार संघ	1738	423	334	757	43.6
लोकसभा एकूण						
विधानसभा निवडणूक :2009						
1	काटोल	246	88	71	159	64.6
2	सावनेर	248	95	79	174	70.2
3	हिंगणा	275	91	70	161	58.5
4	उमरेड	277	95	79	174	62.8
5	नागपूर दक्षिण पश्चिम	351	92	82	174	49.6
6	नागपूर दक्षिण	329	86	71	157	47.7
7	नागपूर पुर्व	283	89	72	161	56.9
8	नागपूर मध्य	304	87	88	175	57.6
9	नागपूर पश्चिम	341	86	64	150	43.9
10	नागपूर उत्तर	322	84	60	144	44.7
11	कामठी	327	104	88	192	58.7
12	रामटेक	237	84	69	153	64.6
विधानसभा एकूण		3540	1081	893	1974	55.8

तक्ता 10.5 (पुढे चालु)
लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

(हजारात)

जिल्हा :- नागपूर			संदर्भ वर्ष - 2009						
पक्षनिहाय मिळालेली मते (संख्या हजारात)									
अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	काँग्रेस आय	राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी	भा.ज.प.	शिवसेना	म.न.से.	बहुजन समाज पार्टी	अपक्ष	इतर पक्ष
(1)	(2)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
लोकसभा निवडणूक : 2009									
1	9- रामटेक लोकसभा मतदारसंघ	312	-	-	295	-	62	36	59
2	10-नागपूर लोकसभा मतदार संघ	315	-	291	-	-	119	17	15
लोकसभा एकूण		627	-	291	295	-	181	53	74
विधानसभा निवडणूक : 2009									
1	काटोल	36	68	0	31	-	2	19	3
2	सावनेर	82		69	-	-	7	4	12
3	हिंगणा	64	-	65	-	-	9	10	13
4	उमरेड	39	-	121	-	-	3	10	1
5	नागपूर दक्षिण पश्चिम	61	-	89	-	-	0	11	13
6	नागपूर दक्षिण	84	-	0	39	3	10	10	11
7	नागपूर पुर्व	51	-	89	-	3	5	5	8
8	नागपूर मध्य	46	-	56	-	4	24	17	28
9	नागपूर पश्चिम	55	-	57	-	-	4	14	20
10	नागपूर उत्तर	56	-	37	-	-	13	32	6
11	कामठी	64	-	95	-	-	4	4	25
12	रामटेक	45	-	0	47	1	6	16	38
विधानसभा एकूण		683	68	678	117	11	87	152	178

आधार - जिल्हा निवडणूक अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर

वित्त

तक्ता 10.6
जिल्ह्यात गोळा करण्यात आलेला कर महसूल

जिल्हा :- नागपूर

(` लाखात)

बाब	2011-12	2012-13	2013-14
(1)	(2)	(3)	(4)
(1) मूल्यवर्धीत कर (व्हॅट)	169100.59	168214.86	201891.67
(2) मुद्रांक व नोंदणी शुल्क	19929.16	15076.95	16262.37
(3) राज्य व उत्पादन शुल्क	30927.09	72932.00	46459.65
(4) विजेवरील शुल्क	11264.56	9243.06	4939.14
(5) करमणूक कर, विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क	1113.87	1409.77	1741.71
(6) वाहनावरील कर	17773.65	27842.11	22144.50
(7) माल व उतारुंवरील कर	44256.69	48512.97	35279.00
(8) जमीन महसूल	2734.74	4288.00	6194.30
(9) इतर महसूल	0	25371.06	26482.83
एकूण महसूल	297100.35	372890.78	361395.17

- आधार :- 1) जिल्हा कोषागार कार्यालय, नागपूर
2) सहायक विक्रीकर आयुक्त, नागपूर
3) मुख्य अभियंता महावितरण, नागपूर शहर परिमंडळ, नागपूर
4) मुख्य अभियंता महावितरण, नागपूर ग्रामिण परिमंडळ, नागपूर
5) उपजिल्हाधिकारी, करमणूक शाखा, नागपूर
6) प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, शहर /ग्रामिण/पूर्व, नागपूर
7) अधीक्षक, जकात /स्थानिक संस्था कर, महानगरपालिका, नागपूर

तक्ता 10.7
जिल्ह्यात गोळा करण्यात आलेला मूल्यवर्धीत कर महसूल (व्हॅट)

जिल्हा :- नागपूर

(` लाखात)

बाब	2012-13		2013-14	
	व्यापारी संख्या	करभरणा केलेली प्रत्यक्ष रक्कम	व्यापारी संख्या	करभरणा केलेली प्रत्यक्ष रक्कम
(1)	(3)	(4)	(5)	(6)
गट (अ) 1 कोटी पेक्षा जास्त कर भरणारे व्यापारी	111	100361.00	203	112266.00
गट (ब) 1 कोटी पेक्षा कमी परंतु रु. 10 लाखापेक्षा जास्त कर भरणारे व्यापारी	706	28220	1233	15043.35
गट (क) 10 लाखापेक्षा कमी कर भरणारे व्यापारी	3833	728.59	29206	74562.32
गट (ड) नोंदणी केलेले तथापि कर न भरणारे व्यापारी	24707	0	3142	0
एकूण	29357	129309.59	33784	201871.67

टिप :- सादर माहिती व्यापा-यांच्या वर्गवारी नुसार अभिप्रेत होती परंतु त्याप्रमाणे माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे एकूण जमा विवरण पत्रानुसार सादर करण्यात आलेली आहे.

आधार : सहायक विक्रीकर आयुक्त, नागपूर

तक्ता 10.8
कोषागारात सादर झालेल्या देयकांचे तपशिल

जिल्हा :- नागपूर					संदर्भ वर्ष :-2013-14		
अ.क्र.	कोषागार /उपकोषागाराचे नाव	एकूण कार्यालयांची संख्या	कोषागारात सादर झालेल्या देयकांची एकूण संख्या	पारित झालेल्या देयकांची संख्या	वर्षभरात खर्ची पडलेली एकूण रक्कम (हजार)	प्राप्त झालेली एकूण चलने	एकूण जमा रक्कम (हजार)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	14	1526	1489	331024	10269	65484
2	काटोल	27	2709	2586	496882	16809	168446
3	कळमेश्वर	15	1559	1543	256525	9000	100479
4	सावनेर	18	1985	1833	374746	14058	374746
5	पारशिवनी	16	1984	1627	268510	9011	76652
6	रामटेक	35	3907	3290	447063	15446	156779
7	मौदा	9	1112	999	241833	9906	98993
8	कामठी	17	1864	1566	314513	11809	98993
9	नागपूर (ग्रा)	0	0	0	0	0	0
10	नागपूर (श)	447	106352	103947	66301857	186352	68215390
11	हिंगणा	17	1817	1506	424345	8922	268166
12	उमरेड	22	2741	2226	430681	13412	1392212
13	कुही	14	1702	1353	388304	9880	70516
14	भिवापूर	11	1523	1174	269502	5357	41334
एकूण		662	130781	125139	70545785	320231	71128190

आधार :- जिल्हा कोषागार अधिकारी, नागपूर

माहिती व तंत्रज्ञान

तक्ता 10.9
माहिती व तंत्रज्ञान संबधी तपशिल

जिल्हा :- नागपूर					संदर्भ वर्ष :-2013-14	
अ. क्र.	तालुका	एकुण कार्यालयाची संख्या	लॅनशी जोडलेल्या कार्यालयाची संख्या	इंटरनेट सेवा उपलब्ध असलेल्या कार्यालयांची संख्या	भूमीअभिलेखाचे संगणिकीकरण झाले आहे काय?	सेतु अंतर्गत पुरविण्यात येणाऱ्या सेवांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नरखेड	-	-	2	होय	-
2	काटोल	-	-	4	होय	-
3	कळमेश्वर	-	-	5	होय	-
4	सावनेर	-	-	4	होय	-
5	पारशिवनी	-	-	4	होय	-
6	रामटेक	-	-	4	होय	-
7	मोदा	-	-	2	होय	-
8	कामठी	-	-	6	होय	-
9	नागपूर(ग्रा)	-	-	2	होय	-
10	नागपूर(श)	-	-	12	होय	-
11	हिंगणा	-	-	4	होय	-
12	उमरेड	-	-	5	होय	-
13	कुही	-	-	3	होय	-
14	भिवापूर	-	-	2	होय	-
एकूण		-	-	59	होय	-

टिप :- सदर माहिती एन. आय. सी., विभाग यांच्याकडे उपलब्ध नाही. तसेच जिल्हाधिकारी कार्यालया कडे फक्त त्यांचे क्षेत्रातील भुमी अभिलेख, मुद्रांक व तहसील कार्यालय, येथेच सेवा उपलब्ध आहे.

आधार :- एन. आय. सी. विभाग, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर

पर्यटन

तक्ता 10.10

जिल्हयातील पर्यटन स्थळांच्या विकासाबाबत सद्यस्थिती

जिल्हा - नागपूर							संदर्भ वर्ष -2013-14
अ. क्र.	तालुका	पर्यटन स्थळांची वर्गवारी	पर्यटन स्थळांची संख्या	पर्यटन स्थळांच्या ठिकाणी मंजूर विकास कामे			पर्यटन स्थळांच्या ठिकाणी विकासकामावर झालेला खर्च (लाखात)
				चालु वर्षाच्या सुरवातीची अपूर्ण कामे	नविन मंजूर कामे	एकूण कामे	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नरखेड	ब व क	-	-	-	-	-
2	काटोल	क	1	1	-	1	109.88
2	कळमेश्वर	ब व क	1	-	-	-	-
4	सावनेर	क	1	-	-	-	-
5	पारशिवनी	क	1	-	-	-	-
6	रामटेक	ब व क	3	-	5	5	625.21
7	मौदा	क	-	-	-	-	-
8	कामठी	क	1	1	-	1	-
9	नागपूर(ग्रा)	क	-	-	-	-	-
10	नागपूर(श)	क	1	1	-	1	15.60
11	हिंगणा	क	1	-	-	-	-
12	उमरेड	क	1	-	-	-	-
13	कुही	क	1	-	-	-	-
14	भिवापूर	क	-	-	-	-	-
एकूण		ब व क	12	3	5	8	750.69

आधार :- प्रादे. व्यवस्थापक., महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, नागपूर.

तक्ता 10.11

जिल्हयातील पर्यटन स्थळांच्या ठिकाणी असलेल्या सुविधा

जिल्हा - नागपूर							संदर्भ वर्ष -2013-14	
अ. क्र.	पर्यटन स्थळांची वर्गवारी	पर्यटन स्थळांची संख्या	त्यापैकी सांस्कृतिक वारसा असलेल्या पर्यटन स्थळांची संख्या	पर्यटन स्थळांचे येथे राहण्याची सुविधा असलेली हॉटेल्स				
				महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ	त्यामधील रुमची संख्या	खाजगी हॉटेल्सची संख्या	त्यामधील रुमची संख्या	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	
1	ब	3	1	2	34	-	-	
2	क	9	-	7	46	-	-	
एकूण		ब व क	12	9	80	-	-	

ट्रेव्हल एजंटची संख्या	त्यांच्याद्वारे पुरविण्यात येणाऱ्या वाहनांची संख्या	पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी झालेला खर्च	पर्यटन स्थळांचा विकास कामे करताना निर्माण झालेला रोजगार
(9)	(10)	(11)	(12)
-	-	625.21	-
-	-	125.48	-
-	-	750.69	-

आधार :- प्रादे. व्यवस्थापक., महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, नागपूर.

जनगणना (लोकसंख्या)

तक्ता 11.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी
नागरी क्षेत्र

जिल्हा :- नागपूर									संदर्भ वर्ष : 2011	
अ. क्र.	बाब/ तालुका	क्षेत्र चौ.कि.मी.	शहरांची संख्या	लोकसंख्या -2011			कुटूंबांची संख्या	लोकसंख्येची घनता 2011	स्त्री-पुरुष प्रमाण 2011	प्रक्षेपित लोकसंख्या (ऑक्टोबर 2013)
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया				
(1)	(2)	(3)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	नरखेड	10.61	2	29904	15251	14653	6760	2818	961	31326
2	काटोल	19.7	1	43267	22064	21203	9866	2196	961	45324
2	कळमेश्वर	23.06	3	36906	18974	17932	8623	1600	945	38660
4	सावनेर	27.62	7	102014	52722	49292	22052	3693	935	106863
5	पारशिवनी	25.1	3	47310	24275	23035	9391	1885	949	49559
6	रामटेक	10.7	2	27409	13837	13572	6081	2562	981	28712
7	मौदा	13.06	1	14606	7564	7042	3476	1118	931	15300
8	कामठी	37.57	5	142779	73921	68858	28547	3800	932	149566
9	नागपूर (ग्रा)	43.49	8	153777	79877	73900	36515	3536	925	161087
10	नागपूर (श)	217.56	1	2405665	1225405	1180260	527634	11057	963	2520023
11	हिंगणा	41.8	7	121151	65272	55879	30325	2898	856	126910
12	उमरेड	7.7	1	53971	27456	26515	12277	7009	966	56537
13	कुही	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	भिवापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		482.95	41	3178759	1626618	1552141	701547	6582	954	3329867

टिप :- 1. नागरी भागातील तालुकानिहाय क्षेत्रफळ विविध स्रोतांकडून घेण्यात आल्यामुळे एकूण नागरी क्षेत्रफळाशी जुळणार नाही.

आधार - District Census Handbook, भारताची जनगणना, 2011

तक्ता 11.2
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी
ग्रामीण क्षेत्र

जिल्हा : नागपूर									संदर्भ वर्ष : 2011	
अ. क्र.	बाब/ तालुका	क्षेत्र चौ.कि.मी.	गावांची संख्या	लोकसंख्या-2011			कुटूंबांची संख्या	लोकसंख्येची घनता 2011	स्त्री-पुरुष प्रमाण 2011	प्रक्षेपित लोकसंख्या (1ऑक्टोबर 2013)
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	नरखेड	665.69	154	118003	60742	57261	27638	177	943	120064
2	काटोल	797.95	186	120541	61853	58688	27844	151	949	122646
3	कळमेश्वर	505.13	105	85457	43904	41553	19950	169	946	86949
4	सावनेर	574.93	129	127436	65923	61513	29275	222	933	129661
5	पारशिवनी	509.68	114	95709	48895	46814	21214	188	957	97380
6	रामटेक	580.15	156	131234	66801	64433	29168	226	965	133526
7	मौदा	608.05	123	125170	64655	60515	28254	206	936	127356
8	कामठी	375.20	74	96091	49877	46214	21760	256	927	97769
9	नागपूर (ग्रा)	600.91	153	148418	76606	71812	34266	247	937	151010
10	नागपूर (श)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हिंगणा	666.70	150	121047	63421	57626	28603	182	909	123161
12	उमरेड	891.51	192	100209	51598	48611	23244	112	942	101959
13	कुही	809.56	186	123977	63104	60873	28791	153	965	126142
14	भिवापूर	627.48	137	81519	40978	40541	19990	130	989	82943
एकूण			1859	1474811	758357	716454	339997	157	945	1500565

टिप :- 1.ग्रामीण भागातील तालुकानिहाय क्षेत्रफळ विविध स्रोतांकडून घेण्यात आल्यामुळे एकूण ग्रामीण क्षेत्रफळाशी जुळणार नाही.
आधार -- District Census Handbook, भारताची जनगणना, 2011

तक्ता 11.3
जिल्ह्यातील मागासवर्गीयांची लोकसंख्या

जिल्हा : नागपूर								संदर्भ वर्ष : 2011	
अ. क्र.	बाब/ तालुका	मागासवर्गीय लोकसंख्या						मागासवर्गीय लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येतील प्रमाण	
		अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			अ.जा.	अ.ज.
		एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	22312	11552	10760	16522	8328	8194	15.1	11.2
2	काटोल	24929	12811	12118	21384	10835	10549	15.2	13.1
3	कळमेश्वर	17621	9003	8618	9603	4924	4679	14.4	7.9
4	सावनेर	44215	22768	21447	22692	11706	10986	19.3	9.9
5	पारशिवनी	28297	14399	13898	13536	6908	6628	19.8	9.5
6	रामटेक	18568	9441	9127	51815	26090	25725	11.7	32.7
7	मौदा	18019	9221	8798	10038	5224	4814	12.9	7.2
8	कामठी	52733	26560	26173	9623	5030	4593	22.1	4.0
9	नागपूर (ग्रा)	58781	30152	28629	25693	13198	12495	19.5	8.5
10	नागपूर (श)	475425	238629	236796	185281	94638	90643	19.8	7.7
11	हिंगणा	38455	19948	18507	29783	15615	14168	15.9	12.3
12	उमरेड	27482	14041	13441	23436	11950	11486	17.8	15.2
13	कुही	24408	12366	12042	4367	2242	2125	19.7	3.5
14	भिवापूर	16468	8314	8154	13798	6878	6920	20.2	16.9
एकूण		867713	439205	428508	437571	223566	214005	18.7	9.4

आधार - भारताची जनगणना, 2011

तक्ता 11.4
लोकसंख्या आणि वृद्धिदर

जिल्हा : नागपूर											संदर्भ वर्ष : 2011	
जन गणना वर्ष	ग्रामीण/नागरी	लोकसंख्या					दशवार्षिक वृद्धिदर			वार्षिक चक्रवाढ वृद्धिदर		
		एकूण	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	सर्व साधारण	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	सर्व साधारण	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1961	एकूण	1508455	781969	726486	54388	-	22.59	-	-	2.04	-	-
	ग्रामीण	720755	365568	355187	23168	-	10.40	-	-	0.99	-	-
	नागरी	787700	416401	371299	31220	-	36.36	-	-	3.10	-	-
1971	एकूण	1942688	1010911	931777	80287	-	28.79	-	-	2.28	3.97	-
	ग्रामीण	887331	455175	432156	36257	-	23.11	-	-	1.53	4.58	-
	नागरी	1055357	555736	499621	44030	-	33.98	-	-	3.01	3.49	-
1981	एकूण	2588811	1345377	1243434	182395	353303	33.26	-	-	2.48	8.55	-
	ग्रामीण	119532	577082	542450	84191	184911	26.17	-	-	1.80	8.7	-
	नागरी	1469279	768295	700984	98204	168392	39.22	-	-	3.11	8.35	-
1991	एकूण	3287139	1710404	1576735	619226	457715	26.97	239.50	29.55	2.46	13.0	2.62
	ग्रामीण	1256225	649900	606325	220230	235616	12.21	161.58	27.42	1.64	10.0	2.45
	नागरी	2030914	1060504	970410	398996	222099	38.23	306.29	31.89	3.14	15.0	2.80
2001	एकूण	4067637	2105314	1962323	696461	444441	23.74	12.47	-2.90	2.39	1.18	-0.29
	ग्रामीण	1453886	751516	702370	241166	217752	15.73	9.51	-7.58	1.60	0.91	-0.78
	नागरी	2613751	1353798	1259953	455295	226689	28.70	14.11	2.07	3.02	1.32	0.20
2011	एकूण	4653570	2384975	2268595	867713	437571	14.40	24.59	-1.55	1.35	2.22	-0.16
	ग्रामीण	1474811	758357	716454	234062	200154	1.44	-2.95	-8.08	0.14	-0.29	-0.84
	नागरी	3178759	1626618	1552141	633651	237417	21.62	39.17	4.73	1.97	3.36	0.46

आधार - भारताची जनगणना, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001 व 2011

तक्ता 11.5
शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा : नागपूर			संदर्भ वर्ष : 2011			
अ.क्र.	शहराचे नाव	शहराचे वर्गीकरण	लोकसंख्या			लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक वृद्धीदर
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	नागपूर	अ वर्ग म.न.पा.	2405665	1225405	1180260	17.23
2	नरखेड	क वर्ग .न.प.	21127	10807	10320	-1.90
3	मोवाड	क वर्ग . न.प.	8777	4444	4333	0.46
4	काटोल	क वर्ग. न.प.	43267	22064	21203	15.58
5	कळमेश्वर	क वर्ग न.प.	19578	10047	9531	12.97
6	मोहपा	क वर्ग न.प.	6987	3520	3467	-1.15
7	सावनेर	क वर्ग न.प.	32498	16570	15928	21.66
8	खापा	क वर्ग न.प.	14659	7449	7210	-2.09
9	रामटेक	क वर्ग न.प.	22310	11321	10989	-0.91
10	कामठी	ब वर्ग न.प.	86793	43470	43323	2.90
11	उमरेड	ब वर्ग न.प.	53971	27456	26515	8.86
12	कामठी	कटक मंडळ	12457	8039	4418	-5.09
13	बाम्हणी	गणना शहर	10341	5407	4934	23.11
14	वाघोडा	गणना शहर	7628	4009	3619	31.27
15	वलनी	गणना शहर	9393	4939	4454	-12.35
16	सिल्लेवाडा	गणना शहर	7290	3867	3423	-14.27
17	चंदकापूर	गणना शहर	12077	6389	5688	27.33
18	चिचोली	गणना शहर	18469	9499	8970	-0.05
19	टेकाडी	गणना शहर	13741	7077	6664	-20.02
20	कन्हान पिंपरी	गणना शहर	22945	11669	11276	5.05
21	कांद्री ता. पारशिवनी	गणना शहर	10624	5529	5095	30.77
22	कांद्री ता. रामटेक	गणना शहर	5099	2516	2583	-3.70
23	मौदा	गणना शहर	14606	7564	7042	25.73
24	महादुला	गणना शहर	21481	11145	10336	17.69
25	कोराडी	गणना शहर	6321	3265	3056	-19.48
26	येरखेडा	गणना शहर	15727	8002	7725	51.57
27	बोखारा	गणना शहर	8602	4556	4046	82.87
28	नरसाळा	गणना शहर	17330	8854	8476	238.01
29	हुडकेश्वर (बी.के)	गणना शहर	24499	12543	11956	114.08
30	बोरखेडी	गणना शहर	13294	7008	6286	184.36
31	बोरी	गणना शहर	12072	6307	5765	58.99
32	वाडी	गणना शहर	54048	28143	25905	33.72
33	देवलामेटी	गणना शहर	14545	7529	7016	65.87
34	सोनेगांव (नि)	गणना शहर	9387	4937	4450	-21.81
35	निलडोह	गणना शहर	20888	11566	9322	35.80
36	डिगडोह	गणना शहर	38157	20590	17567	3.08
37	वानाडोंगरी	गणना शहर	37667	20171	17496	119.24
38	वडधामना	गणना शहर	6148	3133	3015	47.29
39	नागलवाडी	गणना शहर	2562	1345	1217	-39.65
40	इसासनी	गणना शहर	4366	2257	2109	8.26
41	टाकळघाट	गणना शहर	11363	6210	5153	29.55
एकूण नागरी			3178759	1626618	1552141	21.62

आधार - भारताची जनगणना, 2011

तक्ता 11.6
मुख्य व सीमांतिक काम करणाऱ्यांचे उद्योग गटनिहाय वर्गीकरण

जिल्हा नागपूर							संदर्भ वर्ष - 2011				
अ. क्र.	बाब/ तालुका	मुख्य काम करणारे					सिमांतिक काम करणारे				
		शेतकरी	शेतमजूर	वस्तूनिर्माण, सेवा दुरुस्त्या व घरघुती उद्योग	इतर काम करणारे	एकूण	शेतकरी	शेतमजूर	वस्तूनिर्माण, सेवा दुरुस्त्या व घरघुती उद्योग	इतर काम करणारे	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	नरखेड	20569	35506	732	7521	64328	2394	7432	199	904	10929
2	काटोल	18214	35970	939	15930	71053	1515	5414	176	1316	8421
3	कळमेश्वर	12215	21057	891	15383	49546	1186	4878	163	1171	7398
4	सावनेर	16370	30766	1470	36250	84856	1240	7013	533	4568	13354
5	पारशिवनी	11888	19404	823	19786	51901	746	7171	244	3078	11239
6	रामटेक	12897	24256	1216	19988	58357	1917	10304	468	5204	17893
7	मोदा	19019	28636	1051	10764	59470	1631	9472	234	1954	13291
8	कामठी	9427	17347	2930	55585	85289	677	3134	689	7280	11780
9	नागपूर (ग्रा)	8795	18536	2656	70819	100806	995	5387	731	10423	17536
10	नागपूर (श)	3424	5683	26731	743421	779259	1461	1157	4490	57404	64512
11	हिंगणा	10699	22713	1761	55486	90659	679	4448	281	4549	9957
12	उमरेड	13180	25139	1099	22377	61795	879	6219	280	2261	9639
13	कुही	20494	31368	867	6007	58736	1704	8549	241	1206	11700
14	भिवापूर	11653	21971	433	4666	38723	738	4657	91	647	6133
एकूण		188844	338352	43599	1083983	1654778	17762	85235	8820	101965	213782

तक्ता 11.6 (पुढे चालू)
मुख्य व सीमांतिक काम करणाऱ्यांचे उद्योग गटनिहाय वर्गीकरण

जिल्हा नागपूर		संदर्भ वर्ष - 2011			
अ.क्र.	बाब/ तालुका	काम करणाऱ्यांचे वर्गीकरण			
		मुख्य व सिमांतिक काम करणारे एकूण	काम करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	एकूण काम न करणारे	काम न करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)
1	नरखेड	75257	50.9	72650	49.1
2	काटोल	79474	48.5	84334	51.5
3	कळमेश्वर	56944	46.5	65419	53.5
4	सावनेर	98210	42.8	131240	57.2
5	पारशिवनी	63140	44.1	79879	55.9
6	रामटेक	76250	48.1	82393	51.9
7	मोदा	72761	52.1	67015	47.9
8	कामठी	97069	40.6	141801	59.4
9	नागपूर (ग्रा)	118342	39.2	183853	60.8
10	नागपूर (श)	843771	35.1	1561894	64.9
11	हिंगणा	100616	41.5	141582	58.5
12	उमरेड	71434	46.3	82746	53.7
13	कुही	70436	56.8	53541	43.2
14	भिवापूर	44856	55.0	36663	45.0
एकूण		1868560	40.2	2785010	59.8

आधार - भारताची जनगणना, 2011

तक्ता 11.7
धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या

जिल्हा - नागपूर						संदर्भ वर्ष : 2001	
अ.क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
धर्मानुसार				संदर्भ वर्ष :- 2001			
1	बौद्ध	96455	90230	205541	196992	301996	287222
2	ख्रिश्चन	1587	1477	14447	14171	16034	15648
3	हिंदू	631985	590789	971205	896609	1603190	1487398
4	जैन	947	868	10654	10139	11601	11007
5	मुस्लिम	13752	12394	139593	130970	153345	143364
6	शीख	1008	838	9440	8347	10448	9185
7	इतर	5782	5774	2918	2725	8700	8499
सर्व धर्म (एकूण)		751516	702370	1353798	1259953	2105314	1962323
वयोगटानुसार (वर्ष)				संदर्भ वर्ष :- 2011			
अ.क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	0 - 6	84973	79990	172465	159659	257438	239649
2	7 - 14	105196	100764	219033	201934	324229	302698
2	15 - 19	73329	68775	149512	137340	222841	206115
3	20 - 24	77086	70334	163093	159750	240179	230084
4	25 - 29	68194	62608	153675	153110	221869	215718
5	30 - 34	61132	54817	140066	135125	201198	189942
6	35 - 39	56969	52171	130065	128503	187034	180674
7	40 - 49	93513	84734	219903	204823	313416	289557
8	50 - 59	60223	54467	141197	123844	201420	178311
9	60 वर्षांवरील	76426	86638	132337	143335	208763	229973
10	वय अनिर्देशित	1316	1156	5272	4718	6588	5874
		758357	716454	1626618	1552141	2384975	2268595

आधार - भारताची जनगणना, 2001 व २०११

कृषी गणना

तक्ता 11.8
वहिली धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण

जिल्हा- नागपूर		संदर्भ वर्ष -2010-11								
अ. क्र.	बाब	क्षेत्रफळ गट हेक्टर (आकार वर्ग)								
		0.0 ते 0.49	0.5 ते 0.99	1.0 ते 1.99	2.0 ते 4.99	5.0 ते 9.99	10.0 ते 20.0	20.0 व अधिक	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
1	वैयक्तिक धारण	संख्या	22969	51697	98492	65982	10653	1283	108	251184
		क्षेत्रफळ	6923.34	40072.50	140621.28	193887	69077	16095.10	3258.99	469935.21
2	संयुक्त धारण	संख्या	1562	3000	5937	5152	1159	175	28	17013
		क्षेत्रफळ	429.98	2313.31	8552.35	15651	7644	2208.34	824.30	37623.28
3	संस्था धारण	संख्या	48	54	80	107	44	24	11	368
		क्षेत्रफळ	12.83	41.19	120.38	341	302	329.84	500.72	1647.96
4	एकूण धारण	संख्या	24579	54751	104509	71241	11856	1482	147	268565
		क्षेत्रफळ	7366.15	42427	149294.01	209879	77023	18633.28	4584.01	509206.45
5	पूर्णपणे ओलिताखालील धारण	संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-
		क्षेत्रफळ	-	-	-	-	-	-	-	-
6	पूर्णपणे जिराईत धारण	संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-
		क्षेत्रफळ	-	-	-	-	-	-	-	-
7	अंशतः ओलिताखालील धारण	संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-
		क्षेत्रफळ	-	-	-	-	-	-	-	-
		ओलिताखालील	-	-	-	-	-	-	-	-
8	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	ओलिताखालील	-	-	-	-	-	-	-	-
		जिराईत	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	-	-	-	-	-	-	-	-

टिप :- रकाना अ.क्र. 5 ते 8 ची माहिती उपलब्ध नाही.

आधार - कृषि गणना 2010-11

पशू गणना

तक्ता 11.9 (अ)
जिल्ह्यातील एकूण पशुधन (विदेशी /संकरित गाई व बैल)

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष -2007		
अ. क्र.	तालुका	विदेशी /संकरित गाई व बैल		
		तीन वर्षावरील गाई	तीन वर्षावरील बैल	तीन वर्षा खालील वासरे
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	नरखेड	3587	648	3159
2	काटोल	5165	1234	4535
2	कळमेश्वर	3904	977	2896
4	सावनेर	4784	1196	4776
5	पारशिवनी	1538	214	1547
6	रामटेक	2349	275	2171
7	मौदा	5256	976	5134
8	कामठी	1917	1032	1849
9	नागपूर (ग्रा)	2412	210	1859
10	नागपूर (श)	752	22	528
11	हिंगणा	2480	242	2314
12	उमरेड	3059	404	3049
13	कुही	2798	1295	2871
14	भिवापूर	1240	205	1371
एकूण		41241	8930	38059

टिप :- पशुसंवर्धन विभागाच्या संकेतस्थळावर तालुकानिहाय माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे माहिती अद्यावत करण्यात आलेली नाही.
आधार - पशुगणना 2007

तक्ता 11.9(ब)
जिल्ह्यातील एकूण पशुधन (देशी /संकरित गाई व बैल)

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष -2007		
अ. क्र.	तालुका	देशी /संकरित गाई व बैल		
		तीन वर्षावरील गाई	तीन वर्षावरील बैल	तीन वर्षा खालील वासरे
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	नरखेड	12730	14959	11699
2	काटोल	16248	17637	15267
2	कळमेश्वर	8975	12270	7089
4	सावनेर	12999	16557	10937
5	पारशिवनी	9165	11989	8763
6	रामटेक	15304	16619	14793
7	मौदा	6355	15383	6861
8	कामठी	4991	9171	5331
9	नागपूर (ग्रा)	8643	9321	6096
10	नागपूर (श)	5938	960	2925
11	हिंगणा	7997	9147	6413
12	उमरेड	12724	19560	10768
13	कुही	5957	22189	6919
14	भिवापूर	5957	17000	7169
एकूण		133983	192762	121030

टिप :- पशुसंवर्धन विभागाच्या संकेतस्थळावर तालुकानिहाय माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे माहिती अद्यावत करण्यात आलेली नाही.
आधार - पशुगणना 2007

तक्ता 11.9(क)
जिल्ह्यातील एकूण पशुधन (म्हशी व रेडे)

जिल्हा - नागपूर		संदर्भ वर्ष -2007		
अ. क्र.	तालुका	म्हशी / रेडे		
		तीन वर्षावरील रेडे	तीन वर्षावरील म्हशी	तीन वर्षा खालील रेडके
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	नरखेड	90	3863	2409
2	काटोल	175	4218	3110
2	कळमेश्वर	217	3846	2678
4	सावनेर	209	2331	1746
5	पारशिवनी	121	2584	1541
6	रामटेक	405	5224	4420
7	मौदा	74	4709	3624
8	कामठी	328	3075	2308
9	नागपूर (ग्रा)	408	7864	4488
10	नागपूर (श)	138	6092	2739
11	हिंगणा	251	4043	2922
12	उमरेड	497	6202	5803
13	कुही	179	2304	2385
14	भिवापूर	33	1017	805
एकूण		3125	57372	40978

टिप :- पशुसंवर्धन विभागाच्या संकेतस्थळावर तालुकानिहाय माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे माहिती अद्यावत करण्यात आलेली नाही.
आधार - पशुगणना 2007

11.9 (ड)
जिल्ह्यातील एकूण पशुधन(इतर पशू)

जिल्हा - नागपूर							संदर्भ वर्ष -2007		
अ. क्र.	तालुका	मेंढया	बकऱ्या	घोडे व शिंगरे	गाढवे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कॉबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	1312	24048	7	0	239	78960	76913	76979
2	काटोल	106	28087	4	0	172	95958	13091	13224
2	कळमेश्वर	1463	25686	0	0	851	70822	32192	32196
4	सावनेर	795	37480	2	121	1551	95484	17092	17142
5	पारशिवनी	90	23764	1	33	369	61740	16490	16490
6	रामटेक	59	28575	0	0	169	90362	36806	36806
7	मौदा	0	21174	3	0	201	69744	19250	19343
8	कामठी	0	19426	6	0	2246	51680	22219	22253
9	नागपूर (ग्रा)	1	17990	46	0	77	59411	21721	23111
10	नागपूर (श)	169	24009	110	59	1735	47277	32592	54996
11	हिंगणा	1740	18700	4	17	744	57014	18988	18988
12	उमरेड	1109	24618	62	0	905	88726	34444	35661
13	कुही	1266	24629	14	0	35	72841	30726	30726
14	भिवापूर	1058	17056	0	0	148	53805	16925	17372
एकूण		9168	335242	259	230	9442	993824	389449	415287

टिप :- पशुसंवर्धन विभागाच्या संकेतस्थळावर तालुकानिहाय माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे माहिती अद्यावत करण्यात आलेली नाही.
आधार - पशुगणना 2007

तक्ता 11.10
कृषि अवजारांविषयी माहिती

जिल्हा - नागपूर								संदर्भ वर्ष : 2003	
(परिमाण - संख्या)									
अ. क्र.	तालुका	नांगरांची संख्या		बैल गाडयांची संख्या	उसाचे चरक		ओलितासाठी		ट्रॅक्टर संख्या
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैल मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत् पंप	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	नरखेड	2463	1687	3689	-	64	973	2941	43
2	काटोल	3199	2959	4088	-	58	164	3895	82
2	कळमेश्वर	1423	1270	3488	-	69	41	4328	84
4	सावनेर	4459	1580	4319	-	362	177	3480	43
5	पारशिवनी	10919	1011	2215	-	274	232	520	94
6	रामटेक	3063	785	3179	-	0	436	935	144
7	मौदा	3120	1589	3535	2	255	451	705	359
8	कामठी	2990	1876	2316	-	41	125	2030	97
9	नागपूर (ग्रा)	2190	1402	2826	-	17	175	2659	84
10	नागपूर (श)	0	0	0	-	0	0	0	0
11	हिंगणा	1782	1529	1929	-	46	178	1427	57
12	उमरेड	4478	1842	3716	-	198	1165	1663	142
13	कुर्ही	9661	740	7323	-	25	674	4517	87
14	भिवापूर	6153	1287	3780	-	38	878	1728	78
एकूण		55900	19557	46403	2	1447	5669	30828	1394

आधार - पशुगणना 2003

आर्थिक गणना

तक्ता 11.11
कृषी व बिगर-कृषी उद्योग

जिल्हा -नागपूर								संदर्भ: आर्थिक गणना, 2005		
अ. क्र.	बाब	* कृषी उद्योग			बिगर-कृषी			कृषी व बिगर-कृषी एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	उद्योगांची संख्या									
	1.1 स्वकार्यरत उद्योग **	9775	1096	10871	28357	78613	106970	38132	79709	117841
	1.2 आस्थापना ***	4148	579	4727	18998	69483	88481	23146	70062	93208
	1.3 एकूण	13923	1675	15598	47355	148096	195451	61278	149771	211049
2	मालकीच्या प्रकारानुसार उद्योग									
	2.1 सहकारी	36	2	38	386	950	1336	422	952	1374
	2.2 सार्वजनिक	90	62	152	6591	5539	12130	6681	5601	12282
	2.3 खाजगी	13797	1611	15408	40378	141607	181985	54175	143218	197393
3	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थांची टक्केवारी)									
	3.1 अनुसूचित जाती	14.06	12.42	13.88	11.81	14.55	13.89	12.32	14.53	13.89
	3.2 अनुसूचित जमाती	14.33	11.94	14.07	6.46	8.04	7.66	8.25	8.08	8.13
4	जागविरहित कार्यान्वित असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	21.18	33.85	22.54	19.27	22.46	21.69	19.7	22.59	21.75
5	शक्तीवर चालणाऱ्या उद्योगांची एकूण उद्योगांशी टक्केवारी	3.68	1.13	3.40	9.44	11.03	10.65	8.14	10.92	10.11
6	सर्वसाधारणपणे काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या									
	6.1 एकूण कामगार	22963	3044	26007	108933	410398	519331	131896	413442	545338
	6.2 वेतनावर काम करणारे कामगार	6174	1043	7217	59464	250660	310124	65638	251703	317341
	6.3 वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	26.89	34.26	27.75	54.59	61.08	59.72	49.76	60.88	58.19
	6.4 कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	2	2	2	3	3	3	2	3	3
टीप :- * कृषी उत्पादन व मळे वगळून कृषी संबंधित उद्योग ** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग *** ज्या उद्योगात कमीतकमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग										

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

तक्ता 11.12

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ: आर्थिक गणना, 2005					
अ. क्र.	उद्योग गट संकेतांक	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
			उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1	कृषी	13923	22963	1675	3044	15598	26007
2	2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	151	1610	91	1315	242	2925
3	3	वस्तुनिर्माण	8358	22604	25092	74055	33450	96659
4	4	बीज, गॅस आणि पाणी पुरवठा	111	467	79	1365	190	1832
5	5	बांधकाम	681	1485	3473	7551	4154	9036
6	6	विक्री, देखभाल व दुरुस्ती	600	1377	3694	11692	4294	13069
7	7	घाऊक व्यापार	415	683	2382	6170	2797	6853
8	8	किरकोळ व्यापार	19565	31595	62536	120427	82101	152022
9	9	उपाहारगृहे आणि हॉटेल्स	1913	4455	5860	18684	7773	23139
10	10	वाहतूक व साठवण आणि गोदामविषयक	1682	3861	13778	24914	15460	28775
11	11	दळणवळण	680	1146	2719	5620	3399	6766
12	12	वित्तीय इंटरमेडिएशन	2601	10576	8396	28869	10997	39445
13	13	स्थायर मालमत्ता आणि गुंतवणूक	1462	5989	1384	42509	2846	48498
14	14	सार्वजनिक प्रशासन आणि सुरक्षा	3148	12378	4631	30406	7779	42784
15	15	शैक्षणिक	940	2400	3898	17537	4838	19937
16	16	आरोग्य आणि सांस्कृतिक कार्य	5046	8301	10081	19278	15127	27579
17	17	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	2	6	2	6	4	12
18	18	इतर सेवा	47355	108933	148096	410398	195451	519331
19	19	बिगर- कृषी उद्योग गट (एकूण)	61276	131890	149769	413442	211045	545326
20	20	कृषी व बिगर- कृषी उद्योग गट (एकूण)						

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

तक्ता 11.13

महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर - कृषी आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या

जिल्हा - नागपूर			संदर्भ: आर्थिक गणना, 2005					
अ. क्र.	उद्योग गट संकेतांक	उद्योग गट	आस्थापना			आस्थापनेवरील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	1	कृषी	4148	579	4727	6174	1043	7217
2	2	खाणकाम व दगडकाम	126	48	174	1415	1223	2638
3	3	वस्तुनिर्माण	2537	11555	14092	12575	45644	58219
4	4	वीज, गॅस व पाणी पुरवठा	94	72	166	426	1337	1763
5	5	बांधकाम	223	1274	1497	723	3836	4559
6	6	घाऊक व्यापार	118	1348	1466	210	3444	3654
7	7	किरकोळ व्यापार	5883	30002	35885	9470	57468	66938
8	8	उपाहारगृहे व हॉटेल्स	811	3604	4415	2047	11786	13833
9	9	वाहतूक साठवण व गोदाम विषयक	695	4018	4713	2035	10947	12982
10	11	दळणवळण	295	1220	1515	533	2808	3341
11	12	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	1374	4698	6072	7079	20360	27439
12	13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	2041	4584	6625	3709	9218	12927
13	14	इतर	4801	7060	11861	19242	82589	101831
एकूण			23146	70062	93208	65638	251703	317341

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.